

ÜHTNE PROGRAMMDOKUMENT 2025–2027

**Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)**

Ühtne programmdokument 2025–2027

eu-LISA haldusnõukogus vastu võetud 3. detsembril 2024

Dokument 2023-365 REV 5

Sisukord

Tabelite loend	4
Lühendid ja akronüümid.....	5
Õiguslike aluste loetelu	6
eu-LISA hallatavad JSK valdkonna infosüsteemid ja abivahendid	8
Tegevdirektori eessõna	11
Ameti missioon	13
Sissejuhatus	17
Poliitikakontekst.....	20
1. Mitmeaastane tööprogramm	26
1.1. Pikaajaline strateegia 2021–2027	26
1.2. Mitmeaastased eesmärgid, tegevused ja ressursid.....	27
1.3. Peamiste tegevuste elluviimise ajakava	30
1.4. Ameti peamised tulemusnäitajad.....	32
2. Personali ja rahaliste vahendite kavandamine aastateks 2025–2027	34
2.1. Varasema ja praeguse olukorra ülevaade	34
2.1.1. Personal	34
2.1.2. Eelarve kogukulud 2023. aastal	36
2.2. Väljavaade aastateks 2025–2027.....	36
2.2.1. Uued ülesanded	36
2.2.2. Olemasolevate ülesannete arendamine	38
2.3. Ressursside planeerimine aastateks 2025–2027	39
2.3.1. Rahaliste vahendite planeerimine	39
2.3.2. Personali planeerimine	39
2.4. Tõhususe suurendamise strateegia	42
2.5. Negatiivsed prioriteedid või olemasolevate ülesannete vähenemine	43
1. Kokkuvõte	46
2. 2025. aasta tööprogramm.....	49
2.1. Sisejulgeolek ja õiguskaitsealane koostöö	49
2.1.1. Schengeni infosüsteem (SIS)	49
2.1.2. Prüm II keskruuter (automaatne andmevahetus politseikoostöö eesmärgil)	51
2.1.3. API ruuter (reisijaid käsitlev eelteave).....	51
2.2. Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused	52
2.2.1. Viisainfosüsteem (VIS)	52
2.2.2. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES).....	53
2.2.3. Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)	55
2.3. Rände- ja varjupaigaküsimused.....	56
2.3.1. Eurodac (varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmete võrdlemise süsteem)	56
2.4. Õiguslane koostöö.....	58
2.4.1. Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS)	58
2.4.2. e-CODEX (sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas)	59
2.4.3. Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm (JITs CP)	60
2.5. Koostalitlus	62
2.5.1. Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS)	62
2.5.2. Koostalitluskomponendid (Euroopa otsinguportaal, ühine isikuandmete hoidla, mitme identiteedi detektor) ning aruandluse ja statistika keskhoidla.....	63
2.6. Teadusuuringud, innovatsioon ja suutlikkuse suurendamine	65
2.6.1. Teadus- ja tehnoloogiaseire.....	65
2.6.2. Kohustuslik aruandlus.....	66
2.6.3. Koolitused liikmesriikidele	67
2.6.4. Schengeni hindamised.....	67
2.7. Taristu ja võrgud	69
2.7.1. Võrk.....	69
2.7.2. Ühine jagatud taristu ja nutimajutusplatvormid	70
2.8. Käitamise otsene toetamine	71
2.8.1. Süsteemide käitamine.....	71
2.8.2. Teenuse viimine kasutuskeskonda.....	72
2.8.3. Turvalisus, küberturvalisus ja talitluspiidevus	73
2.8.4. Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide toetamine	74
2.8.5. Nõuanderühmad, koosolekud ja lähetused	75
2.9. Ametisise tegevus.....	76
2.9.1. Üldjuhtimine.....	76
2.9.2. Ametisisesed tugiteenused	80
I lisa. eu-LISA organisatsiooniskeem	87
II lisa. Ressursside jaotus tegevuste kaupa.....	92
III lisa. Rahalised vahendid aastatel 2025–2027	95
IV lisa. Personal: kvantitatiivne analüüs	101
V lisa. Personal: kvalitatiivne analüüs	108
VI lisa. Keskkonnajuhtimine	116
VII lisa. Hoonepoliitika	117
VIII lisa. Privileegid ja immuuniteedid	120
IX lisa. Hindamised	121
X lisa. Organisatsiooni juhtimis- ja sisekontrollisüsteemide strateegia	123
XI lisa. Sihttoetuste, osamaksete või teenustasemelepetega seotud plaanid	128
XII lisa. Kolmandate riikidega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö strateegia	129
XIII lisa. 2025.–2027. aasta ühtse programmdokumendiga seotud uuringud ja mõjuhindangud.....	130

Tabelite loend

Tabel 1. Ülevaade eu-LISA hallatavatest ELi JSK valdkonna infosüsteemidest	8
Tabel 2. Ülevaade eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide vahelistest talitlusseostest	10
Tabel 3. eu-LISA eesmärkide täitmiseks vajalike ressursside hinnanguline maht.....	29
Tabel 4. Ameti peamised tulemusnäitajad.....	32
Tabel 5. Ülevaade eu-LISA personalist 2023. aastal (31. detsembri 2023. aasta seisuga)	34
Tabel 6. Töötajate hinnanguline arv aastatel 2025–2027	41
Tabel 7. Talituste töötajate arv töötajate kategooriate kaupa (31. detsembri 2023. aasta seisuga).....	87
Tabel 8. Töötajate arv ja selle muutused kõigis kategooriates, 2023–2027 (täistööaja ekvivalent)	101
Tabel 9. Toetavate teenuste osutajad: ametivälised tugiteenused	103
Tabel 10. Eeldatav välistugi aastatel 2024–2026 (täistööajale taandatud töötajate arv)	103
Tabel 11. Ametikohtade loetelu aastatel 2025–2027	104
Tabel 12. Lepingulised töötajad aastatel 2025–2027 (täistööajale taandatud töötajate arv)	106
Tabel 13. Liikmesriikide lähetatud eksperdid aastatel 2025–2027 (täistööajale taandatud töötajate arv)	106
Tabel 14. Värbamise rakendusnormid.....	108
Tabel 15. Ülevaade värbamisesmärkidest ja edusammudest kuni 31. detsembrini 2023	108
Tabel 16. Töötulemuste hindamise ja ümberklassifitseerimise/edutamise rakendusnormid	110
Tabel 17. Ajutiste teenistujate ümberklassifitseerimine ja ametnike edutamine	110
Tabel 18. Lepinguliste töötajate ümberklassifitseerimine	112
Tabel 19. Sooline esindatus personalikategooriate kaupa (seisuga 31. detsember 2023).....	113
Tabel 20. Soolise koosseisu muutumine keskastme ja kõrgema juhtkonna tasandil, 2019–2023	113
Tabel 21. Geograafiline tasakaal (seisuga 31. detsember 2023).....	114
Tabel 22. Enim esindatud kodakondsuse muutus, 2019–2023	115
Tabel 23. Viimati kinnitatud riskid, mis võivad mõjutada 2025.–2027. aasta eesmärke	125
Tabel 24. Ameti viimati kinnitatud riskid ja vastavad maandamiskavad	126

Lühendid ja akronüümid

eu-LISA hallatavad IT-süsteemid ja lahendused ning nende sidetaristu

AFIS	sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem	TAP	kasutusvalmis pääsupunkt
API	reisijaid käsitlev eelteave	ESP	Euroopa otsinguportaal
BMS	biomeetrilise võrdlemise süsteem	ETIAS	Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem
CCP	terviklik pilveplatvorm	Eurodac	Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas
CIR	ühine isikuandmete hoidla	EU VAP	ELi viisataotlusplatvorm
CRRS	aruandluse ja statistika keskoidla	JITs CP	ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm
CSI	ühine jagatud taristu	MID	mitme identiteedi detektor
CSP	ühine jagatud platvorm	sBMS	ühine biomeetrilise võrdlemise teenus
DTA	digitaalne reisirakendus	SERENA	turvaline võrkupääs (pääs põhitegevussüsteemide keskkondadesse)
DTC	digitaalne reisisunnistus	SHP	nutimajutusplatvorm
DubliNet	Dublini elektrooniline sidevõrk	SIRENE	täiendava teabe taotlemine riiklikest kannetest
e-CODEX	sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas	SIS	Schengeni infosüsteem
ECRIS	Euroopa karistusregistrite infosüsteem	SSI	jagatud süsteemitaristu
ECRIS RI	Euroopa karistusregistrite infosüsteemi etalonteostus	TESTA-ng	uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatikateenuste süsteem
ECRIS-TCN	Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta	VIS	viisainfosüsteem
EES	riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem		

Muud lühendid

ACFC	eu-LISA haldusnõukogu auditi-, vastavus- ja finantskomitee	SPD	ühtne programmdokument
ALM	rakenduse elutsükli haldamine	TCN	kolmanda riigi kodanik
BCU	varukeskus (asukoht: St. Johann im Pongau, Austria)	Eurojust	Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet
CBS	põhitegevussüsteemid	FRA	ELi Põhiõiguste Amet
CEAS	Euroopa ühine varjupaigasüsteem	Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet
CEPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet	IAC	eu-LISA siseauditi üksus
COTS	kaubanduslik valmistoode	IAS	komisjoni siseauditi talitus
CU	kesküksus	ITSM	IT-teenuste haldus
DG HOME	rände ja siseasjade peadirektoraat	JSK	justiits- ja siseküsimused
DG JUST	õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat	JHAAN	justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustik
ECA	Euroopa Kontrollikoda	JRC	komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus
EDPS	Euroopa Andmekaitseinspektor	KPI	peamine tulemusnäitaja
EEAS	Euroopa välisteenistus	MVP	miinimumnõuetele vastav toode
EMAS	ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem	ELT	Euroopa Liidu Teataja
ENISA	Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet	PMF	projektijuhtimisfoorum
EPPO	Euroopa Prokuratuur	PNR	broneeringuinfo
EUAA	Euroopa Liidu Varjupaigaamet	SEMM	Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanism
EUAN	Euroopa Liidu asutuste võrgustik	SLA	teenustasemelepe
EUCI	ELi salastatud teave	TEF	valdkonnaülene tehnikaraamistik
eu-LISA	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet	TOF	valdkonnaülene käiduraamistik
Europol	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet	USK	kasutajatarkvara komplekt
FTE	täistööaja ekvivalent	SNE	lähetatud riiklik ekspert

Õiguslike aluste loetelu

Käesolevas jaos on loetelu õiguslikest alustest, mida kohaldatakse eu-LISA hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide, abivahendite ja koostalitlusarhitektuuri suhtes, ning loetelu nendele süsteemidele kohaldatavatest andmekaitsealastest erisätetest.

eu-LISA asutamismäärus

- Määrus (EL) 2018/1726, ELT L 295, 21.11.2018

Schengeni infosüsteem (SIS)

- Määrus (EL) 2018/1860, ELT L 312, 7.12.2018
- Määrus (EL) 2018/1861, ELT L 312, 7.12.2018
- Määrus (EL) 2018/1862, ELT L 312, 7.12.2018
- Määrus (EL) 2022/1190, ELT L 185, 12.7.2022

Prüm II keskruuter

- Määrus (EL) 2024/982, ELT L, 5.4.2024

Viisainfosüsteem (VIS)

- Nõukogu otsus 2004/512/EÜ, ELT L 213, 15.6.2004
- Komisjoni otsus 2008/602/EÜ, ELT L 194, 23.7.2008
- Nõukogu otsus 2008/633/JSK, ELT L 218, 13.8.2008
- Määrus (EÜ) nr 767/2008, ELT L 218, 13.8.2008
- Määrus (EL) 2021/1133, ELT L 248, 13.7.2021
- Määrus (EL) 2021/1134, ELT L 248, 13.7.2021
- Määrus (EL) 2023/2667, ELT L, 7.12.2023
- Määrus (EL) 2023/2685, ELT L, 7.12.2023

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES)

- Määrus (EL) 2017/2226, ELT L 327, 9.12.2017

Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)

- Määrus (EL) 2018/1240, ELT L 236, 19.9.2018
- Määrus (EL) 2018/1241, ELT L 236, 19.9.2018

Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas (Eurodac)

- Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003, ELT L 222
- Määrus (EL) nr 603/2013, ELT L 180, 29.6.2013
- Määrus (EL) nr 604/2013, ELT L 180, 29.6.2013
- Määrus (EL) 2024/1356, ELT L, 22.5.2024
- Määrus (EL) 2024/1358, ELT L, 22.5.2024

Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta (ECRIS-TCN)

- Määrus (EL) 2019/816, ELT L 135, 22.5.2019
- Määrus (EL) 2024/1352, ELT L, 22.5.2024

e-CODEX (sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas)

- Määrus (EL) 2022/850, ELT L 150, 1.6.2022

ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm

- Määrus (EL) 2023/969, ELT L 132, 17.5.2023

ELi JSK infosüsteemide koostalitlusvõime

- Määrus (EL) 2019/817, ELT L 135, 22.5.2019
- Määrus (EL) 2019/818, ELT L 135, 22.5.2019

Andmekaitse ja -töötlus

- Määrus (EL) 2018/1725, ELT L 295, 21.11.2018
- Määrus (EL) 2016/679, ELT L 119, 4.5.2016
- Direktiiv (EL) 2016/680, ELT L 119, 4.5.2016

Andmekaitset käsitlevad süsteemispetsiifilised sätted

- Määrus (EL) 2018/1726, artiklid 2, 35 ja 36
- Määrus (EL) 2018/1860, artiklid 16 ja 19
- Määrus (EL) 2018/1861, artiklid 9, 15–18, 41–57
- Määrus (EL) 2018/1862, artiklid 16–18, 56–71
- Määrus (EÜ) nr 767/2008, artiklid 26–32, 34, 42–43, 50
- Määrus (EL) nr 603/2013, artiklid 23–37
- Määrus (EL) 2022/850, artiklid 7, 11 ja 16
- Määrus (EL) 2017/2226, artiklid 5–8, 13, 34–35, 37–49, 56–57, 63, 65, 72
- Määrus 2018/1240, artiklid 6, 35, 45–46, 54–70, 73–74
- Määrus (EL) 2019/816, artiklid 4, 11, 13, 19–20, 23–27, 29, 31–32, 34–36
- Määrus (EL) 2019/817 ja 2019/818, artiklid 8–12, 16–17, 25, 28, 35–55
- Määrus (EL) 2023/969, artiklid 4, 7, 19–26
- Määrus (EL) 2024/982, artiklid 40–41, 50–61, 66–67, 72, 8

Üldine lahtiütlus

Käesoleva dokumendi vastuvõtmise ajal olid veel pooleli arutelud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) kasutuselevõtu kuupäeva üle. Süsteemi ei võeta kasutusele enne 2024. aasta lõppu, nagu algselt plaaniti. See tähendab, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendamine jätkub 2025. aastal, mis omakorda mõjutab mitut muud koostalitlusvõime tegevuskava rakendamiseks kehtestatud tähtaega.

Seetõttu võivad käesolevas dokumendis esitatud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi ning koostalitluskomponentide arendamisega seotud üldised planeerimistähtajad muutuda. Seda ühtse programmdokumendi versiooni ajakohastatakse pärast muudetud koostalitlusvõime tegevuskava vastuvõtmist.

eu-LISA hallatavad JSK valdkonna infosüsteemid ja abivahendid

Tabel 1. Ülevaade eu-LISA hallatavatest ELi JSK valdkonna infosüsteemidest

Süsteemi eesmärk	Kasutuselevõtt	Olek
Varjupaiga-, rände- ja piiriküsimused		
Eurodac Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas Eurodac on ELi digitaliseeritud sõrmejälgede andmebaas varjupaigataotleste haldamiseks Dublini määruse alusel. Süsteem aitab määrata vastutava liikmesriigi, kontrollides, kas taotleja on varem taotlenud varjupaika muus ELi liikmesriigis. Tulemuslikumaks võitluseks ebaseadusliku rände vastu kavatseb eu-LISA süsteemi oluliselt uuendada, võttes kasutusele uued funktsioonid ja kujundades ümber kesksüsteemi.	2003	Kasutusel eu-LISA haldab alates juunist 2013
ELi sisejulgeoleku- ja piiriküsimused		
SIS Schengeni infosüsteem SIS on suurim teabejagamissüsteem välispiiride haldamisel ja Schengeni ala sisejulgeoleku tagamisel. SIS hõlbustab teabevahetust tagaotsitavate või teadmata kadunud isikute või esemete kohta ning annab pädevatele asutustele juhiseid, mida teha isiku või eseme leidmisel. See on hindamatu vahend võitluses piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastu.	1995	Kasutusel eu-LISA haldab alates maist 2013
Prüm II keskruter automaatne andmevahetus politseikoostöö eesmärgil Uus keskruter politseikoostöö eesmärgil toimuva automaatse andmevahetuse jaoks tõhustab ja hõlbustab liikmesriikide vahelist andmevahetust, et tulemuslikumalt võidelda piiriülese kuritegevusega. Sellega asendatakse individuaalsed ühendused riiklike andmebaaside vahel ning lisatakse DNA, sõrmejälgede ja sõidukiregistreeringute andmetele uued kättesaadavate andmete kategooriad, nt näokujutised ja politseiregistrite andmed.	2027 ¹	Arendamisel
API ruuter reisijaid käsitlev eelteave API ruuter lihtsustab reisijate tuvastamist ja kontrollimist piiriületuse protsessis, kogudes reisijate andmeid ja lennuandmeid ning edastades need enne reisijate saabumist. Ruuterist saab liikmesriikide ja lennuettevõtjate vaheline ühendusliini reisijaid käsitleva eelteabe kogumisel ja edastamisel.	2028*	Vastuvõtmisel
Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused		
VIS viisainfosüsteem VIS hõlbustab Schengeni alale reisivate või seda läbivate kolmandate riikide kodanike viisataotleste menetlemist ja lühiajaliste viisade haldamist. Süsteem toetab ELi ühise viisapoliitika rakendamist ja aitab võidelda viisapettustega, võimaldades tuvastada isikuid, kes ei vasta riigis viibimise või riiki sisenemise tingimustele.	2011	Kasutusel eu-LISA haldab alates detsembrist 2012
EES riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem EESi eesmärk on lihtsustada piirikontrolliprotseduure, asendades passide tembeldamise kõigi Schengeni alale sisenevate ja sealt lahkuvate kolmandate riikide kodanike elektroonilise registreerimisega. EESi kasutuselevõtt võimaldab lubatud viibimisaja paremat järelevalvet ja võimalike viibimisaja ületajate tuvastamist, aidates niivõidi vältida ebaseaduslikku rännet ja tugevdada sisejulgeolekut ning toetada samal ajal võitlust organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu.	2025	Arendamisel (EESi arendamine jätkub 2025. aastal)
ETIAS Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem ETIAS on veebipõhine reisilubade süsteem kolmandate riikide kodanike jaoks, kes on 30 Euroopa riiki reisimisel viisanõudest vabastatud. See reisieelse taustakontrolli süsteem võrdleb kõigi JSK valdkonna süsteemide ning Europol ja Interpoli andmebaaside teavet, et eelnevalt tuvastada võimalik julgeoleku- või ebaseadusliku rände risk või suur epideemiaoht, mille alusel võib keelata kolmanda riigi kodanikul Schengeni alale sisenemise. ETIASes registreeritud lube kontrollivad enne transpordivahendisse minekut lennu-, mere- ja maismaatranspordi ettevõtjad ning Schengeni välispiiridel ka piirivalveametnikud.	2025*	Arendamisel
EU VAP ELi viisataotlusplatvorm ELi viisataotlusplatvorm on kõigi liikmesriikide ühine digiplatvorm, mis võimaldab viisataotlejatel taotleda viisat veebis. Juhtudel, kui viisataotleja kavatseb külastada mitut liikmesriiki, määrab platvorm automaatselt kindlaks, milline liikmesriik on pädev taotlust läbi vaatama.	2028	Arendamisel

¹ * Esialgne tähtaeg.

Süsteemi eesmärk	Kasutuselevõtt	Olek
Õiguslane koostöö		
ECRIS RI Euroopa karistusregistrite infosüsteemi etalonteostus		
Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS) on detsentraliseeritud süsteem, mis võimaldab liikmesriikidel vahetada karistusregistrite andmeid ELi kodanike ja teiste riikide kodanike kohta. ECRISi etalonteostus pakub lõimimisliidest liikmesriikide karistusregistrite ühendamiseks.	2012	Kasutusel eu-LISA haldab alates aprillist 2020
ECRIS-TCN Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta		
ECRIS-TCN, esimene eu-LISA poolt ELi õigusemõistmise valdkonna jaoks väljatöötatud IT-süsteem, hõlbustab kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute karistusregistrite andmete elektroonilist vahetamist. See toetab kohtulahendite ja -otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtet Euroopas.	2025	Arendamisel
e-CODEX sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas		
e-CODEX on sideplatvorm, mis hõlbustab elektroonilise sisu turvalist edastamist õigusasutuste ja õigustöötajate vahel piiriülestes kohtumenetlustes, tagades kodanikele ja ettevõtjatele kogu Euroopas tõhusama kohtumenetluse. Alates 2024. aasta juunist vastutab eu-LISA e-CODEXi süsteemi operatiivjuhtimise eest ² .	2013	Kasutusel eu-LISA haldab alates juunist 2024
JITs CP ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm		
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm hõlbustab teabevahetust ja koostööd Euroopa kohtu- ja õiguskaitseasutuste, asjaomaste ELi asutuste ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) vahel, et parandada piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust ja tulemuslikkust.	2026	Arendamisel
ELi JSK valdkonna infosüsteemide koostalitlusvõime		
Uus koostalitlusarhitektuur		
Koostalitlus on vastastikühendatud süsteemide suutlikkus jagada andmeid ja vahetada teavet, tagades asjaomastele asutustele lihtsustatud juurdepääsu terviklikule teabele. JSK valdkonna süsteemide üldine koostalitlus tagatakse järgmiste komponentidega, mis hõlbustavad volitatud otsinguid ja teabevahetust:	2024–2026*	Arendamisel
■ Euroopa otsinguportaal (ESP) – ühtne otsinguaken kiirete otsingute tegemiseks kõigis eu-LISA hallatavates JSK valdkonna süsteemides, ■ ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS) biomeetriliste andmete ristvõrdlemiseks kõigi JSK valdkonna süsteemide vahel, ■ ühine isikuandmete hoidla (CIR) kolmandate riikide kodanike õigeks tuvastamiseks (biograafilised ja biomeetrilised andmed), ■ mitme identiteedi detektor (MID) mitme identiteedi tuvastamiseks ja identiteedipettuste vastu võitlemiseks.		
Lisaks hõlmab koostalitlusarhitektuur aruandluse ja statistika keskhoidlat (CRRS) süsteemiüleste statistiliste koondaruannete koostamiseks.		

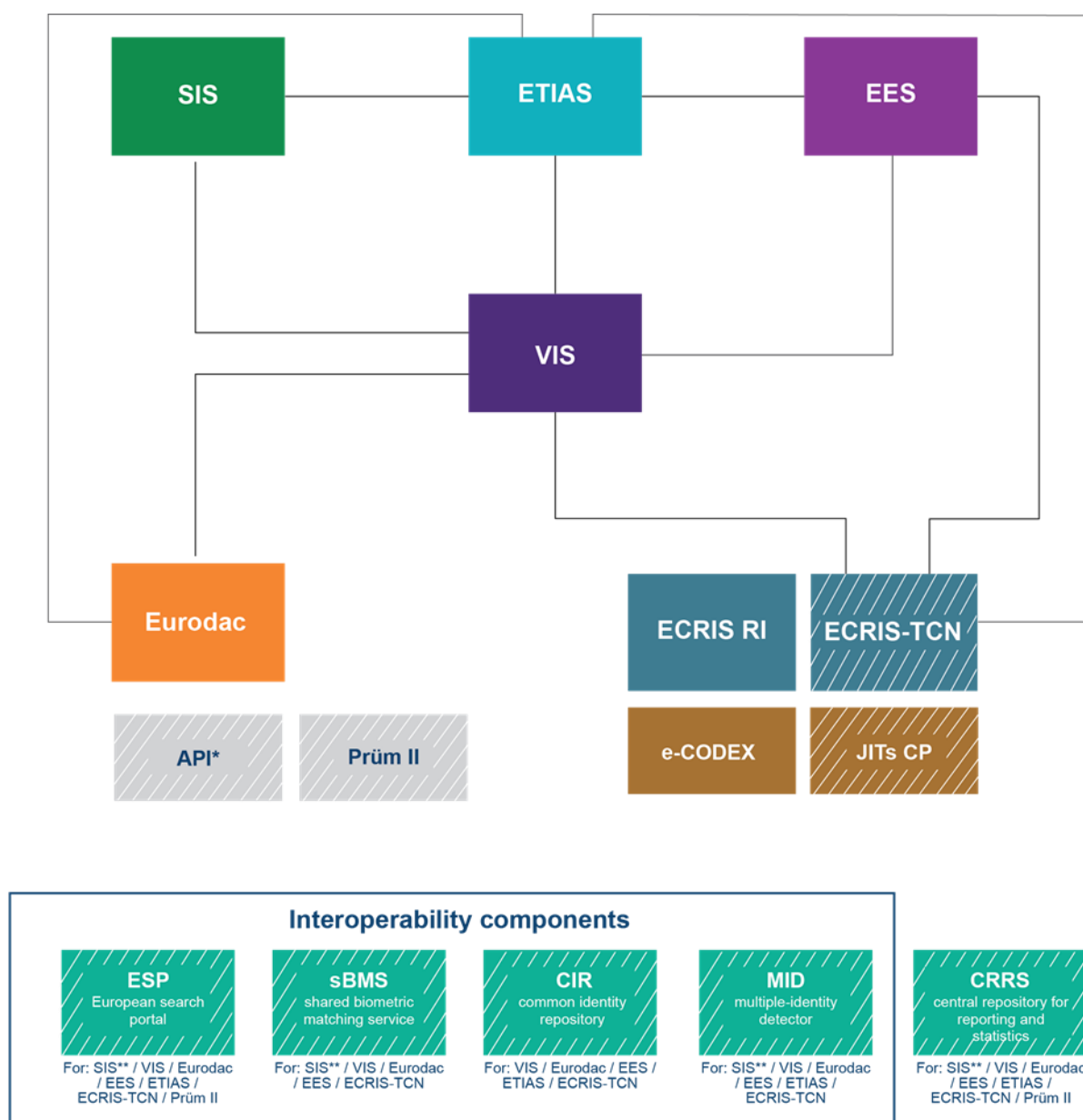
² Komisjoni rakendusotsus (EL) 2024/1272, ELT L, 2024/1272, 14. mai 2024.

eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide vahelised talitluseosed

Joonisel on skemaatiliselt esitatud teabevahetus ELi olemasolevate JSK valdkonna infosüsteemide (**SIS**, **VIS** ja **Eurodac**) ning arendatavate uute süsteemide (**EES**, **ETIAS**, **ECRIS-TCN**) vahel, samuti komponendid ja abivahendid, mis tagavad kõigi eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide koostalitluse, et hõlbustada integreeritud piirihaldust ja suurendada sisejulgeolekut Schengeni alal.

NB! SISi, EESi ja ETIASe ning ECRIS-TCNi ja EESi vahelised ühendused luuakse allpool esitatud koostalitluskomponentide kaudu.

Tabel 2. Ülevaade eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide vahelistest talitluseostest³

³ * Õigusakti vastuvõtmise ootel.

** Funktsioonistiku osad ühendatakse JSK valdkonna tervikliku koostalitlusarhitektuuriga.

Tegevdirektori eessõna

eu-LISA on viimase kümne aasta jooksul kujunenud Schengeni ala digitaalseks keskmeks. Meie missioon on võimendada tiptasemel tehnoloogiat, et toetada ELi ja liikmesriike nende töös, mille eesmärk on hoida Euroopat avatud ja turvalisena. Praegu on kõik meie jõupingutused suunatud sellele, et saavutada ambitsioonikas eesmärk, milleks on maailma ühe kõige arenenuma piirihaldussüsteemi rakendamine. Samal ajal on ELi ühe põhiprioriteedina esile tõusnud ka õigusemõistmise valdkonna digitaliseerimine ning eu-LISA kasutab digitehnoloogia võimalusi õiguspraktikute koostöö parandamiseks ja ELi kodanikele paremate teenuste pakkumiseks.

2025. aastal jätkab eu-LISA tööd, et rakendada keerukas digipöördeprogramm, mis sisaldub koostalitlusvõime tegevuskavas, mille ELi justiits- ja siseküsimuste nõukogu kiitis heaks 2023. aasta oktoobris. Eelkõige jätkab amet uute süsteemide, sealhulgas ETIASE ja ECRIS-TCNi järgmiste lainete ning ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi (JITs CP) juurutamist.

Pärast uuesti sõnastatud Eurodaci määruse vastuvõtmist 2024. aasta juunis alustas amet rände- ja varjupaigahaldussüsteemi põhjaliku uuenduse juurutamist, mis peab lõpule jõudma 2026. aasta juuniks. Lisaks jätkab eu-LISA tõhustatud politseikoostöö jaoks uue Prümi ruuteri arendamist, et võtta see kasutusele 2027. aastal.

Uute süsteemide arendamise kõrval tagab eu-LISA jätkuvalt oma vastutusalasse kuuluvate olemasolevate JSK valdkonna süsteemide – SISI, VISI, Eurodaci ja e-CODEXi – sujuva operatiivjuhtimise, säilitades nende käideldavuse ja reageerimisvõime kõrge taseme. Endiselt kuuluvad meie olulisimate prioriteetide hulka süsteemide turvalisus ja andmekaitse.

Lisaks jätkab amet organisatsiooni täiustamiseks oma strateegilise juhtimise tegevuskava rakendamist. Kõik need elemendid sisalduvad eu-LISA 2025. aastaks seatud viies põhiprioriteedis:

- tagada eu-LISA vastutusalasse kuuluvate ELi JSK valdkonna infosüsteemide tõhus toimimine ja rakendamine, minna järk-järgult üle uuele töökorraldusele ja ajakohastada oma toimimismudelit,
- parandada veelgi ameti tulemuslikkust nõuetele vastavuse valdkonnas,
- edendada töötajate kaasamist, muutes eu-LISA suurepäraseks töökohaks, ning värvata ja hoida uusi talente,
- uurida võimalusi rakendada uusi tehnoloogilisi lahendusi, nt tehisintellekt ja pilvetehnoloogia,
- tugevdada ameti juhtimist ja suhteid peamiste sidusrühmade, eelkõige ELi institutsioonide, liikmesriikide, vastuvõtivate riikide, akadeemiliste ringkondade ja tööstusega.

Mõistame, et nende ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks peame suurendama tõhusust – tegema vähemaga veelgi rohkem. See on võimalik, kui kasutame oma siseressursse, investeerime täiendavalt värbamisse, et tagada ametis vajalike oskuste olemasolu, rakendame uut hankestrateegiat ja võtame rutiinsete ülesannete täitmiseks kasutusele tehisintellektil põhinevad lahendused, mis võimaldab meil keskenduda suurema väärtusega tööle.

Vaja on keskendumist ja strateegilist otsustavust, et hallata ja arendada suuremahulisi IT-süsteeme, mis ühtlustavad ja parandavad koostööd justiits- ja siseküsimuste eest vastutavate asutuste vahel kogu Euroopas, ning ühtlasi pakkuda meie kodanikele paremaid teenuseid. 2025. aastal jätkab eu-LISA väsimatult tööd, et pakkuda paremaid teenuseid, mis mõjutavad positiivselt ligi 450 miljoni Euroopa kodaniku elu. Selleks kasutame uusi tehnoloogilisi lahendusi ja digitaliseerime protsesse, mis teenivad ELi eesmärki olla vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala.

Meie teekond nende lennukate eesmärkide poole ei ole kerge, kuid üheskoos töötades oleme jätkuvalt pühendunud ELi JSK valdkonna koostalitlusvõime tegevuskava rakendamisele ning üldisemalt Schengeni ala ja Euroopa toetamisele digipöörde edukal elluviimisel.

Marili Männik,

Tegevdirektori kohusetäitja

Ameti missioon

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA) vastutab JSK valdkonnas ELi suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ja pideva edasiarendamise eest⁴. Alates tegevuse alustamisest 2012. aastal on amet aidanud rakendada JSK valdkonna poliitikat, sh viisa-, rände- ja varjupaigapoliitikat ning sisejulgeoleku- ja õiguspoliitikat. eu-LISA ülesanne on hõlbustada tõhusat teabevahetust asjaomaste asutuste vahel kogu Euroopas, et tagada ELi välispiiride ja õigusemõistmise valdkonna andmepõhine haldamine, pakkudes samal ajal rahvusvahelistele reisijatele turvalist ja tõrgeteta reisikogemust.

Ameti peamine prioriteet on tagada ELi JSK valdkonna infosüsteemide tõhus, turvaline ja katkematu toimimine kooskõlas õigusliku aluse ja vastavate teenustasemelepetega ning kohaldatavate andmekaitse- ja turvanõuetega. Nende IT-süsteemide pidev käideldavus on oluline ELi sisejulgeoleku ja ELi kodanike liikumisvabaduse tagamiseks.

Schengeni ala tõhusa toimimise tagamiseks haldab eu-LISA praegu järgmisi süsteeme:

- Schengeni infosüsteem (**SIS**)⁵,
- viisainfosüsteem (**VIS**)⁶,
- Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas (**Eurodac**)⁷.

Peale selle toetab eu-LISA ka ELi õigusemõistmise valdkonna digitaliseerimist, hõlbustades piiriülestes tsiviil- ja kriminaalmenetlustes õigusasutuste vahelist turvalist sidet järgmiste süsteemide kaudu:

- **e-CODEXi süsteem** (sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas)⁸,
- Euroopa karistusregistrite infosüsteemi etalonteostus (**ECRIS RI**).

Et veelgi tugevdada andmepõhist piirihaldust ja Schengeni ala sisejulgeolekut, tehti eu-LISA-le ülesandeks töötada välja JSK valdkonna terviklik **koostalitlusarhitektuur** koos järgmiste **uute süsteemidega**:

- riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (**EES**)⁹,
- Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (**ETIAS**)¹⁰,
- Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta (**ECRIS-TCN**)¹¹,
- aruandluse ja statistika keskhoidla (**CRRS**)
- ning **koostalitluskomponendid**: Euroopa otsinguportaal (**ESP**), ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (**sBMS**), ühine isikuandmete hoidla (**CIR**), mitme identiteedi detektor (**MID**)¹².

⁴ Määrus (EL) 2018/1726, ELT L 295, 21.11.2018.

⁵ Määrused (EL) 2018/1860, 2018/1861 ja 2018/1862 ning määrus (EL) 2022/1190, ELT L 185, 12.7.2022.

⁶ Nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, komisjoni otsus 2008/602/EÜ, määrus (EÜ) nr 767/2008 ning määrused (EL) 2021/1133, 2021/1134, 2023/2667 ja 2023/2685.

⁷ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003 ning määrused (EL) nr 603/2013, 604/2013, 2024/1356 ja 2024/1358.

⁸ Määrus (EL) 2022/850, ELT L 150, 1.6.2022.

⁹ Määrus (EL) 2017/2226, ELT L 327, 9.12.2017.

¹⁰ Määrused (EL) 2018/1240 ja 2018/1241.

¹¹ Määrus (EL) 2019/816 ja määrus (EL) 2024/1352.

¹² Määrused (EL) 2019/817 ja 2019/818, ELT L 135, 22.5.2019.

Viimase paari aasta jooksul on ametile tehtud ülesandeks ka mitme uue algatuse arendamine:

- **Prüm II keskruuter** (automaatne andmevahetus politseikoostöö eesmärgil)¹³,
- **API ruuter** (reisijaid käsitlev eelteave)¹⁴,
- **ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm** (JITs CP)¹⁵,
- **ELi viisataotlusplatvorm** (EU VAP)¹⁶,
- **ELi digitaalne reisirakendus** (DTA)¹⁷.

eu-LISA jälgib aktiivselt **teadusuuringute ja innovatsiooni** valdkonnas toimuvat, et pakkuda oma peamistele sidusrühmadele – komisjonile, liikmesriikidele ja muudele ELi asutustele – tipptasemel eksperditeadmisi ning leida ja katsetada uusi tehnoloogilisi lahendusi, et suurendada ameti tegevuse tõhusust ning edendada digipööret JSK valdkonnas. Lisaks pakub eu-LISA JSK valdkonna süsteemide lõppkasutajatele kvaliteetseid teenuseid, sealhulgas ööpäevaringset tuge ja kasutajate koolitust, ning annab aru süsteemide toimimise kohta.

Amet on jätkuvalt läbipaistev ja aruandekohustuslik oma sidusrühmade ja ELi kodanike ees.

Andmekaitse

Amet on võtnud kohustuse tagada oma missiooni, prioriteetide, eesmärkide ja igapäevase tegevuse elluviimisel **andmekaitse kõrge tase** vastavalt liidu andmekaitsealastele õigusnormidele, sealhulgas iga suuremahulise IT-süsteemi suhtes kehtivatele erisätetele, nagu on ette nähtud eu-LISA asutamismääruse artikli 2 punktis f.

Isikuandmete töötlemisel järgib eu-LISA täiel määral põhiõigusi, sealhulgas austab era- ja perekonnaelu ning tagab isikuandmete kaitse kooskõlas ELi põhiõiguste harta¹⁸ artiklitega 7 ja 8. Amet järgib kõiki isikuandmete töötlemise põhimõtteid, mis on sätestatud määruses (EL) 2018/1725,¹⁹ nimelt eesmärgi piirangu, võimalikult väheste andmete kogumise, õigsuse, vastutuse, säilitamise piirangu, usaldusväärsuse ja konfidentsiaalsuse põhimõtteid. Süsteemide rakendamisel ja operatiivjuhtimisel ning nende koostalitluse tagamisel pöörab eu-LISA erilist tähelepanu **lõimitud ja vaikumisi andmekaitse** põhimõttele, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/1725 artiklis 27, määruse (EL) 2016/679²⁰ artiklis 25 ja direktiivi (EL) 2016/680²¹ artiklis 20.

¹³ Määrus (EL) 2024/982, ELT L, 2024/982, 5.4.2024.

¹⁴ Komisjon on esitanud *kaks määruse ettepanekut reisijaid käsitleva eelteabe* (API) kogumise ja edastamise kohta.

¹⁵ Määrus (EL) 2023/969, ELT L 132, 17.5.2023.

¹⁶ Määrus (EL) 2023/2667, ELT L, 7.12.2023.

¹⁷ *Ettepanek võtta vastu määrus*, millega luuakse ELi digitaalne reisirakendus [COM(2024) 670 final].

¹⁸ Euroopa Liidu põhiõiguste harta, ELT C 202, 7.6.2016, lk 389–405.

¹⁹ 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist (**ELi andmekaitsemäärus**).

²⁰ 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (**isikuandmete kaitse üldmäärus**).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist.

MISSION

We aim to support the EU and the Member States in their efforts to keep Europe open and secure through advanced technology

VISION

We strive to provide innovative and practical solutions for the EU's evolving needs while driving digital transformation in the area of justice and home affairs

CORE VALUES

ACCOUNTABILITY: deploying a robust governance framework, cost-efficient operations and sound financial management

TRANSPARENCY: engaging in continuous dialogue with key stakeholders to define eu-LISA's long-term development strategy

EXCELLENCE: having the right organisational structure, processes, and people to ensure service continuity and quality of tools provided to the Member States

CONTINUITY: making the best use of expertise, knowledge and investments provided by the Member States, and their continued development

TEAMWORK: empowering each team member to make the best use of their knowledge and experience, contributing to shared success

CUSTOMER FOCUS: ensuring that eu-LISA's activities are always aligned with the needs and demands of its stakeholders

HEADQUARTERS
TALLINN,
ESTONIA

OPERATIONAL SITE
STRASBOURG,
FRANCE*

BACKUP SITE
ST. JOHANN IM PONGAU,
AUSTRIA

LIAISON OFFICE
BRUSSELS,
BELGIUM

* The development and operational management of the e-CODEX is in Tallinn, Estonia.

[PLEASE LEAVE EMPTY]

Sissejuhatus

Selles ühtses programmdokumendis esitatakse struktureeritud ülevaade ameti kavandatud eesmärkidest ja tegevusest, sealhulgas ressursside (rahaliste vahendite ja personali) jaotamisest, et tagada läbipaistvus, vastutavus ja tõhusus ameti volituste täitmisel.

Ühtses programmdokumendis kirjeldatakse eu-LISA prioriteete ja tegevust, mis põhinevad ameti tegevuseesmärkidel ja ELi poliitilistel prioriteetidel. Seega pakub dokument eu-LISA sidusrühmadele selgust ja kindlust, et amet järgib oma volituste täitmisel süstemaatilist ja järjepidevat lähenemisviisi, kasutades eraldatud personali ja rahalisi vahendeid tõhusalt.

Lisaks on ühtse programmdokumendi näol tegemist rahastamisotsusega, milles kirjeldatakse eu-LISA ressursside jaotamist 2024. aastaks kavandatud tegevuse jaoks. Selle dokumendi eesmärk on anda selge ülevaade ressurssidest, mida on vaja uute nõuete ja esilekerkivate vajaduste täitmiseks ning ühtlasi senise tiptasemel tegevuse alalhoidmiseks ja edasiarendamiseks.

- 1. osas antakse ülevaade eu-LISA tegevuse **üldisest majandus-, poliitika- ja regulatiivkontekstist**, tuues üksikasjalikult esile probleemid, vajadused ja prioriteedid, mida on kavas dokumendis käsitleda.
- 2. osas kirjeldatakse **kolmeaastast mitmeaastast kava (2025–2027)**, tegevust ja ressursse ning antakse üksikasjalik ülevaade ameti pikaajalisest sihist ning plaanidest strateegiliste sihtide ja eesmärkide saavutamiseks.
- 3. osas täpsustatakse, kuidas amet kavatseb viia ellu oma mitmeaastaseid prioriteete **2025. aastal**, sealhulgas eesmärkide saavutamiseks vajalike rahaliste vahendite ja personali jaotust.
- Dokumendi lisades antakse **üksikasjalikum ülevaade ressursside kasutamisest**, mis pakub täiendavat läbipaistvust ameti tegevuse ja toimingute kohta.

✎ Õiguslik taust

eu-LISA asutamismääruse (EL) 2018/1726 artikli 24 lõike 3 punkti d kohaselt peab tegevusdirektor koostama ameti ühtse programmdokumendi ning esitama selle pärast komisjoni ja nõuanderühmadega konsulteerimist haldusnõukogule vastuvõtmiseks.

Sama määruse artikli 19 lõike 1 punktidega q ja r on haldusnõukogule antud volitus võtta ameti ühtne programmdokument vastu.

Programmdokumendi ülesehitus

Selle programmdokumendi ülesehitus on kooskõlas komisjoni suunistega²². Ameti tegevust tutvustatakse **portfellide** kaupa²³. Siinses kontekstis tähendab „portfell“ tegevuste, üksikprojektide ja projektiväliste ülesannete kogumit, mida hallatakse rühmana. Portfellid on rühmitatud vastavalt ameti töövaldkondadele: rände- ja varjupaigaküsimused, sisejulgeolek ja õiguskaitsealane koostöö, Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused, õiguskoostöö, koostalitlusvõime ja taristu ning põhitegevuse, üldjuhtimise ja ametisiseste funktsioonide toetamine.

See lähenemisviis tagab üksikprojektide ja projektiväliste tegevuste parema koordineerimise, hõlbustades samal ajal eu-LISA strateegiliste ja tegevusalaste eesmärkide saavutamist olemasolevate rahaliste vahendite

²² Komisjoni 20. aprilli 2020. aasta teatis (COM(2020) 2297) liidu asutuste juhtimise tõhustamise kohta kooskõlas finantsmääruse 2018/1046 artikliga 70 ning ühtsete programmdokumentide koostamise suuniste kohta.

²³ Portfellide arv võib aja jooksul muutuda, sõltudes ametile antud ülesannete muutustest.

ja personali optimaalse kasutamise kaudu. Samuti võimaldab see sünergiat ja mastaabisäästu ning olemasolevate rahaliste vahendite ja personali optimaalset kasutamist.

ÜLDINE TAUST

1

Poliitikakontekst

eu-LISA volitused ja põhitegevus aitavad kaasa **Euroopa Komisjoni poolt aastateks 2019–2024 kehtestatud poliitiliste suuniste**²⁴ rakendamisele. 2022. aasta detsembris andsid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon välja ühisdeklaratsiooni ELi seadusandlike prioriteetide kohta aastateks 2023 ja 2024.²⁵ Need prioriteetidid hõlmavad **rände- ja varjupaigareformi** lõpuleviimist²⁶ ning **Schengeni piirieskirjade** läbivaatamist²⁷. Muud eu-LISA volitustega seotud prioriteetidid hõlmavad **viisamenetluste ja reisidokumentide digitaliseerimist, õiguskaitseasutuste vahelist teabevahetust ja reisijaid käsitleva eelteabe** edastamise kohustust.

Ühtse programmdokumendi koostamise praeguses etapis ei ole 2024. aasta lõpus ametisse nimetatava uue komisjoni prioriteetidid veel teada. Amet on siiski pühendunud asjaomase ELi poliitika elluviimisele oma volituste raames.

➤ Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõige 2

„Liit moodustab oma kodanikele **vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva sisepiirideta ala**, kus **isikute vaba liikumine** on tagatud koos välispiirikontrolli, varjupaiga ja sisserändega ning kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete rakendamisega.“

Ameti tööprogramm on kooskõlas komisjoni prioriteetidega **edendada euroopalikku eluviisi**, toetades **Schengeni ala täielikku toimimist**. Amet aitab kaasa rände haldamise ja sisejulgeoleku algatuste elluviimisele, kaitades ja hallates IT-süsteeme ja asjakohaseid digiabi vahendeid, mis toetavad ELi välispiiride haldamise tugevdamist ja Euroopa varjupaigasüsteemi reformi. eu-LISA panus **Euroopa digipöördesse** seisneb uute süsteemide väljatöötamises eesmärgiga pakkuda liikmesriikidele ja lõppkokkuvõttes ELi kodanikele paremaid teenuseid, võttes kooskõlas asjakohaste andmekaitset ja julgeolekut käsitlevate määrustega kasutusele tiptasemel tehnoloogilisi lahendusi, nt tehisintellekt, biomeetria ja küberturvet. 2024. aastal hakkas eu-LISA uurima võimalust kasutada oma töö toetamiseks suveräänset pilvetehnoloogiat, võttes arvesse ametile seatud spetsiifilisi piiranguid. Lisaks suurendab amet jõupingutusi, et **toetada ELi õigusemõistmise valdkonnas digipööret** ning ameti pädevusse kuuluvate rände-, varjupaiga- ja viisamenetluste digitaliseerimist.

EL jätkab oma **vankumatut toetust Ukrainale** ja ukrainlastele ning Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu raskustes olevatele eurooplastele. Solidaarsuse huvides on amet jätkuvalt pühendunud sellele, et abistada ELi institutsioone ja asutusi ning liikmesriike kõigi oma volituste raames kättesaadavate vahenditega. Amet annab panuse Ukraina toetamisse justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustiku ühiste jõupingutuste ning ka kriitilise tähtsusega rolli kaudu, mida täidavad teatavad eu-LISA hallatavad IT-süsteemid (eelkõige SIS ja Eurodac) ning uued arendamisel olevad süsteemid ja abivahendid, näiteks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES) ja ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm. Lisaks on eu-LISA valmis andma komisjonile ja liikmesriikidele nõu ja tuge olemasolevate ja uute süsteemidega seotud tehnilistes küsimustes. Kuna sõda on küberohtude maastiku ümber kujundanud, on ametil kavas jätkata ja parendada koostööd ELi institutsioonide ja asutustega küberturvalisuse ja -kerksuse valdkonnas ning samaaegselt tugevdada oma andmete turvalisust ja füüsilist julgeolekut.

ELi olukorra muutused ja suundumused ning panus praegusesse poliitikasse

ELi rände-, varjupaiga- ja välispiirikontrollipoliitika tõhusus ja tulemuslikkus ning suutlikkus reageerida **pidevalt muutuvatele julgeolekuohtudele** (st terrorismile, organiseeritud kuritegevusele ja küberkuritegevusele) sõltuvad õigeaegsest ja kõikehõlmavast teabevahetusest Euroopa asjaomaste ametiasutuste vahel, mis saab kõige paremini toimuda tänapäevaste infosüsteemide abil. Neid poliitilisi, toimimis- ja tegevusvajadusi täidavad uued süsteemid (EES, ETIAS and ECRIS-TCN) ning komponendid ja abivahendid (Euroopa otsinguportaal, ühine biomeetrilise võrdlemise teenus, ühine isikuandmete hoidla, mitme identiteedi detektor, aruandluse ja statistika keskhoidla), mis moodustavad ELi JSK valdkonna uue koostalitlusarhitektuuri. Nagu on kirjeldatud **koostalitlusvõime tegevuskavas**, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kiitis heaks 2023. aasta oktoobris, võetakse koostalitlusarhitektuuri komponendid järk-järgult kasutusele järjestikuste juurutamisetappidena, et tagada integreeritud ja arukas lähenemisviis Euroopa

²⁴ Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024), november 2019.

²⁵ Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioon *ELi 2023. aasta seadusandlike prioriteetide kohta*, 15. detsember 2022.

²⁶ Euroopa Parlament (2022), *ELi seadusliku rände pakett: õigustepõhine käsitlus oskustöölise ja andekate inimeste meelitamiseks ELi sisepoliitika peadirektoraat*, detsember 2022.

²⁷ Euroopa Parlament (2022), *Schengeni piirieskirjade läbivaatamine*, parlamendi uuringuteenistus, aprill 2022.

sisejulgeoleku kindlustamisele.

JSK valdkonna infosüsteemide operatiivjuhtimise eest vastutava ELi asutusena on eu-LISA jätkuvalt **ELi JSK valdkonnas üks peamisi panustajaid**. Lähiaastatel tagab **uudsete ja uuenduslike tehnoloogiliste lahenduste** rakendamine tõhusama teabepõhise operatiivkoostöö liikmesriikide ning ELi JSK valdkonna asutuste vahel, ning JSK valdkonna süsteemide koostalitlus vastab paremini lõppkasutajate vajadustele, tagades integreeritud ja aruka lähenemisviisi sisejulgeoleku kindlustamisele.

Selles kontekstis on amet jätkuvalt pühendunud **ELi julgeolekuliidu strateegia 2020–2025** eesmärkide rakendamisele, eelkõige neljandale strateegilise prioriteedile – **Euroopa tugeva julgeolekuökosüsteemi** ülesehitamisele²⁸. Pärast Schengeni infosüsteemi käsitleva uuesti sõnastatud määruse täielikku rakendamist 2023. aasta märtsis jätkab eu-LISA süsteemi edasise arengu toetamist, et hõlbustada õiguskaitse-, piiri- ja rändeasutuste vahelist koostööd kogu Euroopas.

Peale selle on eu-LISA eesmärk toetada **välispiiride nüüdisaegset ja tõhusat haldamist** muudetud viisainfosüsteemi (**VIS**)²⁹ ning kahe uue süsteemi – riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (**EES**) ja Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (**ETIAS**) – arendamise kaudu. Need süsteemid täidavad kahte eesmärki: säilitada Schengeni alal sisejulgeolek ning ühtlasi toetada rahvusvahelist reisimist ja liikumisvabadust.

Prüm II määrusega politseikoostöö raames toimuva automatiseeritud andmevahetuse kohta tehti eu-LISA-le ülesandeks uue keskruteri väljatöötamine ja selle edaspidine operatiivjuhtimine; ruuter asendab praeguse riiklike andmebaaside vaheliste individuaalsete ühenduste süsteemi³⁰. Kui ruuter on kasutusele võetud, hõlbustab see teabevahetust ja parandab koostööd liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel, tuginedes uuele koostalitlusarhitektuurile. Praegu koostatakse komitee tasandil rakendusakte ja eu-LISA teeb ettevalmistusi süsteemi väljatöötamiseks, mille kasutuselevõtt on esialgu kavandatud 2027. aastaks.

Viisamenetluse digitaliseerimist käsitleva määruse kohaselt vastutab eu-LISA ka **ELi viisataotlusplatvormi** (EU VAP) tehnilise arendamise ja operatiivjuhtimise eest. Platvorm lihtsustab ja ajakohastab Schengeni viisa taotlemise protsessi kolmandate riikide kodanike jaoks³¹. Esialgsete plaanide kohaselt peaks ELi viisataotlusplatvorm hakkama toimima 2028. aastal.

Lisaks on esitatud kaks seadusandlikku ettepanekut, mis puudutavad eu-LISAt:

- ruuter **reisijaid käsitleva eelteabe** (API) kogumiseks ja edastamiseks, et tõhustada reisijate tuvastamist ja lihtsustada piirihaldust.³² Praegust reisijaid käsitleva eelteabe direktiivi³³ asendavate ettepanekute kohaselt vastutab eu-LISA API-ruuteri kavandamise, arendamise, majutamise ja tehnilise haldamise eest. Ruuter ühendab liikmesriike ja lennuettevõtjaid API-andmete kogumisel ja edastamisel. Eeldatavasti võetakse ruuter kasutusele 2028. aastal;
- hiljuti tehti eu-LISA-le ettepanek töötada välja reisiandmete elektrooniliseks esitamiseks **ELi digitaalne reisirakendus** koos reisiandmete ruuteriga, mis edastab reisiandmed pädevatele asutustele³⁴. Ettepaneku kohaselt on eu-LISA ülesandeks arendada ja käitada ELi kesksüsteemi, mis tuletab olemasolevast füüsilisest reisidokumendist **digitaalse reisitunnistuse** ning edastab selle koos asjakohaste reisiandmetega vastutavale asutustele.

Rahvusvahelisele reisimisele ja piirihaldusele suunatud lahenduste kõrval suurendab amet ka oma panust **õigusemõistmise valdkonna digitaliseerimisse**, arendades ja hallates IT-vahendeid ja -platvorme, mis tõhustavad koostööd ELi õigusemõistmise valdkonnas³⁵. 3. juunil 2024 võttis eu-LISA üle vastutuse piiriüleste kohtumenetluste digitaliseerimise põhivahendi **e-CODEXi** haldamise eest.³⁶ Lisaks on eu-LISA-le antud tulevase **ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi** kavandamise, arendamise ja käitamise ülesanne³⁷. Platvormi käivitamise kuupäeva määrab kindlaks komisjon ja see peab toimuma hiljemalt kaks ja pool aastat

²⁸ Komisjoni 24. juuli 2020. aasta teatis *ELi julgeolekuliidu strateegia 2020–2025 kohta*, COM(2020) 605 final.

²⁹ 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1134 viisainfosüsteemi (VIS) reformimise kohta.

³⁰ Määrus (EL) 2024/982, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust (**Prüm II määrus**).

³¹ 22. novembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2667 viisamenetluse digitaliseerimise kohta.

³² Komisjon on esitanud kaks määruse ettepanekut reisijaid käsitleva eelteabe (API) kogumise ja edastamise kohta.

³³ Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/82/EÜ veoettevõtjate kohustuse kohta edastada reisijaid käsitlevaid andmeid, ELT L 261, 6.8.2004.

³⁴ Ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse ELi digitaalne reisirakendus [COM(2024) 670 final].

³⁵ Komisjoni teatis „Õigusemõistmise digipööre Euroopa Liidus. Võimalusterohked töövahendid“, COM(2020) 710 final.

³⁶ Lisateave on eu-LISA veebilehel e-CODEXi kohta.

³⁷ Lisateave on komisjoni veebilehel ühiste uurimisrühmade kohta.

pärast määruse jõustumist.

Suures osas juhindub eu-LISA oma töös komisjoni Schengeni strateegiast, muudetud Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismist ning Schengeni olukorra 2024. aasta aruandest³⁸. **Schengeni strateegia** eesmärk on tugevdada ja parandada maailma suurima vaba liikumise ala – Schengeni ala – vastupidavust³⁹. Põhimõtteliselt toimivad kõik eu-LISA hallatavad JSK valdkonna infosüsteemid kompensatsioonimeetmetena, mis hõlbustavad vaba liikumist Schengeni alal, ning **Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi** muutmisel seati eesmärk aidata liikmesriikidel rakendada Schengeni *acquis*'d, tugevdades hindamis- ja järelevalvemehhanismi mitut elementi, sealhulgas justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste rolli⁴⁰. Sellega seoses jätkab eu-LISA vastavalt komisjoni taotlusele Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismis osalemist ning sellesse panustamist.

Lisaks aitab eu-LISA jätkuvalt kaasa **rändealase valmisoleku ja kriisiohjamise kava mehhanismi** rakendamisele ja edasiarendamisele ning toetab aktiivselt **Schengeni baromeetri+** väljatöötamist ja ettevalmistamist, pakkudes vajalikku teavet ja statistikat piiride, rände, sisejulgeoleku ja viisade valdkonnas esinevate riskide tuvastamiseks konkreetseid süsteeme käsitlevates määrustes kindlaksmääratud piirides. Koos teiste ELi asutustega aitab eu-LISA oma õiguslike volituste piires parandada rände haldamise ja sisejulgeolekuga seotud **olukorrateadlikkust ja prognoosimist** ELi tasandil. 2024. aastal tegid komisjon ja Schengeni küsimuste töörühm eu-LISA-le kui justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustiku eesistujale ülesandeks juhtida algatust, mille tulemusena kaardistatakse justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste olemasolevad Schengeni aruandlusvahendid rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja ebaseadusliku uimastikaubanduse vastase võitluse valdkonnas.

ELi uue rände- ja varjupaigaleppe rakendamisel, mis võeti vastu 2024. aasta mais, täidab eu-LISA olulist rolli ELi varjupaigahaldussüsteemi **Eurodaci** edasiarendamisel⁴¹. **Uuesti sõnastatud Eurodaci määrus**⁴² on üks uut õigusraamistikku toetavatest tegevuse alustaladest ning süsteemi õigeaegne arendamine ja käivitamine on pakti kõigi teiste elementide rakendamise kriitilise tähtsusega eeltingimus. Paralleelselt olemasoleva Eurodaci käitamisega töötab eu-LISA välja uue koostalitlusvõimelise ja integreeritud rände- ja piirihaldussüsteemi, et tulemuslikumalt võidelda ebaseadusliku rände vastu. Kui uus süsteem on kasutusele võetud, aitab see rakendada uusi vastutus- ja solidaarsusreegleid, luues selged ja järjepidevad seosed konkreetsete isikute ja neile kohaldatavate menetluste vahel, hõlbustades samal ajal teistesse liikmesriikidesse loata liikumise avastamist.

Tehisintellekti valdkonnas on eu-LISA üks sidusrühmadest, kes aitab välja töötada terviklikku ja sidusat **Euroopa lähenemisviisi tehisintellektile** – ühtlustatud eeskirjade kogumit, mida kohaldatakse tehisintellektisüsteemide kavandamisel, arendamisel ja kasutamisel ning mis tugineb proportsionaalsele riskipõhisele käsitusele⁴³. Komisjoni toel **järgib eu-LISA pikaajalist eesmärki tagada, et tehisintellektil oleks sisejulgeoleku, rände ja õigusemõistmise valdkonnas oluline roll**. Selleks jätkab amet sisemise suutlikkuse suurendamist, samas laiendades ja süvendades oma oskusteavet selles valdkonnas. Eelkõige uurib amet võimalusi, eeliseid ja piiranguid, mis on seotud tehisintellektilahenduste kasutamisega JSK valdkonna infosüsteemides (nt ühine biomeetrilise võrdlemise teenus, aruandluse ja statistika keskhoidla ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem) ja tugifunktsioonides (nt eu-LISA rakenduste ja taristu jälgimine) ning küberturbe eesmärkidel. Lisaks on eu-LISA hakanud rakendama tehisintellektilahendusi ka oma sisemises tegevuses.

Amet on seadnud endale eesmärgi püsida **ELi JSK valdkonnas digitaalse innovatsiooni** esirinnas. Kõigis eu-LISA fookusvaldkondades, milleks on piirikontroll, ränne, sisejulgeolek ja õigusemõistmine, toimuvad digitaliseerimisest ja automatiseerimisest tulenevad põhjalikud muutused. Valmidus kasutada keerukamaid, paindlikumaid ja integreeritumaid IT-süsteeme ja -vahendeid aitab tagada ELi tõhusat reageerimist pidevalt muutuvatele julgeolekuohtudele ja -probleemidele.

Need arengud nõuavad, et eu-LISA pööraks rohkem tähelepanu **küberturvalisusele** ja küberohtude vastu võitlemisele. Amet mõistab digiajastu väljakutseid ja tema eesmärk on tagada, et kogu tegevus oleks

³⁸ *Schengeni olukorda käsitlev aruanne (2024)*, komisjoni teatis, 16. aprill 2024, COM/2024/173 final.

³⁹ *Täielikult toimiva ja vastupidava Schengeni ala loomise strateegia*, COM(2021) 277 final.

⁴⁰ *Nõukogu määrus (EL) 2022/922* Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimise hindamis- ja järelevalvemehhanismi kohta.

⁴¹ Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi veebilehel *uue rände- ja varjupaigaleppe* kohta.

⁴² 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1358*, millega luuakse biomeetriliste andmete võrdlemise **Eurodac-süsteem**, et kohaldada tulemuslikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) 2024/1351 ja (EL) 2024/1350 ja nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ ning tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmanda riigi kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli päringuid andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil, ELT L, 22.5.2024.

⁴³ 13. juuni 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1689*, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (**tehisintellekti käsitlev määrus**).

kooskõlas ELi **küberturvalisuse määrusega**,⁴⁴ rakendada mitmesuguseid meetmeid turvaliseks teabevahetuseks liikmesriikide ja asjaomaste ELi ametite vahel ning kindlustada eu-LISA hallatavate IT-süsteemide üldine turvalisus.

Et tagada stabiilne teenuste osutamine kõigile sidusrühmadele, jätkab eu-LISA oma organisatsioonilise vastupanuvõime tugevdamist, järgides ühtset lähenemisviisi kõigi hallatavate **JSK valdkonna infosüsteemide talitluspidevusele ja avariitaastele**. Lisaks küberturvalisuse määrusele rakendab amet turvanõudeid, mis tulenevad 2022. aastal esitatud **ELi infoturbe määruse ettepanekust**,⁴⁵ ning kohandab oma praegust turvalisuse ja talitluspidevuse poliitikaraamistikku vastavalt uuele korrale, mida kohaldatakse kõigi ELi institutsioonide, organite ja asutuste suhtes.

Koostöö peamiste partneritega

Ameti peamised partnerid on JSK valdkonnas tegutsevad liikmesriikide asutused, ELi institutsioonid ja asutused, samuti tööstuse esindajad, teadusasutused, üldsus ja meedia. Vastavalt õigusraamistikule on liikmesriigid, Euroopa Komisjon ja asjaomased ELi asutused esindatud eu-LISA JSK valdkonna infosüsteemide juhtorganites. ELis teeb amet tihedat koostööd komisjoni, Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Kontrollikojaga. Lisaks on ametil tihedad suhted Euroopa Andmekaitseinspektoriga ning liidu institutsioonide, organite, ametite ja asutuste küberturvalisuse teenistusega (CERT-EU).

Aastate jooksul on eu-LISA seadnud sisse tiheda ja viljaka koostöö paljude **ELi asutustega**, eelkõige JSK valdkonnas, pidades oma lähimateks partneriteks Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol), Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust), Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametit (Frontex), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametit (CEPOL), Euroopa Liidu Varjupaigaametit (EUAA) ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit (FRA). Näiteks koordineerib eu-LISA koolitustegevust Frontexi, CEPOLI ja FRAGA. Lisaks teeb eu-LISA koostööd Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA), elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ameti (BEREC) ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga (EIGE). Kahepoolseid asutustevahelisi suhteid reguleerivad koostöölepingud ja vastastikuse mõistmise memorandumid, mis on sõlmitud CEPOLI, Europoli, Eurojusti, EUAA, FRA, Frontexi ja ENISAGA.

Ameti eesmärk on sõlmida koostööleping **Euroopa Liidu Lennundusohutusametiga** (EASA), et arendada tihedamaid töösuhteid, et hõlbustada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi rakendamise määruste, eelkõige registreerimist (ja registrist kustutamist) käsitlevate sätete rakendamist veoettevõtjate jaoks. Kaks asutust on koostanud koostöölepingu kavandi, et võimaldada teabevahetust, keskendudes EASAs registreeritud lennuettevõtjatele. Iga koostööleping peab saama komisjoni eelneva heakskiidu ja eu-LISA haldusnõukogu loa⁴⁶.

Frontexiga sõlmitud koostöölepingut on kavas uuendada vastavalt mõlema asutuse viimastel aastatel laiendatud volitustele ja Frontexi haldusnõukogu otsusele, mis võeti vastu 2022. aastal. Praegu toimuvad arutelud Frontexi süsteemide majutamise teenuste osutamise edasise suurendamise teemal.

ENISA ja komisjoni sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat (DG CONNECT) on alustanud eu-LISAGA konsultatsioone, et viimane pakuks oma oskusteavet ENISA rakendatava ühtse teatamisplatvormi jaoks, nagu on ette nähtud **küberkerksuse määruses**⁴⁷.

Amet on jätkuvalt aktiivne liige **justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustikus**, kuhu kuulub üheksa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal tegutsevat ELi asutust. Samuti on amet aktiivne liige Europoli hallatavas **ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuses**, kus ta juhib biomeetria teemavaldkonda.

eu-LISA võtab jätkuvalt osa ka **Euroopa Liidu asutuste võrgustiku** (EUAN) tööst, osaledes kõrgetasemelistel kohtumistel ja enamikus EUANi allvõrgustikes ning vahetades korrapäraselt parimaid tavasid teiste asutustega mitmesugustes haldusküsimustes (nt eelarve ja rahandus, personal, tulemusjuhtimine, teabevahetus, õigus- ja keskkonnaküsimused, küberturve jt). EUANi kaudu pakub eu-LISA teavet ja eksperditeadmisi komisjoni seadusandlike ettepanekute, eelkõige küber- ja infoturbega seotud ettepanekute ettevalmistamisel.

Amet ootab tihedamat koostööd **Eurostatiga** statistika valdkonnas ja osalemist Euroopa statistika koostamise seisukohast oluliste haldusdokumentidega seotud standardimistevõrgustikes⁴⁸. Koostöökokkulepe vormistatakse komisjoni (Eurostat) ja eu-LISA vahelise vastastikuse mõistmise memorandumina. Lisaks teeb eu-LISA

⁴⁴ 13. detsembri 2023. aasta *määrus (EL, Euratom) 2023/2841*, millega nähakse ette meetmed **küberturvalisuse ühtlaselt kõrge taseme** tagamiseks liidu institutsioonides, organites ja asutustes, ELT L, 18.12.2023.

⁴⁵ Ettepanek võtta vastu **määrus infoturbe kohta** liidu institutsioonides, organites ja asutustes, COM(2022) 119 final.

⁴⁶ *Määruse (EL) 2018/1726* artikli 43 lõige 2.

⁴⁷ 23. oktoobri 2024. aasta *määrus (EL) 2024/2847*, mis käsitleb digielemente sisaldavate toodete küberturvalisuse horisontaalseid nõudeid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013 ja (EL) 2019/1020 ning direktiivi (EL) 2020/1828 (**küberkerksuse määrus**), ELT L, 20.11.2024.

⁴⁸ *Määruse (EÜ) nr 223/2009* (Euroopa statistika kohta) artikli 17 punkt a.

aktiivselt koostööd ka komisjoni **Teadusuuringute Ühiskeskusega**.

MITMEAASTANE PLANEERIMINE

2

1. Mitmeaastane tööprogramm

Aastate jooksul on eu-LISA kasvanud väikesest tehnilisest asutusest usaldusväärseks ja usaldatud panustajaks ELi digitaliseerimispoliitika rakendamisse JSK valdkonnas. Amet osaleb ELi tasandil justiits- ja siseküsimuste valdkonnas proaktiivses koostöös ja teabevahetuses asjaomaste sidusrühmade vahel, kaitseb kodanike põhiõigusi ning järgib kõrgeimaid andmekaitse- ja infoturbestandardeid.

ELi julgeolekuliidu strateegia 2020–2025⁴⁹ ning uue varjupaiga- ja rändepakti⁵⁰ raames keskendub amet jätkuvalt operatiivtegevusele, mis hõlmab ja toetab ELi välispiiride haldamise eri aspekte, inimeste ohutut liikumist Schengeni alal ja tulemuslikule rändehaldusele kaasaaitamist. Neist eesmärkidest juhindudes on eu-LISA seadnud eesmärgi parandada, tugevdada ja ühtlustada oma teenuste osutamist kooskõlas JSK valdkonna poliitilistes prioriteetides ja asjaomases poliitikas esiletoodud elementidega.

Järgnevas jaos antakse üldine ülevaade eu-LISA pikaajalisest strateegiast 2021–2027 ja ameti volituste täitmiseks kavandatud mitmeaastastest eesmärkidest, keskendudes sellele, kuidas amet püüab neid prioriteete lähiaastatel ellu viia.

1.1. Pikaajaline strateegia 2021–2027

Strateegilised eesmärgid ameti pikaajalises strateegias 2021–2027 toetavad eu-LISA põhiülesannet pakkuda tipptasemel tehnoloogilisi lahendusi ning jätkata ELi JSK valdkonna digitaliseerimist, et toetada sidusrühmi nende püüdlustes hoida Euroopa avatud ja turvalisena.⁵¹

Oma pikaajalise ja iga-aastase tegevuse suunamiseks on amet seadnud järgmised neli strateegilist sihti:

- **1. STRATEEGILINE SIHT:** jätkata arenemist JSK valdkonna asjakohase poliitika toetajana ja rakenduspartnerina.
- **2. STRATEEGILINE SIHT:** säilitada ja laiendada ameti rolli ELi institutsioonide ja liikmesriikide tunnustatud ja usaldusväärse partnerina ELi JSK valdkonna digipöörde edendamisel.
- **3. STRATEEGILINE SIHT:** võimaldada ja edendada innovatsiooni ning digitaliseerimist ELi JSK valdkonnas.
- **4. STRATEEGILINE SIHT:** jätkata tegevust eu-LISA organisatsioonilise arengu nimel, et suurendada organisatsiooni tõhusust, paindlikkust ja vastupidavust ELi reguleerivas raamistikus.

⁴⁹ Komisjoni 24. juuli 2020. aasta teatis ELi julgeolekuliidu strateegia kohta 2020–2025, COM(2020) 605 final.

⁵⁰ Komisjoni teatis uue rände- ja varjupaigaleppe kohta, COM(2020) 609 final.

⁵¹ eu-LISA strateegia 2021–2027, mille haldusnõukogu võttis vastu 2021. aasta novembris.

1.2. Mitmeaastased eesmärgid, tegevused ja ressursid⁵²

Järgnevas jaos antakse ülevaade ameti 2025.–2027. aasta tegevuse orienteerivast planeerimisest, tuginedes eelmiste aastate saavutustele ja arengule. Mitmeaastases tööprogrammis on loetletud laiemalt määratletud tegevused ning koguressursid, mida on vaja ameti strateegiliste sihtide ja eesmärkide saavutamiseks.

1. STRATEEGILINE SIHT: jätkata arenemist JSK valdkonna asjakohase poliitika toetajana ja rakenduspartnerina

Amet on pühendunud oma tegevuse tipptaseme säilitamisele ning selle tulemuslikkuse ja tõhususe parendamisele, et tagada ELi JSK valdkonna infosüsteemide väga turvaline, stabiilne ja pidev toimimine, jätkates samal ajal nende süsteemide järkjärgulist arendamist ja nendega seotud teenuste osutamist kooskõlas valdkonna standardite ja parimate tavadega.

Samal ajal jääb eu-LISA liikmesriikidele, ELi institutsioonidele ja partnerasutustele paindlikuks partneriks, pakkudes nende otsuste tegemise ja poliitika rakendamise toetamiseks kvaliteetset tehnoloogiat ja oskusteavet.

Peamised eesmärgid:

- Kõigi ameti vastutusalasse kuuluvate süsteemide ja teenuste haldamine kooskõlas kohaldatavate määrustega, nt muudetud VISi määruse ja Eurodaci määruse rakendamine, kõigi süsteemidevaheliste ühenduste ja koostalitluskomponentidega seotud kohanduste tagamine.
- Uuenduslike lahenduste rakendamine ja teenuste standarditud arendamine kooskõlas asjakohase õigusraamistiku ja sidusrühmade vajadustega, näiteks uue lepingupõhise kokkuleppe rakendamine kõigi süsteemide puhul.
- Kõigi JSK valdkonna süsteemide turvalisuse, kerkuse ja käideldavuse asjakohase taseme tõstmine ja tagamine, näiteks JSK valdkonna süsteemide turvaarhitektuuri läbivaatamine, pidades silmas koostalitluskomponentide turvanõudeid.
- Välearenduse rakendamine suuremas mastaabis ja uute süsteemide paindlik väljatöötamine, millega kaasneb ameti uue toimimismudeli järkjärguline kasutuselevõtt.
- Asjakohase koolituse korraldamine kõigile asjaomastele sidusrühmadele vastavalt nende nõudmistele.

2. STRATEEGILINE SIHT: säilitada ja laiendada ameti rolli ELi institutsioonide ja liikmesriikide tunnustatud ja usaldusväärse partnerina ELi JSK valdkonna digipöörde edendamisel

Amet tugevdab veelgi oma tehnilist oskusteavet ja suutlikkust, laiendades jätkuvalt oma rolli tipptasemel IT-lahenduste ja eksperdinõuannete pakkumisel, et toetada otsustamist ja poliitika rakendamist JSK valdkonnas.

Peamised eesmärgid:

- Pidev püüdlemine tipptaseme saavutamise poole eu-LISA hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide kavandamisel, arendamisel ja operatiivjuhtimisel, nt rakendades tegevuskava, mille aluseks on ameti 2024. aasta välishindamine ja võimalikud muudatused ameti volitustes.
- Liikmesriikide proaktiivne toetamine koolitustegevuses ja suutlikkuse suurendamisel.
- Ameti oskusteabe edendamine kõigi asjaomaste sidusrühmade nõustamisel, näiteks tehes eu-LISA teadmiste jagamise platvormi liikmesriikidele kättesaadavaks.
- Kõigi eu-LISA sidusrühmade jätkuv toetamine, hõlbustades teabevahetust, et tagada ameti volituste seisukohast oluliste järelejäänud seadusandlike ettepanekute sujuv ja kiire vastuvõtmine.

⁵² Eelarveprognosis esitatakse 3. jaotise kulud. Personalihinnangud ei hõlma vajalikku lisapersonali ega väliseid teenusepakkujaid. 2026. ja 2027. aasta ressursside hinnangud on esialgsed ning neid võidakse järgmistes ühtsetes programmdokumentides muuta, kui saadakse rohkem teavet.

3. STRATEEGILINE SIHT: võimaldada ja edendada innovatsiooni ning digitaliseerimist ELi JSK valdkonnas

Amet jätkab JSK valdkonnas edasise digitaliseerimise toetamist teadus- ja innovatsioonitegevusega, mille eesmärk on leida uusi tehnoloogilisi lahendusi talitusprotsesside uuendamiseks, parandada andmete kvaliteeti tehnoloogilise standardimise kaudu ja arendada välja püsisuutlikkuse peamistele sidusrühmadele vajaduspõhiste teenuste osutamiseks, nt testimine, katseprojektid ja kontseptsioonide tõendamine.

Peamised eesmärgid:

- Tehnoloogia arengu ja innovatsiooni jälgimine ja analüüsimine, et parendada ja laiendada olemasolevat suutlikkust, hõlbustada uute IT-lahenduste katsetamist ja kasutuselevõttu, andes samal ajal usaldusväärset tehnilist nõu poliitikakujundajatele ELi jaoks prioriteetsetes seotud valdkondades.
- Ameti taristu ja majutussuutlikkuse (nutimajutus) ajakohastamise võimaluste (eelkõige pilvetehnoloogia kasutamise kaudu) hindamine.
- Kogu ELis tehnoloogilise standardimise edendamine.
- Koostöö asjaomaste sidusrühmade ja tööstusega tehisintellektilahenduste tehnoloogiliste võimaluste ja eeliste kindlakstegemiseks ja uurimiseks eesmärgiga edendada ja maksimeerida tegevuse tõhusust ja mastaabisäästu kõigis süsteemides, näiteks jätkates valdkondlike ümarlauakohtumiste korraldamist ja rakendades tehisintellektil põhinevaid lahendusi.

4. STRATEEGILINE SIHT: jätkata tegevust eu-LISA organisatsioonilise arengu nimel, et suurendada organisatsiooni tõhusust, paindlikkust ja vastupidavust ELi reguleerivas raamistikus

Amet jätkab oma organisatsioonilise ümberkujundamise projekti rakendamist, et vastata paremini sidusrühmade vajadustele, koordineerides tõhusalt ressursse, arendades uusi võimekusi, ajakohastades teenuseid ja protsesse ning edendades andmepõhist otsustamist. Selleks on eu-LISA jätkuvalt pühendunud eesmärgile tagada, et kõik tema protsessid areneksid edasi kooskõlas õigusliku aluse ja hea tulemusjuhtimise põhimõtetega.

Peamised eesmärgid:

- Ameti ressursside hindamine ja koordineerimine, vajaliku suutlikkuse arendamine ja andmepõhise otsustamise edendamine, et toetada sidusrühmade vajadusi, näiteks vaadates läbi eu-LISA pikaajalise strateegia, finantsplaneerimise ja analüüsivõimekuse.
- Töötajate kaasamise edendamine, muutes eu-LISA suurepäraseks töökohaks, et värvata ja hoida uusi talente, hõlbustades ametialast arengut ja tagades sisemise suutlikkuse suurendamiseks talentide pideva arengu, nt värbamistegevuse tõhustamine, et parandada ametikohtade täidetuse määra, pädevuspõhise personalijuhtimise strateegia koostamise lõpuleviimine, juhtide arendamise meetmete rakendamine, eu-LISA väärtuste ja kultuuri edendamine, et amet oleks suurepärase, läbipaistev, kaasav ja eetiline töökoht.
- Selle tagamine, et ameti protsessid vastaksid asjakohastele määrustele ja hea tulemusjuhtimise põhimõtetele, ning vastavuse parandamine, näiteks ühise hindamisraamistiku arengukava rakendamine, eu-LISA kvaliteedi parendamise kava läbivaatamine ja veel rakendamata auditisoovituste rakendamine.
- Ameti jõudluse suurendamise kavaga edasiliikumine.

Tabel 3. eu-LISA eesmärkide täitmiseks vajalike ressursside hinnanguline maht

(sisaldab ainult 3. jaotise tegevuse eelarvet)

Mitmeaastane tegevus	EELARVE			Täistööajale taandatud töötajate arv (töötajad ja lähetatud riiklikud eksperdid)		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Siseküsimused	138 346 012	127 334 012	142 134 012	149,6	154,6	155,1
Julgeolek	24 486 000	24 491 000	37 871 000	36,0	40,0	43,5
SIS *	17 011 000	17 011 000	17 011 000	13,0	13,0	15,0
Prüm II	3 550 000	2 400 000	1 200 000	7,0	10,0	11,0
API	3 925 000	5 080 000	19 660 000	16,0	17,0	17,5
Piirid	29 528 012	49 163 012	52 433 012	51,6	50,6	44,5
VIS	7 000 000	26 635 000	29 905 000	24,7	23,7	17,6
EES	11 328 012	11 328 012	11 328 012	16,7	16,7	16,7
ETIAS	11 200 000	11 200 000	11 200 000	10,2	10,2	10,2
Varjupaigaküsimused	68 732 000	38 080 000	36 230 000	41,0	43,0	46,1
Eurodac	68 732 000	38 080 000	36 230 000	41,0	43,0	46,1
Koostalitlus	15 600 000	15 600 000	15 600 000	21,0	21,0	21,0
Koostalitlus	15 600 000	15 600 000	15 600 000	21,0	21,0	21,0
Justitsküsimused	5 752 019	3 210 019	3 210 019	19,0	21,0	21,0
Justitsküsimused	5 752 019	3 210 019	3 210 019	19,0	21,0	21,0
ECRIS	1 961 019	1 961 019	1 961 019	6,0	6,0	6,0
e-CODEX	1 291 000	1 249 000	1 249 000	5,0	5,0	5,0
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm	2 500 000	0	0	8,0	10,0	10,0
Taristu	55 973 000	58 596 000	61 721 000	94,6	94,6	94,6
Jagatud süsteemitaristu **	35 573 000	0	0	84,6	84,6	84,6
Jagatud süsteemitaristu (sh varukeskus)	35 573 000			84,6	84,6	84,6
Võrgud	20 400 000	0	0	10,0	10,0	10,0
Laivõrgud	20 400 000			10,0	10,0	10,0
Käitamisalane tugi	15 923 000	15 713 000	14 803 000	36,1	36,1	36,1
Käitamisalane tugi	14 170 000	0	14 803 000	32,6	32,6	32,6
Süsteemide turvalisus ja talitluspidevus	2 000 000			12,7	12,7	12,7
Testimine ja üleminek	-			10,0	10,0	10,0
Koolitused liikmesriikidele	1 200 000			9,9	9,9	9,9
Välistugi	10 970 000			-	-	-
Koosolekud ja lähetused	1 753 000	0	0	3,5	3,5	3,5
Nõuanderühmad	1 622 000			3,4	3,4	3,4
Muud koosolekud ja lähetused	80 000			-	-	-
Schengeni hindamised	51 000			0,1	0,1	0,1
3. jaotis KOKKU	215 994 031	204 853 031	221 868 031	299	306	307
Ameti tasandi tegevus ***	0	0	0	173,8	174,8	173,8
Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus				45,0	45,0	45,0
Sidusrühmahaldus ja teabevahetus				23,6	24,6	24,6
Ameti julgeolek ja toimepidevus				12,0	12,0	11,0
Personalihaldus				25,0	25,0	25,0
Eelarvehaldus, finantsjuhtimine ja hankehaldus				40,0	40,0	40,0
Õigusteenused				5,0	5,0	5,0
Ametisisesed tugiteenused				23,2	23,2	23,2
KOKKU	215 994 031	204 853 031	221 868 031	473	481	481

* SIS-i portfelli hõlmab täistööajale taandatud töötajaid digitaalse reisirakenduse jaoks.

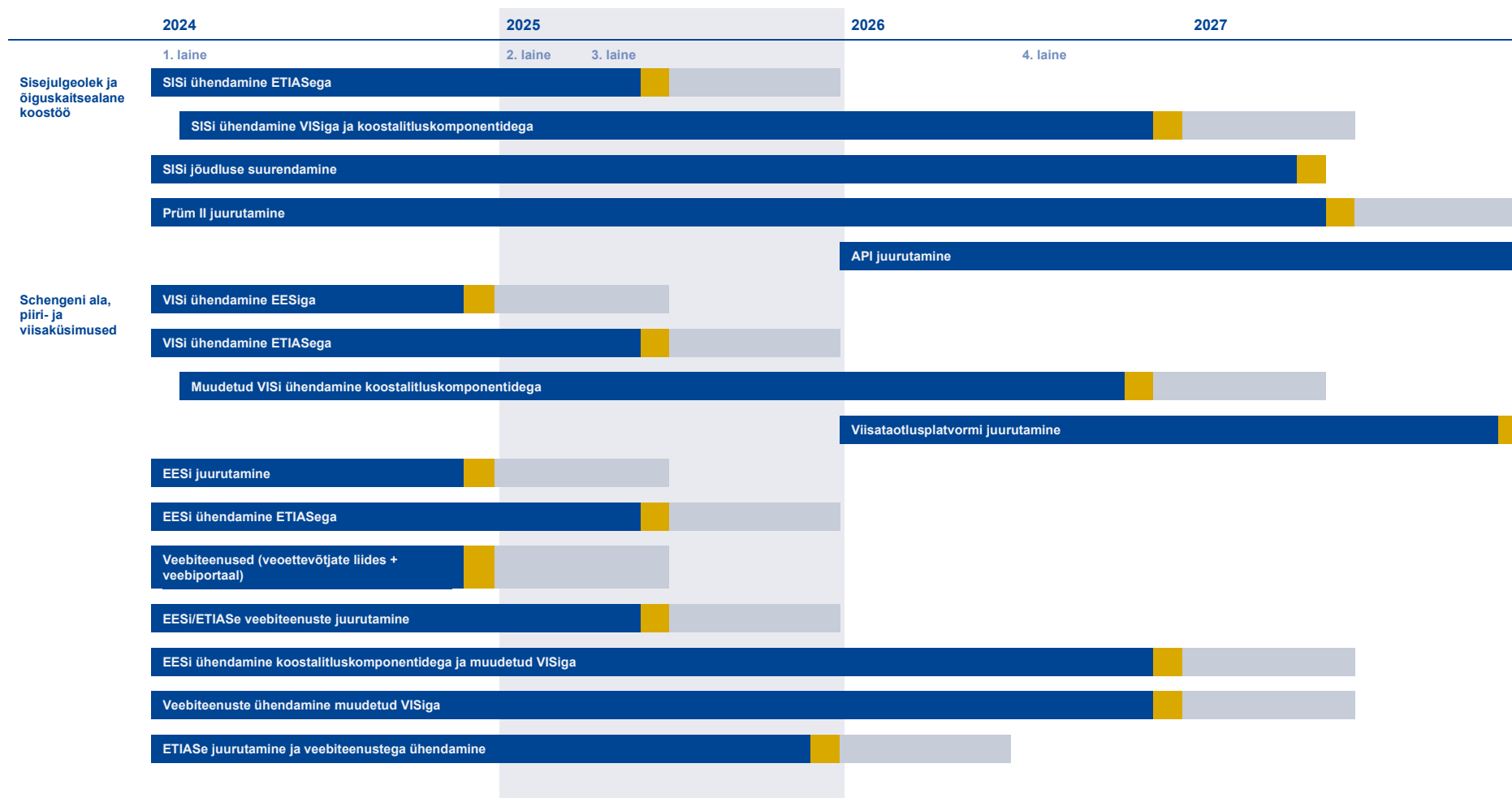
** Jagatud süsteemitaristu portfelli hõlmab täistööajale taandatud töötajaid süsteemide käitamise jaoks.

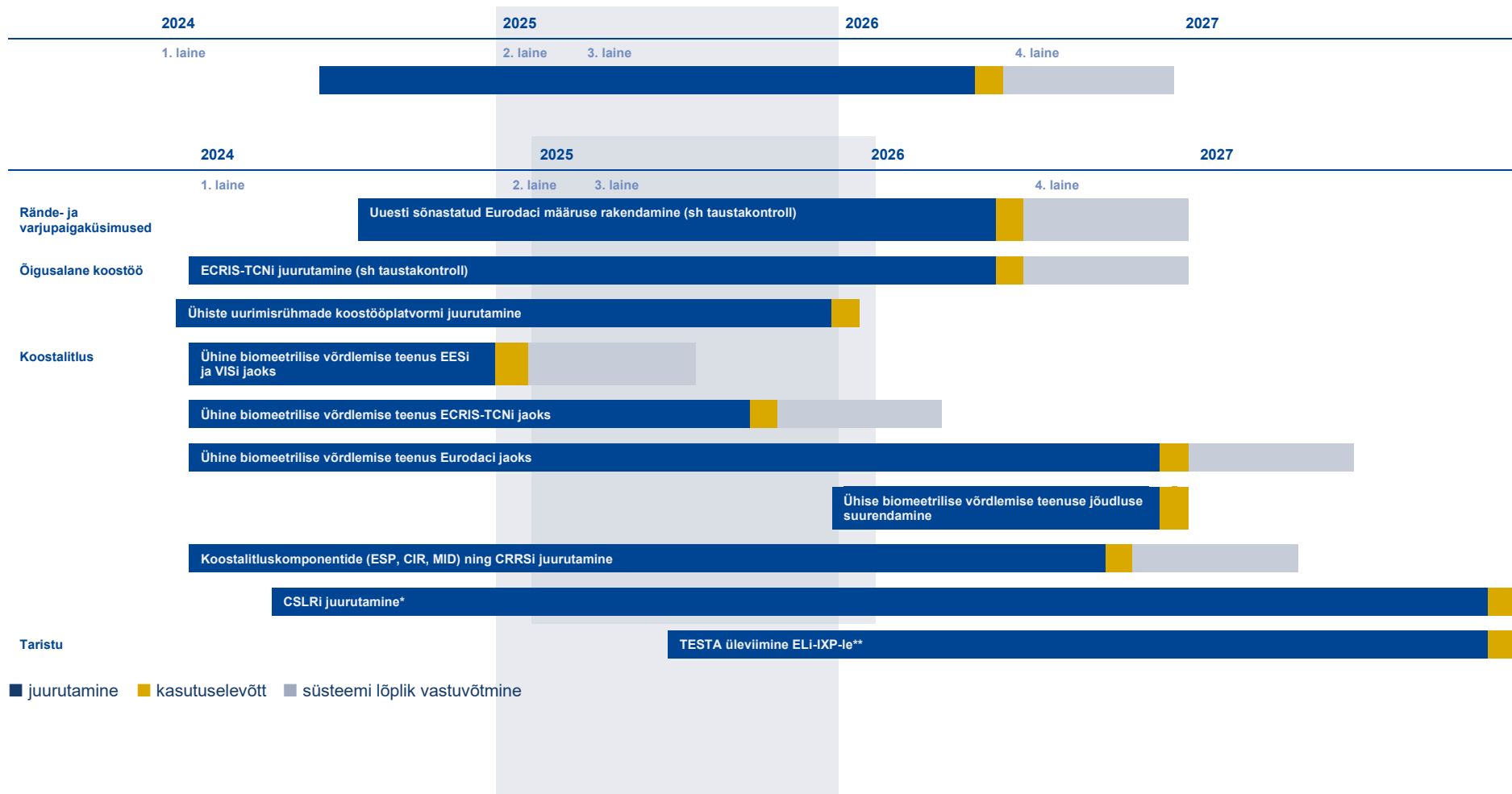
*** Ei rahastata 3. jaotise raames.

1.3. Peamiste tegevuste elluviimise ajakava

Eelmises jaos kirjeldatud mitmeaastaste eesmärkide alusel on järgmisel Gantti diagrammil esitatud peamised algatused ja nende elluviimise vahe-eesmärgid valitud projektide kaupa, et anda lühiülevaade ameti olulisemate tegevuste ajakavast ja omavahelistest seostest, mis on välja toodud justiits- ja siseküsimumuste nõukogu poolt 2023. aasta oktoobris vastu võetud koostalitlusvõime tegevuskavas. Käesoleva dokumendi valmimise ajal oli tegemist esialgse ajakavaga, mida võidakse muuta.

■ juurutamine ■ kasutuselevõtt ■ süsteemi lõplik vastuvõtmine

* **CSLR**: kollaste linkide lahendamise kesksüsteem (Central System for Yellow Link Resolution)

** **EU-IXP**: ELi ühendatuse ja teabevahetuse platvorm (uus üleeuroopaline võrk)

1.4. Ameti peamised tulemusnäitajad⁵³

Amet jälgib ja hindab korrapäraselt oma tegevuse koordineerimist ja eesmärkide saavutamist ning hoiab sidusrühmi kursis arengu, edusammude ja tulemuslikkusega. Tabelis 04 on esitatud näitajad, mida eu-LISA kasutab strateegiliste sihtide saavutamisel tehtavate edusammude jälgimiseks ja hindamiseks. Lisaks töötab amet välja teatavate tulemuslikkuse näitajate kogumit, millega tõendatakse ameti panust ELi poliitika rakendamisse. Näitajad esitatakse haldusnõukogule 2024. aastal.

Tabel 4. Ameti peamised tulemusnäitajad⁵⁴

Peamised tulemusnäitajad	Sihtväärtus	Lähteolukord (2023)
JSK valdkonna infosüsteemide operatiivjuhtimine		
Süsteemi käideldavus⁵⁵		
SISi kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	99,67 %
VISi kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	99,97 %
Eurodaci kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	99,47 %
EESI käideldavus	≥ 99,90 %	–
ETIASe kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	–
ECRIS-TCNi kesksüsteemi käideldavus	97,6 %	–
Reaktsiooniaeg		
SISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg ⁵⁶	≥ 99,5 %	99,99 %
VISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg ⁵⁷	100 %	99,98 %
Eurodaci kesksüsteemi reaktsiooniaeg ⁵⁸	≥ 99,45 %	99,98 %
EESI reaktsiooniaeg	≥ 99,55 %	–
ETIASe kesksüsteemi reaktsiooniaeg	100 % vastavus asjakohastele teenustasemelepetele	–
ECRIS-TCNi kesksüsteemi reaktsiooniaeg	≥ 15 sekundit ja ≤ 60 sekundit põhiliste atomaartõimingute korral	–
Sidetaristu käideldavus		
Laivõrgu käideldavus (SIS ja VIS)	≥ 99,99 %	99,9994 %
Tegevustugi ja koolitus		
Koolitused liikmesriikidele	rahulolu määr: > 4	5,26
Kliendirahulolu: nende lõppkasutajate osakaal (%), kes on JSK valdkonna süsteemide üldise toimimisega rahul või väga rahul	≥ 80 %	97,33 %
eu-LISA kasutajatoe tõhusus	≥ 75 %	100 %
Turvalisus ja talitluspidevus		
Rakendatud turvaeesmärkide osakaal (%) (nagu on määratletud õigusaktides)	100 %	100 %

⁵³ Haldusnõukogu võttis eu-LISA peamiste tulemusnäitajate eelmise versiooni vastu 9. aprillil 2020. Pärast 2021. aasta veebruaris toimunud läbivaatamist tegi amet täiendavaid muudatusi, mille haldusnõukogu võttis vastu 2021. aasta märtsis.

⁵⁴ Peamiste tulemusnäitajate loetelu muudetakse 2025. aastal.

⁵⁵ Käideldavuse sihtväärtused ei ole süsteeme reguleerivates õigusaktides täpselt määratletud. Kuna eu-LISA hallatavad IT-süsteemid on määratletud kõrge käideldavuse tasemega süsteemidena, on amet seadnud „rohelise taseme“ sihtväärtuseks 99,99%.

⁵⁶ **SISi reaktsiooniaeg:** reaktsiooniaeg 1. kategooria päringute kui kõige tüüpilisemate päringute puhul. 1. kategooria päringud on kõik üksik- ja mitmikpäringud, mis liigitatakse täpseteks, sest otsinguväljale sisestatakse täpne teave ja ebatäpsed või hägusad päringud välistatakse. Täpsete päringute puhul on standardne reaktsiooniaeg 1 sekund, samas kui kõigi muude päringute puhul on see 3 sekundit. SISi reaktsiooniaja näitaja on „rohelisel“ tasemel, kui üle 99,5 % 1. kategooria päringutest saab vastuse 1 sekundi jooksul.

⁵⁷ **VISi reaktsiooniaeg:** kogu reaktsiooniaeg kõigi tegevusrühmade puhul (varjupaigahaldus, piirihaldus, konsulaadid, õiguskaitse ja territoorium), mis vastab lepingujärgsetele piirväärtustele (tippaeg, teenustasemelepe rikkumine, andmed). VISi reaktsiooniaja näitaja on „rohelisel“ tasemel, kui selle väärtus on 100 %.

⁵⁸ **Eurodaci reaktsiooniaeg:** süsteemi kriitilised tööfunktsioonid jagunevad kahte kategooriasse: a) prioriteetsed tehingud (standardne reaktsiooniaeg 1 tund) ja b) tavalised tehingud (24 tundi). Reaktsiooniaja näitaja on mõlema kategooria keskmine: „rohelisel tasemel“, kui 99,45 % tehingutest jäävad standardse reaktsiooniaja piiresse.

Peamised tulemusnäitajad	Sihtväärtus	Lähteolukord (2023)
Hädaolukorraõppuste, turbe ja talitluspidevuse õppuste arv aastas	2	3
Peamised tulemusnäitajad	Sihtväärtus	Lähteolukord (2023)
Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus		
Projektide hindamine: projektide valmimist hinnatakse kindlaksmääratud kvaliteedi-, kulu- ja ajaparameetrite lähtetaseme alusel, võttes arvesse lubatud hälbeid	< 10 %	9,83 %
Projektijuhtimine: valminud projektide vastavuse hindamine projekti elutsükli jooksul eu-LISA projektijuhtimismetoodika alusel	väikeprojektid: > 75 % keskmised projektid: > 80 % suurprojektid: > 85 %	– 76 % 75 %
Auditeerimine: (A) ettenähtud tähtjaks rakendatud auditisoovituste määr (%)	kriitilise tähtsusega: 100 % väga olulised: ≥ 90 % olulised: ≥ 80 %	100 % 80 % 93 %
Auditeerimine: (B) veel rakendamata soovitude arv ja vanus	tähtaeg ületatud alla 6 kuu: ≤ 4 tähtaeg ületatud 6 kuud – 1 aasta: ≤ 2 tähtaeg ületatud üle 1 aasta: ≤ 1	0 2 3
Haldus ja üldine tugi		
Keskkonnanäitaja: CO ₂ jalajälg	lähteolukord	3 506 tonni CO ₂ ekvivalenti
Maksete assigneeringute tühistamise määr (%)	< 5 %	5,8 %
Eelarveliste kulukohustuste täitmise määr (%)	95–99 %	99,9 % (sh mitteautomaatne ülekandmine)
Maksete kasutamise määr (%)	> 95 %	99,9 %
Haldus- ja põhitegevuse ressursside osakaal võrreldes ameti kogu personaliga (töötajad ja liikmesriikide lähetatud eksperdid) (%)	haldus: 20 % põhitegevus: 70 %	17,2 % 74 %
Ettenähtud tähtja jooksul tehtud maksete osakaal (%)	> 87,5 %	96,4 %
Hankeprotsessi tõhusus	< 25 %	16,7 %
Hangete haldamine: ajakavas olevad hankeprojektid	> 60 %	80 %
Iga-aastane töölt puudumise määr	haiguspuhkusel oldud päevade keskmine arv: < 15 päeva töötaja kohta pikal haiguspuhkusel olevate töötajate protsent: < 10 % haiguspuhkusel mitte võtnud töötajate protsent: > 15 %	9,7 päeva 5,3 % 42,7 %
Aastane tööjõu volavus (%)	≤ 5 %	4,09 %
Ametikohtade täidetus aastas (%)	> 94 %	94,2 %
Talentide hoidmise indeks	> 0	1,8
Töötajate kaasamise tase	≥ 63 %	7,4
Väliskommunikatsiooni mõju	veebisait: lähteolukorra säilitamine sotsiaalmeedia: +200 jälgijat platvormi kohta aastas kaasamisüritused: rahulolu määr > 90 % osalemise määr: > 95 %	LinkedIn: +4 013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89 86,3 % (tänu veebipõhiste üritustele) ⁵⁹ 95,3 % ⁶⁰

⁵⁹ 2022. aasta andmed, kuna 2023. aasta kohta andmed puuduvad.

⁶⁰ 2022. aasta andmed, kuna 2023. aasta kohta andmed puuduvad.

Sisesuhtluse mõju (rahuloluküsitlus)	osalemise määr: > 51 %	58 %
	rahulolu määr: > 70 % (ametisisesed kanalid ja tegevused töötajatele)	89 %

2. Personali ja rahaliste vahendite kavandamine aastateks 2025–2027

Viimastel aastatel on ameti roll ELi JSK valdkonna infosüsteemide haldamisel oluliselt kasvanud, eriti seoses suurema vastutusega turvalise piiriülese teabevahetuse nüüdisajastamise ja digitaliseerimise haldamise ning piiri- ja rändealduse tõhustamise eest.

Eelseisvatel aastatel raamistavad eu-LISA operatiivjuhtimist järgmised aspektid:

- pidevalt arenev õigusraamistik,
- eu-LISA vastutusalasse kuuluvate suuremahuliste IT-süsteemide suur arv,
- eu-LISA sidusrühmade suured ootused ning
- kasvav surve saavutada tulemusi piiratud ressurssidega.

Viimastel aastatel on amet kasvavate nõudmiste täitmiseks korrapäraselt hinnanud oma ressursside jaotust ja tuginenud nii rahaliste vahendite kui ka personali ametisisesele ümberjaotamisele.

Mitmeaastane planeerimine aastateks 2025–2027 kajastab neid väljakutseid ja pingutusi, mida amet teeb selleks, et suurendada oma paindlikkust ja tegevuse tõhusust, kasutades käesolevaks planeerimisperiodiks ja edaspidiseks eraldatud ressursse parimal võimalikul viisil.

2.1. Varasema ja praeguse olukorra ülevaade

Järgnevates jagudes antakse ülevaade eu-LISA personali ja rahaliste vahendite varasemast ja praegusest olukorrast ning esitatakse väljavaade järgmiseks planeerimisperiodiks. Üksikasjalikum teave on esitatud lisades II–V.

2.1.1. Personal

eu-LISA personal koosneb ametnikest, ajutistest teenistujatest ja lepingulistest töötajatest⁶¹. Tabelis 05 on esitatud ülevaade seadusandliku ettepaneku kohasest eu-LISA personalist, mis nähti ette 2023. aasta eelarves vastavalt ametikohtade loetelule.

Tabel 5. Ülevaade eu-LISA personalist 2023. aastal (31. detsembri 2023. aasta seisuga)

Tegevusvaldkond	Kinnitatud 2023. aastaks			Tegelik personal 2023. aastal		
	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad	Lähetatud eksperdid	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad	Lähetatud eksperdid
eu-LISA määrus						
põhitöötajad (2020. aasta eelarves ette nähtud ametikohad)	113	30	9	109	34	8
täiendav personal (muudetud eu-LISA määrus)	23	27	2	22	23	1
Konkreetsed süsteeme käsitlevad määrused (vastu võetud)						
EES	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
ECRIS-TCN		5			5	
e-CODEX	2	3			1	
EES-ETIAS, tugiteenused		21			13	

⁶¹ eu-LISA ametikohtade loetelus ei ole nähtud ette eraldi ametikohti ametnikele.

Tegevusvaldkond	Kinnitatud 2023. aastaks			Tegelik personal 2023. aastal		
	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad	Lähetatud eksperdid	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad	Lähetatud eksperdid
veoettevõtjatele ⁶²						
Koostalitlus	31	34		26	22	
Uuesti sõnastatud SISI määrus (tagasisaatmine ja piirid)		4			4	
Muudetud VISi määrus ⁶³	6	7		6	6	
Küberturbe ametikohad, mis eraldati 2023. aastal	6					
Vastuvõtmise ootel seadusandlikud ettepanekud⁶⁴						
Uuesti sõnastatud Eurodaci määrus	2			0		
Täistööajale taandatud töötajate arv kokku	222⁶⁵	166	11	198	135	9

⁶² Need ametikohad toodi ajutiselt kolmeks aastaks (2022–2024) Frontexist üle eu-LISAsse.

⁶³ Muudetud VISi määrase hilinenud vastuvõtmise tõttu lükkus töötajate arvu muutmine ühe aasta võrra edasi. See kajastub personali planeerimises.

⁶⁴ Märgitud töötajate arvud on esialgsed ja põhinevad vastavale seadusandlikule ettepanekule lisatud finantsselgitustel.

⁶⁵ 2023. aastal oli värvatavate ajutiste teenistujate ametikohtade tegelik arv 222 asemel 220, nagu on näidatud tabelis, sest uuesti sõnastatud Eurodaci määrus võeti vastu 2024. aasta mais.

2024. aasta jooksul värbas eu-LISA aktiivselt lisatöötajaid, kuid eeldatust siiski vähem. Kuna olemasolevad reservnimekirjad olid täielikult ammendatud, algatas amet mitu uut valikumenetlust, millel oli otsene mõju värbamisprotsessi kestusele. Lisaks tulid mitu edukat kandidaati ameti seest, mistõttu töötajate koguarvule avaldunud mõju oli neutraalne. Olukorra muutis veelgi keerulisemaks asjaolu, et paljud kandidaadid lükkasid tööpakkumised lühikese kestuse tõttu tagasi (1–3 aastat) ning eelistasid pikemaajalisi töölepinguid või kõrgema palgaastmega ametikohti mujal.

Täitmata ametikohtade seas ei olnud kahele Eurodaciga seotud ametikohale võimalik kedagi värvata kuni uuesti sõnastatud määruse vastuvõtmiseni⁶⁶. Ülevaade täiendavate ametikohtade planeerimisest aastateks 2025–2027 on esitatud jaos 2.3.2 „Personali planeerimine“.

2.1.2. Eelarve kogukulud 2023. aastal

eu-LISA eelarvet rahastatakse mitmest eri allikast. Peamine sissetulek tuleb igal aastal Euroopa Liidu eelarvest (komisjoni eelarvejagu, peatükk 11 10 „Piirihaldus – Detsentraliseeritud asutused“) makstavast ELi toetusest, mille kiidavad heaks eelarvepädevad institutsioonid, s.t Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu. Täiendavat toetust saadi Schengeni lepinguga ühinenud riikidelt, kes hüvitavad osaliselt ameti kantud kulud.

2023. aastal haldas eu-LISA eelarvet, millest 262,23 miljonit eurot moodustasid kulukohustuste assigneeringud ja 294,18 miljonit eurot maksete assigneeringud, mis saadi ELi toetusena.

Ameti eelarve täitmise määrad 2023. aasta lõpuks:

- 99,9 % kulukohustuste assigneeringute puhul,
- 99,9 % maksete assigneeringute puhul, sh halduskulude ülekandmine 2024. aastasse.

Kulukohustuste assigneeringud: 2023. eelarveaasta lõpuks saavutati 1. jaotise puhul 100,0 %, 2. jaotise puhul 98,8 % ja 3. jaotise puhul 100,0 % täitmise määr.

Maksete assigneeringud: 1. jaotise puhul oli täitmise määr 97,9 % assigneeringutest ja 2,1 % kanti automaatselt üle järgmisse eelarveaastasse. 2. jaotise puhul oli täitmise määr 54,4 %, millest 1,2 % tühistati ja ülejäänud 44,4 % kanti automaatselt üle 2024. aastasse. 3. jaotise puhul täideti 100,0 % assigneeringutest.

2.2. Väljavaade aastateks 2025–2027

Järgnevas jaos esitatakse ülevaade ameti eelseisvast tegevusest ning sellega seotud rahalistest vahenditest ja personalist.

2.2.1. Uued ülesanded

EL valmistub käivitama mitut algatust, millega kaasnevad eu-LISA-le uued ülesanded ja millel on otsene mõju 2025.–2027. aasta tegevuse planeerimisele. Järgnevas jaos antakse ülevaade asjakohastest komisjoni ettepanekutest ja nende mõjust personali planeerimisele aastatel 2025–2027:

- **Viisade digitaliseerimine.** Nagu on sätestatud 2023. aasta novembris vastu võetud määrustes ELi viisamenetluse digitaliseerimise kohta, vastutab eu-LISA **ELi veebipõhise viisataotlusplatvormi** (EU VAP) tehnilise arendamise ja operatiivjuhtimise eest⁶⁷. Platvormi arendamine algab eeldatavasti 2026. aastal ja peaks lõpule jõudma 2028. aastal. Pärast platvormi kasutuselevõttu kehtib liikmesriikide puhul platvormi kasutamisel üleminekuperiood, mille lõppedes esitatakse kõik Schengeni viisataotlused veebiplatvormi kaudu ja paberipõhist menetlust saab kasutada ainult erandkorras. Kui viisade taotlemise veebiplatvorm on kasutusele võetud, vastutab eu-LISA selle korrapärase ajakohastamise ja hooldamise eest. Platvormi arendamiseks ja haldamiseks luuakse eu-LISAs täiendavad ametikohad: personal suureneb 2024. aastal 1 täiendava ajutise teenistuja ametikoha võrra ja 2025. aastal 1 lepingulise töötaja ametikoha võrra; 2026. aastaks kavandatakse 5 täiendavat ajutise teenistuja ametikohta ja 3 lepingulise töötaja ametikohta, mis teeb kokku 10 ametikohta.

⁶⁶ Määrus (EL) 2024/1358 Eurodaci loomise kohta võeti vastu 14. mail 2024.

⁶⁷ 22. novembri 2023. aasta määrused (EL) 2023/2667 ja 2023/2685 viisamenetluse digitaliseerimise kohta.

- **Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm (JITs CP).** Vastavalt 2023. aasta mais vastu võetud määrusele vastutab eu-LISA alates 2024. aastast ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi arendamise ja juurutamise eest⁶⁸. Platvormi arendamiseks ja haldamiseks luuakse eu-LISAs 2025. aastal 8 täiendavat ajutise teenistuja ametikohta. 2026. aastal eraldatakse 2 täiendavat lepingulise töötaja ametikohta ja seega tekib ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi projekti jaoks kokku 10 ametikohta. Nende ametikohtade õigeaegne täitmine sõltub komisjoni ja eu-LISA vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu sõlmimisest.
- **Prüm II ruuter (automaatne andmevahetus politseikoostöö eesmärgil).** 2024. aasta märtsis vastu võetud määruse kohaselt on eu-LISA ülesandeks arendada ja hallata ruuterit, millega tagatakse turvaline andmevahetus liikmesriikide politseiasutuste vahel⁶⁹. Ruuteri arendamiseks ja haldamiseks luuakse eu-LISAs 2024. aastal 6 täiendavat ajutise teenistuja ametikohta, 2025. aastal 1 ajutise teenistuja ametikoht ja 2026. aastal 3 ajutise teenistuja ametikohta ehk kokku 10 ajutise teenistuja ametikohta. 2027. aastal hindab amet Prüm II keskruuteri käitamise personali planeerimist.
- **API ruuter (reisijaid käsitleva eelteabe kogumine ja edastamine).** Komisjoni poolt 2022. aasta detsembris avaldatud ettepanekute⁷⁰ kohaselt on eu-LISA ülesandeks kavandada, arendada, majutada ja tehniliselt hallata keskruuterit, mis toimib liikmesriikide ja lennuettevõtjate vahelise ühenduslülina ning millega rakendatakse ELi lähenemisviisi reisijaid käsitleva eelteabe kogumisele ja edastamisele kooskõlas rahvusvaheliste standarditega. API keskruuteri väljatöötamiseks ja operatiivjuhtimiseks kavatakse eu-LISA ettepanekule lisatud muudetud finantsselgituse kohaselt 2025. aastal luua 12 täiendavat ajutise teenistuja ametikohta ja 4 lepingulise töötaja ametikohta, 2026. aastal 1 täiendava lepingulise töötaja ametikoha ja 2027. aastal 1 täiendava ametikoha (1 aasta teises pooles loodav lepingulise töötaja ametikoht võrdub 0,5 täistööajale taandatud töötaja ametikohaga), mis tähendab, et 2027. aastaks luuakse kokku 13 ajutise teenistuja ametikohta ja 4,5 lepingulise töötaja ametikohta. Järgnevatiks aastateks planeeritav personal esitatakse järgmises ühtses programmdokumendis.
- **Küberturvalisus.** ELi JSK valdkonna peamise IT-teenuste pakujana kavatakse eu-LISA pöörata suuremat tähelepanu küberturvalisusele ja suurendada oma suutlikkust võidelda küberohtude vastu, juhindudes asjaomastest õigusaktidest (nt küberturvalisuse määrus ja tulevane infoturbe määrus) ning rakendades lisameetmeid, et tagada kõigi eu-LISA vastutusalasse kuuluvate IT-süsteemide küberturvalisus ja talitluspidevus⁷¹. Lisaks peab eu-LISA vastavalt komisjoni rakendusotsustele koostalitluskomponentidega seotud turvaintsidentidega seotud koostöömenetluste kohta looma ööpäevaringse turbekeskuse, et hallata turvaintsidente, mis mõjutavad JSK valdkonna koostalitluskomponente, mis on osa ööpäevaringset reageerimisvõimet nõudvast elutähtsast taristust⁷². Küberturvalisuse määruse rakendamine eeldab, et vastava tööga tegeleks kuni 10 % personalist. Seetõttu on plaanis järgnevatel aastatel sel otstarbel personali suurendada.
- **ELi digitaalne reisirakendus (DTA).** 2024. aasta oktoobris avaldatud komisjoni ettepanekute kohaselt on eu-LISA ülesandeks toetada komisjoni ELi digitaalse reisirakenduse ettevalmistamisel ja kasutuselevõtmisel.⁷³ Rakendust saavad kasutada kõik ELi ja kolmandate riikide kodanikud, kellel on biomeetriline pass või ELi isikutunnistus ja kes reisivad Schengeni alale või sealt välja. Komisjoni ettepanekule lisatud finantsselgituse kohaselt suurendatakse ameti personali selle projekti jaoks värvatavate lisatöötajatega, alustades 2 ajutise teenistuja ametikohast, mis luuakse 2027. aastal. Personali edaspidist planeerimist kirjeldatakse järgmises ühtses programmdokumendis.

Lisaks võidakse eu-LISA-le anda võimalikke uusi ülesandeid. See sõltub komisjoni poolt ameti tegevuse hindamiseks 2023. aastal algatatud korralise välishindamise tulemustest, mille tulemusena võivad eu-LISA volitused muutuda, mis võib mõjutada eelarve planeerimist.

Seetõttu sisaldavad personaliplaanid aastateks 2025–2027 (vt tabel 06 jaos 2.3.2 „Personali planeerimine“) arvandmeid lisatöötajate kohta, keda on vaja seoses ülesannetega, mis tulenevad mitmesugustest vastu võetud määrustest või komisjoni ettepanekutest, mille puhul vastavad määrused on vastuvõtmise ootel. Need

⁶⁸ 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/969, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks.

⁶⁹ Määrus (EL) 2024/982, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust (Prüm II määrus).

⁷⁰ Komisjon on esitanud kaks määruse ettepanekut reisijaid käsitleva eelteabe (API) kogumise ja edastamise kohta.

⁷¹ Määrus (EL, Euratom) 2023/2841, millega nähakse ette meetmed küberturvalisuse ühtlaselt kõrge taseme tagamiseks, ning ettepanek võtta vastu määrus infoturbe kohta, COM(2022) 119 final.

⁷² Komisjoni 16. septembri 2021. aasta rakendusotsused [C(2021) 6663 ja C(2021) 6664], millega kehtestatakse koostöömenetluste kirjeldus seoses turvaintsidentidega, mis võivad mõjutada koostalitluskomponentide toimimist või andmete kättesaadavust, terviklust ja konfidentsiaalsust, vastavalt määruse (EL) 2019/817 ja määruse (EL) 2019/818 artikli 43 lõikele 5.

⁷³ Ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse reisiandmete elektroonilise esitamise rakendus (ELi digitaalne reisirakendus) ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2016/399 ja (EL) 2018/1726 ning nõukogu määrust (EÜ) nr 2252/2004 digitaalsete reisitunnistuste kasutamise osas [COM(2024) 670 final], ja ettepanek võtta vastu nõukogu määrus isikutunnistustel põhinevate digitaalsete reisitunnistuste väljaandmise ja nende tehniliste standardite kohta [COM(2024) 671 final].

arvud hõlmavad peamiselt otseseid põhitegevuse ametikohti ja koordineerimiseks vajalikku personali.

2.2.2. Olemasolevate ülesannete arendamine

Arvestades käesoleva dokumendi koostamise ajal toimunud arengut ja uute seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist, suureneb ameti töötajate arv pidevalt, eriti põhitegevuse valdkonnas.

Selles valdkonnas on olemasolevaid lühiajalisi ametikohti vaja pikema aja vältel, sest **riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi juurutamine viibib**, mis mõjutab ka muu tegevuse ajakava. Kõnealused ametikohad on vajalikud selleks, et tagada teenuse järjepidevus ja tasakaalustada üldist töökoormust. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi tuleb kohandada, et see ühilduks koostalitluskomponentidega ja muudetud viisainfosüsteemiga. Et seda saavutada ja et lahendada lepingute haldamise probleemid, mille tõttu projekt lõpuleviimine viibib, on amet võtnud kasutusele nn 3R strateegia ja paindlikud töömeetodid⁷⁴. Kõikide kavandatud eesmärkide saavutamiseks on siiski vaja täiendavaid ametikohti⁷⁵.

Kaasseadusandjad võtsid 2024. aasta mais vastu **ELi uue rände- ja varjupaigaleppe**, millega nähakse ette ühine varjupaigasüsteem ja uued rände haldamise eeskirjad⁷⁶. Uuesti sõnastatud Eurodaci määruse,⁷⁷ varjupaiga- ja rändehalduse määruse (millega asendatakse Dublini III määrus)⁷⁸ ja taustakontrollimääruste kohaselt on eu-LISA ülesandeks töötada välja Eurodaci muudetud versioon, ajakohastada varjupaiga- ja rändehalduse määruse rakendamiseks Dublineti võrku ning tagada riikide ühendused ja juurdepääs konkreetsetele andmetele, võimaldamaks kolmandate riikide kodanike taustakontrolli välispiiridel.

Uuesti sõnastatud Eurodaci määrus peab olema rakendatud 2026. aasta lõpuks. Seetõttu saab ameti süsteemi arendamiseks aastateks 2024–2026 lisapersonali. Selle süsteemiga seotud töötajate arvu on kavas suurendada järgmiselt: 15 ajutise teenistuja ametikohta ja 20 lepingulise töötaja ametikohta 2025. aastal, lisaks 3 lepingulise töötaja ametikohta 2026. aastal. 2027. aastal on kavas lepinguliste töötajate ametikohti 2 võrra vähendada.

Taustakontrolli määruse rakendamiseks vajaliku ühendus- ja juurdepääsusüsteemi loomiseks plaanib eu-LISA luua 2025. aastal 13 täiendavat ajutise teenistuja ametikohta ja 6 lepingulise töötaja ametikohta (neist 5 ajutise teenistuja ja 2 lepingulise töötaja ametikohta võiksid olla kättesaadavad 2024. aasta lõpus). Töötajate arv jääb kuni 2028. aastani samaks⁷⁹.

Ühise jagatud taristu (CSI) arendamiseks on vaja rohkem inimressursse kui algselt kavandatud. Ühise jagatud taristu arendamist alustati 2016. aastal ja selle eesmärk on tsentraliseerida eu-LISA taristu kõigi JSK valdkonna süsteemide jaoks. Kuigi kõik uued süsteemid töötatakse välja ja võetakse kasutusele ühisel jagatud taristul, ei ole põhisüsteemid (SIS, VIS, Eurodac) ikka veel täielikult üle viidud ja kasutavad ainult mõningaid ühise jagatud taristu osi. Uute süsteemide lisandumisel platvormile suureneb hooldustööde osakaal. Siiani on süsteemide taristut ajakohastatud ainult vastavate määruste uuesti sõnastamise tulemusel. Peamised süsteemide väljavahetamistööd on kavandatud 2026. ja 2027. aastaks (EESI uuendamine), mis mõjutab personali ja rahalisi vahendeid. Kuna projektist saab hooldustööle ümber paigutada vaid piiratud arvu töötajaid, on projekti elluviimiseks vaja täiendavaid ametikohti. Projekti jaoks vajaliku personali planeerimisel võetakse arvesse ameti vajadust kasvatada oma teadmisi ja oskusteavet süsteemide kohta, et olla süsteemide tõhusaks käitamiseks paremini varustatud. Need jõupingutused suurendavad ameti tehnilist kontrolli ja sõltumatust, võimaldades tal töövõtjate tööd paremini juhtida ja suunata. Kuigi lahendus ja investeerimiskava tuleks välja töötada ja kokku leppida komisjoniga, sest need mõjutavad mitmeaastast finantsraamistikku, on amet juba hinnanud vajadust täiendavate ametikohtade järele. Tsentraliseeritud taristuplatvormi operatiivjuhtimiseks ja tsentraliseeritud taristu kohandavaks hoolduseks on vaja 19 täistööajale taandatud ametikohta, arvestamata ametikohti, mis peaksid katma ööpäevaringse tsükli (vahetustega töö).

Samal ajal vajab amet uute ja olemasolevate JSK valdkonna süsteemide haldamiseks rohkem **operatiivtöötajaid**. Näiteks ühel ametikohal ööpäevaringse teenuse tagamiseks on vaja 5 täistööajaga töötajat, et katta kõik vahetused ja puudumised. Lisaks ei ole töökoormus eri vahetustes võrdne ja personali planeerimisel tuleb arvestada ka vahetustega töö mõju tervisele.

Amet pikendas **töötajate üleviimise kokkulepet Frontexiga** kuni 2027. aasta lõpuni. Kokkulepe hõlmab 21 lepingulise töötaja ametikoha ja vastavat personalieelarve ajutist üleviimist Frontexist eu-LISAsse. See lahendus võimaldab täita personalilüngad lühikeses, kolme aasta pikkuses perspektiivis ja valmistuda

⁷⁴ 3R strateegia nimi on lahti kirjutatuna „remobilise, resolve and renew“ (taasmobiliseerimine, otsuste tegemine ja uuendamine).

⁷⁵ Täiendava personali taotlusega hõlmatud ametikohtade loetelu on esitatud XIII lisas.

⁷⁶ Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi veebilehel **uue rände- ja varjupaigaleppe** kohta.

⁷⁷ 14. mai 2024. aasta **määrus (EL) 2024/1358 Eurodaci loomise** kohta, ELT L 22.5.2024.

⁷⁸ 14. mai 2024. aasta **määrus (EL) 2024/1351 varjupaiga- ja rändehalduse** kohta, ELT L 22.5.2024.

⁷⁹ 14. mai 2024. aasta **määrus (EL) 2024/1356 (taustakontrolli määrus)**, ELT L, 22.5.2024.

veoettevõtjatele tugiteenuste osutamiseks⁸⁰.

eu-LISA rakendab hankestrateegiat, milles on määratud kindlaks iga teenuse jaoks vajaliku personali liik (ametisisesed töötajad või ametiväline tugi). Sellest tulenevalt on vaja pidevalt osta sisse teenuseid, mis on seotud lisaülesannetega vastavates talitustes ja sektorites; näiteks suureneb ostude ja välistoe lepingutega tegeleva hankefunktsiooni töökoormus.

Nende uute ülesannete tõhusaks täitmiseks peab eu-LISA suurendama ka selliste **horisontaalsete tugifunktsioonide** ametikohtade arvu, mis pakuvad ülejäänud organisatsioonile kriitilise tähtsusega teenuseid, eriti kuna tehingute, failide jne maht kasvab. Täiendavat personali on vaja ka selleks, et tagada huvide konfliktide ennetamise ja haldamise, mitmekesisuse ja kaasamise, keskkonnahoidliku ja kestliku toimimise, tegevuspõhise tööruumi poliitika rakendamise ja seotud prioriteetsete ülesannete täitmine. Näiteks õigusteenuste, raamatupidamise, siseauditi, ametisisesse IKT, personali- ja finantsfunktsioone tuleb veelgi laiendada, et tagada toimepidevus ja oodatav teenusekvaliteet, arvestades et ameti volitused, eelarve ja personal on märkimisväärselt kasvanud. Mitu eespool nimetatud ülesannetega seotud ametikohta kajastati 2024.–2025. aasta ühtses programmdokumendis, kuid neid ei eraldatud. Seetõttu kehtivad vastavad vajadused ka 2025.–2027. aastal. Peale selle on mitmes auditisooituses osutatud vajadusele tõhustada nõuetele vastavuse ja sisekontrolli funktsioone. Nende soovitude rakendamiseks osales eu-LISA ELi asutuste võrgustiku uuringus, mille eesmärk oli vaadata läbi mitmeaastase finantsplaneeringu ülemmäärad. Vastavaid vajadusi ei ole käesolevas ühtses programmdokumendis välja toodud ja nendega seoses oleks vaja viia läbi ülesannete sisemine ümberhindamine, et tegeleda tegelike prioriteetidega.

2.3. Ressursside planeerimine aastateks 2025–2027

Käesolevas programmdokumendis on esitatud hinnang eu-LISA-le antud ülesannete täitmiseks vajalike rahaliste vahendite ja personali kohta 2025.–2027. aasta planeerimisperioodil.

2.3.1. Rahaliste vahendite planeerimine

Aastateks 2025–2027 ette nähtud rahalised vahendid moodustavad osa eu-LISA mitmeaastasest plaanist ja sisalduvad aastate 2021–2027 mitmeaastase finantsraamistiku prognoosis.

II lisa sisaldab üksikasjalikku ülevaadet eu-LISA süsteemipõhistest tegevuskuludest, mis on kavandatud mitmeaastastes ja iga-aastastes plaanides ning eelarveselgitustes, ning **III lisas** on esitatud eelarve jaotumine vastavalt eu-LISA eelarvestruktuurile, milles on iga süsteemiga seotud tegevuskulud rühmitatud eelarvepeatükkide kaupa.

Perioodi 2025–2027 puhul kasutas eu-LISA rahaliste vahendite vajaduse hindamisel lähtealusena mitmeaastast finantsraamistikku:

- **uued eu-LISA vastutusalasse kuuluvad süsteemid:** teiseste õigusaktide vastuvõtmisel selgusid kriitilise tähtsusega üksikasjad, mis ei olnud vastavate finantselgituse koostamise ajal teada ning mille tulemuseks oli uute süsteemide ulatuse ja keerukuse märkimisväärne suurenemine, sealhulgas nende integreerimise koostalitlusarhitektuuri;
- **süsteemide suurem keerukus:** toetava taristu ja tarkvara hoolduskulud ületavad esialgseid hinnanguid. Uute süsteemide taristuga seotud mõju on algselt eeldatust suurem, võttes arvesse hankemenetluste tulemusi: hankemenetlustes arvutati süsteemide hoolduskulud välja olemasoleva arhitektuuri alusel. Lisaks ületas ameti ühise jagatud taristu platvormi kasutamine nii uutest kui ka olemasolevatest süsteemidest tulenevate suurenenud nõudmiste tõttu algseid plaane, mis mõjutas oluliselt ameti hoolduskulusid.

Hinnangud põhinevad ameti varasematel kogemustel, st senistel arvetel, ning hinnad on ekstrapoleeritud olemasolevatest hankelepingutest ja töökorras hoidmise lepingutest. Seega peab eu-LISA tegelike saadud pakkumiste põhjal neid hinnanguid täpsustama ja kohandama⁸¹.

2.3.2. Personali planeerimine

eu-LISA-le määratud ja tema planeeritud ülesannete täitmiseks vajalike töötajate arvu hinnangute aluseks on vastuvõetud määrused ja finantselgitused, mis moodustavad uute süsteemide või digilahenduste

⁸⁰ Kokkulepe on sõlmitud kolmeks aastaks: 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027.

⁸¹ Amet on algatanud hankemenetluse valdkonnaülese käiduraamistiku rakendamiseks, mis hõlmab kõigi süsteemide hooldust.

väljatöötamist käsitlevate komisjoni seadusandlike ettepanekute lahutamatu osa⁸².

eu-LISA poolt välja töötatavad uued süsteemid ning JSK valdkonna uus koostalitlusarhitektuur on kavas järkjärgult kasutusele võtta järjestikuste juurutamisetappidena, nagu on ette nähtud muudetud koostalitlusvõime tegevuskavas, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kiitis heaks 2023. aasta oktoobris. See lähenemisviis nõuab paindlikumaid töömeetodeid ning varem allhanke korras sisse ostetud suutlikkuse ja pädevuste suurendamist.

⁸² *Finantsselgitustes* esitatakse komisjoni poolt (näiteks seadusandlikes ettepanekutes) kavandatud tegevuse hinnanguline mõju eelarvele (sh haldus-, juhtimis- ja toetuskulud).

Alljärgnevas tabelis on esitatud asjaomastes komisjoni ettepanekutes eu-LISA-le eraldatud töötajate arvud.

Tabel 6. Töötajate hinnanguline arv aastatel 2025–2027

	2025				2026				2027			
	Ajuti- sed teenis- tujud	Lepin- gulised töötajad	Lähe- tatud eks- perdid	Kokku	Ajuti- sed tee- nistujad	Lepin- gulised töötajad	Lähe- tatud eks- per- did	Kokku	Ajuti- sed tee- nistujad	Lepinguli- sed töötä- jad	Lähetatud eksperdid	Kokku
eu-LISA määrus												
Põhitöötajad	113	30	9	152	113	30	9	152	113	30	9	152
Muudetud eu- LISA määrus	23	27	2	52	23	27	2	52	23	27	2	52
Küberturbe ametikohtad (2023)	6			6	6			6	6			6
Konkreetsed süsteemid käsitlevad määrused (vastu võetud)												
EES	32			32	32			32	32			32
ETIAS	7	35		42	7	35		42	7	35		42
ECRIS		5		5		5		5		5		5
e-CODEX	2	3		5	2	3		5	2	3		5
Koostalitlus	24	31		55	22	30		52	22	30		52
Uuesti sõnastatud SISi määrus (tagasisaatmine ja piirid)		4		4		4		4		4		4
EES/ ETIAS, tugiteenused veoettevõtjatele ⁸³		21		21		21		21		21		21
Muudetud VIS	6	6		12	3	3		6	2			2
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm	8			8	8	2		10	8	2		10
Viisade digitaliseerimine ⁸⁴	1	1		2	6	4		10	7	5		12
Eurodac uuesti sõnastatud ⁸⁵	15	20		35	15	23		38	15	21		36
Taustakontrolli määrus ⁸⁶	13	6		19	13	6		19	13	6		19
Prüm II ⁸⁷	7			7	10			10	9	2		11
Vastuvõtmise ootel seadusandlikud ettepanekud⁸⁸												
Digitaalne reisirakendus ⁸⁹									2			2
API ruuter ⁹⁰	12	4		16	13	4		17	13	4,5		17,5
Kokku vastavalt ametikohtade loetelule	269	193	11	473	273	197	11	481	274	195,5	11	480,5

IV lisas on esitatud personalikvoodi muutused ning **V lisas** on esitatud lisateave eu-LISA värbamispoliitika, töötulemuste hindamise, ümberklassifitseerimise, liikuvuspoliitika, soolise ja geograafilise tasakaalu ning eu-LISA personali laste haridusvõimaluste kohta.

⁸³ Vastavalt Frontexiga sõlmitud kokkuleppele 21 lepingulise töötaja ametikoha ajutise üleviimise kohta eu-LISAsse alates 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027.

⁸⁴ 2024. aastaks vastuvõetud ELi eelarve alusel heaks kiidetud muudetud arvud.

⁸⁵ 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1358* Eurodaci loomise kohta, ELT L 22.5.2024.

⁸⁶ 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1356*, millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike taustakontroll välispiiridel, ELT L, 22.5.2024.

⁸⁷ 13. märtsi 2024. aasta *määrus (EL) 2024/982*, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust, ELT L, 5.4.2024.

⁸⁸ Märkitud töötajate arvud on esialgsed ja põhinevad vastavale seadusandlikule ettepanekule lisatud finantsselgitustel.

⁸⁹ *Ettepanek võtta vastu määrus*, millega luuakse reisiandmete elektroonilise esitamise rakendus (**ELi digitaalne reisirakendus**) ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2016/399 ja (EL) 2018/1726 ning nõukogu määrust (EÜ) nr 2252/2004 digitaalsete reisitunnistuste kasutamise osas [COM(2024) 670 final], ja *ettepanek võtta vastu nõukogu määrus* isikutunnistustel põhinevate digitaalsete reisitunnistuste väljaandmise ja nende tehniliste standardite kohta [COM(2024) 671 final].

⁹⁰ Komisjon on esitanud *kaks määruse ettepanekut reisijaid käsitleva eelteabe (API) kogumise ja edastamise kohta*. Esitatud töötajate arv on eelarvemenetluse käigus komisjoniga konsulteerides läbi vaadatud.

2.4. Tõhususe suurendamise strateegia

eu-LISA eesmärk on areneda paindlikuks ja tõhusaks organisatsiooniks, mis saavutab suurepäraseid tulemusi.

Selleks et parandada oma juhtimist, ressursside planeerimist ja eelarve haldamist, kaalub amet edasist optimeerimist, et saavutada suurem tõhusus ja parandada ELi JSK valdkonna poliitika rakendamises osalevate ressursside kasutamist.

Videokonverentside kasutamine koosolekute pidamiseks (nii sisemised kui ka asutustevahelised koosolekud, samuti koosolekud komisjoniga) on juba toonud kaasa eelarvesäästu. Täiendavat tõhusust on saavutatud tööpakkumiste avaldamisel ühishangete korraldamise ja edukate kandidaatide reservnimekirjade vahetamise kaudu. eu-LISA otsib jätkuvalt võimalusi sünergia loomiseks omaenda teenuste ja protsesside vahel, samuti teiste ELi asutustega, näiteks kasutades institutsioonidevahelisi hankemenetlusi, eelkõige horisontaalsete teenuste ja kaupade puhul. Institutsioonidevahelised hankemenetlused on ressursside ja ostjõu ühendamise kaudu juba aidanud saavutada suuremat mastaabisäästu. Tulevikuks kavandab eu-LISA sellesuunalist tõhustatud koostööd ELi asutuste võrgustiku (EUAN) raames.

Alates 2020. aastast ja COVID-19 pandeemiast on eu-LISA liikmesriikidele suunatud koolitustegevuse puhul suurendanud veebipõhise koolituse osakaalu võrreldes näost-näku toimuva koolitusega. 2023. aastal korraldati 80 % koolitustest veebis (2019. aastal 52 %), mis tõi kaasa veebipõhistel koolitustel osalemise märkimisväärse kasvu (94 %) ja koolitusel osalenute koguarvu peaaegu seitsmekordse kasvu: 2019. aasta 623-lt 2023. aastal 4112-le. Lisaks on enamik veebipõhise koolituse materjale korduvkasutatavad, mis vähendab eu-LISA kulusid ja koolitusmeeskonna töökoormust, pakkudes samas ka liikmesriikidele võimalusi kulude kokkuhoidu, kuna koolitusel osalemisega seotud aeg ja kulud vähenevad. See suundumus eeldatavasti jätkub.

Suurepärase tulemuslikkuse saavutamiseks ja oma eesmärkide saavutamiseks peab amet võtma arvesse kasutada oleva personaliga seotud piiranguid. 2022. aastal kiideti heaks hankestrateegia, et täpsustada eu-LISA teenuste osutamiseks vajalikku suutlikkust ja mõista, kuidas seda kõige paremini hankida. Selleks on hankestrateegias kindlaks määratud, mis liiki personali saab eri ülesannete täitmisel rakendada, näiteks kasutades ametisiseseid töötajaid kriitilise tähtsusega teenuste jaoks, mida ei saa allhanke korras sisse osta, ja väliseid töövõtjaid muude teenuste jaoks või rakendades segamudelit. Hankestrateegia on oluline element, mis võimaldab planeerida personali ühtses programmdokumendis läbipaistvamalt ja teha kindlaks vajaduse täiendavate ressursside järele, mida ei saa allhanke korras sisse osta. Käimas on hankestrateegia läbivaatamine, et selle asjakohasust veelgi suurendada.

Samal ajal töötab amet välja uut raamlepingut ajutise toetuse hankimiseks, st selliste ülesannete täitmise sisseostmiseks, mille jaoks ei ole eu-LISA-le eraldatud piisaval arvul asutusesiseseid ametikohti.

Oma tegevuses teeb eu-LISA suuri jõupingutusi selleks, et rakendada paindlikumaid töömeetodeid, suurendada valdkonnaülesust, koondades uute IT arendusprojektide elluviimiseks eri meeskonnad ajutistesse rühmadesse, ning otsida võimalusi, kuidas ajakohastada oma tegevusmudelit, et vähendada sõltuvust välistest töövõtjatest. Samuti hinnatakse võimalust mõningate ametisiseste personaliressursside koondamiseks, et suurendada paindlikkust eri projektide elluviimisel. Selleks et vähendada survet taristukuludele, uurib amet pilvetehnoloogia lahendusi ja meetodeid süsteemide hoolduse standardimiseks. Amet kavatseb võtta pilvestrateegia vastu 2024. aasta lõpuks.

Selleks et parandada sisemisel planeerimisel ja ressursside jaotamisel tõhusust ning saavutada suurem kulutasuvus, võttis eu-LISA 2023. aastal kasutusele uue IT-vahendi (Anaplan), mis võimaldab ühtlustada planeerimist kogu ametis, kasutades lähtepunktina ühtset andmekogumit, vähendades töökoormust ning vältides korduvat ja kattuvat tegevust; see toob kaasa tõhususe suurenemise. Anaplani kasutatakse abivahendina iga-aastase tööprogrammi, sealhulgas eelarve ja personali jaotuse väljatöötamisel. Seda abivahendit kasutati 2024. ja 2025. aasta ühtse programmdokumendi koostamisel ning 2026. aasta ühtse programmdokumendi kavandi koostamisel. 2025. aastal toetab seda ulatuslik rakenduses Power BI koostatud aruannete kogum, mis on kättesaadav kogu organisatsioonile. Lisaks muudele funktsioonidele on 2025. aastal kavas laiendada selle abivahendi kasutamist iga-aastase tööprogrammi rakendamise järelevalvele.

Selleks toetada töötajaid nende ülesannete täitmisel ja hõlbustada meeskondade vahelist koostööd, on amet välja töötanud ja dokumenteerinud 69 protsessi, mis hõlmavad nii põhitegevust kui ka ametisest tegevust. Protsesside asjakohasuse tagamiseks mõeldakse neid peamiste tulemusnäitajate alusel ning protsesse hinnatakse ja ajakohastatakse korrapäraselt, et neid veelgi optimeerida ja saavutada suurem sünergia. Samuti on kavas mõningaid protsesse lihtsustada. 2024. aastal algatas amet uuringu, et hinnata, kuidas digitaliseerimine võiks ameti sisemisi protsesse toetada ja võimaldada neid tõhusamalt hallata, hõlbustada neile juurdepääsu ja suurendada nende nõuetelevastavust.

Kõiki neid tegevusi toetatakse pideva töö ja investeeringutega, et ametisisesed töövooge täiendavalt digitaliseerida ja et kasutada IT-vahendeid eu-LISA töötajate igapäevatöö hõlbustamiseks.

2024. aastal kaardistas amet kasutusmallid, mille korral tehisintellekt (eelkõige generatiivne tehisintellekt) võiks parandada või toetada ametisisesete tegevuse ja põhitegevuse tõhusust, pidades silmas eesmärki optimeerida korduvaid või väikese väärtusega ülesandeid ning võimaldada töötajatel keskenduda suurema väärtusega tegevusele. 2024.–2025. aastal käivitatakse paar katseprojekti ja kui need osutuvad edukaks, laiendatakse neid järk-järgult täiendavatele valdkondadele.

Samuti vaatab amet optimeerimise eesmärgil korrapäraselt läbi oma sisemise juhtimise ja organisatsioonilise struktuuri. eu-LISA kasutab või kavatseb hankida oma töö optimeerimiseks ka abivahendeid. 2025. aastal kavatsete suurendada abivahendite arvu järgmiselt:

- praegust IT-teenuste haldamise abivahendit asendav uus abivahend, mis aitab suurendada tõhusust tänu protsesside automatiseerimisele ja töövoogude ühtlustamisele eesmärgiga parandada klienditeenindust, vähendada protsesside optimeerimise kaudu kulusid ja suurendada muutuvate tegevusalaste vajadustega kohandamiseks paindlikkust,
- sündmushalduse süsteem (EMS), mis tagab kõigi eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide reaalse tsentraliseeritud jälgitavuse (nii rakenduse kui ka taristu tasandil), koondades dedubleeritud, korrelatsioonis olevad sündmused aluseks olevatest seiresüsteemidest ning automatiseerides intsidentide ja probleemide haldamise protsessid, vähendades seega taasteaega,
- uus elektrooniline operaatori käsiraamat (eOPM), mis on SISi praeguse käsiraamatu edasiarendus ja võetakse kasutusele kõigi JSK valdkonna süsteemide jaoks, et abistada kasutajate, rakendades operaatori käsiraamatu töövood abivahendis, millesse on koondatud kõigi süsteemide ülesanded ning mis annab liikmesriikidele ja kasutajatoele selge ülevaate iga töövoos seisust, käivitab meeldetuletused planeeritud ülesannete kohta ja automatiseerib mõned põhiülesanded,
- abivahend, millega suurendatakse tõhusust lõpp-punktide vahelise konfigureerimise kaudu, mis kujutab endast toote elutsükli selgroogu,
- abivahend kasutajate vajaduste haldamiseks,
- üldine sidusrühmahalduse abivahend,
- abivahend talitluse analüüsimiseks.

2.5. Negatiivsed prioriteedid või olemasolevate ülesannete vähenemine

2025. aasta ja järgnevat aastate ressursside planeerimise kontekstis on negatiivsed prioriteedid seotud uute süsteemide kavandatud valmimisega 2025. aastal ning vahendite ümberpaigutamise ja ümberjaotamisega justiits- ja siseküsimuste nõukogu poolt 2023. aasta oktoobris heaks kiidetud koostalitlusvõime tegevuskavas sisalduvate ülejäänud süsteemide ja komponentide järkjärguliseks juurutamiseks kooskõlas asjaomaste määrustega.

Eelarve: 30. septembril 2024 saatis eu-LISA komisjonile kirja, milles tõi välja struktuurilised vajadused täiendavate eelarvevahendite järele 2025. aastaks ja järgnevateks aastateks. Kirjas on loetletud valdkonnad, mille eelarve on ebapiisav, ning rõhutatakse vajadust täiendavate ressursside järele koostalitlustaristu ja rakenduste hooldamiseks (sh kollaste linkide lahendamise kesksüsteem, CSLR) ning täiendavate investeeringute järele EESi/ETIASe veebiteenuste osutamiseks ja Austrias asuva varukeskuse jõudluse suurendamiseks. Kui täiendavaid ressursse ei saada, võib ametil tekkida vajadus muuta tegevuste prioriteete vastavalt kasutada olevatele ressurssidele.

Lisaks ei ole ebapiisavate ressursside eraldamise tõttu praeguse seisuga võimalik planeerida mitut olulist ja tulevikuks vajalikku tegevust, nagu ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse suurendamine täismahuni (praegu on see kasutusel ainult 50 % ulatuses) ning süsteemide riistvara ja tehnilise riistvara komponentide (nt ühtsed riiklikud liidesed) uuendamine, millega kaasnevad märkimisväärsed lisakulud ja mis muutub ühel hetkel kriitiliseks.

Personal: tõhususe suurendamine, mida kirjeldati eespool, võib üldiselt aidata töökoormust mõningal määral vähendada ja kokkuhoidud aega saab kasutada prioriteetsemate või lisaväärtust andvate ülesannete täitmiseks. Sellist ajakasutuse muutust võib toetada oodatav areng, nagu välearenduse rakendamine suuremas mastaabis, ressursside ühendamine, generatiivse tehisintellekti kasutamine, veebipõhised koosolekud ja koolitused ning täiustatud IT-vahendite kasutamine. Lisaks lõpevad 2025. aastal mõned 2024. aastal ellu viidud tegevused, näiteks justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustiku eesistuja ülesannete täitmine eu-LISA poolt, vabastades ressursse muude ülesannete täitmiseks.

Praegu kasutada olevate ressursside piiratuse tõttu võib eu-LISA-l seega tekkida vajadus muuta tegevuste prioriteete mõne vähem prioriteetse või olulise tegevuse kahjuks, tehes igal üksikjuhul eraldi analüüsi, või

otsida võimalusi olulisemate ülesannete või projektide elluviimise optimeerimiseks (nt vähendada eu-LISA esindajate arvu väliskohtumistel, piirata meie panust Schengeni hindamistesse jne). Amet uurib edaspidi kriitilisemalt ka ilma vajalike ressurssideta määratud lisaülesannete teostatavust. Samas tuleb tõdeda, et viimastel kuudel on komisjon uute algatustega seotud tehniliste ja rahaliste aspektide üle eu-LISAgasüsteemiliselt konsulteerinud, et saada ametilt sisendit ja tagada ressursivajaduste põhjalik hindamine.

IGA-AASTANE PLANEERIMINE

3

1. Kokkuvõte

Aasta tööprogrammis tuuakse välja eu-LISA peamised eesmärgid 2025. aastaks ja antakse ülevaade tegevusest, mida amet kavatseb oma strateegiliste sihtide saavutamiseks ellu viia.

Ameti hallatavate infosüsteemide suur arv ja pidevalt muutuv regulatiivne keskkond loovad eu-LISA jaoks eelseisval kümnendil väga keerulised tingimused, eriti arvestades üha kasvavat survet saavutada meie sidusrühmade suurtele ootustele vastavaid tulemusi piiratud ressurssidega. Käesolev aasta tööprogramm kajastab eu-LISA pidevaid pingutusi oma tegevuse tõhususe ja paindlikkuse säilitamiseks ja suurendamiseks, et neis tingimustes toime tulla.

eu-LISA prioriteedid 2025. aastal

➤ 1. prioriteet: eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide tõhusa toimimise ja rakendamise tagamine

- **eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide (SIS, VIS, Eurodac, e-CODEX ja ECRISe etalonteostus) stabiilse ja katkematu toimimise tagamine**

2025. aastal on peamine prioriteet tagada eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide (SIS, VIS, Eurodac, e-CODEX ja ECRISe etalonteostus) stabiilne ja katkematu toimimine ning pidev edasiarendamine. Pideva käideldavuse huvides tagab eu-LISA kõigi nende süsteemide ja iga süsteemi sidetaristu hoolduse ning pakub ELi justiits- ja siseküsimuste kogukonna lõppkasutajatele (riikide ametiasutused ja ELi asutused) proaktiivset ja kvaliteetset tuge.

Lisaks keskendub amet oma tegevuses kõigi süsteemide üldise teenindustõhususe parendamisele, tagades iga süsteemi turbe, kerkuse ja käideldavuse asjakohase taseme ja tõstes seda.

Amet jätkab ka oma digiteenuste portfelli laiendamist kooskõlas ELi õigusemõistmise valdkonna digipöörde kavadega, tagades e-CODEXi operatiivjuhtimise ja edasiarendamise.

- **Koostalitlusvõime tegevuskava rakendamise jätkamine juurutamisetappidena: EES, ETIAS ja ECRIS-TCN koos koostalitluskomponentidega, samuti muude (võimalike) uute JSK valdkonna süsteemide väljatöötamine, mis jäävad eu-LISA hallata (ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm, reisijaid käsitlev eelteave, e-õiguskeskkonna pakett)**

2025. aastal jätkab amet EESi, ETIASe, ECRIS-TCNi, muudetud VISi ja koostalitluskomponentide rakendamist ja tehnilist tarnimist, mida tehakse järk-järgult järjestikuste juurutamisetappidena kuni 2026. aastani⁹¹.

2025. aastal jätkab amet ka ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi arendamist, mis suurendab eu-LISA üldist seotust ELi õiguskogukonnaga, võimaldades luua tihedamaid partnerlussuhteid. Lisaks alustab eu-LISA ettevalmistusi ELi viisamenetluse digitaliseerimiseks.

- **Uute seadusandlike algatuste (Prüm II, muudetud VISi määrus, uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) rakendamise jätkamine ja koostalitlusarhitektuuri integreerimine**

Seoses uute ülesannetega alustab amet uue Prümi keskruuteri arendamist ja jätkab ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi arendamist. Lisaks jätkatakse tööd muudetud VISi määruse ja uuesti sõnastatud Eurodaci määruse rakendamiseks (sh Dublineti uuendamine vastavalt uuesti sõnastatud Dublini määrusele), viies lõpule ühenduste loomise koostalitluskomponentidega. SISi, VISi ja ETIASe ning koostalitluskomponentide vahelise teabevahetuse tagamiseks jätkab amet SISi ja VISi funktsioonide ajakohastamist, et kindlustada edukas ühendamine ETIASega, mis võimaldab ETIASe kaudu teha päringuid SISis ja VISis.

- **Tarkvaravabriku (SoFa) kontseptsiooni rakendamine ja välearenduse kasutuselevõtt suuremas mastaabis**

Amet töötab välja oma tarkvaravabriku strateegia ja rakendab seda Eurodaci katseprojekti, enne kui võtab selle kasutusele kõigi teiste projektide puhul. Amet jätkab välearenduse laialdasemat kasutuselevõttu ja eri funktsioone hõlmavate meeskondade töö konsolideerimist, et optimeerida uute süsteemide arendamist.

- **Ameti testimisvõimekuse suurendamine**

⁹¹ Ajakava on kinnitamisel.

Amet tõhustab oma seniseid testimistavasid, suurendades toetust liikmesriikide talitlustestide läbiviimisele.

➤ **2. prioriteet: ameti tulemuslikkuse parendamine nõuetele vastavuse valdkonnas**

- **Ameti sisekontrollisüsteemi edasine tugevdamine, pöörates erilist tähelepanu lepingute haldamisele**

Amet tõhustab ja tugevdab veelgi oma sisekontrollisüsteemi ning rakendab 2022. aastal kokku lepitud ühisest hindamisraamistikust tulenevat tegevuskava. Sisekontrollid, sealhulgas eu-LISA sisekontrollistrateegia, keskenduvad valdkondadele, kus esinevad peamised puudused, eelkõige lepingute haldamise protsesside ja toimingute parandamisele.

- **Andmeturbe ja andmekaitse jätkuv tagamine täielikus kooskõlas asjakohaste standarditega**

Amet kohaldab tema hallatavate andmete ja teabe suhtes jätkuvalt kõrgeimaid infoturbe- ja andmekaitsestandardeid ning tagab isikuandmete õiglase ja seadusliku töötlemise, mis on täielikult kooskõlas kõige rangemate andmekaitsepõhimõtete ja -normidega. Andmekaitsealane aruandlus ja tihe koostöö Euroopa Andmekaitseinspektoriga on jätkuvalt ameti vastutavuse üks põhielemente ning koostöö teiste ELi asutustega edendab parimaid tavasid.

➤ **3. prioriteet: töötajate kaasamise edendamine, muutes ameti suurepäraseks töökohaks, et värvata ja hoida uusi talente**

- **Ametikohtade täidetuse määra tõstmine**

Amet püüab tõsta ametikohtade täidetuse määra, kiirendades värbamismenetlust, kasutades värbamise toetamiseks sotsiaalmeediat ning maksimeerides olemasolevate ametisiseste reservnimekirjade ja teiste asutustega ühiselt kasutatavate reservnimekirjade kasutamist.

- **Talentide värbamise, arendamise ja hoidmise suutlikkuse suurendamine ja parandamine**

Amet jätkab pingutusi selle nimel, et suurendada ja parandada oma suutlikkust tagada õigete inimeste olemasolu õigetest ametikohtadel, värvates, arendades ja hoides kvalifitseeritud spetsialiste, kes jagavad ameti väärtusi ning on väga motiveeritud ja pühendunud ameti missiooni ja eesmärkide täitmisele.

- **Ameti väärtuste ja kultuuri edendamine, et olla suurepärane, läbipaistev, kaasav ja eetiline töökoht**

Ameti eesmärk on olla organisatsioon, kus inimestele tööpoolest meeldib töötada ja end teostada. eu-LISA soovib saada suurepäraseks töökohaks, kus julgustatakse koostööd ja antakse igale töötajale võimalus saavutada häid tulemusi. Võttes arvesse iga inimese ainulaadset potentsiaali, vaatenurka ja kogemusi, püüab amet kasutada paremini ära organisatsioonis olemasolevaid erinevaid oskusi ja saavutada uuenduslike lahenduste abil paremaid tulemusi. Erilist tähelepanu pööratakse soolisele tasakaalule, mitmekesisusele ja kaasamisele. Amet jätkab töötajate heaolu edendamist ja toetab meeskondade paremat tervist.

➤ **4. prioriteet: tulevikuks valmisoleku tagamine, täiustades tehnoloogiat ja innovatsiooni**

- **eu-LISA asutamismääruse artikli 39 kohaselt läbi viidud korrapärasest sõltumatust välishindamisest tulenevate soovitude rakendamine**

Hindamise järelduste põhjal rakendab amet tegevuskava, mille on heaks kiitnud haldusnõukogu.

- **Jõudluse suurendamise kava rakendamise, eelkõige modulaarse andmekeskuse arendamise jätkamine, et toetada olemasolevate ja uute süsteemide vajadusi**

Kõigi põhitegevussüsteemide vastupidavuse ja käideldavuse tagamiseks jätkab amet jõudluse suurendamise kava rakendamist, suurendades Strasbourgis asuva andmekeskuse elektrivarustus- ja jahutusvõimsust, et täita kasvavaid tegevusalaseid vajadusi, mis tulenevad ameti laiendatud volitustest ning uute süsteemide arvu ja andmemahutade kasvust.

- **eu-LISA taristu ja majutussuutlikkuse edasine ajakohastamine (nutimajutus)**

Amet jätkab oma IT-taristu ja rakenduste üleviimist komisjoni digiteenuste peadirektoraadi hallatavasse pilve, et vähendada kulusid, tõhustada IT-protseesse ning luua dünaamiline ja nõudepõhine keskkond, mis vastab paremini kasutajate vajadustele. Amet rakendab ka oma pilvestrateegiat, et toetada põhitegevussüsteeme ja lahendada konkreetseid probleeme.

- **Lainekaupa juurutamisel katsetatud uue paindliku töökorralduse ja parimate tavade rakendamise kogemuste kasutamine**

Amet laiendab lainekaupa juurutamisel edukalt katsetatud uut töötamise viisi, muutes oma töömeetodid paindlikumaks ja ametisisesse rollide korralduse valdkonnaülesemaks ning tehes töövõtjate ja teenuseosutajatega integreeritumat koostööd.

- **Selle tagamine, et eu-LISA oleks jätkuvalt tehnoloogia ja uuenduslike lahenduste esirinnas, et toetada liikmesriike, eelkõige biomeetria, tehisintellekti, küberturbe ja küberkerksuse valdkonnas**

Kooskõlas teadusuuringute strateegiaga, mis kiideti heaks 2024. aastal, jätkab amet 2025. aastal oma teadus- ja innovatsioonivõimekuse suurendamist, pöörates suurt tähelepanu asjakohastele teadusuuringutele ja uuendustele, mida eu-LISA võiks rakendada, ning pakkudes Euroopa teadusprogrammile ja liikmesriikidele eksperdiabi. Samuti jätkab amet proaktiivset tegutsemist ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse liikmena.

Et üha sagenevate küberrünnete ja -intsidentidega paremini toime tulla, keskendub amet oma küberkerksuse ja reageerimisvõime tugevdamisele. Selleks jätkab eu-LISA organisatsiooni, protsesside, pädevuste, raamistike, abivahendite ja tehnoloogia arendamist ja tõhustamist, et end selliste intsidentide ja ründajate eest kaitsta, neid avastada, tuvastada ja heidutada ning neile reageerida.

Lisaks võtab eu-LISA vajalikud meetmed, et tagada tema hallatavate IT-süsteemide vastavus tehisintellektimäärusele⁹².

- **Tõhususe edasine suurendamine, eelkõige automatiseeritud protsessijuhtimise vahendite rakendamise kaudu**

Amet püüab veelgi suurendada oma tõhusust, kasutades abivahendeid ja tehnoloogilisi lahendusi, mis toetavad tema põhitegevusprotseesse ja ametisisesse tegevuse protsesse. See hõlmab protsesside ja teenuste automatiseerimist (sealhulgas masinõppe ja tehisintellekti rakendamist) ametisisesse tegevuse asjakohastes valdkondades või põhitegevuse toetamiseks, näiteks kasutajatoe, taristu, küberturvalisuse jne valdkonnas.

➤ **5. prioriteet: ameti juhtimise ja peamiste sidusrühmadega sisse seatud suhete konsolideerimine**

- **Ameti juhtimise konsolideerimine**

Võttes arvesse, et eu-LISA vastutusala on oluliselt laienenud ja kasvab veelgi, on tekkinud ilmne vajadus teha kindlaks võrdlusjuhtimismudelid, mida saaks kohaldada võimaliku tulevase ELi valdkonnaülese IT-ameti suhtes, mis eu-LISA volituste eelseisva laiendamise kaudu luuakse. Amet toetab jätkuvalt komisjoni eu-LISA perioodilise hindamise kohustuse täitmisel.

Amet tugevdab institutsioonilisi partnerlussuhteid ja liite ELi institutsioonide ja asutuste, liikmesriikide, vastuvõtivate riikide, akadeemiliste ringkondade ja tööstusega. Amet jätkab tihedat koostööd oma sidusrühmadega, eelkõige liikmesriikide, komisjoni, partnerasutuste ja Euroopa Parlamendiga. Samuti tugevdab amet partnerlussuhteid vastuvõtivate riikide ja linnadega (Tallinn Eestis ja Strasbourg Prantsusmaal), et tagada kohalikul tasandil ELi suurem nähtavus ja parem teadlikkus eu-LISA rollist. Samuti tihendatakse veelgi partnerlussuhteid tööstuse ja akadeemiliste ringkondadega.

- **Arenemine teenusepakkujast tegevuspartneriks**

Amet täiustab olemasolevate ja uute süsteemidega seotud vajaduste haldamise tsüklit. Uute süsteemide arendamisel töötab amet proaktiivselt välja minimaalsed elujõulised tooted ja simulatsioonid, et saada kasutajatelt paremini tagasisidet ja hankida lõpptoota jaoks vajalikku sisendit.

⁹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1689*, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (**tehisintellekti käsitlev määrus**), ELT L, 2024/1689, 12. juuli 2024.

2. 2025. aasta tööprogramm

Alljärgnevas tööprogrammis kirjeldatakse eu-LISA peamisi prioriteete 2025. aastal ja antakse ülevaade tegevusest, mida amet kavatseb käesolevas programmdokumendis loetletud strateegiliste eesmärkide saavutamiseks iga prioriteedi raames ellu viia.

Eelarveprognosid ja vajalikud inimressursid kõigi ülesannete täitmiseks on esitatud II lisas.

2.1. Sisejulgeolek ja õiguskaitsealane koostöö

Amet toetab **ELi julgeolekuliidu strateegia** eesmärkide täitmist, eelkõige **Euroopa tugeva julgeolekuökosüsteemi loomist**. Uuendatud SISI ning tulevaste Prüm II ja API ruuterite kaudu aitab eu-LISA kaasa ELi sisejulgeoleku tagamisele, võimaldades usaldusväärset ja turvalist teabevahetust, mis hõlbustab Euroopa õiguskaitseasutuste koostööd piiriüleste kuritegude ja terrorismi vastu võitlemisel.

2.1.1. Schengeni infosüsteem (SIS)

Schengeni arhitektuuri ühe nurgakivina aitab SIS otseselt kaasa Schengeni ala välispiiride haldamisele, hõlbustades teabevahetust määratud riiklike asutuste vahel kogu Euroopas, sealhulgas õiguskaitse-, piirikontrolli-, tollikontrolli-, viisade menetlemise ja õigusasutuste vahel. SIS võimaldab edastada hoiatusteateid Schengeni alal viibivate isikute (nt kahtlustatavana kinnipidamiseks või uurimise eesmärgil küsitlemiseks tagaotsitavad isikud, kadunud või kaitsetud isikud) ja kolmandate riikide kodanike kohta (nt sissesõidu või viibimise keelamine) ning nende osas konsulteerida. Lisaks võimaldab SIS edastada hoiatusteateid esemete kohta (nt isikut tõendavad dokumendid, sõidukid või kriminaalmenetluses tõendina kasutatavad esemed). SISI toetab biomeetrilise otsingu funktsioon – sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem (AFIS), mis võimaldab tuvastada huvipakkuvaid isikuid sõrme- ja peopesajälgede ning latentsete jälgede alusel.

2025. aasta peamised eesmärgid

SISI operatiivjuhtimine

- Tagada SISI kesksüsteemi tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine (sh biomeetrilise otsingu funktsioon AFIS kuni 2026. aastani, mil SISI puhul võetakse kasutusele ühine biomeetrilise võrdlemise teenus), hoides riistvarataristut ja tarkvara ajakohasena ning toetades liikmesriike riiklike SISI süsteemide haldamisel.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele SISI kesksüsteemi (sh biomeetrilise otsingu funktsiooni AFIS) katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele, sealhulgas jätkata andmete järjepidevuse regulaarset kontrollimist.

SISI uuendamine ja edasiarendamine

- Teha süsteemi pidevaks täiustamiseks vajalikke edasiarendusi, juurutades SISI uue hoiatusteate, mida liikmesriigid Europoli ettepanekul kasutavad terrorismis või muudes rasketes kuritegudes kahtlustatavate isikute kohta, ning suure väärtusega objektid.
- Suurendada SISI kesksüsteemi jõudlust, et võimaldada lisaliiklust pärast süsteemi integreerimist koostalitluskomponentidega.

SISI koostalitlusvõime

- Juurutada koostalitluskomponentidega (Euroopa otsinguportaal ja mitme identiteedi detektor) ühendamiseks vajalikud liidesed, et võimaldada biomeetriliste ja tähtnumbriliste andmete alusel otsida ja riskikontrollida identifitseerimisandmeid kõikides JSK valdkonna infosüsteemides.
- Viia lõpule ETIASega ühendamine, et võimaldada automatiseeritud otsinguid taotleja sisenemisõiguse hindamiseks ja sujuvamaid teenuseid süsteemi lõppkasutajatele.
- Viia lõpule SISI ja VISi ühendamise kavandamine, et tõhustada viisade heakskiitmise protsessi, võimaldades otsida võimalikke päringutabamusi SISis.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
SISi kesksüsteemi käideldavus ⁹³	≥ 99,99 %	99,94 %
SISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg ⁹⁴	≥ 99,5 %	98,98 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatav tulemus	Kirjeldus ja väljundid
SISi operatiivjuhtimine		
SISi ja AFISE hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele; sündmusi hallatakse vastavalt teenustasemelepetele.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi, sh AFISE nõuetekohane toimimine. Integreerimine sündmushalduse süsteemiga.
SISiga seotud tugi liikmesriikidele tavategevus	Riiklike süsteemide tegevusvalmidus ja ühilduvus SISi kesksüsteemiga.	Liikmesriikidele toetamine uute versioonide juurutamise, testimise ja kvalifitseerimise kampaaniate ajal.
SISi edasiarendamine		
SISi rakenduste haldamise ja analüüsi vahend projekt valmib 2025. aastal	Süsteemirakenduste tõhustatud haldamine, turve, jõudluse seire ja analüüs.	Uue süsteemirakenduste haldamise, turbe, jõudluse seire ja analüüsi vahendi kasutuselevõtmine, sealhulgas eu-LISA turvanõuetega vastavusse viimine.
SISi kesksüsteemi üleviimine ühisele jagatud platvormile projekt valmib 2026. aastal	SISi kesksüsteem toimib ühisel jagatud platvormil.	SISi kesksüsteemi ühisele jagatud platvormile üleviimise jätkamine, sealhulgas riistvara- ja tarkvarastandardite ühtlustamine ning aktiivne/aktiivne lahenduse rakendamine.
Uuesti sõnastatud SISi määruse rakendamise jätkamine projekti valmimise aeg kinnitamisel	SIS on ajakohastatud vastavalt uuesti sõnastatud SISi määrusest tulenevatele rakendusotsustele.	Uuesti sõnastatud SISi määrusest tulenevate rakendusotsuste kohaste uuenduste sisseviimine, sh suure väärtusega objektid ja uued hoiatusteated.
SISi jõudluse suurendamine projekt valmib 2027. aastal	Jätkuv kõrgetasemeline toimimine ja katkematu käideldavus koostalitlusest ja uuest hoiatusteadetest tuleneva lisaliikluse tingimustes.	Nõuete määratlemine ja üksikasjalik kavandamine põhi-/kesksüsteemis funktsionaalsete ja teiste muudatuste tegemiseks (sh kahendfailide suurus suurema teravusega sõrmejäljekujutiste ja ka hoiatusteade kätlemiseks).
SISi edasiarendamine projekt valmib 2025./2026. aastal	SISi ajakohastamine taustakontrolli määruse eesmärkide toetamiseks.	Taustakontrolli määruse nõuete rakendamine, sh sõrmejäljekujutiste arvu ja NIST-faili suuruse suurendamine.
SISi koostalitlusvõime		
SISi ühendamine koostalitluskomponentidega projekt valmib 2025. aastal	SISi toimimine ja teenuste osutamine on paranenud tänu koostalitluskomponentidega loodud ühendustele, mille eesmärk on pakkuda ELi justiits- ja siseküsimuste kogukonna lõppkasutajatele tõhusamaid teenuseid.	Ühenduste loomine koostalitluskomponentidega (Euroopa otsinguportaal, ühine biomeetrilise võrdlemise teenus, mitme identiteedi detektor, aruandluse ja statistika keskhoidla), mitme identiteedi detektori protsessi ja linkide käivitamine.
SISi ühendamine ETIASega projekt valmib 2025. aastal	Tagatud on süsteemide koostalitlus, et pakkuda tõhusamaid teenuseid, sh võimaldada automatiseeritud otsinguid taotluste hindamiseks.	Süsteemide koostalitluse tagamine, luues SISi ja ETIASi vaheliseks andmevahetuseks teenusesiini lahenduse.
SISi ühendamine VISiga projekt valmib 2027. aastal	Tagatud on süsteemide koostalitlus, et tõhustada viisade heakskiitmise protsessi, võimaldades teha SISis võimalike päringutabamuste otsinguid.	Süsteemide koostalitluse tagamine, määratledes nõuded ja viies lõpule üksikasjaliku kavandamise, et alustada SISi põhisisüsteemi ja VISi vahelise ühenduse arendamist.

⁹³ **SISi kesksüsteemi käideldavus:** protsendina väljendatud osa ajast, mil süsteemi kriitilise tähtsusega tööfunktsioonid on lõppkasutajatele kättesaadavad. SISi tööfunktsioonid on rühmitatud kolme kategooriasse: 1) andmete manipuleerimine, 2) andmeotsingud (päringud) ja 3) andmete väljavõtmine (päringud). Protsentuaalselt väljendatakse kogu süsteemi, sealhulgas sidetaristu käideldavust.

⁹⁴ **SISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg:** peamise näitajana kasutatakse 1. kategooria päringuid, sest need on kõige tüüpilisemad. 1. kategooria päringud on kõik üksik- ja mitmikpäringud, mis liigitatakse täpseteks, sest otsinguväljale sisestatakse täpne teave ja ebatäpsed või hägusad päringud välistatakse. Täpsete päringute puhul on standardne reaktsiooniaeg 1 sekund, samas kui kõigi muude päringute puhul on see 3 sekundit. SISi reaktsiooniaja näitaja (KPI 7) on „rohelistel tasemel“, kui üle 99,5 % 1. kategooria päringutest saab vastuse 1 sekundi jooksul, „kollasel tasemel“, kui see jääb vahemikku 99,5–99 %, ja „punasel tasemel“, kui see on alla 99 %.

2.1.2. Prüm II keskruter (automaatne andmevahetus politseikoostöö eesmärgil)

Uus Prüm II keskruter politseikoostöö eesmärgil toimuva automaatse andmevahetuse jaoks tugevdab ja ajakohastab olemasolevat Prümi raamistikku ning võimaldab koostalitlust asjakohaste JSK valdkonna infosüsteemidega⁹⁵. Uus ruuter võimaldab ja ühtlustab liikmesriikide vahelist lihtsamat, kiiremat ja süstemaatilisemat andmevahetust, et võidelda tulemuslikumalt piiriülese kuritegevusega, tagades samal ajal põhiõiguste kõrgetasemelise kaitse. Uue ruuteriga asendatakse praegused individuaalsed ühendused iga liikmesriigi riiklike andmebaaside vahel ja luuakse alus uuele arhitektuurile, mis laiendab kättesaadavaid andmeid: DNA, sõrmejälgede ja sõidukiregistreeringute andmetele lisanduvad näokujutised ja politseiregistrite andmed.

2025. aasta peamine eesmärk

Prüm II keskruteri juurutamine

- Alustada Prüm II keskruteri arendamist, et tõhustada teabevahetust liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europol'i vahel, suurendades jagatava teabe hulka ja tagades kasutajatele ühtse ühenduse kõigi riiklike andmebaaside ja Europol'i andmetega biomeetriliste päringute tegemiseks, ning laiendada Euroopa politseiregistrite indeksüsteemi (EPRIS), et võimaldada teha päringuid politseiregistris.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	ei kohaldata
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	
projekti ulatus	hålbeta	

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Prüm II keskruteri juurutamine		
Prümi keskruteri juurutamine projekt valmib 2027. aastal	Tõhustatud teabevahetus liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europol'i vahel eesmärgiga ennetada, avastada ja uurida piiriüleseid kuritegusid ja terroriakte.	Prüm II uue keskruteri nõuete määratlemine ja üksikasjalik kavandamine.

2.1.3. API ruuter (reisijaid käsitlev eelteave)

API ruuter, mida kasutatakse reisijaid käsitleva eelteabe, st reisijate andmete ja lennuandmete kogumiseks ja edastamiseks enne reisijate saabumist, hõlbustab reisijate tuvastamist ja kontrollimist välispiiril toimuva piiriületusprotsessi käigus. Ühtne API ruuter võimaldab lennuettevõtjate ja pädevate piirivalveasutuste vahel lihtsamat, kiiremat ja süstemaatilisemat andmevahetust tänu automatiseeritud andmekogumisele masinloetavate reisidokumentide andmetest. Reisijaid käsitleva eelteabe edastamine ruuteri kaudu vähendab tõenäosust, et lennuettevõtja ei täida selle teabe edastamise kohustust, vähendades ühtlasi ka vigade ja kuritarvituste ohtu. Selle tulemusel võimaldab tugevdatud piirikontroll tõhusamalt võidelda ebaseadusliku sisserändega ja aitab ennetada ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule, tagades samal ajal põhiõiguste kaitse.

2025. aasta peamine eesmärk

API juurutamine

- Alustada API ruuteri arendamist, et võtta kasutusele ühtne ruuter, mis kogub reisijaid käsitlevat eelteavet, mida lennuettevõtjad saavad veoettevõtjate liidese kaudu, ja edastab kogutud teabe riiklikele piirivalve- ja õiguskaitseasutustele.

⁹⁵ *Määrus (EL) 2024/982*, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust (**Prüm II määrus**); eelmine Prümi raamistik põhines nõukogu otsustel *2018/615/JSK* ja *2008/616/JSK*. Lisateave on komisjoni veebilehel *ELi politseikoostöö paketi* kohta.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	ei kohaldata
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	
projekti ulatus	hålbeta	

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
API ruuteri juurutamine		
API juurutamine projekt valmib 2028. aastal	Tõhustatud ja sujuv piirihaldusprotsess, mis võimaldab tulemuslikumalt ennetada ebaseaduslikku sisseõnnit ja tugevdada liikmesriikide sisejulgeolekut, tõkestades ohtude realiseerumist.	API ruuteri funktsionaalsete ja muude nõuete määramine, üksikasjalik kavandamine ning EESI/ETIASe veoettevõtjate liidese laiendamine reisijaid käsitleva eelteabe edastamiseks, eeldusel, et määrus võetakse vastu 2024. aastal.

2.2. Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused

Schengeni ala tervikluse säilitamiseks aitab amet kaasa ELi välispiiride nüüdisaegsele, arukale ja tõhusale haldamisele. Viisainfosüsteemi (VIS), riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) ning Euroopa reisiinfo ja reisilubade süsteemi (ETIAS) kaudu tagab amet, et kõigil volitatud töötajatel, näiteks piirivalveametnikel, õiguskaitseasutuste töötajatel ja sisseõnnendametnikel, on kiire, sujuv ja süstemaatiline juurdepääs saabuvate reisijate andmetele.

2.2.1. Viisainfosüsteem (VIS)

Schengeni arhitektuuri ühe põhielemendina ühendab VIS ELi välispiiripunktid liikmesriikide konsulaatidega ELi-välistes riikides ning on viisapid väljastavatele asutustele abiks Schengeni alale reisivate või seda läbivate kolmandate riikide kodanike lühiajaliste viisade haldamisel. Süsteem hõlmab biomeetrilise võrdlemise süsteemi (BMS), mis võimaldab piiridel isikusamasust kontrollida. Lisaks aitab VIS võidelda viisapettuste vastu, tuvastades isikud, kes võib-olla või kindlasti enam ei vasta Schengeni alale sisenemise, seal viibimise või seal elamise tingimustele. VIS võimaldab teha kindlaks ka varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi ja aitab ennetada ohtu sisejulgeolekule.

2025. aasta peamised eesmärgid

VISi operatiivjuhtimine

- Tagada VISi kesksüsteemi tõhus ja tulemuslik operatiivjuhtimine, hoides riistvarataristut ja tarkvara ajakohasena ning toetades liikmesriike nende riiklike süsteemide haldamisel.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele VISi kesksüsteemi katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele.

VISi uuendamine ja edasiarendamine

- Teha süsteemi pidevaks täiustamiseks vajalikke edasiarendusi, sh töötada välja horisontaalne aktiivne/aktiivne lahendus, et tagada süsteemi katkematu käideldavus.
- Alustada ettevalmistusi ELi viisataotlusplatvormi arendamiseks, kuna 2023. aasta juunis jõuti kokkuleppele Schengeni viisamenetluse digitaliseerimise eeskirjades.

VISi koostalitlusvõime

- Pärast muudetud VISi määruse⁹⁶ vastuvõtmist 2021. aasta juulis jätkata süsteemis lisafunktsioonide kasutamiseks vajalike muudatuste tegemist, eelkõige integreerida pikaajalised viisad ja elamisload.
- Viia lõpule koostalitluskomponentidega (Euroopa otsinguportaal ja mitme identiteedi detektor) ühenduste loomiseks vajalike liideste juurutamine, et võimaldada automatiseeritud päringuid muudes süsteemides, eelkõige luua ühendus VISi ja Euroopa otsinguportaali vahel samaaegselt päringute tegemiseks VISis ja ETIASes.

⁹⁶ 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1134 viisainfosüsteemi reformimise kohta, ELT L 248, 13.7.2021.

- Luua otsene sidekanal VISi ja EESi vahel, et võimaldada viisadega seotud andmete automatiseeritud hankimist VISist (nt viisa kehtivus ja isikusamasuse kontroll) ning et viisasid väljastavatel asutustel oleks viisataotluste menetlemisel võimalik tutvuda EESi andmetega.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
VISi kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99	99,80 %
VISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg ⁹⁷	100 %	99,99 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
VISi operatiivjuhtimine		
VISi hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt käideldavuse ja toimivuse sündmusi hallatakse teenustasemelepetele.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine.
VISi edasiarendamine		
Muudetud VISi määruse rakendamine projekt valmib 2027. aastal	VISi uuendatud kesksüsteem, mis võimaldab võtta kasutusele muudetud VISi määruse kohased uued funktsioonid ja tagada süsteemi jätkuv katkematu käideldavus (sh aktiivne/aktiivne korraldus).	Kesksüsteemi ja riiklike süsteemide integreeritud funktsionaalsete ja muude muudatuste, sh aktiivne/aktiivne korralduse väljatöötamine ja testimine seisakute ja andmekao vältimiseks.
VISi koostalitlusvõime		
VISi ühendamine ETIASe ja koostalitluskomponentidega projekt valmib 2027. aastal	VISi valmisolek süsteemide koostalitluseks, et pakkuda lõppkasutajatele sujuvamaid teenuseid, võttes arvesse ETIASest tulenevaid muudatusi ja koostalitlusvõime määruseid.	Ühenduste loomine koostalitluskomponentidega (Euroopa otsinguportaal, ühine isikuandmete hoidla ning aruandluse ja statistika keskhoidla) ja otsese süsteemidevahelise ühenduse loomine ETIASega. See tegevus hõlmab ka VISi refaktoreerimist ühisel jagatud taristul.
VISi ühendamine EESiga projekt valmib 2025. aastal	VISi valmisolek otseseks süsteemidevaheliseks teabevahetuseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga (EES) ja ühise biomeetrilise võrdlemise teenusega, et pakkuda süsteemi lõppkasutajatele ELi justiits- ja sisekõrvalduste kogukonnas sujuvamaid teenuseid.	Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse süsteemi üleviimise jätkamine ja otseühenduse loomine EESiga otseseks süsteemidevaheliseks teabevahetuseks vastavalt kohaldatavatele regulatiivsetele nõuetele.

2.2.2. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES)

Sisekõrvalduste valdkonnas on EES üks kahest IT-süsteemist, millega ajakohastatakse ELi välispiiride haldamine, asendades senise passide tembeldamise kõigi Schengeni alale sisenevate ja sealt lahkuvate kolmandate riikide kodanike elektroonilise registreerimisega (sh sisenemiskeelu andmed). Lisaks võimaldab EES jälgida lubatud lühiajalist riigis viibimist (kuni 90 päeva kestvad külastused mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul) ning teha kindlaks võimalikud viibimisaja ületajad, arvutades automaatselt lubatud viibimisaja kestuse ja esitades selle ületamise korral hoiatusteadet. Süsteemi eesmärk on seega ennetada ebaseaduslikku rännet ja tugevdada sisejulgeolekut, aidates võidelda organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu. Kui automatiseeritud piirikontroll on kasutusele võetud, aitab see liikmesriikidel hallata ka kasvavaid reisijatevooge ja ühtlasi optimeerida piirivalveametnike arvu piiripunktides.

Selleks et hõlbustada kolmandatest riikide kodanikest reisijate integreeritud ja sujuvat menetlemist Schengeni piiridel, luuakse EESi jaoks ühine veebiteenus ETIASega. Ühised veebiteenused koosnevad mitmest avalikkusele suunatud moodulist, sealhulgas spetsiaalsed **veebiliidesed ning reisijate ja veoettevõtjate mobiilirakendused** (lennu-, laeva- ja maanteetranspordis).

MÄRKUS. Allpool esitatud tähtajad vastavad senistele plaanidele, st koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja sisekõrvalduste nõukogu võttis vastu 2023. aasta oktoobris. Plaanide kohaselt jätkub EESi arendamine 2025. aastal ning

⁹⁷ **VISi reaktsiooniaeg:** indikaatori väärtus on see osa kogu reaktsioonijärgest kõigi tegevusrühmade puhul (varjupaigahaldus, piirihaldus, konsulaadid, õiguskaitse ja territoorium), mis vastab lepingujärgsetele piiriväärtustele (tipaeg, teenustasemelepe rikkumine, andmed). VISi reaktsiooniaja näitaja (KPI 9) on „rohelistel tasemel“, kui selle väärtus on 100 %, „kollasel tasemel“, kui väärtus jääb vahemikku 90–100 %, ja „punasel tasemel“, kui väärtus on alla 90 %.

sõltuvalt koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamisega seotud otsustest võidakse asjaomaseid tähtaegu muuta.

2025. aasta peamised eesmärgid

EESi ja veebiteenuste juurutamine

- Viia lõpule EESi ja seonduvate veebiteenuste juurutamine (süsteemi lõplik vastuvõtmine) vastavalt koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimumuste nõukogu kinnitas 19. oktoobril 2023, kiites heaks arukate piiride ja koostalitlusvõime muudetud ajakava.
- Viia lõpule EESi ja kõigi koostalitluskomponentide vaheliste ühenduste loomine vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimumuste nõukogu kinnitas 2023. aasta oktoobris.

EESi operatiivjuhtimine

- Tagada EESi kesksüsteemi ning sellega seotud kolmandate riikide kodanikele ja reisijateveoettevõtjatele osutatavate veebiteenuste tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, tehes samal ajal vajalikke edasiarendusi ja toetades liikmesriike nende riiklike üksuste haldamisel.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele EESi kesksüsteemi ja sellega seotud veebiteenuste katkematu käideldavus ja tõhus toimimine, sh tugiteenused veoettevõtjatele, kooskõlas asjakohaste määruste ja teenustasemelepetega.

EESi koostalitlusvõime

- Lua ühendused kõigi koostalitluskomponentidega, eelkõige EESi ja Euroopa otsinguportaali vahel, et võimaldada samaaegseid päringuid EESis ja ETIASes piirikontrolli tõhususe ja sujuvuse parandamiseks, ning aruandluse ja statistika keskhoidlaga, et võimaldada koostada aruandeid ja statistikat.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
EESi kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	ei kohaldata
EESi kesksüsteemi reaktsiooniaeg	≥ 99,55 %	ei kohaldata
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	eesmärgikohane
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	alla eesmärgi
projekti ulatus	hälbeta	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
EESi ja veebiteenuste operatiivjuhtimine		
EESi arendamine ja hooldus tavategevus	EESi väljatöötamine on lõpule viidud. Süsteemi toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele; sündmusi hallatakse vastavalt teenustasemelepetele.	EESi väljatöötamise lõpuleviimine. Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine.
EESi/ETIASe veebiteenuste hooldus tavategevus	EESi/ETIASe veebiteenuste toimimine vastavalt teenustasemelepetes sätestatud jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele.	Kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine, sealhulgas veebiteenuste taristu uuendamine ja ajakohastamine.
EESi ja veebiteenuste riistvara ja kaubanduslike valmislahenduste tugi ning litsentsihaldus tavategevus	Katkematud teenused ja tugi.	Toe ja litsentside õigeaegse uuendamise tagamine.
EESi üleminek TEFi/TOFi projekt valmib 2025. aastal	Uute töövõtjate poolt EESi jaoks allhanke korras osutatavate tehnostus- ja käiduteenuste järjepidevus.	Uue tehnostus- ja käiduteenuste allhanke lepingu sõlmimine, sealhulgas uute töövõtjate koolitamine, nende arenduskeskkonna ja meeskondade loomise järelevalve, eelmise töövõtja aruannete läbivaatamine pärast üleandmist.
EESi ja veebiteenuste juurutamine		
EESi kasutuselevõtt projekt valmib 2024. aastal; kasutuselevõtt toimub praeguste plaanide kohaselt 2025. aastal (tähtaeg võib muutuda)	EESi edukas kasutuselevõtt.	EESi kasutuselevõtu (süsteemi lõpliku vastuvõtmise) tagamine.
Veebiteenuste kasutuselevõtt	EESi/ETIASe veebiteenuste edukas	Eduka kasutuselevõtu tagamine, sealhulgas

Projektipõhine/-väline ülesanne projekt valmib 2025. aastal; kasutuselevõtt toimub praeguste plaanide kohaselt 2025. aastal (tähtaeg võib muutuda)	Oodatavad tulemused kasutuselevõtt.	Kirjeldus ja väljundid EESI veebiteenuste operatiivjuhtimise alase koolituse korraldamine.
Tugiteenused TEFi alusel projekt valmib 2027. aastal	Testimistoimingute tegemine edasiarendamise raames.	EESI TEFi alusel tegutseva töövõtja toetamine talitluse analüüsi, kvaliteedi tagamise ja nõustamisega EESI ja veebiteenustega seotud kogu tegevuses.
EESI/ETIASe veebiteenuste edasiarendamine		
EESI/ETIASe veebiteenuste edasiarendamine muudetud VISi määrase rakendamiseks projekt valmib 2026. aastal	EESI/ETIASe veebiteenuste funktsioonide edasiarendamine, et tagada vastavus muudetud VISi määrasele.	EESI/ETIASe veebiteenuste edasiarendamine vastavalt muudetud VISi määrusest tulenevatele nõuetele.
EESI koostalitlusvõime		
EESI ühendamine koostalitluskomponentidega projekt valmib 2027. aastal	EESI valmisolek süsteemide koostalitluseks, et pakkuda ELi justiits- ja siseküsimuste kogukonna lõppkasutajatele sujuvamaid teenuseid.	Ühenduste loomine EESI ja koostalitluskomponentide vahel vastavalt EESI ja koostalitlusvõime määrustele.

2.2.3. Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)

ETIAS on viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikele suunatud veebipõhine reisielsete lubade andmise süsteem, milles võetakse **Schengeni alale lühiajaliseks viibimiseks sisenemise uue tingimusena** kasutusele reisiluba. Lisaks kolmandate riikide kodanike piiriületusprotseduuride lihtsustamisele aitab ETIAS kaasa ELi sisejulgeolekule, võimaldades tuvastada võimalikud julgeoleku-, rände- ja rahvaterviseriskid. ETIASe reisilube kontrollivad lennu-, mere- ja maismaavedajad enne reisijate sisenemist sõidukisse ning hiljem ka piirivalveametnikud, kes teevad ELi välispiiripunktides lõpliku otsuse, kas sisenemist lubada või mitte. ETIASe andmebaasi saavad kasutada ka riiklikud õiguskaitseasutused ja Europol, et ennetada, avastada või uurida terrorismiohtu või raskeid kuritegusid.

2025. aasta peamised eesmärgid

ETIASe juurutamine

- Viia lõpule ETIASe ja seonduvate veebiteenuste juurutamine vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kinnitas 19. oktoobril 2023, kiites heaks arukate piiride ja koostalitlusvõime muudetud ajakava.
- Viia lõpule ETIASe ja kõigi koostalitluskomponentide vaheliste ühenduste loomine vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kinnitas 19. oktoobril 2023.

ETIASe operatiivjuhtimine

- Tagada ETIASe kesksüsteemi tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, tehes samal ajal vajalikke edasiarendusi ja toetades liikmesriike nende riiklike üksuste haldamisel.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele ETIASe kesksüsteemi ja sellega seotud veebiteenuste katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt kohaldatavatele määrustele ja teenustasemelepetele.

ETIASe koostalitlusvõime

- Luua ühendused kõigi koostalitluskomponentidega, eelkõige selleks, et võimaldada Euroopa otsinguportaali kaudu süsteemidevahelist teabevahetust VISiga, ja töötada välja lahendus mitme identiteedi detektori (MID) ühenduste haldamiseks, et toetada ETIASe riiklikke üksusi.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
ETIASe kesksüsteemi käideldavus	≥ 99,99 %	ei kohaldata
ETIASe kesksüsteemi reaktsiooniaeg	100% vastavus asjakohastele teenustasemelepetele	ei kohaldata
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	eesmärgikohane
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	alla eesmärgi

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
projekti ulatus	hääbata	eesmärgikohane
Ülesanded ja projektid		
Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
ETIASe operatiivjuhtimine		
ETIASe hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele; sündmusi hallatakse vastavalt teenustasemelepetele.	Kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine.
Uue tehnoloogia jälgimine ETIASe jaoks tavategevus	Uute tehnoloogiliste lahenduste jälgimine, et parandada süsteemi toimimist ja nõustada liikmesriike.	Uute tehnoloogiliste lahenduste jälgimine ja turu-uuringute läbiviimine, et teha kindlaks sobivad tehnilised lahendused krüpteeritud andmete otsimiseks ebatäpsetes režiimis, samuti audio-videovahendid süsteemi toimimise parandamiseks, sh korrapärane aruandlus ja ettepanekute tegemine sidusrühmadele tehniliste uuenduste kohta pärast nende edukat testimist.
ETIASe üleminek TEFile/TOFile projekt valmib 2025. aastal	Uute töövõtjate poolt ETIASe jaoks allhanke korras osutatavate tehnostus- ja käiduteenuste järjepidevus.	Uue tehnostus- ja käiduteenuste allhanke lepingu sõlmimine, sealhulgas uute töövõtjate koolitamine, nende arenduskeskkonna loomise järelevalve, eelmise töövõtja nõuetekohase hoolsuse aruannete läbivaatamine pärast üleandmist.
ETIASe juurutamine		
ETIASe kasutuselevõtt projekt valmib 2025. aastal	ETIASe edukas kasutuselevõtt.	ETIASe kasutuselevõtu tagamine.
ETIASe koostalitlusvõime		
ETIASe ühendamise VISiga ja koostalitluskomponendiga MID projekt valmib 2026. aastal	ETIASe valmisolek koostalitluseks, et pakkuda ELi justiits- ja siseküsimuste kogukonna lõppkasutajatele sujuvamaid teenuseid.	VISiga süsteemidevaheliseks teabevahetuseks vajalike funktsionaalsete ja muude muudatuste väljatöötamine. Mitme identiteedi detektori (MID) ühenduste haldamiseks lahenduse väljatöötamine, et toetada ETIASe riiklike üksusi, sealhulgas vajaduste haldamine ja kavandatud lahenduse testimine koos liikmesriikidega.

2.3. Rände- ja varjupaigaküsimused

Amet toetab **Euroopa ühise varjupaigasüsteemi**⁹⁸ rakendamist **Dublini määruse**⁹⁹ kohaldamise teel Eurodaci kaudu, mis on üks peamisi vahendeid varjupaigataotluste menetlemise lihtsustamiseks. Pärast **ELi uue rände- ja varjupaigaleppe** vastuvõtmist 2024. aasta mais hõlbustab **uuesti sõnastatud Eurodaci määrus** tõhusamat varjupaiga- ja rändehaldust kogu ELis, võimaldades varjupaiga ja ebaseadusliku rändega seotud küsimustes veelgi ulatuslikumalt teavet vahetada¹⁰⁰.

2.3.1. Eurodac (varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmete võrdlemise süsteem)

Eurodac toetab Dublini määruse kui **Euroopa ühise varjupaigasüsteemi** rakendamise vahendi kohaldamist, aidates liikmesriikidel määrata kindlaks varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi. Selleks võrreldakse uute varjupaigataotlejate sõrmejälgi andmebaasis juba registreeritud sõrmejälgedega. Eurodaci kasutatakse ka selliste isikute tuvastamiseks, kes on kinni peetud seoses ebaseadusliku piiriületusega või kes viibivad ebaseaduslikult Schengeni alal. Terrorismi või raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks on juurdepääs Eurodacile ka riikide õiguskaitseasutustel ja Europolil, kuid ainult rangetel tingimustel ja viimase abinõuna.

⁹⁸ Lisateave on siseasjade peadirektoraadi veebilehel *Euroopa ühise varjupaigasüsteemi* kohta.

⁹⁹ *Määrus (EL) nr 604/2013*, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab [...] rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud), ELT L 180, 29.6.2013 (**Dublini määrus**).

¹⁰⁰ Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi veebilehel *uue rände- ja varjupaigaleppe* kohta.

Pärast **ELi uue rände- ja varjupaigaleppe** vastuvõtmist 2024. aasta mais on ameti ülesanne Eurodac uuesti üles ehitada. **Uuesti sõnastatud Eurodaci määrusega**, mis jõustus 11. juunil 2024, laiendati oluliselt süsteemi ulatust, muutes senise sõrmejälgede andmebaasi täiemahuliseks varjupaiga- ja rändehaldussüsteemiks¹⁰¹. Nagu kõigi teiste JSK valdkonna süsteemide puhul, tehakse Eurodacis koostalitluseks vajalikke kohandusi, et võimaldada otsinguid kõigis koostalitlusvõimelistes JSK valdkonna süsteemides, mida haldab eu-LISA.

2025. aasta peamised eesmärgid

Eurodaci operatiivjuhtimine

- Tagada Eurodaci kesksüsteemi ja selle sidevõrgu DubliNeti tõhus ja tulemuslik operatiivjuhtimine, hoides riistvarataristut ja tarkvara ajakohasena ning toetades liikmesriike nende riiklike süsteemide haldamisel.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele Eurodaci kesksüsteemi ja DubliNeti katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele.

Eurodaci uuendamine ja edasiarendamine

- Teha süsteemi pidevaks parendamiseks vajalikke edasiarendusi, sh uuendada sidevõrku DubliNet pärast Dublini määruse uuesti sõnastamist.
- Rakendada uuesti sõnastatud Eurodaci määrust, mis võeti vastu 2024. aasta mais.

Taustakontrolli määrus

- Amet jätkab 2024. aasta mais vastuvõetud taustakontrolli määrusest tulenevate nõuete rakendamist; projekti valmimise tähtaeg on 2026. aastal.¹⁰²

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
Eurodaci kesksüsteemi käideldavus ¹⁰³	99,99 %	99,45 %
Eurodaci kesksüsteemi reaktsiooniaeg ¹⁰⁴	99,45 %	99,98 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Eurodaci käiduhuoldus		
Eurodaci ja DubliNeti hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt käideldavuse ja toimivuse sündmusi hallatakse vastavalt teenustasemelepetele.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi, sh DubliNeti nõuetekohane toimimine.
Eurodaci uuendamine ja edasiarendamine		
Eurodaci uuendamine projekt valmib 2026. aastal	Eurodaci jõudlust on seoses määruse uuesti sõnastamisega optimeeritud, et tulla toime uuesti sõnastatud määrusest tuleneva võimaliku täiendava liiklusega ja täita koostalitlusvõime määrustest tulenevaid uusi tegevusalaseid vajadusi.	Eurodaci uuendamise projektide jätkamine seoses määruse uuesti sõnastamisega, et suurendada andmebaaside mahtu ja tehinguvoogu, sh taristu uuendamine olemasoleva riistvara asendamiseks ja sellise tarkvara uuendamine, millele enam tuge ei pakuta.
Uuesti sõnastatud Eurodaci määrus ja ühendamine koostalitluskomponentidega projekt valmib 2026. aastal	Eurodac on viidud vastavusse uuesti sõnastatud määruses ja koostalitlusvõime määrustes sätestatud nõuetega.	Süsteemi uue arhitektuuri (sh uued kategooriad, näokujutised jne) kavandamine ja kasutuselevõtmine, koostalitluskomponentidega (ühine isikuandmete hoidla, aruandluse ja statistika keskhoidla) ning muudetud VISI ja ETIASega

¹⁰¹ 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1358 Eurodaci loomise* kohta, ELT L 22.5.2024.

¹⁰² 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1356*, ELT L, 22.5.2024.

¹⁰³ Käideldavuse sihtväärtused ei ole süsteeme reguleerivates õigusaktides täpselt määratletud. Kuna eu-LISA hallatavad IT-süsteemid on määratletud kõrge käideldavuse tasemega süsteemidena, on amet seadnud „roheline taseme“ sihtväärtuseks 99,99%.

¹⁰⁴ Eurodaci kriitilise tähtsusega töofunktsioonid jagunevad kahte kategooriasse: a) prioriteetsed tehingud (standardne reaktsiooniaeg 1 tund) ja b) tavalised tehingud (24 tundi). Reaktsiooniaja näitaja (KPI 4) on mõlema kategooria keskmine: näitaja on „rohelisel tasemel“, kui 99,45 % tehingutest jäävad standardse reaktsiooniaja piiresse, „kollasel tasemel“, kui selliseid tehinguid on 90–99,45 %, ja „punasel tasemel“, kui selliseid tehinguid on alla 90 %.

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
DubliNeti ümberkujundamine/uuendamine pärast Eurodaci määruse uuesti sõnastamist projekt valmib 2027. aastal	DubliNet on viidud vastavusse uuesti sõnastatud Dublini määruses sätestatud nõuetega (uued funktsioonid) ja jõudlust on optimeeritud, et tulla toime uuestest tegevusalastest vajadustest tuleneva suurenenud koormusega.	ühendamiseks liidese loomine. Biomeetriliste andmete üleviimine ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse süsteemi ja taristu üleviimine ühisele jagatud platvormile. Uuest Dublini määrusest tulenevate nõuete väljaselgitamine ja uusimate tehnoloogiastandarditega ühitamine, et tagada andmevahetuse turvalisuse kõrge tase, sealhulgas tehnilise ja tegevuslase dokumentatsiooni koostamine ning töötajate ja liikmesriikide koolitamine.
Taustakontrolli määruse rakendamine projekt valmib 2026. aastal	Kõik taustakontrolli määrusest tulenevad nõuded on õigusliku aluse kohaselt rakendatud.	Taustakontrolli määruse sätete ja nõuete rakendamine, et võimaldada liikmesriikide taustakontrolliasutustel teha otsinguid kõigis koostalitlusvõimelistes JSK valdkonna süsteemides.

2.4. Õiguslane koostöö

Amet suurendab oma panust **õigusemõistmise valdkonna digipöördesse** selliste uute digilahenduste arendamise ja operatiivjuhtimisega, mis aitavad kaasa riiklike süsteemide jätkuvalle nüüdisajastamisele ja digitaliseerimisele kogu Euroopas, pidades silmas eesmärki parandada koostööd liikmesriikide õigusasutuste vahel ning pakkuda ELi kodanikele ja ettevõtjatele paremat juurdepääsu õigusemõistmisele¹⁰⁵.

2.4.1. Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS)

Liidu õiguse kohaselt peavad liikmesriikide kohtud kriminaalmenetlustes karistuste määramisel võtma arvesse varasemaid süüdimõistvaid otsuseid. Sellega seoses on loodud Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS), et hõlbustada karistusregistrite teabe vahetamist Euroopa õigusasutuste vahel. ECRISe etalonteostus (ECRIS RI) varustab süsteemi integreerimisliidese, mis võimaldab luua ühenduse riiklike karistusregistrite vahel, et vahetada ECRISe kaudu karistusregistrite teavet. ECRIS-TCN on tabamuspõhine kesksüsteem, mis täiendab ECRISi ELis süüdi mõistetud kolmandate riikide kodanike (TCN) karistusandmetega.

Mõlemad süsteemid koos – ECRISe etalonteostus ja ECRIS-TCN – aitavad kohtunikel, prokuröridel ja muudel asjaomastel ametiasutustel saada põhjalikku teavet kolmandate riikide kodanike karistusregistri kannete kohta, olenemata sellest, mis liikmesriigis nad varem süüdi mõisteti. Seega aitab ECRIS-TCN kaasa ka karistuste ja kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamisele ELis.

2025. aasta peamised eesmärgid

ECRISe operatiivjuhtimine

- Tagada ECRIS-TCNi kesksüsteemi ja ECRISe etalonteostuse tõhus ja tulemuslik operatiivjuhtimine, hoides riistvarataristut ja tarkvara ajakohasena ning toetades liikmesriike nende riiklike süsteemide haldamisel, ja teha samal ajal vajalikke edasiarendusi, et pidada sammu uute tehnoloogiliste lahenduste ning muutuvate tegevusalaste vajaduste ja nõuetega, sh jälgida ECRIS-TCNi biomeetrilist täpsust, s.t valepositiivsete/negatiivsete tulemuste määra.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele ECRIS-TCNi kesksüsteemi ja ECRISe etalonteostuse katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele.

ECRIS-TCNi juurutamine

- Viia lõpule ECRIS-TCNi juurutamine vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskava kohasele ajakavale, mille justitiis- ja siseküsimuste nõukogu kiitis heaks 19. oktoobril 2023¹⁰⁶.
- Arendada ECRISe etalonteostust ja ECRIS-TCNi edasi.
- Tagada ECRIS-TCNi koostalitlusvõime ja vastavus taustakontrolli määrusele¹⁰⁷.

¹⁰⁵ „Õigusemõistmise digipööre Euroopa Liidus. Võimalusterohked töövahendid“, COM(2020) 710 final.

¹⁰⁶ Ajakava võib muutuda.

¹⁰⁷ 14. mai 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1352*, millega muudetakse määruseid (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses kolmanda riigi kodanike taustakontrolli tegemisega välispiiridel, ELT L, 22.5.2024.

- Uuendada ECRISe etalonteostust, tagades turvalisuse kõrgema taseme.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
ECRISe etalonteostuse vastavus teenustasemelepele	100 % vastavus peamistele tulemusnäitajatele	eesmärgikohane: kõiki pääsmeid käideldakse kooskõlas teenustasemelepega
ECRIS-TCNi kesksüsteemi käideldavus	97,6 %	ei kohaldata
ECRIS-TCNi kesksüsteemi reaktsiooniaeg	≥ 15 sekundit ja ≤ 60 sekundit põhiliste atomaartoiiming (asjakohastele teenustasemelepetele)	ei kohaldata
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	osaliselt eesmärgikohane
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	alla eesmärgi
projekti ulatus	häälbeta	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Käiduhooldus		
ECRISe etalonteostuse hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt käideldavuse ja toimivuse sündmusi hallatakse teenustasemelepetele.	jõudluse, nõuetele; vastavalt Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine, sh tugi liikmesriikidele.
ECRIS-TCNi hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt käideldavuse ja toimivuse sündmusi hallatakse teenustasemelepetele.	jõudluse, nõuetele; vastavalt Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine.
ECRIS-TCNi juurutamine		
ECRIS-TCNi kasutuselevõtt projekt valmib 2025. aastal ¹⁰⁸	ECRIS-TCNi edukas kasutuselevõtt.	ECRIS-TCNi kasutuselevõtu (sh süsteemi lõpliku vastuvõtmise) tagamine.
ECRIS-TCNi edasiarendamine		
ECRIS-TCNi koostalitlusvõime tagamine projekt valmib 2025. aastal	ECRIS-TCNi koostalitlusvõime on tagatud.	ECRIS-TCNi koostalitlusvõime tagamine.
ECRIS-TCN ja taustakontrolli määrus projekt valmib 2025. aastal	ECRIS-TCN on edukalt viidud vastavusse taustakontrolli määrusega.	Selle tagamine, et ECRIS-TCN vastaks taustakontrolli määrusele.
ECRISe etalonteostuse ümbertegemine		
ECRISe etalonteostuse ümbertegemine projekt valmib 2025. aastal	ECRISe etalonteostus on uuendatud.	Kogu süsteemi ümbertegemine, et tõhustada rakendust ja vähendada riske.

2.4.2. e-CODEX (sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas)

e-CODEXi süsteem hõlmab digitaristut turvaliseks sidepidamiseks ja andmevahetuseks Euroopa õigusalasutuste vahel, olles keskse tähtsusega tehnoloogiline vahend piiriüleste tsiviil- ja kriminaalmenetluste alase koostöö nüüdisajastamisel¹⁰⁹.

2025. aasta peamised eesmärgid

e-CODEXi operatiivjuhtimine

- Tagada e-CODEXi tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, sealhulgas digitaalsete menetlusstandardite haldamine, tehes samal ajal vajalikke edasiarendusi.

¹⁰⁸ Ajakava võib muutuda.

¹⁰⁹ Lisateave on e-CODEXi ametlikul veebilehel.

- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele e-CODEXi süsteemi katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt kohaldatavatele määrustele ja teenustasemelepetele, sh pakkuda turvalist internetipõhist majutuskeskkonda.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
e-CODEXi käideldavus ja toimimine ¹¹⁰	100 % vastavus teenustasemelepetele	ei kohaldata

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
e-CODEXi käideldavus		
e-CODEXi hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele; sündmusi hallatakse vastavalt teenustasemelepetele.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine; testimistegevuse toetamine ja koordineerimine ning pääsupunktide toetamine.
e-CODEXi digitaalsete menetlusstandardite haldamine tavategevus	e-CODEXi digitaalsete menetlusstandardite ja ELi e-õiguskeskkonna põhisõnavara tõhus haldamine.	Digitaalsete menetlusstandardite (sh ELi e-õiguskeskkonna põhisõnavara) haldamine väljatöötamisest ja kasutuselevõttust hoolduse ja ajakohastamiseni; komisjoni tehniline toetamine määruse (EL) 2023/2844 ¹¹¹ rakendusaktide ettevalmistamisel.

2.4.3. Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm (JITs CP)

Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm toetab digipööret ELi õigusemõistmise valdkonnas. See spetsiaalne teabevahetusplatvorm parandab piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust ja tulemuslikkust, hõlbustades koostööd liikmesriikide kohtu- ja õiguskaitseasutuste ning asjaomaste ELi asutuste, nt Europoli, Eurojusti, Euroopa Prokuratuuri (EPPO) ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) vahel.

2025. aasta peamine eesmärk

Ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi juurutamine

- Juurutada ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm, et hõlbustada piiriüleseid kriminaaluurimisi ja süüdistuste esitamist.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
projekti maksumus	koguhälve ≤ 5%	ei kohaldata
projekti ajakava	koguhälve ≤ 5%	
projekti ulatus	hålbeta	

¹¹⁰ Komisjoni 13. jaanuari 2023. aasta *rakendusotsus (EL) 2023/117*, mis käsitleb teenustaseme nõudeid tegevuste jaoks, mida eu-LISA viib ellu seoses e-CODEXi süsteemiga, C/2023/197, ELT L 15, 17.1.2023, lk 17–24.

¹¹¹ 13. detsembri 2023. aasta *määrus (EL) 2023/2844*, mis käsitleb digipööret **õiguslase koostöö** ning piiriüleste tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasjadega seotud õiguskaitse kättesaadavuse vallas ning millega muudetakse teatavaid õiguslase koostööd käsitlevaid õigusakte, ELT L, 2023/2844, 27.12.2023.

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi juurutamine		
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi juurutamine projekt valmib 2025. aastal	Koostööplatvorm, mille eesmärk on hõlbustada koostööd riiklike kohtu- ja õiguskaitseasutuste ning asjaomaste ELi asutuste vahel piiriüleste kriminaaluurimiste ja süüdistuste esitamise valdkonnas, on välja töötatud.	Piiriüleste kriminaaluurimiste ja süüdistuste esitamise hõlbustamiseks kasutatava ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi funktsionaalsete ja muude nõuete kavandamine ja väljatöötamine vastavalt määrusele (EL) 2023/969 ¹¹² .

¹¹² 10. mai 2023. aasta *määrus (EL) 2023/969*, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726, ELT L 132, 17.5.2023, lk 1–20.

2.5. Koostalitlus

Euroopa sisejulgeoleku ja välispiiride tõhus haldamine sõltub IT-süsteemide võimest vahetada andmeid ja teavet. Selleks et hõlbustada koostööd riiklike ametiasutuste vahel kogu Euroopas, on eu-LISA-le tehtud ülesandeks töötada välja **üldine koostalitlusarhitektuur** kõigi tema hallatavate JSK valdkonna süsteemide – SISi, VISi, Eurodaci, EESi, ETIASe ja ECRIS-TCNi – jaoks. Kui see arhitektuur hakkab toimima, võimaldab süsteemide koostalitlus paindlikumat ja tõhusamat teenuste osutamist justiits- ja siseküsimumuste kogukonnale, tugevdades ühtlasi ELi sisejulgeolekut.

ELi JSK valdkonna koostalitlusarhitektuur hõlmab järgmisi komponente:

- **Euroopa otsinguportaal (ESP)**, mis võimaldab volitatud kasutajatel teha ühtseid otsinguid kõigis JSK valdkonna infosüsteemides, millele neil on juurdepääsuluba,
- **ühine isikuandmete hoidla (CIR)** – kolmandate riikide kodanike isikuandmete andmebaas, mis aitab isikusamasust usaldusväärselt kindlaks teha,
- **mitme identiteedi detektor (MID)**, mis tagab heausksete reisijate õige tuvastamise ja aitab hoida ära identiteedipettusi,
- **ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS)**, mis võimaldab võrrelda isikuandmeid biomeetriliste tunnustega kõigis JSK valdkonna süsteemides.

Lisaks arendab eu-LISA ka **aruandluse ja statistika keskhoidlat (CRRS)**, kust saab poliitika, operatiivtegevuse ja andmekvaliteediga seotud eesmärkidel süsteemiüleseid statistilisi andmeid ja analüüsiaruandeid kõigi JSK valdkonna süsteemide kohta.

2.5.1. Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS)

Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS), mis talletab ühises isikuandmete hoidlas ja SISis salvestatud andmetest genereeritud biomeetrilisi malle, toetab biomeetriliste andmete päringuid kõigis JSK valdkonna infosüsteemides, olles üks maailma suurimaid biomeetrilisi süsteeme. See teenus on üks ELi sisejulgeoleku ja piirihalduse süsteemi nurgakividest.

2025. aasta peamised eesmärgid

Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse operatiivjuhtimine

- Tagada sBMSi tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, tehes samal ajal vajalikke edasiarendusi.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele sBMSi katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele.
- Täiustada ameti biomeetriatoodete portfelli, investeerides teadusuuringutesse ja uutesse lahendustesse, et parandada JSK valdkonna infosüsteemides kasutatavate biomeetriliste andmete üldist kvaliteeti, ning pakkuda ameti sidusrühmadele kiiret ja kvaliteetset eksperdiabi.
- Osaleda aktiivselt ISO biomeetria allkomitee tegevuses ning hoida end kursis aruteludega ja asjakohaste standardite väljatöötamisega kogu maailmas.

Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse juurutamine

- Viia lõpule andmete üleviimise sBMSi süsteemi vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimumuste nõukogu kinnitas 19. oktoobril 2023, kiites heaks arukate piiride ja koostalitlusvõime muudetud ajakava.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Vastavus ühise biomeetrilise võrdlemise teenustasemelepetele ja sellega seotud peamistele tulemusnäitajatele	100 % vastavus teenustasemeleppes määratletud peamistele tulemusnäitajatele	ei kohaldata

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse operatiivjuhtimine		
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse süsteemi hooldus tavategevus	Süsteemi toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele, mis on ette nähtud teenustasemeleppes.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada süsteemi nõuetekohane toimimine (sh kasutaja tarkvarakomplekt).
Biomeetriatoodete portfelli tavategevus	eu-LISA olemasolevate ja tulevaste biomeetriatoodete parem kvaliteet ning suurem ametisise suutlikkus biomeetriaalase innovatsiooni hõlbustamiseks.	Investeeringud sihtotstarbelistesse teadusuuringutesse ja biomeetrilistesse lahendustesse, et tõsta olemasolevate ja tulevaste biomeetriatoodete kvaliteeti, parandada eu-LISA oskusteavet ja mainet selles valdkonnas ning saavutada sõltumatus välistest teenuseosutajatest.
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse juurutamine		
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse juurutamine projekt valmib 2026. aastal	Andmed on SISist, VISist, Eurodacist, EESist ja ECRIS-TCNist üle viidud ning see võimaldab teha biomeetrilisi toiminguid, nagu on ette nähtud koostalitlusvõimet käsitlevates määrustes. Läbilaskevõime on tehingute arvu suurenemisega toime tulemiseks piisav.	Andmete (sõrmejälgede ja näokujutiste) SISist, VISist, Eurodacist, EESist ja ECRIS-TCNist üleviimine, et võimaldada teha biomeetrilisi toiminguid (sh ühise isikuandmete hoidla ja mitme identiteedi detektori kaudu), nagu on ette nähtud koostalitlusvõimet käsitlevates määrustes.
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse uuendamine ja edasiarendamine		
Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse jõudluse suurendamine projekt valmib 2026. aastal	Jõudlus on piisav selleks, et tulla toime tehingute arvu eeldatava suurenemisega, mis tuleneb koostalitlusvõimet käsitlevatest määrustest.	MIDI, SISI ja EESI toetamiseks ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse jõudluse suurendamise kavandamine ja elluviimine.
Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus Eurodaci jaoks projekt valmib 2027. aastal	Eurodaci sõrmejäljeandmed on viidud üle ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse süsteemi, et rakendada uusi biomeetria funktsioone vastavalt uuesti sõnastatud Eurodaci määrusele ja koostalitlusvõimet käsitlevatele määrustele.	Olemasolevate Eurodaci sõrmejäljeandmete üleviimine ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse süsteemi, et parandada jõudlust ning võimaldada kulude optimeerimist ja tulevast skaleeritavust. Uuesti sõnastatud Eurodaci määruse kohaselt keskendub see projekt sõrmejälgedele; näotuvastus lisandub hiljem eraldi projektina.

2.5.2. Koostalitluskomponendid (Euroopa otsinguportaal, ühine isikuandmete hoidla, mitme identiteedi detektor) ning aruandluse ja statistika keskhoidla

Lisaks ühisele biomeetrilise võrdlemise teenusele hõlmab ELi JSK valdkonna koostalitlusarhitektuur **Euroopa otsinguportali** (ESP), **ühist isikuandmete hoidlat** (CIR), **mitme identiteedi detektorit** (MID) ning **aruandluse ja statistika keskhoidlat** (CRRS). Peale selle arendab eu-LISA **kollaste linkide lahendamise kesksüsteemi** (CSLR).

2025. aasta peamised eesmärgid

Koostalitluskomponentide operatiivjuhtimine

- Tagada esimeste koostalitluskomponentide (ESP ja CIR) ning CRRSi tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, tehes samal ajal vajalikke edasiarendusi.
- Tagada liikmesriikide lõppkasutajatele koostalitluskomponentide katkematu käideldavus ja tõhus toimimine vastavalt asjakohastele määrustele ja teenustasemelepetele.

Koostalitluskomponentide juurutamine

- Jätkata koostalitluskomponentide ESP, CIR, MID ja CRRS juurutamist vastavalt muudetud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kinnitas 19. oktoobril 2023, kiites heaks arukate piiride ja koostalitlusvõime muudetud ajakava.
- Jätkata kollaste linkide lahendamise kesksüsteemi (CSLR) arendamist.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
Koostalitluskomponentide käideldavus ja toimimine vastavalt asjaomastele teenustasemelepetele	100 % vastavus asjaomaste koostalitluskomponentide teenustasemelepetele	ei kohaldata

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Koostalitluskomponentide operatiivjuhtimine		
ESPi hooldus tavategevus	Toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele, mis on ette nähtud teenustasemelepetes.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada nõuetekohane toimimine; liikmesriikide toetamine testimise ja kvalifitseerimise kampaaniate ajal.
CIRi hooldus tavategevus	Toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele, mis on ette nähtud teenustasemelepetes.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada nõuetekohane toimimine; liikmesriikide toetamine testimise ja kvalifitseerimise kampaaniate ajal.
CRRSi hooldus tavategevus	Toimimine vastavalt jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele, mis on ette nähtud teenustasemelepetes.	Korrigeeriv, kohandav, täiustav ja ennetav hooldus, et tagada nõuetekohane toimimine; liikmesriikide toetamine testimise ja kvalifitseerimise kampaaniate ajal.
Koostalitluskomponentide ja abivahendite juurutamine		
ESPi juurutamine projekt valmib 2025. aastal ¹¹³	Euroopa otsinguportaali (ESP) edukas kasutuselevõtt.	ESPi juurutamine ja vajaliku edasiarendamise tagamine.
CIRi juurutamine projekt valmib 2025. aastal*	Ühise isikuandmete hoidla (CIR) edukas kasutuselevõtt.	CIRi juurutamine ja vajaliku edasiarendamise tagamine.
CRRSi juurutamine projekt valmib 2025. aastal*	Aruandluse ja statistika keskoidla (CRRS) edukas kasutuselevõtt.	CRRSi juurutamine ja vajaliku edasiarendamise tagamine.
MIDi juurutamine projekt valmib 2026. aastal*	Mitme identiteedi detektori (MID) edukas kasutuselevõtt.	MIDi juurutamine ja vajaliku edasiarendamise tagamine.
CSLRi juurutamine projekt valmib 2027. aastal*	Liikmesriikides ja nende mitmesugustes tegevuskogukondades on kasutusel kollaste linkide lahendamise standarditud viis.	Linkide haldamiseks, täpsemalt kollaste linkide lahendamiseks, keskse lahenduse väljatöötamine.

¹¹³ Ajakava võib muutuda.

2.6. Teadusuuringud, innovatsioon ja suutlikkuse suurendamine

eu-LISA hallatavate JSK valdkonna infosüsteemide talitluse kvaliteedi ja toimimise edasiseks parandamiseks jälgib amet aktiivselt teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas toimuvat, suurendades samal ajal ka ametisisesest erialast oskusteavet, et pakkuda sidusrühmadele jätkuvalt lisaväärtust. Lisaks korraldab eu-LISA korrapäraselt koolitusi JSK valdkonna infosüsteemide toimimise ja kasutamise kohta, kohandades neid vastavalt lõppkasutajate osutatud vajadustele ja teadmiste lünkadele. Samuti avaldab amet aruandeid oma operatiivjuhtimise alla kuuluvate süsteemide tehnilise toimimise ja kasutamisstatistika kohta.

2.6.1. Teadus- ja tehnoloogiaseire

Selleks et tagada eu-LISA vastutusalasse kuuluvate ELi JSK valdkonna infosüsteemide jätkuv tehnoloogiline areng, jälgib amet teadusuuringuid ja innovatsiooni ning aitab kaasa standardimisele, koordineerides samal ajal teavitustegevust ameti volitustega seotud valdkondades tööstuse ja akadeemiliste ringkondadega. Säilitamaks struktureeritud lähenemisviisi teadusuuringutele ja innovatsioonile kooskõlas strateegiliste sihtidega, jätkab amet 2024. aastal vastu võetud **teadus- ja innovatsioonistrateegia** rakendamist ning iga-aastaste **teadus- ja tehnoloogiaseire aruannete** avaldamist. 2025. aastal loob amet tehnoloogiakomitee ja töötab välja **tehnoloogia tegevuskava**, et hinnata uudseid tehnoloogilisi lahendusi, mis tuleks eu-LISA tegevuses kasutusele võtta.

Tuginedes 2021. aastal kindlaks määratud volitustele ameti osalemiseks **ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis**, jätkab eu-LISA komisjoni ja Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti (REA) toetamist teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise programmi „Euroopa horisont“ rakendamisel. Amet jätkab ka aktiivset osalemist **ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse** töös, lähetades ühe oma töötaja sekretariaati ja juhtides keskuses biomeetria teemavaldkonda.

Selleks et paremini täita liikmesriikide vajadusi ning edendada teabevahetust uudsete tehnoloogiliste lahenduste, toodete ja teenuste kohta, jätkab amet proaktiivset suhtlust tööstusega, korraldades iga-aastaseid tööstuse ümarlauakohtumisi, mis annavad võimaluse arutada probleeme ja võimete puudujääke liikmesriikide ja ELi tasandil ning võimalikke praktilisi lahendusi, mida tööstus saab pakkuda.

Amet keskendub oma suutlikkuse ja oskusteabe arendamisele **tehisintellekti** valdkonnas, et edendada uuenduslike tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõttu. Seejuures jätkab eu-LISA tehisintellektipõhiste lahenduste katsetamist, testimist ja võimaluse korral rakendamist, et veelgi parandada oma tegevuse tõhusust ja teenuste kvaliteeti (nt juturobotid, andmeanalüüs, protsesside sujuvamaks muutmine). Amet pöörab eriti suurt tähelepanu tema kasutatavate biomeetriasüsteemide toimimise parandamisele, neid korrapäraselt testides ja hinnates.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Hoida end kursis uuenduslike teadusuuringute ja tehnoloogiliste lahendustega (nt biomeetria, krüpteerimine, pilvetehnoloogia), et tagada JSK valdkonna infosüsteemide jätkuv areng, ning koordineerida eu-LISA teavitustegevust tööstuse ja akadeemiliste ringkondadega, et edendada innovatsiooni ja digitaliseerimist.
- Arendada eu-LISA suutlikkust ja oskusteavet tehisintellekti valdkonnas, sh jätkuvalt hinnata tehisintellektirakendusi, mida saaks kasutada JSK valdkonna süsteemide operatiivjuhtimiseks (nt rikketuvastus- ja taasteprotsesside automatiseerimiseks ning küberturvalisuse tagamiseks), ning rakendusi, mida saaks kasutada ametisisesest igapäevaste protsesside tõhustamiseks, eelkõige generatiivse tehisintellekti rakendusi.
- Toetada biomeetrialahenduste kasutatavuse testimist ja uurida testimiseks kvaliteetsete andmekogumite kättesaadavust, võttes arvesse uudseid privaatsuse kaitse meetodeid, et tagada sobivus ettenähtud otstarbeks (nt pseudoanonüümimine, krüpteerimine, hajustõotlusplatvormid).
- Jälgida ja toetada ameti põhitegevusprotsesside asjakohaste standardite väljatöötamist ning keskenduda seejuures biomeetrialahenduste arendamisele, aidates kaasa kvaliteediparameetrite, eelkõige näokujutiste ja sõrmejälgede standardite väljatöötamisele.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Kinnitamisel (sõltub eu-LISA teadusuuringute strateegiast)	Kinnitamisel	ei kohaldata

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Teadus- ja tehnoloogiaseire tavategevus	Uuenduslike tehnoloogiliste lahenduste kasutamise ja standardimise edendamine, et tagada JSK valdkonna infosüsteemide jätkuv areng, ning ühtlasi ameti oskusteabe, suutlikkuse ja organisatsiooniliste tavade arendamine.	Akadeemiliste ja tööstuse uuringute jälgimine, keskendudes uutele ja esilekerkivatele tehnoloogilistele lahendustele ning muudele JSK valdkonna IT-süsteemide seisukohast olulistele aspektidele; teadusuuringute tulemuste eu-LISA rakenduste elutsükliks integreerimise toetamine, tehes kindlaks kasutusmallid ja kontseptsiooni tõendused; lahenduste testimise projektide rakendamine, standardimise koordineerimine. Tehnoloogia tegevuskava koostamine.
Tehisintellektipõhised lahendused tõhususe suurendamiseks tavategevus	Tehisintellektipõhiste lahenduste kasutuselevõtt eu-LISA põhitegevuse ja ametisestest toimingute tõhususe parandamiseks.	Tehisintellektialase oskusteabe ja suutlikkuse arendamine uude lahenduste (sh generatiivse tehisintellekti) väljaselgitamise ja katsetamise kaudu, hõlmates mitmesuguseid kasutusmalle, et parandada ametisestest toimingute ja põhitegevusprotsesside tõhusust; tehisintellekti praktikakogukonna loomine ametis.

2.6.2. Kohustuslik aruandlus

Amet avaldab aruandeid tema operatiivjuhtimise alla kuuluvate süsteemide tehnilise toimimise ja kasutamisstatistika kohta, sh ajakohastab süsteemidele juurdepääsu omavate määratud asutuste nimekirju. Peale selle aitab eu-LISA parandada **olukorrateadlikkust ja prognoosimist** ELi tasandil, edastades statistilisi andmeid **Schengeni baromeetri+** jaoks.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Koostada ja avaldada statistikat ja aruandeid JSK valdkonna infosüsteemide tehnilise toimimise ja kasutamise kohta kooskõlas eu-LISA seadusjärgsete kohustustega, pöörates erilist tähelepanu ECRIS-TCNile.
- Võtta kasutusele aruandluse ja statistika keskhoidla (CRRS) ja toetada liikmesriike selle uue aruandlusvahendi kasutamisel.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Aruannete avaldamine	Vastavus õigusaktidest tulenevatele nõuetele ja teenustasemelepetele	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Kohustuslik aruandlus		
Tehniline aruandlus ja koondstatistika tavategevus	eu-LISA tegevuse läbipaistvus ja üldsuse teadlikkuse suurenemine.	eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide kohta koondstatistika ja kohustuslike toimumisaruannete koostamine ja avaldamine; süsteemidele juurdepääsuõigust omavate asutuste nimekirjade koostamine ja ajakohastamine; aruandluse ja statistika keskhoidla kasutuselevõtmine ja lõppkasutajate toetamine.
Panus ELi olukorrateadlikkuse ja prognoosimise rändealduse ja sisejulgeoleku valdkonnas tavategevus	Parem olukorrateadlikkus ja prognoosimine ELi tasandil; sisendi andmine Schengeni baromeetri+ jaoks, et toetada sisejulgeolekuga seotud riskide tuvastamist.	Komisjonile ajakohase statistika esitamine konkreetseid süsteeme käsitlevates määrustes kindlaksmääratud piirides.

2.6.3. Koolitused liikmesriikidele

eu-LISA korraldab regulaarselt JSK valdkonna infosüsteemide toimimise ja kasutamise alal sihipäraseid koolitusi, kohandades neid vastavalt lõppkasutajate osutatud vajadustele ja teadmiste lünkadele, et tagada koolitustega rahulolu kõrge tase.

2025. aasta peamised eesmärgid

Koolitused liikmesriikidele

- Kavandada ja korraldada lõppkasutajatele, st liikmesriikide õiguskaitse-, piirihaldus- ja kohtuasutuste (justiits- ja siseküsimustega tegelevatele asutustele), nende vajadustega kohandatud koolitusi eu-LISA hallatavate olemasolevate ja uute JSK valdkonna süsteemide tehnilise toimimise kohta.

Koostöö Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametiga ja teiste justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutustega

- Teha koostööd Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametiga (CEPOL) JSK valdkonna süsteemide kasutamise alal ühiste koolituskursuste korraldamiseks ning vastastikust huvi pakkuvates valdkondades oskusteabe jagamiseks; teha koostööd Frontexiga ja teiste justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutustega asjakohaste koolituste korraldamiseks.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 16) Koolitusega rahulolu määr	Keskmine punktisumma üle 4 (skaalal 1–6)	5,4

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Koolitused liikmesriikidele tavategevus	Süsteemide lõppkasutajatel ELi justiits- ja siseküsimuste kogukonnas on olemas asjakohased teadmised eu-LISA hallatavate infosüsteemide kasutamise ja käitamisega seotud tehniliste funktsioonide ja parimate tavade kohta ning neid teadmisi ajakohastatakse korrapäraselt.	Iga-aastaste koolituskavade koostamine vastavalt koolitusvajaduste hindamise metoodikale. Koolituste korraldamine mitmesuguste koolitusmeetodite abil, nt reaalajas veebiseminarid, omas tempos läbitavad veebikursused, kontaktõpe. Koolitusmetoodika väljatöötamine uudsete lähenemisviiside ja suundumuste alusel. Osalejatele veebipõhise koolitusplatvormi õppesisule piiramatu juurdepääsu võimaldamine. 2025. aasta koolitusportfell hõlmab SISI, VISI, Eurodaci, EESi, ETIASt, koostalitlust, ECRIS-TCNi, e-CODEXit ja ühiste uurimisrühmade platvormi.

2.6.4. Schengeni hindamised

Schengeni ala tõhus toimimine tugineb keerukale õigus- ja poliitikaraamistikule, sealhulgas SISI/SIRENE koostööle ja ühisele viisapoliitikale. Selleks et tagada Schengeni õigustiku tulemuslik kohaldamine liikmesriikides, on EL loonud spetsiaalse mehhanismi SISI/SIRENE koostöö ja ühise viisapoliitika (sh VISI) nõuetekohase rakendamise hindamiseks ja järelevalveks. **Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi** rakendamise eest vastutavad ühiselt liikmesriigid ja komisjon. eu-LISA toetab Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi rakendamist, pakkudes hindamissmissioonidel vaatlejana osalemisel ja edaspidi hindamisaruannetes eriteadmisi.

2025. aasta peamine eesmärk

- Osaleda ELi Schengeni hindamismehhanismis vaatlejana ja aidata kaasa hindamisaruannete koostamisele, et tagada Schengeni õigustiku nõuetekohane rakendamine.

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Schengeni hindamised tavategevus	Schengeni õigustiku nõuetekohane rakendamine ning liikmesriikide toetamine SISI, VISi, EESI ja ETIASE paremal kasutamisel.	Osalemine vaatlejana Schengeni hindamistes SISI/SIRENE ja VISi/ühise viisapoliitika valdkondades, sh neile järgnevate hindamisaruannete koostamisele kaasaaitamine.

2.7. Taristu ja võrgud

ELi JSK valdkonna infosüsteemide operatiivjuhtimise tõhusaks toetamiseks tagab amet turvalise ja usaldusväärse taristu, mis majutab kõiki JSK valdkonna süsteeme, seeläbi hõlbustades turvalist andmeedastust. Selleks tagab eu-LISA, et kaks tehnilist tegevuskohta, kus asuvad ELi JSK valdkonna süsteemid ja nende taristu (kesküksus Strasbourgis Prantsusmaal ja varukeskus St Johann im Pongaus Austrias), toimivad järjepidevalt. Amet vastutab ka selle eest, et süsteemid oleksid väga turvalised ja liikmesriikidele pidevalt kättesaadavad, ning pakub tehnilisi teenuseid ja ööpäevaringset kasutajatuge.

2.7.1. Võrk

Ameti ülesanne on hallata sidetaristut, mis võimaldab turvaliselt ja töökindlalt vahetada andmeid eu-LISA käitatavate kesksüsteemide ning nende süsteemide lõppkasutajate – liikmesriikide ja teiste ELi asutuste – vahel. Lisaks võimaldab sidetaristu otseühendust Strasbourgis asuva kesküksuse ja Austrias St Johann im Pongaus asuva varukeskuse vahel.

Sidetaristu kasutab võrku TESTA-ng (uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem), mis on avalikust internetist eraldiseisev tuumvõrk. TESTA-ng võrku haldab eraõiguslik teenuseosutaja ja ELi tasandil haldab lepingut Euroopa Komisjon (digiteenuste peadirektoraat). Amet kasutab JSK valdkonna süsteemide käitamiseks kolme TESTA-ng domeeni (koostalitluskomponente kasutatakse kõigis kolmes domeenis):

- SISI domeen SISI ja SIRENE Maili ¹¹⁴ jaoks,
- VISi domeen VISi ja VISMaili¹¹⁵, EESI ja ETIASe jaoks,
- EuroDomain Eurodaci, DublinETi ja ECRIS-TCNi jaoks.

Lõppkasutajad ühenduvad eri domeenidega (füüsiliselt eraldatud ruumides), kasutades eraldi kasutusvalmis pääsupunkte (tavaliselt kahte), mis asuvad üksteiselt geograafiliselt kaugel olevates rajatistes, et katastroofi või hoolduse korral oleks võimalik kiiresti tegevust jätkata. Võrgu käideldavuse ja töökindluse tagamiseks hõlmavad kasutusvalmis pääsupunktid täiendavaid liiasusi.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada suure käideldavusega ja turvalised sidetaristu teenused kooskõlas asjakohaste määruste ja teenustasemelepetega, sealhulgas kasutusvalmis pääsupunktide tulemuslik ja tõhus operatiivjuhtimine, ning teha samal ajal ka vajalikke uuendusi ja edasiarendusi.
- Tagada SISI sidetaristu (teise krüpteerimiskihi) tõhus operatiivjuhtimine, et hoida ära väliste üksuste (nt TESTA-ng haldaja) juurdepääs tundlikele andmetele ning vältida andmete loata lugemist, kopeerimist, muutmist või kustutamist andmeedastuse ajal.
- Tagada internetiga ühendatud avalike JSK valdkonna süsteemide teenused (nt EESI/ETIASe veebiteenused) ja hallata olulisi internetiressursse (nt autonoomsüsteemi number, kaks IPv6 aadressiplokki ja kaks IPv4 aadressiplokki).

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Laivõrgu (WAN) käideldavus (SISI ja VISi puhul)	≥ 99,99 %	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Operatiivjuhtimine		
Sidetaristu operatiivjuhtimine tavategevus	eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide sidetaristu on töökindel ja turvaline ning vastab teenustasemelepetele.	Teise krüpteerimiskihi lahenduste käitamine SISI/VISi sidetaristul, käitamisalane järelevalve teenuseosutajate üle, eelarvete ja lepingutega seotud küsimuste haldamine.
Uuendamine ja edasiarendamine		
Sidetaristu edasiarendamine projekt valmib 2027. aastal	Turvaline sidetaristu SISI ja VISi jaoks.	SISI ja VISi ning TESTA-ng võrgu sidetaristu krüpteerimiskihtide uuendamise ettevalmistamine.

¹¹⁴ **SIRENE Mail** on sidemehhanism, mille kaudu riiklikud SIRENE bürood saavad SISI hoiatusteadetega seotud lisateavet.

¹¹⁵ **VISMail** on teabevahetuse mehhanism, mida riiklikud viisadid väljastavad asutused kasutavad Schengeni viisataotluste küsimustes konsulteerimiseks.

2.7.2. Ühine jagatud taristu ja nutimajutusplatvormid

eu-LISA taristu koosneb **ühisest jagatud taristust** (CSI), mis kujutab endast taristut teenusena (IaaS) kohapealseks juurutamiseks, ja **ühisest jagatud platvormist** (CSP), mis koos **tervikliku pilveplatvormiga** (CCP) põhineb ühisel jagatud taristul. Selle skaleeritava, paindliku ja standarditud taristu kaudu pakutakse kõigi eu-LISA hallatavate kesksete IT-süsteemide käitamiseks vajalikke tehnilisi alusteenuseid. Need platvormid, millel kasutatakse tipptasemel tehnoloogiat, kujutavad endast ressursitõhusat raamistikku, lihtsustades arendus- ja käitamisülesandeid (arendamisele ja käitamisele suunatud juurutamissüsteem) ning tagades taristu haldamise laialdase automatiseerituse (taristu koodina).

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada ühise jagatud taristu, ühise jagatud platvormi ja tervikliku pilveplatvormi tõhus ja tulemuslik operatiivjuhtimine ning korrigeeriv hooldus (sh riistvara), samuti kaubandusliku valmistarkvara litsentside õigeaegne uuendamine ja tsükliline kohandav hooldus, et hoida tarkvara turvalise ja ajakohasena.
- Hallata juurdepääsu JSK valdkonna süsteemidele turvalise haldusvõrgu kaudu.
- Pakkuda kvaliteetseid ja tõhusaid teenuseid ja lahendusi.
- Teha vajalikke edasiarendusi, et parandada teenuste üldist jõudlust, skaleeritavust, paindlikkust ja turvalisust ning ühitada tehnoloogilised võimalused ELi ja liikmesriikide muutuvate vajadustega.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Intsidendile reageerimise aeg	vastavalt teenustasemelepele	eesmärgikohane
Intsidendi lahendamise aeg	vastavalt teenustasemelepele	eesmärgikohane
Süsteemi/teenuse käideldavus	kasutuseelne keskkond: 99,50 % kasutuskeskkond: 99,99 %	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Operatiivjuhtimine		
Ühise jagatud taristu operatiivjuhtimine tavategevus	ELi JSK valdkonna infosüsteemide majutustaristu ööpäevaringne operatiivjuhtimine ja korrigeeriv hooldus vastavalt kohaldatavatele määrustele ja teenustasemelepetele.	Ühise jagatud platvormi komponentide majutustaristu ööpäevaringne operatiivseire ja korrigeeriv hooldus. Probleemide tuvastamine, isoleerimine ja lahendamine, töökorras oleku taastamine, riistvara ja tarkvara hooldus (sh litsentsid).
Ühise jagatud taristu kohandav hooldus tavategevus	ELi JSK valdkonna süsteemide majutamiseks kasutatakse ajakohast, turvalist ja toimivat taristut, mis tagab süsteemide toimimise vastavalt asjakohastele jõudluse, käideldavuse ja toimivuse nõuetele.	Kohandav hooldus, et tagada süsteemide nõuetekohane toimimine pärast taristu uuendamist ja asendamist elutsükli lõppemisel.
Majutusteenused Frontexile ja EUAA-le tavategevus	Ööpäevaringsed varundamisteenused Frontexile ja Euroopa Liidu Varjupaigaametile (EUAA) kooskõlas vastavate teenustasemelepetega.	Ööpäevaringne tugi ja kohapealne koordineerimine intsidentide ja muude probleemide korral; korrapärane teabevahetus ja ajakohastatud teave olukorra kohta vastavalt vajadusele.
Tervikliku pilveplatvormi hooldus tavategevus	Pilveplatvormi parem stabiilsus ja haldamine.	Pilveplatvormi haldamise optimeerimine, et parandada toimimist ja kulutõhusust.
Ühise jagatud platvormi hooldus tavategevus	Kohapealse platvormi parem stabiilsus ja haldamine.	Kohapealse platvormi haldamise optimeerimine, et parandada toimimist ja kulutõhusust.

2.8. Käitamise otsene toetamine

Järgnevas peatükis antakse ülevaade ELi JSK valdkonna süsteemide operatiivjuhtimise toetamisest, keskendudes turvalisusele ja talitluspidevusele ning peamistele IT-teenustele, nagu käitamise muudatuste, testimise, uute versioonide väljalaskmise ja juurutamise ning lepingute haldamine. Nende tegevuste ja algatuste kaudu pakutakse liikmesriikidele ja kõigile teistele süsteemide lõppkasutajatele usaldusväärseid ning kulutõhusaid lahendusi ja teenuseid, tugevdades samal ajal nende infoturbesuutlikkust.

2025. aastaks prognoosib eu-LISA ühe peamise väljakutsena turbealase tegevuse keerukuse suurenemist. IT-süsteemide edaspidine ühendamine avaliku internetiga veebiteenuste kaudu kujutab endast uut suurt riski. Lisaks esineb märkimisväärne risk, et testimisetapid muutuvad sagedasemaks ja lühemaks, mille tulemuseks võib olla sidusrühmadele pakutavate testimisteenuste madal kvaliteet.

2.8.1. Süsteemide käitamine

Selleks et tagada kõigi tema vastutusalasse kuuluvate JSK valdkonna süsteemide katkematu käideldavus ja toimimine, pakub eu-LISA oma ööpäevaringse kasutajatoe kaudu kõigile süsteemide lõppkasutajatele pidevat käitamistalust tuge. Kasutajatugi käsitleb teenusetaotlusi (standardprotseduurid) ning koordineerib intsidentide (teenusekatkestused) ja probleemide lahendamist (algpõhjuste uurimine). Tõhusa käitamise eesmärgil tagab amet ka **IT-teenuste haldamise abivahendite** pideva ajakohastamise, eelkõige seoses üleminekuga valdkonnaülesele tegevusmudelile.

2025. aasta peamised eesmärgid

Käitamisalane tugi: esimese ja teise tasandi tugi

- Tagada pidev kvaliteetne esimese ja teise tasandi tugi kõigile süsteemide lõppkasutajatele¹¹⁶.

Käiduteenuste abivahendid

- Tagada kõigi eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide tõhus seire, sh uuendada reageerimisvõime ning esimese ja teise tasandi toe kvaliteedi parandamiseks abivahendeid, nimelt IT-teenuste haldamise vahendit, elektroonilist operaatori käsiraamatut ja sündmushalduse süsteemi.
- Juurutada sündmushalduse süsteem ning integreerida kõik olemasolevad ja uued JSK valdkonna süsteemid ning muu kriitilise tähtsusega IT-taristu, et vähendada reageerimisaja ja lahendada intsidente kogu IT-ökosüsteemi ühtse vaate kaudu.

Lepingute haldamine

- Pakkuda tõhusat ja tulemuslikku tuge JSK valdkonna infosüsteemide käitamiseks vajalike kaupade ja teenuste hankimisel alates lepingu sõlmimisest kuni lepingu lõpetamiseni.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 20) eu-LISA kasutajatoe tulemuslikkus	≥ 75 %	97%
(KPI 19) Klientide rahulolu (pakutava teenusega rahul või väga rahul olevate liikmesriikide protsent)	≥ 80 %	arvutatakse aasta lõpus

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Käiduteenuste keskus		
Käiduteenuste keskus tavategevus	Kõik eu-LISA hallatavad JSK valdkonna süsteemid saavad piisavat ja tulemuslikku tuge, mis tagab nende nõuetekohase toimimise.	Kõigi põhitegevussüsteemide, st eu-LISA hallatavate JSK valdkonna infosüsteemide ööpäevaringne operatiivjuhtimine.
Lahenduste rakendamine ja hooldus		
Lahenduste rakendamine ja hooldus tavategevus	Kõik eu-LISA hallatavad JSK valdkonna süsteemid saavad piisavat ja tulemuslikku tuge, mis tagab nende nõuetekohase toimimise.	Olemasolevatele süsteemidele pideva tehnilise toe pakkumine, tagades samal ajal katkematu ja kvaliteetse operatiivjuhtimise.

¹¹⁶ e-CODEXi määruse 2022/850 kohaselt peab eu-LISA pakkuma esimese ja teise tasandi tuge ainult tööajal (Ida-Euroopa aeg).

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Käiduteenuste abivahendid		
Valdkonnaülesed käiduteenuste abivahendid tavategevus	Käiduteenuste tooted/abivahendid ja lahendusprotsessid tagavad süsteemide stabiilse ja pideva käideldavuse ning oodatava toimimise töökindluse ja kvaliteedi seisukohast.	Tugiteenuste osutamine käiduteenuste toodete/abivahendite haldamiseks ning korrigeeriv, ennetav, kohandav ja täiustav hooldus (sh litsentsid).
Sündmushalduse süsteemi täiustamine projekt valmib 2026. aastal	Paremad ööpäevaringsed tugiteenused lõppkasutajatele, vähendades insidentidele reageerimiseks ja nende lahendamiseks kuluvat aega.	Kõigi olemasolevate ja uute JSK valdkonna süsteemide ning kriitilise tähtsusega IT-taristu integreerimine sündmushalduse süsteemi.
IT-teenuste haldamise vahendi asendamine projekt valmib 2026. aastal	eu-LISA IT-teenuste haldamise lahenduse järjepidevus.	Seniste IT-teenuste haldamise protsesside üleviimine uuele vahendile, uue riistvara kasutuselevõtmine, asjakohase dokumentatsiooni koostamine eu-LISA kohanduste jaoks ja kõigi sidusrühmade koolitamine uue vahendi kasutamise alal.
Lepingute haldamine		
Lepingute haldamine tavategevus	eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide jaoks osutatavate tehnostus- ja käiduteenuste kättesaadavus ja järjepidevus.	Lepingute nõuetekohase ja tulemusliku haldamise tagamine, jälgides ja kontrollides valdkonnaülesete raamlepingute täitmist vastavalt juhtimisraamistikule.
Allhanketeenuste üleminek tavategevus	eu-LISA hallatavate JSK valdkonna süsteemide tehnostuse ja käitamisega seotud allhanketeenuste järjepidevus.	Toetus teenuste üleviimiseks TEFilt/TOFilt või muudelt raamlepingutelt järgmisele tehnostus- ja käiduteenuste lepingulisele struktuurile, sh ülemineku kavandamine iga JSK valdkonna süsteemi ja sellega seotud komponentide puhul, hankekava kindlaksmääramine ja rakendamine, planeerimise ja elluviimise toetamine, teadmiste ja vastutuse üleandmine uutele töövõtjatele (üleandmise/ülevõtmise mehhanism).

2.8.2. Teenuse viimine kasutuskeskkonda

Süsteemide käitamise toetamisel seisneb eu-LISA üks peamisi ülesandeid kvaliteedikontrollis, mida tehakse käitamise muudatuste, testimise, uute versioonide väljalaskmise ja juurutamise haldamise ning rakenduste elutsükli (sh kasutuselevõtu) haldamise kaudu.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada tugi ja hooldus JSK valdkonna kõigi süsteemide ja nende sidetaristu, koostalitluskomponentide, süsteemi majutava kesktaristu ja rakenduste elutsükli haldamise platvormi jaoks, sh toetada olemasolevate süsteemide uuendamist ja kriitilise tähtsusega muudatuste katsetamist.
- Pakkuda liikmesriikidele käitamisalast tuge, parandades samal ajal kesksete ja riiklike vastaspoolte vahelist tegevuse koordineerimist, sh toetada veoettevõtjaid.
- Konsolideerida ametisisesed vahendid ja protsessid, et rakendada paindlikumat lähenemisviisi uute versioonide väljalaskmise, muudatuste tegemise ja testimise/kvalifitseerimise haldamisele, sh täiustada süsteemiarenduse elutsükli.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Tähtaegselt lõpule viidud testimiskampaaniad	> 90 %	eesmärgikohane: pärand süsteemid: 100 %; uued süsteemid: ei kohaldata
Nõuete täielik kaetus	> 95 %	eesmärgikohane: uued süsteemid 100 %; pärand süsteemid: ei kohaldata (nõuded täielikult määratlemata)
Aasta jooksul tegelikult rakendatud käitamise muudatused (s.t sellised, millest ei ole loobunud ja mida ei ole tühistatud)	> 75 %	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Teenuse viimine kasutuskeskonda		
Testimise haldamine tavategevus	Kindlus, et tooted ja teenused pakuvad ettenähtud väärtust; suurem stabiilsus, vähem intsidente, klientide rahulolu.	Lõppkasutajate nõustamine testimismeetodi, -tavade ja -vahendite osas ning teavitamine ja koolitamine. Testimiskampaania planeerimine, kavandamine, läbivaatamine ja elluviimine iga korrigeeriva ja kohandava hoolduse korral.
Käitumise muudatuste haldamine tavategevus	Tehnilised muudatused on sidusrühmade poolt rakendatud nõuetekohaselt ja minimaalse mõjuga teenuse osutamise toimimisele.	Muudatuste menetlemine ja käidumeeskondade toetamine muudatuste rakendamise planeerimisel ja koordineerimisel.
Uute versioonide väljalaskmise ja juurutamise haldamine tavategevus	IT-süsteemid on uusimate funktsioonide ja paikadega edukalt ajakohastatud; ajakohastamisprotsessi mõju süsteemide toimimisele ja käideldavusele oli minimaalne.	Uute versioonide väljalaskmise ja juurutamise toimingute koordineerimine kõigis etappides, st planeerimise, teostamise, testimise ja valideerimise, juurutamise, läbivaatamise ja lõpetamise etapis, sh uute, muudetud või kasutuselt kõrvaldatud teenuste üleandmine käidumeeskondadele.
Kasutuselevõtmine tavategevus	Uute IT-süsteemide edukas toimimine kasutuskeskonnas kooskõlas kohaldatava õigusliku aluse ja süsteeminõuetega.	Üleminekutoimingute kavandamine ja koordineerimine alates ettevalmistustest kuni süsteemi lõpliku vastuvõtmiseni ning selle hindamine, kas organisatsioon on kasutuselevõtuks valmis.

2.8.3. Turvalisus, küberturvalisus ja talitluspidevus

Selleks et tagada eu-LISA vastutusalasse kuuluvate JSK valdkonna süsteemide tegelik turvalisus ja kerkus, jälgib ja haldab amet pidevalt turvanõrkusi, ohte ja jääkturvariske jõuliste turvameetmete abil, sealhulgas küberturbemeetmete pideva täiustamise ja parandamise kaudu.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada kõrgeimal tasemel vastavus ELi õigusraamistikule ja turvanõuetele, kohaldades iga JSK valdkonna infosüsteemi (sh internetipõhiste süsteemide) puhul **sügavuti kaitse** põhimõtet ja rakendades turvameetmete kihte, mis tagavad vastupidavuse intsidentide ja küberrünnete suhtes¹¹⁷.
- Jälgida ja hallata eu-LISA vastutusalasse kuuluvate IT-süsteemide jääkturvariske, et veenduda asjakohaste turvakontrollide tõhususes, nõuetekohases rakendamises ja haldamises, sh rakendada audititest, hindamistest ja õppustest tulenevaid turvalisusega seotud soovitusi ning ajakohastada turvaraamistikku.
- Parandada ameti turvaolekut, tugevdada küberkaitset ning suurendada küberooperatsioonide kiire avastamise ja neile reageerimise suutlikkust.
- Vahetada järjepidevalt teadmisi ja parimaid tavasid talitluspidevusega seotud küsimustes.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Täidetud kohustuslike turvaeesmärkide protsent	100 %	100 %
Süsteemide (kavandamine, arendamine, kasutamine) turvariskide hindamiste protsent	100 %	100 %

¹¹⁷ 13. detsembri 2023. aasta *määrus (EL, Euratom) 2023/2841*, millega nähakse ette meetmed **küberturvalisuse ühtlaselt kõrge taseme** tagamiseks liidu institutsioonides, organites ja asutustes, ELT L, 18.12.2023.

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Turvalisus, küberturvalisus ja talitluspidevus		
Käituse talitluspidevus tavategevus	eu-LISA põhitegevussüsteemide kerkus ja teenuste järjepidevus vastavalt õigusaktidest tulenevatele nõuetele.	Talitlusele avalduva mõju hindamise ja riskijuhtimisprotsesside korraldamine ja läbivaatamine seoses kõigi põhitegevussüsteemide käitamisega, sh süsteemispetsiifiliste talitluspidevuse kavade koostamine ja ajakohastamine, talitluspidevuse kontrollide kavandamine ja rakendamine, õppuste läbiviimine ning auditisoovituste ja õppuste aruannete rakendamise tagamine.
IT-turbeteenuste haldamine tavategevus	Põhitegevussüsteemidega seotud teenuste toetamine, IT-turvariskide vastuvõetava taseme tagamine.	Ametisese IT-taristu turvaseire põhitegevussüsteemide teenuste toetamiseks (sh lõpp-punktid ja ametisese võrgu pääsupunktid); piiriturbe, lõpp-punktide turve, avaliku võtme taristu haldamise teenused ja turvanõrkuste hindamine.
Infoturbe ja -kindlus tavategevus	Infoturvariskide asjakohase taseme tagamine vastavalt õigusaktidest tulenevatele ja talitlusega seotud nõuetele ning infoturbe parimatele tavadele.	eu-LISA infoturbe halduse süsteemi (sh IT-süsteemide riskihindamised ja turbekavad), turbearhitektuuri ja testimise järelevalve, turbepoliitika alal nõustamine (sh turbehindamised, -auditid ja -testid).
Küberturbeteenused tavategevus	Küberturbenõrkuste ja -riskide asjakohase taseme tagamine vastavalt ohtude tuvastamise ja intsidentidele reageerimise parimatele tavadele, et jääda tundliku teabe usaldusväärseks ja turvaliseks hoidjaks.	Pidev küberturbe seire ja turbenõrkuste testimine, turvateabe ja -sündmuste halduse seire, turvaintsidentide haldamine ja neile reageerimine, identiteedi- ja pääsuhaldus, tehniliste nõrkuste haldamine, avaliku võtme taristu haldamine, turvalise konfiguratsiooni tagamine ning küberintsidentide käsitlemine küberturbe intsidentide lahendamise üksuse poolt.
Talitluspidevuse ja avariitaaste õppus 2025. aastal projekt valmib 2025. aastal	Veendumine, et JSK valdkonna süsteeme või nende toimimiseks osutatavaid teenuseid halvavate intsidentide korral tegutseb eu-LISA kooskõlas talitluspidevuse, intsidendihalduse ja avariitaaste nõuetega.	JSK valdkonna süsteemide testimine seoses konkreetsete kontrollide, protseduuride ja protsessidega, mille eesmärk on tagada talitluspidevus, avariitaaste, turvalisus ja intsidentide haldamine. Õppuse ettevalmistamine ja läbiviimine koostöös osalevate liikmesriikidega, tulemuste hindamine ja aruandlus haldusnõukogule.

2.8.4. Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide toetamine

Nagu on sätestatud eu-LISA asutamismääruse artiklites 9 ja 16, on amet alati valmis toetama liikmesriike, komisjoni ja teisi asjaomaseid ELi asutusi tema vastutusalasse kuuluvate JSK valdkonna infosüsteemide ettevalmistamisel, arendamisel ja kasutuselevõtmisel, pakkudes:

- eksperdinõuandeid liikmesriikidele ja teistele ELi asutustele riiklike süsteemide või liideste ühendamisel eu-LISA hallatavate kesksüsteemidega,
- sihtotstarbelist tuge, mida liikmesriigid on erandlikel asjaoludel komisjonilt taotlenud,
- komisjonile nõuandeid ja tuge olemasolevate või uute IT-süsteemidega seotud tehnilistes küsimustes,
- abi ühiste IT-komponentide väljatöötamisel, haldamisel või majutamisel, kui seda on taotlenud vähemalt viis liikmesriiki, komisjoni eelneva heakskiidu ja haldusnõukogu positiivse otsuse alusel.

Amet jätkab tema vastutusalasse kuuluvate ELi suuremahuliste IT-süsteemide haldamist ja edasiarendamist, täites ülesandeid ja osutades teenuseid, mis on sätestatud asjakohastes määrustes, ning pakkudes kõikidele JSK kogukonna lõppkasutajatele tehnilist koolitust.

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Komisjoni ja liikmesriikide toetamine <i>sihtotstarbeline tugi vastavalt vajadusele</i>	Liikmesriikide, komisjoni või muude ELi asutuste toetamine JSK valdkonna süsteemide ettevalmistamisel, arendamisel või kasutuselevõtmisel vastavalt asutamismääruse artiklitele 9 ja 16.	Eksperdinõuannete, sihtotstarbelise toe, tehnilise nõustamise/toe pakkumine seoses olemasolevate või uute IT-süsteemidega ning abistamine ühiste IT-komponentide väljatöötamisel, haldamisel või majutamisel.

2.8.5. Nõuanderühmad, koosolekud ja lähetused

Amet toetab ja koordineerib järjepidevalt nii sisemiste kui ka väliste sidusrühmade ja juhtimisorganite tööd, tehes kindlaks ja analüüsides tegevusalaseid nõudmisi ja vajadusi ning juhatades eu-LISA nõuanderühmade (SIS, VIS, Eurodac, EES-ETIAS, ECRIS-TCN, koostalitlus, e-CODEX ja ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm) ja mitme muu töörühma koosolekuid.

2025. aasta peamised eesmärgid

Nõuanderühmad ja koosolekud

- Pakkuda kvaliteetset haldus- ja logistikatuge eu-LISA olemasolevatele ja võimalikele uutele nõuanderühmadele ja programminõukogudele, et toetada neid igapäevatoos ja tagada nende tegevusalaste vajaduste täitmine, sh toetada mitmesuguseid koostöö- ja töörühmi ning tehnilisi seminare vastavalt nõuanderühmade taotlusele¹¹⁸.

Ameti hindamise järelduste põhjal koostatud tegevuskava rakendamine

- Rakendada eu-LISA tegevuskava ameti hindamise järelduste käsitlemiseks.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Sidusrühmade rahulolu organisatsioonilise ja sekretariaaditoega	> 70 % (möödetakse igal aastal)	98,6 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Nõuanderühmad, koosolekud ja lähetused		
Haldustugi nõuanderühmadele tavategevus	eu-LISA nõuanderühmade ja programminõukogude tõhus ja õigeaegne toetamine vastavalt asutamismäärusele ja juhtorganite töökorrale.	eu-LISA nõuanderühmade ja programminõukogude, töörühmade ja eksperdirühmade toetamine, sh koosolekute koordineerimine, ettevalmistamine ja läbiviimise hõlbustamine; korrapärane suhtlemine ja teabevahetus; otsuste rakendamise ja tulemuste käsitlemise jälgimine.
Haldustugi muudele kohtumistele ja lähetustele tavategevus	eu-LISA mitmesuguste kohtumiste ja lähetuste tõhus ja õigeaegne toetamine.	Lähetuste ja kohtumiste, sh sidusrühmade infotundide, korraliste ja erakorraliste koosolekute ja ürituste, aastakonverentsi, valdkonna ümarlauakohtumiste jms haldamine ja koordineerimine.
Ameti hindamise järelduste põhjal koostatud tegevuskava tavategevus	Komisjoni soovitude rakendamise tulemusel paranenud tegevuse tulemuslikkus; eu-LISA on strateegiliste eesmärkide saavutamiseks paremini valmis.	eu-LISA tegevuskava koostamine komisjoni hindamissoovituste rakendamiseks, sh rakendamise jälgimine ja korrapärane eduaruandlus haldusnõukogule.

¹¹⁸ Käimas on läbirääkimised, kas paigutada eu-LISA-le ülesandeks tehtud uued algatused (nt API ruuter, viisatootlusplatvorm, Prümi ruuter) olemasolevate või uute juhtimisstruktuuride pädevusse, nt API ruuter EESI/ETIASe juhtimisorganite pädevusse ja viisatootlusplatvorm VISi nõuanderühma pädevusse; Prüm II ruuteri jaoks tuleb moodustada uued juhtimisorganid ja viisatootlusplatvormi jaoks tuleb moodustada uus programminõukogu.

2.9. Ametisisene tegevus

Selles peatükis antakse ülevaade juhtimisalasest ja muust ametisisesest tegevusest, mis toetab eu-LISA tõhusat ja kulutasuvat juhtimist, tugevdades samal ajal ameti suutlikkust tulla toime ELi JSK valdkonna poliitiliste prioriteetide muutustega ning sidusrühmade kasvavate nõudmistega.

2.9.1. Üldjuhtimine

Amet täiustab ja rakendab järjepidevalt usaldusväärset juhtimissüsteemi, et tagada läbipaistev ja vastutustundlik toimimine, mis põhineb tõhusatel ja kulutasuvatel protsessidel ning andmepõhisel otsustamisel. See tegevus hõlmab strateegilist ja tegevusalast planeerimist, tulemuslikkuse järelevalvet ja aruandlust, andmekaitset, sidusrühmade haldamist ja eu-LISA tegevusest teavitamist.

Ameti üldjuhtimisega seotud peamised väljakutsed on jäänud samaks: piisav kvalifitseeritud personal, tõhusa otsustusprotsessi jaoks kvaliteetsete andmete kättesaadavus, sõltuvus välistest teenusepakkujatest enamiku juhtimisülesannete täitmisel.

Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus

Selleks et täita oma iga- ja mitmeaastaseid eesmärgi ning vastata sidusrühmade nõudmistele ja ootustele kooskõlas ELi õigusraamistikuga, arendab amet pidevalt oma ressursse ja suutlikkust, täiustab teenuseid ja protsesse, tugevdab juhtimisraamistikku ning edendab andmepõhist strateegiliste ja tegevusalaste otsuste tegemist.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tugevdada strateegilise ja projektijuhtimise suutlikkust, et veelgi parandada eu-LISA tulemuslikkust ja tagada ameti ressursside kulutõhus kasutamine.
- Hõlbustada hea juhtimistava rakendamist, jälgides sisekontrollistandardeid ning edendades andmepõhisel otsustel rajanevat kvaliteedijuhtimist ja usaldusväärse juhtimise raamistikku.
- Tagada vastavus kõigile kohaldatavatele andmekaitse- ja sisekontrollinõuetele, rakendades samal ajal mitmesuguste auditite järeldusi ja soovitusi, pöörates erilist tähelepanu kõige olulisemate ja vanemate järelduste ja soovitude tulemuslikule rakendamisele ilma edasiste viivitusteta.
- Järjepidevalt rakendada asutamismääruses sätestatud juhtimisnõudeid, sh täita planeerimise ja aruandlusega seotud õiguslikke kohustusi, et anda sidusrühmadele õigeaegset ja piisavat teavet eu-LISA tulemuslikkuse ja eesmärkide saavutamise kohta.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk (möödetakse igal aasta	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 21) Projektide hindamine: projekti edenemine ja valmimine võrreldes kvaliteedi/kulu/aja parameetritega (võttes arvesse projekti puhul lubatud kõrvalekaldeid)	> 10 %	saavutamata: 16,59 %
(KPI 22) Projektijuhtimine: lõpule viidud projektide vastavushindamine eu-LISA projektijuhtimise metoodika alusel	väikeprojektid: > 75 % keskmised projektid: > 80 % suurprojektid: > 8 %	väikeprojektid: väikeprojektid ei ole hõlmatud keskmised projektid: 66 % (saavutamata) suurprojektid: 74 % (saavutamata) (lähteolukord 2022)
(KPI 23a) Tähtaegselt rakendatud auditisoovituste protsent, sh:		saavutamata:
kriitilise tähtsusega	100 %	–
väga olulised	≥ 90 %	63 %
olulised	≥ 80 %	62 %
(KPI 23b) Rakendamata soovitude arv ja vanus, sh:		osaliselt saavutatud:
alla 6 kuu	≤ 4	4
6 kuud – 1 aasta	≤ 2	0
üle 1 aasta	≤ 1	8
Andmekaitse: tegevuse eest vastutajate poolt andmekaitseametniku nõuande saamiseks esitatud ja täidetud taotluste arv	80 % taotlustest on esitatud varajases etapis 60 % taotlustest täidetud 60 % taotlustest täidetud õigeaegselt	Saavutatud: 80 % taotlustest on esitatud varajases etapis 60 % taotlustest täidetud 60 % taotlustest täidetud õigeaegselt

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Üldjuhtimine		
Ameti üldjuhtimine, nõuetele vastavus ja kvaliteedijuhtimine tavategevus	Ameti üldjuhtimine ja sisekontrollid toimivad nõuetekohaselt ning tegevusalased ja nõuetele vastavuse eesmärgid on saavutatud. Sidusrühmadele on tagatud kindlustunne; tegevust planeeritakse süstemaatiliselt ja läbipaistvalt kooskõlas asjakohaste õigusaktidest tulenevate nõuetega, et tagada strateegiliste eesmärkide saavutamine. Ameti üldjuhtimise parem tulemuslikkus, suurem kindlus tegevuse kvaliteedi ja strateegiliste eesmärkide saavutamise suhtes.	Sisekontrolliraamistiku tõhususe hindamine; erandite ja mittevastavuste registri pidamine; tulemusjuhtimine; ameti strateegia rakendamiseks tasakaalustatud tulemuskaartide kasutuselevõtmine; juhtimisprotsesside dokumenteerimine, haldamine ja automatiseerimine. Iga- ja mitmeaastase planeerimise toimingute koordineerimine, sh ühtsete programmdokumentide, ameti aruannete ja kestlikkusaruandluse koostamine; ameti peamiste tulemusnäitajate ja pikaajalise strateegia, sh tegevuskava ajakohastamine; aruandlus rakendamise kohta. Kvaliteedinõukogu tegevuse koordineerimine, ühisel hindamisraamistikul põhineva kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamine, sh enesehindamine, parenduskava rakendamine ja järelevalve ning märgise „Tõhus ühise hindamisraamistiku kasutaja“ säilitamine.
Programmi- ja projektijuhtimine tavategevus	Parem kooskõla eu-LISA strateegia ja projektide elluviimise vahel, mis tagab õigeaegse elluviimise oodatava kvaliteediga.	eu-LISA programmi- ja projektijuhtimise suutlikkuse pidev arendamine, sh protsesside juhtimine ja integreerimine, kvaliteedi tagamine, aruandlus.
eu-LISA teenuste ja protsesside raamistik tavategevus	Teenuste tõhus ja usaldusväärne osutamine, kõikide protsesside standarditud tõhusus.	eu-LISA integreeritud teenuste ja protsesside mudeli, sh toodete ja teenuste kataloogi haldamine.
eu-LISA teenuste ja protsesside pidev täiustamine tavategevus	Tegevuse jätkuvalt kõrge kvaliteet ja suur tõhusus tänu eu-LISA integreeritud teenuste ja protsesside raamistiku süstemaatilisele järelevalvele ja korrapärasele ajakohastamisele.	Tõhusa toimimise eesmärgil teenuste ja protsesside korrapärane jälgimine, läbivaatamine ja ajakohastamine, sh uute JSK valdkonna süsteemide jaoks uute protsesside/teenuste kindlaksmääramine ja kasutuselevõtmine; protsessijuhtimise digitaliseerimine, mis võimaldab tõhusamat mõtlemist ja aruandlust.
Tegevusarhitektuuri järjepidevus tavategevus	Arhitektuuri-, kavandamis- ja arendusalgatuste optimaalne kooskõla eu-LISA üldeesmärkidega ning ameti organisatsiooni- ja tehnoloogiastrateegiaga.	JSK valdkonna koostalitlusarhitektuuri arendamine, pidades silmas olemasolevaid ja tulevase süsteeme; arhitektuuristandardite kehtestamine; andmeüksuste ja talitlusfunktsioonide modelleerimine; teabevahetusraamistik arendamine; tegevuse küpsusastme tõstmine.
Ametisisesed horisontaalsed ülesanded tavategevus	Kvaliteetne ja õigeaegne haldustugi ja koordineerimine tõhusa toimimise tagamiseks, hõlbustades tulemuslikku juhendamist ja järelevalvet ning aidates seeläbi kaasa strateegiliste sihtide ja eesmärkide saavutamisele.	Haldustoe pakkumine osakondade/talituste juhtidele; halduskomitee koosolekute koordineerimine; osalemine ELI asutuste võrgustiku koosolekutel ja muudel asutustevahelistel kohtumistel, mis ei kuulu muu tegevuse alla; osalemine valikumenetlustes.
Nõuetele vastavus		
Iga-aastase siseauditikava rakendamine tavategevus	Organisatsioonilise väärtuse suurendamine ja tegevuse täiustamine, rakendades süstemaatilist ja distsiplineeritud lähenemisi viisi üldjuhtimise, riskijuhtimise ja kontrolliprotsesside tulemuslikkuse hindamisele ja parandamisele.	Tegevdirektorile ja haldusnõukogule riskipõhiste ja objektiivsete kindluse andmise ja nõustamisteenuste osutamine, sh audititega seotud riskide hindamine, siseauditid, välisauditite koordineerimine, auditisoovituste rakendamise jälgimine, sisekontrolliprotsesside ja talitlusprotsesside kontrollide hindamine, kindluse andmise jälgimine/haldamine, sh pettusevastane strateegia, rikkumisest teatamise protsess, läbipaistvusregister.
Andmekaitse tavategevus	eu-LISA tegevus on kooskõlas kõigi asjakohaste andmekaitsestandardite, -nõuete ja -normidega, sealhulgas konkreetsete sätetega iga eu-LISA hallatava IT-süsteemi kohta.	Ametisine nõuandefunktsioon; tegevuse süstemaatiline jälgimine; Euroopa Andmekaitseinspektori taotluste/kaebuste käsitlemine; ametiseste andmekaitseregistrite haldamine; andmetöötlustoimingute ja aruandluse korrapärase siseauditid (sh auditisoovituste rakendamine); teadlikkuse suurendamine (sh koolitus); 2024. aasta tegevusaruande koostamine; eu-LISA

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
		esindamine asjakohastel foorumitel (nt andmekaitseametniku võrgustiku koosolekutel) ning tihe koostöö Euroopa Andmekaitseinspektori ja teiste ELi andmekaitseametnikega.

Sidusrühmahaldus ja teabevahetus

Selleks et säilitada ja parandada eu-LISA nähtavust ja mainet usaldusväärse ja usaldatud partnerina oma pädevusvaldkondades, parandab ja arendab amet pidevalt teabevahetust ja töösuhteid ELi JSK valdkonna sidusrühmadega, eelkõige liikmesriikidega ning ELi institutsioonide ja asutustega, nii kahepoolselt kui ka võrgustike kaudu. Vastava taotluse korral pakub eu-LISA teavet ja tehnilist oskusteavet asjakohaste seadusandlike algatuste kohta.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Säilitada eu-LISA tugev professionaalne kuvand usaldusväärse ja väärtusliku partnerina, aidates konstruktiivselt kaasa õigusloome- ja poliitikakujundamise protsessile ELi JSK valdkonnas.
- Hõlbustada tõhusat teabevahetust ja edendada tugevaid partnerlussuhteid ELi liikmesriikide, institutsioonide ja asutustega ning osaleda aktiivselt tehnilistes ja strateegilistes aruteludes.
- Säilitada tõhusad ja produktiivsed tegevusalased suhted eu-LISA sidusrühmadega (sh tööstusega), toetada ja juhendada sidusrühmi vajaduste haldamisel, teha tegevusanalüüse ja koordineerida tegevusalaste vajaduste sisemist hindamist. Ameti eesmärk on areneda teenuseosutajast liikmesriikide ja komisjoni tõeliseks tegevuspartneriks.
- Jätkata tihedat, läbipaistvat ja konstruktiivset koostööd haldusnõukogu ning selle auditi-, vastavus- ja finantskomiteega auditisoovituste rakendamise seisu osas.
- Edendada sidusrühmade kaasamist ja eu-LISA professionaalset mainet, hõlbustades tõhusat teabevahetust ning kõigi sidusrühmade ja üldsuse teadlikkuse tõstmist, tuues esile ühiseid seisukohti ja laiendades sõnumite levitamist, nt korraldades eu-LISA aastakonverentse, tugevdades meediasuhteid ja suurendades eu-LISA kohalolekut veebis.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk (mõõdetakse igal aastal)	Lähteolukord (2022)
(KPI 29) Väliskommunikatsiooni mõju		
a) veebisait: lähteolukorra ja pörkemäära säilitamine	a) säilitada lähteolukord, pörkemäär < 40%	a) saavutatud
b) sotsiaalmeedia: uued jälgijad igal platvormil	b) +200	b) saavutatud: LinkedIn: +42 %; YouTube: +25 %; Twitter: +21 %; Facebook: +15 %
c) kaasamisüritused: rahulolu määr	c) > 90 %	c) 86,3 %
d) sündmused: osalemise määr	d) > 95 %	d) 95,3 %
(KPI 30) Sisekommunikatsiooni mõju (rahuloluküsitlus)		
a) osalemise määr	a) > 51 %	a) 59 %
b) rahulolu sisekanalite/-tegevusega	b) > 70 %	b) 91 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Sidusrühmahaldus		
Haldustugi haldusnõukogule tavategevus	Haldusnõukogu tõhus ja õigeaegne toetamine vastavalt asutamismäärusele ja juhtorganite töökorrale.	Haldustoe pakkumine haldusnõukogule ja selle allrühmadele (auditi-, vastavus- ja finantskomitee, koordineerimisrühm jne), sealhulgas koosolekute ja järelmeetmete koordineerimine, ettevalmistamine ja hõlbustamine.
Kontaktbüroo tegevus tavategevus	Ameti suurem nähtavus ja tugevam kuvand usaldusväärse partnerina tänu tõhusatele töösuhetele ja teabevahetusele Brüsselis asuvate eu-LISA sidusrühmadega, peamiselt ELi institutsioonidega.	Otsekontaktide alalhoidmine ja laiendamine ELi JSK valdkonna peamiste institutsioonidega ja teiste Brüsselis asuvate sidusrühmadega; asjakohaste seadusandlike algatuste kohta teabe ja eksperdiarvamuste pakkumine, eu-LISA seisukohtade ettevalmistamine ja propageerimine; tegevuse toetamine mõjuanalüüside, uuringute, projektieelsete õiguslike ja poliitiliste analüüsides;

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Poliitika seire ja sisemine koordineerimine, sidusrühmade ja sündmuste haldus tavategevus	Suurem nähtavus ELi ja rahvusvahelisel tasandil, eu-LISA eksperditeadmiste arvessevõtmine väliste sidusrühmade poolt; tõhusad suhted sidusrühmadega ja mõju ELi JSK-poliitikale.	tegevjuhtkonna toetamine; koosolekutel, eksperdirühmades jne osalemine; ametisisese õigusaktide andmebaasi pidamine. Sidusrühmadega (avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud sidusrühmad, valitsusvälised organisatsioonid) töösuhete arendamine; JSK valdkonnas toimuva õigusliku ja poliitilise arengu jälgimine; seisukohavõttude ja analüütiliste aruannete koostamine; õigusaktide koostamiseks asjakohaste eksperditeadmiste pakkumine; tehniliste küsimuste äri- ja õiguskeelde tõlkimise teel kaasaaitamine.
Tegevussuhete haldus tavategevus	Sidusrühmadele pakutakse lisaväärtust, tagades nende tegevusalaste vajaduste täitmise, seeläbi tugevdades eu-LISA mainet usaldusväärse tegevuspartneri ja nõustajana oma pädevusvaldkonnas.	eu-LISA juhtorganite töö toetamine ja koordineerimine, tegevusalaste nõudmiste ja vajaduste kindlakstegemine ja analüüsimine (sh nõudluse juhtimise protsess), nõuanderühmade ja muude JSK valdkonna infosüsteemidega seotud töörühmade juhtimine.
Kommunikatsioon		
Välis- ja sisekommunikatsioon tavategevus	Ameti parem maine ja suurem nähtavus tänu süstemaatilisele, õigeaegsele, struktureeritud ja läbipaistvale teabevahetusele ja teadmiste jagamisele sisemiste ja väliste sidusrühmadega, et suurendada teadlikkust eu-LISA pädevusvaldkonnast.	Kõigile sidusrühmadele ajakohase teabe andmine, nende teadlikkuse suurendamine ning objektiivse, usaldusväärse ja kergesti mõistetava teabe levitamine eu-LISA rolli kohta (sh aastakonverentside ja valdkonna ümarlauakohtumiste korraldamine, meediakajastus jne); korrapärase ja süstemaatilise sisemise teabevahetuse ja teadmiste jagamise tagamine.

2.9.2. Ametisisesed tugiteenused

Amet tagab järjepidevalt organisatsiooni tõhusa ja paindliku toimimise täielikus vastavuses ELi õigusraamistikuga, sealhulgas personali ja rahaliste vahendite kulutõhusa haldamise ning tõhusad ametisisesed tugiteenused kõigis tegevuskohtades.

Ameti julgeolek ja toimepidevus

Amet säilitab oma rajatistes ja nende ümbruses füüsilise julgeoleku kõrge taseme ja tõstab seda veelgi, et reageerida muutuvatele tegevusvajadustele, sealhulgas tugevdades toimepidevuse tagamise suutlikkust.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada eu-LISA rajatiste, varade ja töötajate füüsilise julgeoleku kõrge tase kooskõlas kehtivate julgeolekueeskirjadega.
- Tagada toimepidevuse ja turbeprotsesside pidev parandamine, rakendades õppuste, kontrollide ja auditite tulemusel antud soovitusi, sh töötades välja ja ajakohastades nendega seotud strateegiaid ja tegevuspõhimõtteid.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 2) Hädaolukorraõppuste / turbe ja toimepidevuse õppuste arv aastas	2 õppust aastas	eesmärgikohane: üks hädaolukorraõppus tehtud, teine kavandatud
Toimepidevuse kontroll hõlmab eu-LISA kõiki tegevusvaldkondi	Toimepidevuse juhtimise süsteem hõlmab 100 % eu-LISA tegevusvaldkondadest	eesmärgikohane: toimepidevuse kavad on kehtestatud, vastu võetud ja ajakohastatud kõigis tegevusvaldkondades
Toimepidevuse kavade testimine ja nende tõhususe kinnitamine	Organisatsiooni vastupidavuse testimiseks viiakse läbi vähemalt üks õppus	saavutatud
Soovituste rakendamine vastavalt tegevuskavadele (%)	85 %	saavutatud: > 85 % varasemate õppuste tulemusel antud soovitustest rakendatud

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Ameti julgeolek ja toimepidevus		
Kaitseturbe tavategevus	eu-LISA rajatiste, varade ja töötajate füüsilise julgeolek on tagatud.	Kaitseturbe- ja valveteenuste/toimingute haldamine tegevuskohtades vastavalt määrustele ja ISO 27000 standardiperekonnale, turvasüsteemide ja -varustuse hooldus, eu-LISA kõiki tegevuskohti hõlmav järjepidev riskijuhtimise protsess, sh konkreetsed riskide maandamise meetmed.
Toimepidevuse haldamine tavategevus	Toimepidevuse piisav tase, mis tagab eu-LISA vastupidavuse organisatsioonina.	eu-LISA toimepidevuse juhtimise süsteemi haldamine (sh hädaolukordadele reageerimine ja avariitaaste) vastavalt määrustele ja ISO 22300 standardiperekonnale, sh toimimisele avalduva mõju hindamise korrapärane läbivaatamine/ajakohastamine, riskide osas konsulteerimine, auditite/õppuste alusel toimepidevuse kavade, tegevuspõhimõtete ja protseduuride väljatöötamine; toimepidevuse abivahendite, sh veebipõhise häirehoiatuse haldamine.
Turbe ja järjepidevuse juhtimine tavategevus	Turbe ja järjepidevuse juhtimise raamistik (strateegiad ja tegevuspõhimõtted) on eesmärgipärane ning seda hallatakse kooskõlas ELi õigusraamistiku ja asjakohaste juhtimisalaste nõuetega.	eu-LISA turbe- ja järjepidevusstrateegia rakendamine, poliitika tegevuskava korrapärane läbivaatamine/ajakohastamine; personali teadlikkuse tõstmine ja koolitamine; ürituste korraldamine/koordineerimine (nt turbejuhtide võrgustiku kaks korda aastas toimuvad koosolekud, toimepidevuse võrgustik, IT-turbe töörühm, koostöörühm) jne.
Turvalisust ja toimepidevust käsitlevate soovitude rakendamine tavategevus	Toimepidevuse ja turvalisuse tagamise protsesside pidev parandamine.	Turvalisuse ja toimepidevuse tagamise protsesside süstemaatiline ajakohastamine vastavalt õppuste, kontrollide ja auditite tulemusel antud soovitudele; tegevuskavade rakendamine, sealhulgas edasine läbivaatamine ja aruandlus.

Personalihaldus

eu-LISA strateegiliste sihtide ja ameti tasandi eesmärkide saavutamise toetamiseks parendab amet pidevalt oma kutsealase arengu suutlikkust, keskendudes talentide värbamisele, sihipärasele kutsealasele arendamisele ning vajalike oskuste ja kogemustega mitmekesise personali hoidmisele. Juhtkonna tasandil rakendab eu-LISA kohandatud juhtimisprogrammi ja juhtide 360° hindamist, arendades samal ajal ka terviklikku ja ajakohast tulemusjuhtimise süsteemi, et toetada juhte ja rühmi nende täieliku potentsiaali saavutamisel. Oma protsesside digitaliseerimise kaudu parandab amet pidevalt haldustõhusust ja üleminekut pädevuspõhisele personalijuhtimisele.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Tagada personali tõhus planeerimine ja juhtimine, sh hõlbustada personaliteenuste ja värbamisprotsesside digitaliseerimist, et tõhusust veelgi suurendada, ning jätkata jõupingutusi mitmekesiste kandidaatide leidmiseks, positsioneerides eu-LISA IT-maastikul eelistatava tööandjana.
- Arendada personali kutseoskusi ja pädevusi, mis on vajalikud eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide operatiivjuhtimiseks ja arendamiseks.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 13) Haldus- ja põhitegevuspersonali osakaal võrreldes kogu personaliga (töötajad ja liikmesriikide lähetatud eksperdid)	20 % halduse ametikohtadest 70 % põhitegevuse ametikohtadest	osaliselt eesmärgikohane
(KPI 24) Töölt puudumise määr (%) (1) keskmine haiguspuhkuse päevade arv töötaja kohta (tõendita/tõendiga kokku) (2) pikaajalisel haiguspuhkusel olevate töötajate osakaal (%) (3) haiguspuhkust mitte võtnud töötajate osakaal (%)	3 näitajat, mida mõõdetakse igal aastal (1) < 15 päeva töötaja kohta (2) < 10 %* (3) > 15 %	(lähteolukord 2022) (1) eesmärgikohane: 4,1 päeva (2) eesmärgikohane: 3,2 % (3) eesmärgikohane: 51,6 %
(KPI 25) Aastane tööjõu voolavus (%)	≤ 5 %	eesmärgikohane: 2,68 %
(KPI 26) Ametikohtade täidetuse määr (%)	> 94 %	alla eesmärgi: 84,5 %
(KPI 27) Talentide hoidmise indeks (mõõdetakse igal aastal)	positiivne arv (allesjäänud töötajate keskmine tulemuslikkus on lahkuvatel töötajatel omast suurem)	eesmärgikohane: 0,3 (lähteolukord 2022)
(KPI 28) Töötajate kaasamise tase	≥ 63 %	eesmärgikohane: 74 %

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Personalihaldus		
Personali haldamine ja planeerimine tavategevus	eu-LISA organisatsiooniline struktuur on eesmärgipärane ja ametis töötab piisavalt pädevaid spetsialiste, kes aitavad kaasa ameti strateegiliste sihtide ja eesmärkide saavutamisele; töötajatele on tagatud paindlikud ja kaasaegsed töötingimused.	Rutiinsete personaliprotsesside haldamine alates töösuhte alustamisest kuni selle lõpetamiseni (sh õiguste, tööaja ja puhkuste haldamine, liikuvus jne) kooskõlas Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimustega; personaliprotsesside analüüs ja ajakohastamine (sh digitaliseerimine).
Pädevuspõhine personalijuhtimine tavategevus	eu-LISAs on õiged inimesed tööle õigel ametikohtadel, kuna amet värbab, arendab ja hoiab kvalifitseeritud spetsialiste, kes on väga motiveeritud ja pühendunud ameti missiooni ja eesmärkide elluviimisele.	Kogu tööhõivetsükli jooksul õppimise ja arengu teemadel juhendamine, tulemusjuhtimine, töötajate heaolu projektid, organisatsioonikultuuri ja väärtuste tugevdamine, tööandja ja töötajate vahelised suhted, inimeste analüüs, talentide värbamine ja juhtimise arendamine.

Eelarvehaldus, finantsjuhtimine ja hankehaldus

Amet on pühendunud oma sisemiste finantsprotsesside ja hankemenetluste tugevdamisele ja täiustamisele, sealhulgas oma aruandlus- ja analüüsisuutlikkuse pidevale parendamisele, et toetada strateegilist otsustamist ning tagada läbipaistev ja kulutõhus ressursihaldus kooskõlas kohaldatavate määruste, kohustuste ja üldiste juhtimisalaste nõuetega.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Osutada usaldusväärseid ja läbipaistvaid finants- ja hanketeenuseid kooskõlas asjakohaste määruste ja standarditega.
- Toetada strateegiliste otsuste tegemist ja koostada vajalikke finantsaruandeid, seejuures järjepidevalt parandades oma analüüsisuutlikkust, nt seoses eelarve prognoosimise ja planeerimisega; tagada kvaliteetne järelevalve finantstoimingute eelarve täitmise üle.
- Hoida alal usaldusväärset raamatupidamise kontrollisüsteemi kooskõlas üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega, et tagada ameti finantsseisundi nõuetekohane esitamine.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
(KPI 10) Maksete assigneeringud: tühistamise määr	< 5 %	eesmärgikohane: 0,79 %
(KPI 11) Eelarvelised kulukohustused: täitmise määr	95–99 %	eesmärgikohane: 42,5 % ¹¹⁹
(KPI 12) Maksed: täitmise määr	> 95 %	eesmärgikohane: 37,5 %
(KPI 14) Ettenähtud tähtaja jooksul tehtud maksete osakaal (%)	90–100%	eesmärgikohane: 94,9 %
(KPI 17) Hankeprotsessi tõhusus (pärast hanke algatamist tühistatud hangete protsent võrreldes algatatud hangete koguarvuga aastas)	< 25 % mõõdetakse igal aastal	alla eesmärgi: 40 % ¹²⁰
(KPI 18) Hangete haldamine	> 60% hankeprojektidest ajakavas	eesmärgikohane: 125 % ¹²¹
Esialgsete ja lõplike raamatupidamise aastaaruannete õigeaegne esitamine	esialgne raamatupidamise aastaaruanne: 1. märts	esialgne raamatupidamise aastaaruanne es 1. märtsiks
eelarvepädevale institutsioonile ja Euroopa Kontrollikoja	lõplik raamatupidamise aastaaruanne: 1. juuli	lõplik raamatupidamise aastaaruanne esitati 30. juuniks

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Rahandus ja hanked		
Eelarve- ja varahaldus ning finantsjuhtimine tavategevus	Rahanduse ja varade usaldusväärne haldamine; parem suutlikkus eelarvet täpselt planeerida ja täita ning selle üle järelevalvet teha, et toetada tegevust vastavalt asjakohastele standarditele, nõuetele ja määrustele.	Kvaliteetsete ja otstarbekohaste eelarve- ja varahalduse ning finantsjuhtimise teenuste osutamine, et toetada eelarve eest vastutajaid nende planeerimis-, täitmise- ja järelevalveülesannete täitmisel, sealhulgas volitatud eelarvevahendite kasutajana.
Hangete ja soetuste haldamine tavategevus	Käidumeeskondade ja ametisestest funktsioonide toetamine, tagades, et kõiki hanke- ja soetamistoiminguid tehakse nõuetekohaselt ning kooskõlas asjakohaste määruste ja kasutada olevate ressurssidega.	Toimingute koordineerimine ja elluviimine vastavalt rahastamisotsustele; eu-LISA jaoks kaupade, teenuste ja tööde hankimiseks juriidiliste kohustuste (lepingud, ostutellimused jne) võtmise ettevalmistamine.
Ametisene finantskontroll, hanke- ja rahandusauditid tavategevus	eu-LISA tegevus finantsjuhtimise ja hankehalduse valdkonnas on nõuetekohaselt dokumenteeritud, läbi vaadatud ja ajakohastatud kooskõlas asjakohaste standardite ja määrustega.	Sisekontrolli ja usaldusväärse finantsjuhtimise tugevdamiseks eelarvestamise, hangete ja finantsjuhtimisega seotud ametisestest menetluste, abivahendite ja analüüsides süstemaatiline väljatöötamine, läbivaatamine ja seire, sh auditisoovituste rakendamine.

¹¹⁹ Märkimisväärne summa kulukohustuste assigneeringuid tegevuskuludeks (EES, ETIAS, ECRIS-TCN, koostalitlus, IT-infrastruktuur) täidetakse 2023. aasta teisel poolel, mis võimaldab saavutada eelarveliste kulukohustuste täitmise 95 % eesmärgi.

¹²⁰ Tulemusnäitajat mõjutas oluliselt tervisekontrolli ja profülaktika hanke tühistamine, sest pakkumusi ei esitatud.

¹²¹ Ametil õnnestus viia kõik kavandatud hankemenetlused läbi aasta keskpaigaks ja algatada täiendav läbiraakimistega hankemenetlus mobiilsideteenuste hankimiseks, mistõttu KPI ületas alget suurimat saavutatavat tulemust.

Raamatupidamine		
Raamatupidamine tavategevus	Ameti finantsseisundi tõese ja läbipaistva esitamise, varade kaitsmise ja võlgnetavate summade õigeaegse sissenõudmise tagamine vastavalt finantsmäärusele ja kohaldatavatele raamatupidamiseeskirjadele.	eu-LISA raamatupidamise kvaliteedikontrolli süsteemi alalhoidmine, et tagada raamatupidamise aastaaruannetes finantsandmete tööne esitamine; varahalduse kohta ametisestest juhiste andmine; koostöö välisaudiitorite ja Euroopa Kontrollkojaga.

Õigusteenused

Amet tegutseb kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga ja järgib hea haldustava kõrgemaid standardeid, olles jätkuvalt pühendunud oma tegevuses, protsessides ja otsuste tegemisel läbipaistvuse tagamisele, sh seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele.

2025. aasta peamine eesmärk

- Esitada vastavalt vajadusele mitmesugustes küsimustes õigeaegselt õiguslaseid nõuandeid, eksperditeadmisi ja arvamusi.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (juuni 2023)
Õigusnõustamine, õiguslaste arvamuste esitamine ja õiguslane esindamine	Õigusnõustamine, õiguslaste arvamuste esitamine ja õiguslane esindamine ning parima tava soovitude esitamine ettenähtud tähtaegade jooksul	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Õigusteenused tavategevus	Vastavus kohaldatavale õigusraamistikule ja ameti huvide kaitsmine, säilitades samal ajal eu-LISA maine usaldatud ja usaldusväärse partnerina.	Kvaliteetsete õiguslaste eksperditeadmiste pakkumine mitmesugustes küsimustes (nt personaliküsimused, lepingud, dokumentide/lepingute koostamine/läbivaatamine jne), sh JSK valdkonna infosüsteemide toimimise ja regulatiivsete aspektide osas. Lisaülesanded hõlmavad kaebuste, päringute, distsiplinaarmenetluste ja dokumentidele juurdepääsu taotluste käsitlemist ning ELi või liikmesriikide kohtutes toimuvates kohtumenetlustes esindamist.

Ametisisesed tugiteenused (rajatiste haldamine ja ametisisesed IT-teenused)

Ametisisesed tugiteenused on suunatud optimeeritud ja paindliku töökeskkonna arendamisele kõigis eu-LISA tegevuskohtades üle Euroopa. See hõlmab turvalise, tõhusa ja funktsionaalse hoonetaristu loomist kooskõlas ameti strateegiliste eesmärkide ja kestlikkusnõuetega, peegeldades ameti kavatsust muutuda keskkonnasäästlikuks organisatsiooniks.

2025. aasta peamised eesmärgid

- Rakendada jõudluse suurendamise kava, et täita Prantsusmaal Strasbourgis asuvas tegevuskohas nii praeguseid kui ka tulevase jõudlusvajadusi. See tegevus hõlmab andmetöötlusressursside, elektrivarustuse ja jahutussüsteemide optimeerimist.
- Vähendada eu-LISA keskkonnajalajälge, rakendades parandusmeetmete kava, mis põhineb ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi nõuetel.

- Tagada ametisiseste IT-protsesside ja IKT-taristu tõhus hooldus ja arendamine ning ühtlasi suurendada üldist tõhusust ja paindlikkust, jätkates meeskonnatöö hõlbustamiseks koostöö ja ühtsete teenuste parandamist, sh viia valitud IT-teenused üle pilvepõhisele platvormidele ja võtta kasutusele ITIL (infotehnoloogia taristu teek).
- Rakendada ameti sisuhalduse kava, et tagada eu-LISAs nüüdisaegne ja tõhus infohaldus.

Peamised tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Tulemuseesmärk	Lähteolukord (2022)
(KPI 15) Keskkonnanäitaja: CO₂ jalajalg	CO ₂ heitkoguste vähenemine (võrreldes eelmise aastaga)	Lähteolukorrana kasutatakse 2023. aastat, varasemad tulemused ei ole COVID-19 piirangute tõttu usaldusväärsed
Jõudluse suurendamise kava	kulude koguhälve ≤ 10% ajakava koguhälve ≤ 10% ulatuse hälve puudub	lähteolukord puudub
Ametisene IT: teenuste kättesaadavus	> 90% (rakenduste töövoimeag)	eesmärgikohane
Ametisene IT: lõppkasutajate rahulolu	> 90 %	eesmärgikohane

Ülesanded ja projektid

Projektipõhine/-väline ülesanne	Oodatavad tulemused	Kirjeldus ja väljundid
Üldteenused		
Üldteenuste osutamine tavategevusena tavategevus	Tõhus ja keskkonnasäästlik tegevus, mida toetatakse kvaliteetsete ametisestest tugiteenustega kõigis asukohtades; töötajate suurem heaolu tänu tervishoiu ja tööohutuse nõuete järgimisele.	Ametisestest tugiteenuste osutamine kõigis asukohtades, sh logistika, ruumihalduse, kontoritarvete, lähetuste ning rajatistega seotud tegevus ja teenused; kontori pinna suurendamine (ASPIRE), keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi, tervise- ja ohutusalaste protseduuride ning tervishoiu ja tööohutuse riskide kontrollimise ja kõrvaldamise tegevuskava rakendamine.
Üldteenuste parandamine projekt	Rajatiste parem hooldus vastavalt kohalikele tehnilistele nõuetele ja parimatele tavadele.	Strasbourg: tuletõrjevõrgu uuendamine (kompressoriruumi projekteerimine/ehitamine, hüdrantide paigaldamine); konstruktsioonide remont keldrikorruse veekindluse tagamiseks (andmekeskuse ja teenindushoone maa-alused kattekonstruktsioonid).
Andmekeskuste jõudluse suurendamine projekt	Strasbourgi tegevuskoha lühi- ja pikaajaliste elektrivarustus- ja jahutusvajaduste täitmine ning MDC2 valmisolek IT-mooduli majutamiseks ja vajaliku elektrienergia varustamiseks.	Strasbourgi andmekeskus: elektrivarustusvõimsuse suurendamine (neljas generaator ja süvend); jahutussüsteemi tõhususe parandamine, optimeerides olemasolevat paigaldist ja lisades eeljahutuskaevu; kasutada oleva võimsuse suurendamine; MDC2 elektri- ja ehitustööd (sh ajutine parkla).
Ametisene IKT		
Ametisestest IKT-teenuste osutamine tavategevusena tavategevus	Ametisene IT-taristu on töökindel, paindlik ja suure käideldavusega ning IKT-süsteemide, sidevõrkude ja IT-rakenduste valdkondades integreeritud.	Kõikide ametisestest IT-seadmete, rakenduste, võrkude ja sideteenuste hooldus; IKT-teenuste ja -projektide testimine; ametisene kasutajatugi; dokumentide ja andmete haldamise funktsioonid, sh ametisene sisuhoidla ja otsingufunktsioon, töövoogude konfigureerimine).
Ametisene IKT uuendamise ja täiustamise algatused projekt	Ametisene IKT suurem tõhusus.	Ametisestest IT-teenuste jaoks ITIL-metoodika rakendamine; virtuaalse töölaia taristu; uus intranet/ekstranet, otsingumootori konfigureerimine, tööprotsesside läbivaatamine sisemiste talitlusprotsesside parandamiseks.

LISAD

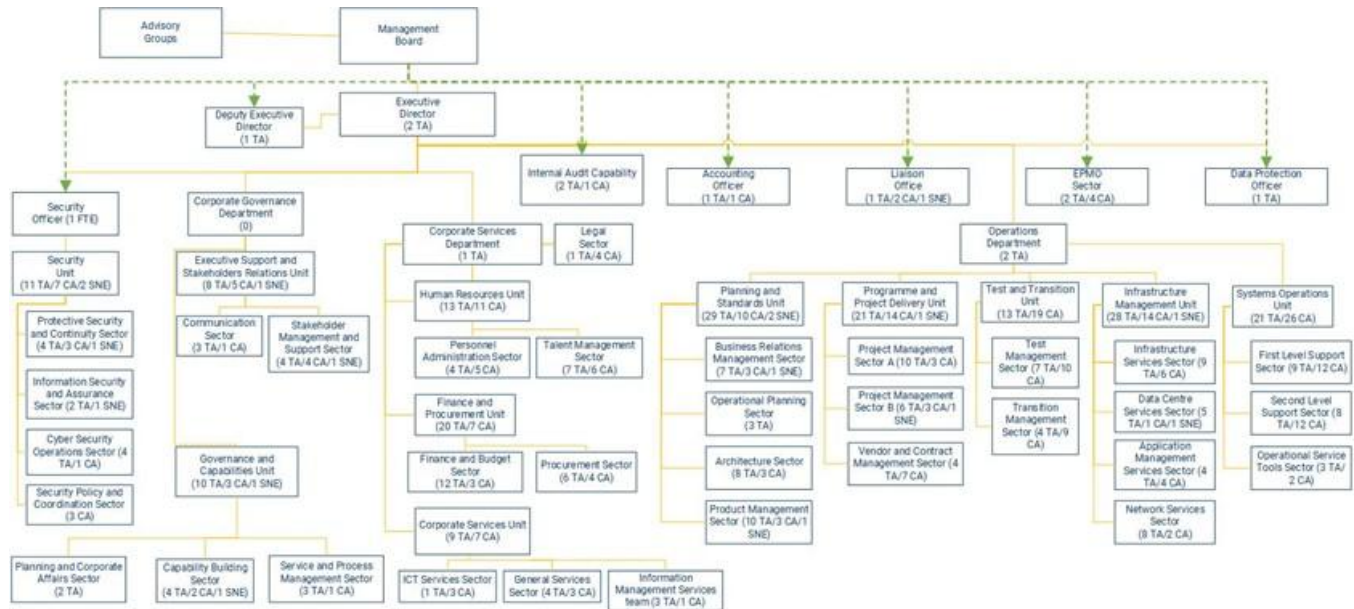

4

I lisa. eu-LISA organisatsiooniskeem

Organisatsiooniskeem kirjeldab eu-LISA organisatsioonilist struktuuri sektoritasandini, sh erifunktsioone ja allüksusi, mis ei kuulu ühegi talituse alla.

Alljärgneval organisatsiooniskeemil on esitatud organisatsiooniliste üksuste töötajate arv 31. detsembri 2023. aasta seisuga.

Joonis 1. Organisatsiooniline struktuur (31. detsembri 2023. aasta seisuga)

Alljärgnevas tabelis on esitatud allüksuste täidetud ja vabade ametikohtade arv 31. detsembri 2023. aasta seisuga. Teave avaldatud töopakumiste kohta on esitatud V lisa jaos, mis käsitleb värbamispoliitikat.

Tabel 7. Talituste töötajate arv töötajate kategooriate kaupa (31. detsembri 2023. aasta seisuga)¹²²

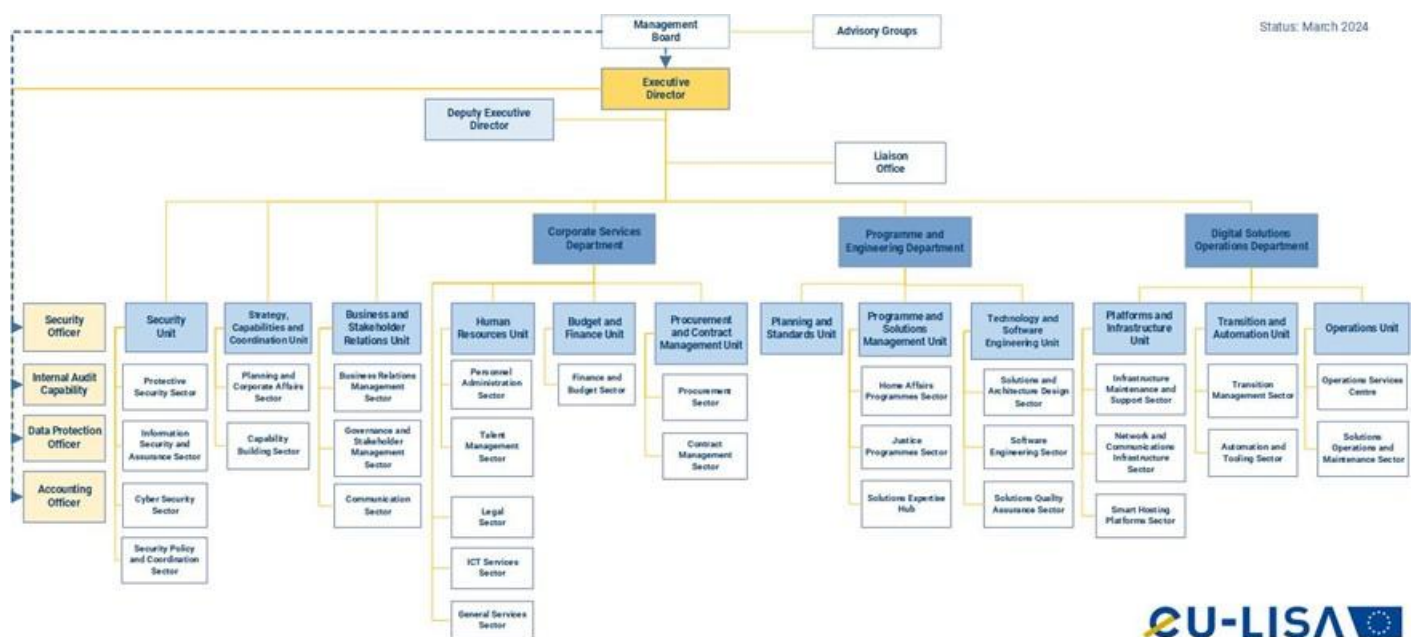
Osakond	Talitus/sektor	Ajutised teenistujad		Lepingulised töötajad		Lähetatud eksperdid		KOKKU
		Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	
Tegevdirektor	Otse tegevdirektori alluvuses olevad funktsioonid	10	1	8	-2	1	0	18
	ei kohaldata	2	0	0	0	0	0	2
	Tegevdirektori asetäitja	1	0	0	0	0	0	1
	Kontaktbüroo	1	0	2	0	1	0	4
	Siseauditi talitus	2	1	1	0	0	0	4
	Projektijuhtimisbüroo	2	0	4	-1	0	0	5
	Peaarvupidaja	1	0	1	-1	0	0	1
	Andmekaitsejuht	1	0	0	0	0	0	1
	Turbetalitus	12	3	7	4	2	0	28
	ei kohaldata	2	0	0	2	0	0	4
	Kaitseturbe ja talitluspidevuse sektor	4	0	3	0	1	0	8
	Infoturbe ja -kindluse sektor	2	1	0	1	1	0	5
	Turbepoliitika ja koordineerimise sektor	0	2	3	0	0	0	5
	Küberturbetoimingute sektor	4	0	1	1	0	0	6

¹²² Veerus „Vaba“ loetletud ametikohad, mille arv on esitatud miinuskärgiga, on lühiajalised lepingulise töötaja ametikohad, mis „laenati“ teiselt talitusest või loodi 2023. aasta lõpus selleks, et tagada tegevuse järjepidevus selliste sisseostetavate teenuste ajutise ametisese hankimise teel, kus konkreetne teenusleping oli lõppenud ja seda ei olnud võimalik pikendada.

Osakond	Talitus/sekto	Ajutised teenistujad		Lepingulised töötajad		Lähetatud ekspertid		KOKKU
		Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	
Üldjuhtimise osakond	<i>ei kohaldata</i>	0	0	0	0	0	0	0
	Juhtimistoe ja sidusrühmasuhete talitus	8	0	5	-1	1	0	13
	<i>ei kohaldata</i>	1	0	0	0	0	0	1
	Teabevahetuse sektor	3	0	1	0	0	0	4
	Sidusrühmade halduse ja toe sektor	4	0	4	-1	1	0	8
	Üldjuhtimise ja suutlikkuse talitus	10	1	3	2	1	1	18
	<i>ei kohaldata</i>	1	0	0	0	0	0	1
	Planeerimise ja sisehalduse sektor	2	0	0	1	0	0	3
	Suutlikkuse arendamise sektor	4	1	2	1	1	1	10
	Teenuse- ja protsessihalduse sektor	3	0	1	0	0	0	4
Ametisiseste teenuste osakond	<i>ei kohaldata</i>	1	0	0	1	0	0	2
	Õigussektor	1	1	4	-2	0	0	4
	Personalitalitus	13	0	11	-3	0	0	21
	<i>ei kohaldata</i>	2	0	0	0	0	0	2
	Personali halduse sektor	4	0	5	-1	0	0	8
	Talendihalduse sektor	7	0	6	-2	0	0	11
	Finants- ja hanketalitus	20	2	7	2	0	0	31
	<i>ei kohaldata</i>	2	0	0	0	0	0	2
	Finants- ja eelarvesektor	12	1	3	0	0	0	16
	Hankesektor	6	1	4	2	0	0	13
	Ametisiseste teenuste talitus	9	3	7	2	0	1	22
	<i>ei kohaldata</i>	1	0	0	0	0	0	1
	IKT-teenuste sektor	1	1	3	1	0	1	7
	Üldteenuste sektor	4	1	3	0	0	0	8
	Infoteenuste rühm	3	1	1	1	0	0	6
Põhitegevuse osakond (jätkub)	<i>ei kohaldata</i>	2	1	0	0	0	0	3
	Planeerimise ja standardite talitus	29	4	10	0	2	0	45
	<i>ei kohaldata</i>	1	0	1	0	0	0	2
	Tegevussuhete halduse sektor	7	2	3	0	1	0	13
	Tegevuse planeerimise sektor	3	0	0	0	0	0	3
	Arhitektuurisektor	8	1	3	0	0	0	12
	Tootehalduse sektor	10	1	3	0	1	0	15
	Programmi- ja projektitalitus	21	4	14	1	1	0	41
	<i>ei kohaldata</i>	1	0	1	0	0	0	2
	Projektijuhtimise sektor A	10	1	3	1	0	0	15
	Projektijuhtimise sektor B	6	3	3	0	1	0	13
	Tarnija- ja lepinguhalduse sektor	4	0	7	0	0	0	11

Osakond	Talitus/sektor	Ajutised teenistujad		Lepingulised töötajad		Lähetatud eksperdid		KOKKU
		Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	Täidetud	Vaba	
Põhitegevuse osakond (jätkub)	Testimise ja ülemineku talitus	13	0	19	3	0	0	35
	ei kohaldata	2	0	0	0	0	0	2
	Testihalduse sektor	7	0	10	3	0	0	20
	Üleminekuhalduse sektor	4	0	9	0	0	0	13
	Taristuhalduse talitus	28	2	14	6	1	0	51
	ei kohaldata	2	0	1	0	0	0	3
	Taristuteenuste sektor	9	2	6	0	0	0	17
	Andmekeskuse teenuste sektor	5	0	1	0	1	0	7
	Rakendushalduse teenuste sektor	4	0	4	3	0	0	11
	Võrguteenuste sektor	8	0	2	3	0	0	13
	Süsteemide käitamise talitus	21	2	26	18	0	0	67
	ei kohaldata	1	0	0	0	0	0	1
	Esimese tasandi toe sektor	9	0	12	15	0	0	36
	Teise tasandi toe sektor	8	0	12	2	0	0	22
	Käiduteenuste abivahendite sektor	3	2	2	1	0	0	8
KOKKU		198	24	135	31	9	2	399

Uue töökorralduse rakendamiseks kohandas eu-LISA oma organisatsioonilist struktuuri kahes etapis – 2024. aasta kevadel ja suvel. Uue organisatsioonilise struktuuriga kaasnes uute organisatsiooniliste üksuste loomine ja mõningate seniste üksuste muutmine või likvideerimine.

Joonis 2. Organisatsiooniline struktuur (2024. aasta märtsi seisuga)

Ümberkorraldamist ja selle edenemist aasta lõpu seisuga kirjeldatakse üksikasjalikumalt 2026.–2028. aasta ühtses programmdokumendis, mis sisaldab aruandlust 2024. aasta kohta.

TÖLGE: Joonis 2 leheküljel 81

Management Board	Haldusnõukogu
Advisory Groups	Nõuanderühmad
EXECUTIVE DIRECTOR	TEGEVDIREKTOR
<i>Deputy Executive Director</i>	<i>Tegevdirektori asetäitja</i>
<i>Liaison Office</i>	<i>Kontaktbüroo</i>
<i>Security Officer</i>	<i>Turbejuht</i>
<i>Internal Audit Capability</i>	<i>Siseauditi talitus</i>
<i>Data Protection Officer</i>	<i>Andmekaitsejuht</i>
<i>Accounting Officer</i>	<i>Peaarvepidaja</i>
SECURITY UNIT	TURBETALITUS
<i>Security Policy and Coordination Sector</i>	<i>Turbepoliitika ja koordineerimise sektor</i>
<i>Information Security and Assurance Sector</i>	<i>Infoturbe ja -kindluse sektor</i>
<i>Cyber Security Sector</i>	<i>Küberturbesektor</i>
<i>Protective Security Sector</i>	<i>Kaitseturbesektor</i>
STRATEGY, CAPABILITIES and COORDINATION UNIT	STRATEEGIA, SUUTLIKKUSE JA KOORDINEERIMISE TALITUS
<i>Capability Building Sector</i>	<i>Suutlikkuse arendamise sektor</i>
<i>Planning and Corporate Affairs Sector</i>	<i>Planeerimise ja sisehalduse sektor</i>
BUSINESS and STAKEHOLDER RELATIONS UNIT	TEGEVUS- JA SIDUSRÜHMASUHETE TALITUS
<i>Business Relations Management Sector</i>	<i>Tegevussuhete halduse sektor</i>
<i>Governance and Stakeholder Management Sector</i>	<i>Üldjuhtimise ja sidusrühmahalduse sektor</i>
<i>Communication Sector</i>	<i>Teabevahetuse sektor</i>
CORPORATE SERVICES DEPARTMENT	AMETISISESTE TEENUSTE OSAKOND
<i>Legal Sector</i>	<i>Õigussektor</i>
<i>ICT Services Sector</i>	<i>IKT-teenuste sektor</i>
<i>General Services Sector</i>	<i>Üldteenuste sektor</i>
HUMAN RESOURCES UNIT	PERSONALITALITUS
<i>Personnel Administration Sector</i>	<i>Personalihalduse sektor</i>
<i>Talent Management Sector</i>	<i>Talendihalduse sektor</i>
BUDGET and FINANCE UNIT	EELARVE- JA FINANTSTALITUS
<i>Finance and Budget Sector</i>	<i>Finants- ja eelarvesektor</i>
PROCUREMENT and CONTRACT MANAGEMENT UNIT	HANKE- JA LEPINGUHALDUSE TALITUS
<i>Procurement Sector</i>	<i>Hankesektor</i>
<i>Contract Management Sector</i>	<i>Lepinguhalduse sektor</i>
PROGRAMME and ENGINEERING DEPARTMENT	PROGRAMMI- ja TEHNOSTUSOSAKOND
PLANNING and STANDARDS UNIT	PLANEERIMISE JA STANDARDITE TALITUS
PROGRAMME and SOLUTIONS MANAGEMENT UNIT	PROGRAMMIDE JA LAHENDUSTE HALDUSE TALITUS
<i>Home Affairs Programmes Sector</i>	<i>Siseküsimuste valdkonna programmide sektor</i>
<i>Justice Programmes Sector</i>	<i>Justiitsvaldkonna programmide sektor</i>
<i>Solutions Expertise Hub</i>	<i>Lahenduste eksperdikeskus</i>
TECHNOLOGY and SOFTWARE ENGINEERING UNIT	TEHNOLOOGIA ja TARKVARATEHNIKA TALITUS
<i>Solutions and Architecture Design Sector</i>	<i>Lahenduste ja arhitektuuri kavandamise sektor</i>

<i>Software Engineering Sector</i>	<i>Tarkvaratehnika sektor</i>
<i>Solutions Quality Assurance Sector</i>	<i>Lahenduste kvaliteedi tagamise sektor</i>
DIGITAL SOLUTIONS OPERATIONS DEPARTMENT	DIGITAALSETE LAHENDUSTE KÄITUSE OSAKOND
PLATFORMS and INFRASTRUCTURE UNIT	PLATVORMIDE JA TARISTU TALITUS
<i>Infrastructure Maintenance and Support Sector</i>	<i>Taristu hooldus- ja tugiteenuste sektor</i>
<i>Network and Communications Infrastructure Sector</i>	<i>Võrgu- ja sidetaristu sektor</i>
<i>Smart Hosting Platforms Sector</i>	<i>Nutimajutusplatvormide sektor</i>
TRANSITION and AUTOMATION UNIT	ÜLEMINEKU- JA AUTOMATISEERIMISTALITUS
<i>Transition Management Sector</i>	<i>Üleminekuhalduse sektor</i>
<i>Automation and Tooling Sector</i>	<i>Automatiseerimise ja abivahendite sektor</i>
OPERATIONS UNIT	KÄIDUTALITUS
<i>Solutions Operations and Maintenance Sector</i>	<i>Lahenduste käituse ja hoolduse sektor</i>
<i>Operations Services Centre</i>	<i>Käiduteenuste keskus</i>

II lisa. Ressursside jaotus tegevuste kaupa

Käesolevas lisas on esitatud eu-LISA personali ja rahaliste vahendite jaotus tegevuste ja ülesannete/projektide kaupa aastatel 2025–2027. Peale selle on eu-LISA märkinud, kui palju on iga ülesande jaoks vaja väliseid teenuseosutajaid, kes täiendavad ameti koosseisulisi töötajaid asjaomase aasta tööprogrammi täitmisel.

Iga tegevuse ja ülesande/projekti põhjendused ja ülevaatlik teave eesmärkide kohta on esitatud 2. peatükis, kus kirjeldatakse eu-LISA 2025. aasta tööprogrammi.

Ülevaade ressursside jaotusest portfelli kaupade aastatel 2025–2027

Mitmeaastane tegevus	2025			2026			2027		
	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve
Siseküsimused	87,5	62,1	138 346 012	91,5	63,1	127 334 012	92,5	62,6	142 134 012
Julgeolek	22,3	13,7	24 486 000	26,3	13,7	24 491 000	27,3	16,2	37 871 000
SIS *	3,3	9,7	17 011 000	3,3	9,7	17 011 000	5,3	9,7	17 011 000
Prüm II	7,0	0,0	3 550 000	10,0	0,0	2 400 000	9,0	2,0	1 200 000
API	12,0	4,0	3 925 000	13,0	4,0	5 080 000	13,0	4,5	19 660 000
Piirid	32,7	18,9	29 528 012	32,7	17,9	49 163 012	31,4	13,1	52 433 012
VIS	13,2	11,5	7 000 000	13,2	10,5	26 635 000	11,9	5,7	29 905 000
EES	14,1	2,6	11 328 012	14,1	2,6	11 328 012	14,1	2,6	11 328 012
ETIAS	5,4	4,8	11 200 000	5,4	4,8	11 200 000	5,4	4,8	11 200 000
Varjupaigaküsimused	21,0	20,0	68 732 000	21,0	22,0	38 080 000	22,3	23,8	36 230 000
Eurodac	21,0	20,0	68 732 000	21,0	22,0	38 080 000	22,3	23,8	36 230 000
Koostalitlus	11,6	9,5	15 600 000	11,6	9,5	15 600 000	11,6	9,5	15 600 000
Koostalitlus	11,6	9,5	15 600 000	11,6	9,5	15 600 000	11,6	9,5	15 600 000
Justiitsküsimused	12,4	6,7	5 752 019	12,4	8,7	3 210 019	12,4	8,7	3 210 019
Justiitsküsimused	12,4	6,7	5 752 019	12,4	8,7	3 210 019	12,4	8,7	3 210 019
ECRIS	2,1	3,9	1 961 019	2,1	3,9	1 961 019	2,1	3,9	1 961 019
e-CODEX	2,3	2,8	1 291 000	2,3	2,8	1 249 000	2,3	2,8	1 249 000
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm	8,0	0,0	2 500 000	8,0	2,0	0	8,0	2,0	0
Taristu	45,4	49,2	55 973 000	45,4	49,2	58 596 000	45,4	49,2	61 721 000
Jagatud süsteemitaristu **	43,6	41,0	35 573 000	43,6	41,0	0	43,6	41,0	0
Jagatud süsteemitaristu (sh varukeskus)	43,6	41,0	35 573 000	43,6	41,0		43,6	41,0	
Võrgud	1,8	8,2	20 400 000	1,8	8,2	0	1,8	8,2	0
Laivõrgud	1,8	8,2	20 400 000	1,8	8,2		1,8	8,2	

Mitmeaastane tegevus	2025			2026			2027		
	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve	Ajutised teenistujad	Lepingulised töötajad ja lähetatud eksperdid	Eelarve
Käitamisalane tugi	15,3	20,8	15 923 000	15,3	20,8	15 713 000	15,3	20,8	14 803 000
Käitamisalane tugi	13,8	18,8	14 170 000	13,8	18,8	0	13,8	18,8	0
Süsteemide turvalisus ja talitluspidevus	8,3	4,4	2 000 000	8,3	4,4		8,3	4,4	
Testimine ja üleminek	1,6	8,4		1,6	8,4		1,6	8,4	
Koolitused liikmesriikidele	3,9	6,0	1 200 000	3,9	6,0		3,9	6,0	
Välistugi			10 970 000						
Koosolekud ja lähetused	1,5	2,0	1 753 000	1,5	2,0	0	1,5	2,0	0
Nõuanderühmad	1,4	2,0	1 622 000	1,4	2,0		1,4	2,0	
Muud koosolekud ja lähetused			80 000						
Schengeni hindamised	0,1	0,0	51 000	0,1	0,0		0,1	0,0	
3. jaotis kokku	161	139	215 994 031	165	142	204 853 031	166	141	221 868 031
Ameti tasandi tegevus ***	108,5	65,3	0	108,5	66,3	0	108,5	65,3	0
Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus	35,9	9,1		35,9	9,1		35,9	9,1	
Sidusrühmahaldus ja teabevahetus	16,6	7,0		16,6	8,0		16,6	8,0	
Ameti julgeolek ja toimepidevus	4,0	8,0		4,0	8,0		4,0	7,0	
Personalihaldus	14,0	11,0		14,0	11,0		14,0	11,0	
Eelarve haldamine, finantsjuhtimine ja hankehaldus	25,0	15,0		25,0	15,0		25,0	15,0	
Õigusteenused	3,0	2,0		3,0	2,0		3,0	2,0	
Ametisisesed tugiteenused	10,0	13,2		10,0	13,2		10,0	13,2	
KOKKU	269	204	215 994 031	273	208	204 853 031	274	207	221 868 031

* SISI portfelli hõlmab täistööajale taandatud töötajaid digitaalse reisirakenduse jaoks.

** Jagatud süsteemitaristu portfelli hõlmab täistööajale taandatud töötajaid süsteemide käitamise jaoks.

*** Ei rahastata 3. jaotise raames.

III lisa. Rahalised vahendid aastatel 2025–2027

Käesolevas lisas on esitatud teave eu-LISA tulude ja kulude, eelarve täitmise ning kulukohustuste ja maksete assigneeringute tühistamise kohta.

TULUD

TULUD* miljonites eurodes	2024	2025
	eu-LISA hinnangulised tulud	Eelarveproгноos
ELi toetus	257,407	291,118
Muu tulu	9,962	-
Tulud kokku	267,370	291,118

* Välja arvatud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenev sihtotstarbeline tulu

Üldtulud (miljonites eurodes)

TULUD miljonites eurodes	2023 *	2024	2025		VAR 2025/2024	Kavandatud 2026. aastaks	Kavandatud 2027. aastaks
	Vastuvõetud eelarve	eu-LISA hinnangulised tulud	Ameti taotlus	Eelarveproгноos			
1. Tulu lõivudest ja tasudest							
2. ELi toetus	280,676	257,407	291,118		1,131	297,561	355,736
sh varasemate aastate ülejäägist tulenev sihtotstarbeline tulu	3,706	26,282	1,108		0,042		
3. Kolmandate riikide osamaksed (sh EFTA ja kandidaatriigid)	21,364	9,962					
sh EFTA	21,364	9,962					
sh kandidaatriigid							
4. Muud osamaksed	20,235	3,608	4,116		1,141	3,080	3,080
sh rahalist toetust käsitlev leping, sihtotstarbelised toetused		3,608	4,116		1,141	3,080	3,080
5. Haldustegevus							
6. Tulu tasulistest teenustest							
7. Eelarvetasakaalu hälvete korrigeerimine							
KOKKU	302,095	270,978	295,234		1,090	300,641	358,816

* Täidetud eelarve

Täiendav ELi rahastus: sihttoetused, osamaksed ja teenusetasemelepped (miljonites eurodes)

TULUD täiendav ELi rahastus järgmistest allikatest:	2023	2024	2025		VAR 2025/2024 (%)	Kavandatud 2026. aastaks	Kavandatud 2027. aastaks
	Täidetud	eu-LISA hinnang	eu-LISA taotlus	Eelarveproгноos			
sihttoetused (FFR artikkel 7)							
rahalist toetust käsitlevad lepingud (FFR artikkel 7)		3,608	4,116		1,141	3,080	3,080
teenustasemelepped (FFR artikli 43 lõige 2)							
KOKKU	0	3,608	4,116	0	1,141	3,080	3,080

* FFR: eu-LISA finantseeskirjad.¹²³

¹²³ eu-LISA finantseeskirjad, mis kehtivad alates 1. septembrist 2019 ja võeti vastu haldusnõukogu otsusega nr 2019-198.

KULUD

KULUD* miljonites eurodes	2024		2025	
	Kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud	Kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud
1. jaotis	44,044	44,044	58,381	58,381
2. jaotis	31,386	31,386	36,607	36,607
3. jaotis	199,968	191,939	215,994	196,130
Kulud KOKKU	275,398	267,370	310,982	291,118

* Välja arvatud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenev sihtotstarbeline tulu

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes)

KULUD ** miljonites eurodes	KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD						
	2023 eelarve*	2024 eelarve	Eelarveprojekt 2025		VAR 2025/2024	Kavandatud 2026. aastaks	Kavandatud 2027. aastaks
			eu-LISA taotlus	Eelarveprognoos			
1. JAOTIS: Personalikulud	41,669	44,044	58,381		132,55 %	57,500	57,547
Palgad ja toetused	38,217	39,249	53,784		137,03 %	52,890	52,937
sh ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad	25,884	26,014	39,793		152,97 %	39,972	40,019
sh koosseisuväline personal	12,332	13,236	13,991		105,70 %	12,918	12,918
Värbamisega seotud kulud	0,299	0,203	0,840		413,79 %	0,840	0,840
Lähetuskulud	0,586	0,660	0,560		84,85 %	0,560	0,560
Sotsiaal- ja meditsiiniteenuste taristu	1,537	2,522	1,897		75,22 %	1,910	1,910
Koolitus	1,029	1,410	1,300		92,20 %	1,300	1,300
2. JAOTIS: Taristu- ja halduskulud	27,461	31,386	36,607		116,63 %	36,607	36,607
Hoonete rentimine ja seonduvad kulud	4,458	8,950	11,996		134,03 %	11,996	11,996
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	8,191	3,754	7,059		188,04 %	7,059	7,059
Vallasvara ja seonduvad kulud	0,136	0,436	0,950		217,89 %	0,950	0,950
Jooksvad halduskulud	1,523	1,686	1,774		105,23 %	1,774	1,774
Koosolekute kulud	0,562	0,747	0,813		108,84 %	0,813	0,813
Teave ja väljaanded	1,016	1,540	1,450		94,16 %	1,450	1,450
Välised tugiteenused	6,184	9,046	8,706		96,24 %	8,706	8,706
Julgeolek	5,392	5,227	3,859		73,83 %	3,859	3,859
3. JAOTIS: Tegevuskulud	214,194	199,968	215,994		108,01 %	204,853	221,868
Taristu	50,131	55,750	55,973		100,40 %	58,596	61,721
Siseküsimused	144,355	124,505	138,346		111,12 %	127,334	142,134
Justitsküsimused	6,289	4,291	5,752		134,05 %	3,210	3,210
Käitamisalane tugi	13,418	15,422	15,923		103,25 %	15,713	14,803
Liikmesriikide ja komisjoni toetamine	0,000	0,000	0,000			0,000	0,000
KULUD KOKKU	283,324	275,398	310,982		112,92 %	298,960	316,022

* Täidetud eelarve

** Välja arvatud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenev sihtotstarbeline tulu, täiendavad üksikasjad on esitatud XI lisas.

Alljärgnevas tabelis on esitatud eu-LISA 3. jaotise tegevuskulude üksikasjalikum jaotus:

KULUD ** <i>miljonites eurodes</i>	KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD						
	2023. a eelarve*	2024. a eelarve	Eelarveprojekt 2025		VAR 2025/2024	Kavandatud 2026. aastaks	Kavandatud 2027. aastaks
			eu-LISA taotlus	Eelarvepr ognoos			
3. JAOTIS: Tegevuskulud	214,194	199,968	215,994	-	108,01 %	204,853	221,868
Taristu	50,131	55,750	55,973	-	100,40 %	58,596	61,721
Siseküsimused	144,355	124,505	138,346	-	111,12 %	127,334	142,134
SIS	22,506	18,278	17,011	-	93,07 %	17,011	17,011
API ruuter	-	-	3,925	-	-	5,080	19,660
Prümi ruuter	-	4,150	3,550	-	-	2,400	1,200
VIS	7,609	33,504	7,000	-	20,89 %	26,635	29,905
EES	48,918	15,403	11,328	-	73,54 %	11,328	11,328
ETIAS	9,268	17,819	11,200	-	62,85 %	11,200	11,200
Eurodac	3,625	4,662	68,732	-	1474,27 %	38,080	36,230
Koostalitlus	52,429	30,689	1,961	-	65,37 %	1,961	1,961
Justiitsküsimused	6,289	4,291	5,752	-	134,05 %	3,210	3,210
ECRIS	4,169	3,000	1,961	-	65,37 %	1,961	1,961
e-CODEX	2,120	1,291	1,291	-	100,00%	1,249	1,249
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm	-	-	2,500	-	-	-	-
Käitamisalane tugi	13,418	15,422	15,923	-	103,25 %	15,713	14,803
Liikmesriikide ja komisjoni toetamine	-	-	-	-	0,00 %	-	-
3. jaotise KULUD KOKKU	214,194	199,968	215,994	-	108,01 %	204,853	221,868

* Täidetud eelarve

** Välja arvatud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenev sihtotstarbeline tulu, täiendavad üksikasjad on esitatud XI lisas.

Maksete assigneeringud (miljonites eurodes)

KULUD ** miljonites eurodes	MAKSETE ASSIGNEERINGUD						
	2023. a eelarve*	2024. a eelarve	Eelarveprojekt 2025		VAR 2025/2024	Kavandatud 2026. aas- taks	Kavandatud 2027. aas- taks
			eu-LISA taotlus	Eelarvepr ognoos			
1. JAOTIS: Personalikulud	40,789	44,044	58,381		132,55 %	57,500	57,547
Palgad ja toetused	38,217	39,249	53,784		137,03 %	52,890	52,937
sh ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad	25,884	26,014	39,793		152,97 %	39,972	40,019
sh koosseisuväline personal	12,332	13,236	13,991		105,70 %	12,918	12,918
Värbamisega seotud kulud	0,051	0,203	0,840		413,79 %	0,840	0,840
Lähetuskulud	0,563	0,660	0,560		84,85 %	0,560	0,560
Sotsiaal- ja meditsiiniteenuste taristu	1,222	2,522	1,897		75,22 %	1,910	1,910
Koolitus	0,736	1,410	1,300		92,20 %	1,300	1,300
2. JAOTIS: Taristu- ja halduskulud	15,107	31,386	36,607		116,63 %	36,607	36,607
Hoonete rentimine ja seonduvad kulud	3,312	8,950	11,996		134,03 %	11,996	11,996
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	5,006	3,754	7,059		188,04 %	7,059	7,059
Vallasvara ja seonduvad kulud	0,115	0,436	0,950		217,89 %	0,950	0,950
Jooksvad halduskulud	1,246	1,686	1,774		105,23 %	1,774	1,774
Koosolekute kulud	0,124	0,747	0,813		108,84 %	0,813	0,813
Teave ja väljaanded	0,399	1,540	1,450		94,16 %	1,450	1,450
Välised tugiteenused	2,678	9,046	8,706		96,24 %	8,706	8,706
Julgeolek	2,228	5,227	3,859		73,83 %	3,859	3,859
3. JAOTIS: Tegevuskulud	246,143	191,939	196,130		102,18 %	203,454	261,582
Taristu	56,423	51,004	41,103		80,59 %	64,884	87,004
Siseküsimused	175,233	122,265	133,617		109,28 %	119,647	155,151
Justiitsküsimused	3,306	4,396	5,487		124,80 %	3,210	3,210
Käitamisalane tugi	11,181	14,273	15,923		111,56 %	15,713	16,217
Liikmesriikide ja komisjoni toetamine	0,000	0,000	0,000			0,000	0,000
KULUD KOKKU	302,040	267,370	291,118		108,88 %	297,561	355,736

* Täidetud eelarve

** Välja arvatud rahalist toetust käsitlevatest lepingutest tulenev sihtotstarbeline tulu, täiendavad üksikasjad on esitatud XI lisas.

Alljärgnevas tabelis on esitatud eu-LISA 3. jaotise tegevuskulude üksikasjalikum jaotus:

KULUD ** <i>miljonites eurodes</i>	MAKSETE ASSIGNEERINGUD						
	2023. a eelarve*	2024. a eelarve	Eelarveprojekt 2025		VAR 2025/2024	Kavandatud 2026. aas- taks	Kavandatud 2027. aas- taks
			eu-LISA taotlus	Eelarvepr ognoos			
3. JAOTIS: Tegevuskulud	246,143	195,547	200,246		102 %	203,454	261,582
Taristu	56,423	51,004	41,103		81 %	64,884	87,004
Siseküsimused	175,233	122,265	133,617		109 %	119,647	155,151
SIS	25,117	18,960	16,010		84 %	17,011	17,011
API ruuter	-	-	3,925		-	5,080	19,660
Prümi ruuter	-	4,150	3,550		86 %	2,400	1,200
VIS	23,007	30,015	7,044		23 %	7,000	7,000
EES	45,827	23,600	11,328		48 %	11,328	11,328
ETIAS	43,507	11,395	11,200		98 %	11,200	11,200
Eurodac	5,073	5,913	64,432		1090 %	50,028	72,152
Koostalitlus	32,703	28,233	16,128		57 %	15,600	15,600
Justiitsküsimused	3,306	8,004	9,603		120 %	3,210	3,210
ECRIS	2,887	3,105	1,696		55 %	1,961	1,961
e-CODEX	0,419	1,291	1,291		100 %	1,249	1,249
Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm	-	3,608	6,616		-	-	-
Käitamisalane tugi	11,181	14,273	15,923		112 %	15,713	16,217
Liikmesriikide ja komisjoni toetamine							
3. jaotise KULUD KOKKU	246,143	195,547	200,246		102 %	203,454	261,582

* Täidetud eelarve

EELARVE TÄITMINE ja assigneeringute tühistamine (miljonites eurodes)

EELARVE TÄITMINE <i>miljonites eurodes</i>	2021	2022	2023
Tegelikult saadud tulu (+)	267,790	338,652	315,600
Tehtud maksed (–)	-249,827	-257,099	-280,676
Assigneeringute ülekandmine (–)	-28,351	-73,061	-93,314
Ülekantud assigneeringute tühistamine (+)	0,760	1,246	0,813
Korrigeerimine seoses sihtotstarbelise tulu assigneeringute ülekandmisega eelmisest aastast (+)	12,703	16,550	58,656
Vahetuskursi erinevused (+/–)	-0,000	-0,006	-0,000
Korrigeerimine seoses eelmise aasta negatiivse saldo (–)	3,611	3,076	26,282
KOKKU	3,076	26,282	1,108

IV lisa. Personal: kvantitatiivne analüüs

Käesolevas lisas on esitatud ülevaade ja analüüs eu-LISA personali kõigi kategooriate lõikes planeerimisperioodil toimunud muutuste kohta.

A. Koosseisulised töötajad ja liikmesriikide lähetatud eksperdid

eu-LISA personali muutuste puhul, mis on esitatud tabelis 08, on võetud arvesse kinnitatud ametikohti, mis põhinevad vastuvõetud määrustel, ja eeldatavaid uusi ametikohti, mis tulenevad komisjoni ettepanekutest uute süsteemide kohta, st mis on vajalikud seoses reisijaid käsitleva eelteabe (API) ruuteriga, digitaalse reisirakendusega jne.

Tabel 8. Töötajate arv ja selle muutused kõigis kategooriates, 2023–2027 (täistööaja ekvivalent)

AMETI TÖÖTAJAD	2023			2024	2025 ¹²⁴	2026	2027
Ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad	Kinnitatud eelarve	Tegelikult täidetud ametikohad seisuga 31.12.2022	Ametikohade täidetuse määr (%) ¹²⁵	Kinnitatud	Kavandatud	Kavandatud	Kavandatud
Administraatorid (AD)	169	148	87,57 %	186	216	220	221
Assistendid (AST)	53	50	94,34 %	53	53	53	53
Assistendid/sekretärid (AST/SC)	0	0	0,00 %	0	0	0	0
KOKKU	222	198	89,19 %	239	269	273	274
KOOSSEISUVÄLINE PERSONAL	Kinnitatud eelarve	Täidetud ¹²⁶ seisuga 31.12.2023	Täitmise määr (%)	Arv seisuga 31.12.2022	2024. a kinnitatud eelarve	Kavandatud 2025. aastaks	Kavandatud 2026. aastaks
Lepingulised töötajad (CA)	166	128	77,11 %	135	171	193	197
Liikmesriikide lähetatud eksperdid (SNE)	11	10,6	96,36 %	9	11	11	11
KOKKU	177	138,6	78,31 %	144	182	214	208
PERSONAL KOKKU	399	336,6	84,36 %	342	421	473	481

Lisateave on esitatud V lisa jaos, mis käsitleb eu-LISA värbamispoliitikat.

B. Täiendav koosseisuväline personal, keda eeldatavasti rahastatakse sihttoetustest, osamaksetest või teenustasemelepete alusel

Varem ei ole eu-LISAs ühegi töötaja palkamist rahastatud sihttoetustest, osamaksetest ega teenustasemelepete alusel. Ühiste uurimiserühmade koostööplatvormi jaoks eraldatud koosseisuvälise personali ametikohti kavatakse rahastada eu-LISA ja komisjoni vahel sõlmitava rahalist toetust käsitleva lepingu kaudu, nagu on näidatud järgmises tabelis.

Kavandatud täistööajale taandatud töötajad	2024	2025	2026	2027
Lepingulised töötajad (CA)	0	0	2	2
Ajutised teenistujad (TA) ¹²⁷	4	8	8	8
Liikmesriikide lähetatud eksperdid	0	0	0	0

¹²⁴ NB! 2025.–2027. aasta arvandmed on esialgsed.

¹²⁵ Ametikohade täidetuse määra puhul võetakse arvesse ainult kinnitatud ametikohti ja 31. detsembri 2023. aasta seisuga tööl olnud töötajaid.

¹²⁶ 31. detsembri 2023. aasta seisuga rahastati kõiki eu-LISA ametikohti ELi toetusest, ühtegi ametikohta ei rahastatud muudest allikatest.

¹²⁷ Ühtse programmdokumendi vorm ei sisalda rida ajutiste teenistujate kohta; kuna aga neid ametikohti rahastatakse ühiste uurimiserühmade koostööplatvormiga seoses sõlmitava rahalist toetust käsitleva lepingu alusel, kajastatakse neid käesolevas dokumendis.

Kavandatud täistööajale taandatud töötajad	2024	2025	2026	2027
(SNE)				
KOKKU	4	8	10	10

C. Muu personal

Toetavate teenuste osutajad¹²⁸

eu-LISA kasutab jätkuvalt toetavate teenuste osutajaid (*välistuge*) teenuste või projektide jaoks, millega ameti koosseisulised töötajad ei saa tegeleda ebapiisavate eelarvevahendite tõttu, samuti nõutava erialase kvalifikatsiooni või teadmiste tõttu, mis ei ole ametisiseselt kättesaadavad.

Ametiväliseid tugiteenuseid osutatakse kahe raamlepingu alusel ning need jagunevad ülesannete täitmise laadi ja asukoha järgi neljaks osaks.

Tabel 9. Toetavate teenuste osutajad: ametivälised tugiteenused

Raamleping	Raamlepingu kestus	Lepingu liik	Lepinguprofiili kategooriad	Tegelikult olemas seisuga 31.12.2023
Raamleping LISA/2019/OP/02 1. osa: IT-tugi Strasbourgis/Brüsselis 3. osa: haldustugi Strasbourgis/Brüsselis 4. osa: haldustugi Tallinnas Raamleping LISA/2019/NP/19 IT-tugi Tallinnas	4 aastat (2019–2023)	Aeg ja vahendid	Haldus- ja IT-tugi	34 täistööajale taandatud ametikohta
				69 täistööajale taandatud ametikohta
		Kindlaksmääratud aeg ja vahendid	IT-tugi	<i>ei kohaldata</i>
		Fikseeritud hind		<i>ei kohaldata</i>
Raamleping LISA/2022/OP/04 1. osa: IKT-alased nõustamisteenused 2. osa: muud kui IKT-alased nõustamisteenused	4 aastat (2023–2027)	Aeg ja vahendid	IKT-alased nõustamisteenused Muud kui IKT-alased nõustamisteenused	<i>ei kohaldata</i>
		Kindlaksmääratud aeg ja vahendid		
		Fikseeritud hind		

Tabelist 9 nähtub, et eu-LISA on sõlminud uue raamlepingu ametiväliste tugiteenuste osutamiseks aastatel 2023–2027: LISA/2022/OP/04. Muude kui IKT-alaste nõustamisteenuste osutamiseks (2. osa) sõlmiti leping 2023. aasta novembris ning kindlaksmääratud ajal ja vahenditel põhinevate teenuste tellimusi hakati esitama 2023. aasta detsembris. 2024. aasta alguses sõlmis eu-LISA lepingu IKT-alaste nõustamisteenuste osutamiseks (1. osa): FWC LISA/2022/OP/04/01. Neid kahte raamlepingut kasutatakse ametiväliste tugiteenuste hankimiseks aastatel 2023–2027.

Tabelis 10 on esitatud eespool nimetatud raamlepingute alusel aastas hinnanguliselt kasutatavad välistoe ressursid. Ametiväliste tugiteenuste osutamiseks kasutatavad kinnitatud ressursid hõlmavad nii seni kinnitatud täistööajale taandatud ametikohti kui ka igaks aastaks ette nähtud täiendavaid täistööajale taandatud ametikohti. Edaspidi sõltub ametiväliste tugiteenuste kasutamine suurel määral rahaliste vahendite kättesaadavusest.

Tabel 10. Eeldatav välistugi aastatel 2024–2026 (täistööajale taandatud töötajate arv)

Eeldatav välistugi	2024	2025	2026
	Kinnitatud	Kavandatud	Kavandatud
Aeg ja vahendid	182	145,65	141,15
Kindlaksmääratud aeg ja vahendid	10,05	5,3	3,8
VÄLISTUGI KOKKU	192,5	148,95	143,95

Ajutised töötajad

Amet palkab uusi töötajaid lühiajaliste ülesannete täitmiseks või pikaajalisel puhkusel olevate või muul põhjusel (nt invaliidsuse tõttu) töölt eemal viibivate töötajate asendamiseks. Üldjuhul palgatakse sellised töötajad toetavate teenuste osutajate (välistoe) raamlepingu alusel või lepinguliste töötajatena tähtajalise või lühiajalise töölepingu alusel ning tavaliselt kajastatakse neid statistikas vastava lepinguliigi järgi.

Amet on palkamas ajutisi töötajaid uue raamlepingu alusel. Kui see menetlus jõuab lõpule, võib ajutiste töötajate arv suureneda, samas kui toetavate teenuste osutajatena palgatud (täistööajale taandatud) töötajate arv peaks proportsionaalselt vähenema, mistõttu eelarvele mõju ei avaldu.

¹²⁸ Teenuseosutajatega sõlmib lepingu eraõiguslik äriühing ja nad täidavad horisontaalset / toetavat laadi eriülesandeid allhanke korras. Komisjon kasutab järgmisi üldisi kriteeriume: 1) komisjoniga individuaalseid lepinguid ei sõlmita, 2) teenust osutatakse komisjoni ruumides, mis on tavaliselt varustatud töölaua ja arvutiga, 3) teenuseosutajad on administratiivselt seotud komisjoniga (rinnamärk jne) ja 4) teenus aitab luua lisaväärtust.

	2023. aastal täistööajale taandatud töötajate arv kokku
Arv	2

Mitmeaastane personalipoliitika kava aastateks 2025–2027

eu-LISA mitmeaastane personalipoliitika kava aastateks 2025–2027 hõlmab ameti planeeritud ja ELi eelarvemenetluse raames kinnitatud ajutisi teenistujaid (ameti töötajaid) ning ka lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte (koosseisuvälist personali).

A. Ameti töötajad

Tabelis 11 on esitatud ülevaade ajutiste teenistujate ametikohtadest vastavalt ametikohtade loetelule, arvestades järgmist:

- töötajate arvu suurenemine seoses hiljuti vastu võetud komisjoni ettepanekute ja ELi määrustega uute süsteemide kohta, st seoses ühiste uurimisrühmade koostööplatvormiga, viisade digitaliseerimisega, Prüm II keskruuteriga, uuesti sõnastatud Eurodaci määrusega, taustakontrollimäärustega, ELi digitaalse reisirakendusega ja API ruuteriga;
- tegevusüksuste palgaastmete muudatused, mis tulenevad personalieeskirjade I B lisa kohaselt arvatud hinnangulisest ümberklassifitseerimisest.

Tabel 11. Ametikohtade loetelu aastatel 2025–2027

Tegevusüksus ja palgaaste	2023				2024		2025		2026		2027	
	Kinnitatud eelarve		Tegelikult täidetud ametikohad 31.12.		Kinnitatud eelarve		Kavandatud		Kavandatud		Kavandatud	
	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised
AD 16		0		0		0		0		0		0
AD 15		1		0		0		0		0		0
AD 14		1		2		2		2		2		2
AD 13		3		1		3		3		3		3
AD 12		4		3		4		5		5		5
AD 11		11		2		11		10		10		10
AD 10		12		12		13		15		15		15
AD 9		22		17		27		27		28		28
AD 8		38		25		41		32		36		36
AD 7		11		28		11		16		16		16
AD 6		46		12		52		51		52		52
AD 5		20		46		22		56		53		54
AD kokku		169		148		186		216		220		221
AST 11		0		0		0		0		0		0
AST 10		0		0		0		0		0		0
AST 9		1		1		1		1		1		1
AST 8		4		2		5		6		6		6
AST 7		6		4		8		10		10		10
AST 6		12		12		12		12		12		12
AST 5		11		11		10		9		9		9
AST 4		13		6		15		11		11		11
AST 3		6		14		2		4		4		4
AST 2		0		0		0		0		0		0
AST 1		0		0		0		0		0		0
AST kokku		53		50		53		53		53		53
AST/SC 6		0		0		0		0		0		0
AST/SC 5		0		0		0		0		0		0
AST/SC 4		0		0		0		0		0		0
AST/SC 3		0		0		0		0		0		0

Tegevusüksus ja palgaaste	2023				2024		2025		2026		2027	
	Kinnitatud eelarve		Tegelikult täidetud ametikohad 31.12.		Kinnitatud eelarve		Kavandatud		Kavandatud		Kavandatud	
	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised	Alalised	Ajutised
AST/SC 2		0		0		0		0		0		0
AST/SC 1		0		0		0		0		0		0
AST/SC kokku		0		0		0		0		0		0
KOKKU		222		198		239		269		273		274

B. Koosseisuväline personal

Järgmistes tabelites on esitatud lepinguliste töötajate ja liikmesriikide lähetatud ekspertide ametikohtade hinnanguline arv täistööajale taandatud töötajate arvuna, mis hõlmab komisjoni ettepanekutest tulenevat täiendavat personali.

Lepingulised töötajad

Tabel 12. Lepingulised töötajad aastatel 2025–2027 (täistööajale taandatud töötajate arv)

LEPINGULISED TÖÖTAJAD	Kinnitatud eelarve 2023	Täidetud seisuga 31.12.2023	Arv seisuga 31.12.2023	Kinnitatud eelarve N (2024)	Kinnitatud eelarve N+1 (2025) ¹²⁹	Kinnitatud eelarve N+2 (2026)	Kinnitatud eelarve N+3 (2027)
IV tegevusüksus	108	82	89	114	136	139	136,5
III tegevusüksus	57	44	44	56	56	67	58
II tegevusüksus	1	2	2	1	1	1	1
I tegevusüksus	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	166	128	135	171	193	197	195,5

Liikmesriikide lähetatud eksperdid

Tabel 13. Liikmesriikide lähetatud eksperdid aastatel 2025–2027 (täistööajale taandatud töötajate arv)

LIIKMESRIIKIDE LÄHETATUD EKSPERDID	Kinnitatud eelarve 2023	Täidetud seisuga 31.12.2023	Arv seisuga 31.12.2023	Kinnitatud eelarve N (2024)	Kinnitatud eelarve N+1 (2025)	Kinnitatud eelarve N+2 (2026)	Kinnitatud eelarve N+3 (2027)
KOKKU	11	10.6	9	11	11	11	11

¹²⁹ See arv sisaldab 21 lepinguliste töötajate IV tegevusüksuse ametikohta, mis tulenevad aastateks 2025–2027 töötajate ajutise üleviimise kohta Frontexiga sõlmitud lepingust.

Värbamisproгноos 2025. aastaks seoses pensionile jäämise, liikuvuse või uute taotletud ametikohtadega

Ameti värbamisproгноos hõlmab töötajate asendamist tööjõu volavuse või pensionile jäämise tõttu ning tuleneb ka komisjoni ettepanekutest, millega nähakse 2025. aastaks ette lisatöötajaid, kui vastavad valikumenetlused ei ole 2024. aasta lõpuks lõpule viidud.

Ametinimetuse ametis	Lepingu liik		Ajutised teenistujad /ametnikud		Lepinguli- sed tööta- jad
	Pensionile mineku / töölase lii- kuvuse tõttu	Lisaülesanne- tega seoses taotletud uued ametikohad	Sisesed (sulgudes)	Välised (sulgudes)	
Testimise haldamine		Prüm II	AD5–AD7	TA, AD5	
Võrgu haldamine		JITs CP	AD5–AD7	TA, AD5	
Taristu haldamine/muutuste haldamine		JITs CP	AD5–AD7	TA, AD5	
Süsteemide ja rakenduste haldamine		JITs CP	AD5–AD7	TA, AD5	
Valdkonnaülesed teenused (rahandus ja han- ked; personal)		JITs CP	AD5–AD7	TA, AD5	
Tegevussuhted ja sidusrühmade haldamine		JITs CP	AD5–AD7	TA, AD5	
IT vanemametnik – arhitektuur		API	AD5–AD7	TA, AD7	
Testimise haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Võrgu haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Taristu haldamine / süsteemide ja rakenduste haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Taristu haldamine / süsteemide ja rakenduste haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Taristu haldamine / süsteemide ja rakenduste haldamine		API	–	IV tegevusük- sus	
Taristu haldamine / süsteemide ja rakenduste haldamine		API	–	IV tegevusük- sus	
Turbe haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Turbe haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Turbe haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Turbe haldamine		API	–	IV tegevusük- sus	
Turbe haldamine		API	–	IV tegevusük- sus	
Esimese tasandi tugi (ööpäevaringne)		API	–	IV tegevusük- sus	
Teise tasandi tugi (ööpäevaringne) ja käita- mise abivahenditega seotud tugi		API	–	IV tegevusük- sus	
Programmi ja toote haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD7	
Projekti juhtimis- ja projektitugi		API	–	III tegevusüksus	
Valdkonnaülesed teenused (rahandus, han- ked, teabevahetus, personal)		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Valdkonnaülesed teenused (rahandus, han- ked, teabevahetus, personal)		API	AD5–AD7	TA, AD5	
Tegevusanalüüs, vajaduste haldamine, si- dusrühmade haldamine		API	AD5–AD7	TA, AD7	
Tegevusanalüüs, vajaduste haldamine, si- dusrühmade haldamine		API	–	III tegevusüksus	
Üldjuhtimine		e-VISA	–	IV tegevusük- sus	

Praegu ei näe amet ette personaliga seotud muutusi, mis tooksid kaasa asutustevahelise liikuvuse. Kui need toimuvad, teatatakse sellest.

V lisa. Personal: kvalitatiivne analüüs

Käesolevas lisas on esitatud lisateave eu-LISA personaliplaneerimise, kõigi personalikategooriate värbamispoliitika, töötulemuste hindamise, ümberklassifitseerimise ja edutamise, liikuvuse, haridusvõimaluste ning soolise ja geograafilise tasakaalu kohta.

A. Värbamispoliitika

Ameti värbamispoliitikat reguleerivad Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimused ja Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade rakendusnormid. Nende dokumentidega reguleeritakse valikumenetlusi, eri personalikategooriate palgaastmeid, töösuhte liiki ja kestust ning ajutiste teenistujate (TA), lepinguliste töötajate (CA) ja liikmesriikide lähetatud ekspertide (SNE) ametiprofiile.

Tabel 14. Värbamise rakendusnormid

		Jah	Ei	Kui ei, siis mis muud rakendusnormid on kehtestatud
Lepinguliste töötajate töölevõtmine	Näidisotsus C(2019)3016	jah		
Ajutiste teenistujate töölevõtmine	Näidisotsus C(2015)1509	jah		
Keskastme juhid	Näidisotsus C(2018)2542	jah		
Ametikohtade liik	Näidisotsus C(2018)8800	jah		

Amet jätkab jõupingutusi värbamisesmärgide saavutamiseks. Lühiajaliste mittepikendatavate ametikohtade suur arv ja suur tööjõuvoolavus raskendavad ametikohtade loetelus ette nähtud vabade ametikohtade täitmist.

Lühiajalised ja mittepikendatavad lepingud ei ole kandidaatidele atraktiivsed ja seda probleemi süvendab veelgi konkurentsipõhine IT-profiilide tööturg Euroopas, kus valitseb suur nõudlus selliste talentide järele, kes on üldiselt liikuvamad ja ajutisemad. Nende pädevusi ja oskusi ei vaja mitte ainult erasektor, vaid ka teised ELi institutsioonid. See tekitab tööturul tugeva konkurentsi ning muudab tipptalentide värbamise ja hoidmise eu-LISA jaoks keeruliseks.

Selle olukorra lahendamiseks on amet keskendunud enda kui tööandja kuvandi ja väärtuspakkumise tugevdamisele ning tõstnud oma kvaliteedistandardeid, et kaasata vajalikke talente:

- kasutades strateegilisemalt sotsiaalmeediat ja muid vahendeid, et reklaamida vabu ametikohti ja tugevdada eu-LISA kuvandit eelistatud tööandjana, leides kandidaate konkreetsete tööhõivega seotud platvormide kaudu, eelkõige väga spetsialiseeritud ametikohtade puhul;
- maksimeerides reservnimekirjade kasutamist, koondades sarnased profiilid suurtesse valikumenetlustesse, et rakendada paremini oma piiratud ressursse ja luua suuremaid talendireserve, ning kasutades olemasolevaid reservnimekirju paremini ära, ühitades valdkonnaülesed oskused vabade ametikohtadega.

Selleks et korvata ametikohtade täidetuse määra langemist 2022. aastal, algatas eu-LISA mitu ulatuslikku värbamiskonkurssi, mille tulemusel moodustus märkimisväärne kandidaatide reserv. Üks kaasnevaid tagajärgi seisnes ametisiseses liikuvuses, kuna paljud edukad kandidaadid olid ameti töötajad. Nende värbamiskonkursside kasulikkus peaks ilmnema 2025. aastal.

Tabelis 15 on esitatud ülevaade värbamise valdkonnas tehtud edusammudest võrreldes kinnitatud ametikohtade arvuga.

Tabel 15. Ülevaade värbamisesmärgidest ja edusammudest kuni 31. detsembrini 2023

TA ametikohad 2023. aasta ametikohtade loetelus	Täidetud TA ametikohad	Täidetud TA ametikohad + vastuvõetud tööpakkumised	Kinnitatud 2023. aastaks (TA, CA, SNE)	Täidetud ametikohtade koguarv 2023. aastal	Täidetud ametikohad + vastuvõetud tööpakkumised
220 ¹³⁰	198	204	397	342	376

Alates 2019. aastast on eu-LISA üks kõige pakilisemaid probleeme seisnenud raskustes ajutiste teenistujate lühiajaliste ametikohtade täitmisel, kuna edukad kandidaadid keelduvad neist ametikohtadest nende lühikese kestuse tõttu. Näiteks on mõned ametikohad (nt koostalitluse ja viisainfosüsteemi valdkonnas) seadusandlikes

¹³⁰ Ametikohtade loetelus ette nähtud kahte Eurodaciga seotud ametikohta ei saanud värbamisel kasutada, sest õiguslik alus võeti vastu alles 2024. aasta mais.

ettepanekutes kavandatud poolena täistööaja ekvivalendist, mis tekitab probleeme värbamisel ja lepingute koostamisel. Peale selle on sellistele ametikohtadele eraldi valikumenetluse korraldamine ebatõhus ja kulukas. Lepingulised töötajad võetakse enamasti tööle ametiväliste valikumenetluste, Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) esitatud CASTi reservnimekirjade või eu-LISA või muude ELi asutuste koostatud olemasolevate reservnimekirjade alusel.

B. Töötulemuste hindamine ja ümberklassifitseerimine/edutamine

Ameti töötajate hindamist ja ümberklassifitseerimist reguleerivad Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade rakenduskorraldused.

Tabel 16. Töötulemuste hindamise ja ümberklassifitseerimise/edutamise rakenduskorraldused

		Jah	Ei	Kui ei, siis mis muud rakenduskorraldused on kehtestatud
Ajutiste teenistujate ümberklassifitseerimine	Näidisotsus C(2015)9560	jah		
Lepingulistele töötajatele ümberklassifitseerimine	Näidisotsus C(2015)9561	jah		

2023. aasta ümberklassifitseerimine jõudis lõpule 20. detsembril 2023. Pärast teenete lõplikku võrdlemist klassifitseeriti tegevjuhtide otsusega ümber 14 töötajat, võttes arvesse ühise ümberklassifitseerimiskomitee soovitusi, iga palgaastme puhul keskmisele teenistuskäigule vastavat protsendimäära ja nõutavat keskmist ametis olnud aega, mis on esitatud eu-LISA haldusnõukogu otsuste nr 2016-01 ja 2016-017 II lisas, samuti ametikohtade loetelu ja kasutada olevaid eelarvevahendeid. Ümberklassifitseeritud töötajate arv on vähenenud (2022. aastal oli see 25), kuid keskmine palgaastmel töötatud aeg on veidi kasvanud, viies kogutulemuse lähetasemele lähemale.

Ümberklassifitseerimise tulemused (palgaastmete kaupa) on esitatud tabelites 17 ja 18.

Tabel 17. Ajutiste teenistujate ümberklassifitseerimine ja ametnike edutamine

Palgaastmed	Ümberklassifitseeritud töötajate keskmine palgaastmel töötatud aeg						
	2020	2021	2022	2023	2024	Tegelik 5 aasta keskmine ¹³¹	5 aasta keskmine (vastavalt otsusele C(2015) 9563)
AD05	2	2,0	2,2	3,6	–	2,6	2,8
AD06		2,7	2,7	2,9	–	2,6	2,8
AD07	2,2	2,7	4,0	3,1	–	2,9	2,8
AD08	3,7	2,0	3,0	2,9	–	2,8	3,0
AD09	2,3	1,8	2,4		–	2,1	4,0
AD10*	3				–	2,5	4,0
AD11					–	–	4,0
AD12					–	–	6,7
AD13					–	2,0	6,7
AST1					–	–	3,0
AST2					–	–	3,0
AST3					–	5,5	3,0
AST4	2	4,0	3,0		–	2,9	3,0
AST5	3,2	3,7	3,0		–	3,5	4,0
AST6*		5,0			–	3,5	4,0
AST7*				5	–	3,5	4,0
AST8*					–	2	4,0
AST9	–	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	–
AST10	–	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	–	5
AST/SC1	–	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	–	4
AST/SC2	–	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	ei kohaldatud	–	5

¹³¹ Keskmine arvutati 2019.–2023. aasta kättesaadavate andmete põhjal (2019. aasta andmed ei kajastu tabelis). Vastavalt eu-LISA haldusnõukogu 15. märtsi 2016. aasta otsuse nr 2016-016 (millega liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 54 kohaselt kehtestatakse ajutiste töötajate suhtes kohaldatavad üldised rakendussätted) 2. lisa kohaselt võib tegelik keskmine olla nõutavast väiksem palgaastmete puhul, millel ümberklassifitseerimiste arv on viieaastase arvestusperioodi jooksul kolm või väiksem („väike rühm“). Sellised palgaastmed on tähistatud tärniga (*).

Palgaast-med	Ümberklassifitseeritud töötajate keskmine palgaastmel töötatud aeg						
	2020	2021	2022	2023	2024	Tegelik 5 aasta keskmine ¹³¹	5 aasta keskmine (vastavalt otsusele C(2015) 9563)
AST/SC3	–	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	–	5,9
AST/SC4	–	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	–	6,7
AST/SC5	–	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	–	8,3

Tabel 18. Lepinguliste töötajate ümberklassifitseerimine

Tegevusüksus	Palgaaste	Tegevtöötajad seisuga 1.01.2022	2023. aastal ümberklassifitseeritud töötajate arv	Ümberklassifitseeritud töötajate keskmine tööaastate arv palgaastmel	Ümberklassifitseeritud töötajate keskmine tööaastate arv palgaastmel vastavalt otsusele C(2015)9561
CA IV	18	1	0		–
	17	1	0		6–10 a
	16	12	0		5–7 a
	15	4	0		4–6 a
	14	38	3	3,3	3–5 a
	13	8	0		3–5 a
CA III	11	0	0		6–10 a
	10	15	0		5–7 a
	9	23	0		4–6 a
	8	3	0		3–5 a
CA II	6	0	0		6–10 a
	5	2	0		5–7 a
	4	0	0		3–5 a
CA I	2	0	0		6–10 a
	1	0	0		3–5 a

C. Sooline esindatus

Amet on pühendunud sellele, et tagada kõigile kandidaatidele võrdsed võimalused kogu värbamisprotsessi kestel, alates valimiskomisjonide koosseisust kuni vestlusele kutsutavate kandidaatide arvuni, valides lõpuks igale ametikohale sobivaimad kandidaadid vastavalt nende tulemustele ja asjaomase ametikohaga seotud vajadustele.

eu-LISA on alates asutamisest töötanud õiglase soolise tasakaalu saavutamise nimel. Soolise võrdsuse küsimusega tegeletakse kogu IKT-sektoris ning amet on teinud märkimisväärsed pingutusi naiskandidaatide arvu suurendamiseks, näiteks osaledes sektori messidel ja levitades teavet vabade ametikohtade kohta asjakohastes foorumites.

Viimase nelja aasta jooksul on eu-LISAs tänu lumepalliefektile täheldatud positiivset suundumust: naistöötajate osakaal kasvas 2020. aasta 30,3 %-lt 2021. aastal 30,7 %-le, seejärel suurenes 2022. aastal veel 1,2 % ja jõudis 31,9 %ni ning 2023. aastal 2,6 %, jõudes aasta lõpuks **34,5 %ni**.

Tabel 19. Sooline esindatus personalikategooriate kaupa (seisuga 31. detsember 2023)

			Ametnikud		Ajutised teenistujad		Lepingulised töötaja-d		Kõik kokku
		AMETI TÖÖTA-JAD	%	Ameti tööta-jad	%	Ameti töötajad	%	Ameti töötajad	%
Naised	Administraatori ta-sand	–	–	36	18,2 %	33	24,4 %	69	20,7 %
	Assistendi tasand (AST ja AST/SC)	–	–	20	10,1 %	26	19,3 %	46	13,8 %
KOKKU		–	–	56	28,3 %	59	43,7 %	115	34,5 %
Mehed	Administraatori ta-sand	–	–	112	56,6 %	56	41,5 %	168	50,5 %
	Assistendi tasand (AST ja AST/SC)	–	–	30	15,2 %	20	14,8 %	50	15,0 %
KOKKU		–	–	142	71,7 %	76	56,3 %	218	65,5 %
KÕIK KOKKU		–	–	198	100,0 %	135	100,0 %	333	100,0 %

Tabelist 20 nähtub, et sooline tasakaal on võrreldes 2019. aastaga veidi halvenenud. Seetõttu tuleks jätkata jõupingutusi, et juhtivatele ametikohtadele kandideeriks rohkem naisi.

Tabel 20. Soolise koosseisu muutumine keskastme ja kõrgema juhtkonna tasandil, 2019–2023¹³²

	2019		2023	
	Arv	Osakaal	Arv	Osakaal
Seis: 31. detsember 2023				
Naisjuhid	3	23 %	3	20 %
Meesjuhid	10	77 %	12	80 %

2023. aastal jätkas eu-LISA senistele algatustele ja parimatele tavadele tuginedes jõupingutusi naissoost kandidaatide arvu suurendamiseks järgmiselt:

- võttes vastu ELi asutuste võrgustiku mitmekesisuse ja kaasamise harta, mis näitab ameti pühendumist mitmekesisusele ja kaasamisele,¹³³
- koostades eu-LISA mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise tegevuskava, mis tugineb olemasolevatele algatustele ja mille eesmärk on laiendada ameti tegevust selles olulises valdkonnas, sh soolise tasakaalu osas,¹³⁴
- luues erisuguste kandidaatide ligimeelitamiseks valdkonnaülese töörühma, mis tegeleb algpõhjustega ja rakendab pikaajalisi lahendusi, et suurendada kandidaatide mitmekesisust,
- kavandades ja korraldades ELi mitmekesisuse kuu seminari „Sildade loomine ELi institutsioonide vahel“. See üritus korraldati kõigi ELi asutuste ja ühisettevõtete personalijuhtidele ning mitmekesisuse ja kaasamise nõustajatele, et jagada näiteid edukatest algatustest ja nende elluviimise viisidest, et

¹³² Töötajad, kes on määratletud keskastmejuhtidena vastavalt kohaldatavatele keskastmejuhte käsitlevatele üldistele rakendussätetele.

¹³³ ELi ametite võrgustik (EUAN), *Charter on Diversity and Inclusion*, mai 2021.

¹³⁴ eu-LISA, *Diversity, Equity and Inclusion action plan 2023–2024*.

organisatsioonid muutuksid mitmekesisemaks ja kaasavamaks.

D. Geograafiline tasakaal

Amet usub, et töötajate laialdane geograafiline esindatus aitab kaasa kultuurilisele mitmekesisusele ning vastastikusele teadmiste ja kogemuste vahetamisele, keskendudes seetõttu värbamisel personali geograafilise esindatuse laiendamisele. 2023. aastal hõlmas eu-LISA personal 22 ELi liikmesriigi ja Ühendkuningriigi kodanikke.

Tabel 21. Geograafiline tasakaal (seisuga 31. detsember 2023)

KODAKONDSUS	AD + CA FG IV		AST/SC – AST + CA FG I / CA FG II / CA FG III		KOKKU	
	Arv	% AD ja FG IV kategooria töötajate koguarvust	Arv	% AST SC/AST ja FG I, II ja III kategooria töötajate koguarvust	Arv	% kõigist töötajatest
Austria (AT)	0	0,0 %	2	0,6 %	2	0,6 %
Belgia (BE)	9	2,7 %	3	0,9 %	12	3,6 %
Bulgaaria (BG)	9	2,7 %	2	0,6 %	11	3,3 %
Horvaatia (HR)	4	1,2 %	0	0,0 %	4	1,2 %
Küpros (CY)	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Tšehhi Vabariik (CZ)	2	0,6 %	1	0,3 %	3	0,9 %
Taani (DK)	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Eesti (EE)	8	2,4 %	22	6,6 %	30	9,0 %
Soome (FI)	2	0,6 %	0	0,0 %	2	0,6 %
Prantsusmaa (FR)	56	16,8 %	16	4,8 %	72	21,6 %
Saksamaa (DE)	9	2,7 %	2	0,6 %	11	3,3 %
Kreeka (EL)	32	9,6 %	8	2,4 %	40	12,0 %
Ungari (HU)	6	1,8 %	4	1,2 %	10	3,0 %
Iirimaa (IE)	2	0,6 %	2	0,6 %	4	1,2 %
Itaalia (IT)	20	6,0 %	3	0,9 %	23	6,9 %
Läti (LV)	4	1,2 %	4	1,2 %	8	2,4 %
Leedu (LT)	4	1,2 %	3	0,9 %	7	2,1 %
Luksemburg (LU)	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Malta (MT)	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Madalmaad (NL)	3	0,9 %	1	0,3 %	4	1,2 %
Poola (PL)	11	3,3 %	4	1,2 %	15	4,5 %
Portugal (PT)	6	1,8 %	4	1,2 %	10	3,0 %
Rumeenia (RO)	32	9,6 %	7	2,1 %	39	11,7 %
Slovakkia (SK)	2	0,6 %	0	0,0 %	2	0,6 %
Sloveenia (SI)	2	0,6 %	1	0,3 %	3	0,9 %
Hispaania (ES)	14	4,2 %	6	1,8 %	20	6,0 %
Rootsi (SE)	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Ühendkuningriik (UK)	0	0,0 %	1	0,3 %	1	0,3 %
KOKKU	237	71 %	96	29 %	333	100 %

Arvestades, et eu-LISA peamised tegevuskohad asuvad Eestis Tallinnas ja Prantsusmaal Strasbourgis, ei peeta Eesti ja eriti Prantsusmaa töötajate suurt osakaalu (kuni 22 % töötajatest vastavates tegevuskohtades) oluliseks üldist geograafilist tasakaalu moonutavaks teguriks. Eesti ja Prantsusmaa töötajate osakaal on aastate jooksul püsinud stabiilsena, võimaldades korrigeerida tasakaalu teiste riikide kodakondsusega töötajatega.

Prantslased moodustavad suurima kodakondsusrühma, peamiselt seetõttu, et eu-LISA asutamise ajal haldasid põhisüsteeme Prantsuse riiklikud asutused, mille IT-personal ühines ametiga kõrgelt spetsialiseerunud ametikohtade täitmiseks korraldatud ametlike konkursside kaudu. Võttes arvesse töötajate arvu suurenemist viimastel aastatel, on Prantsusmaa kodanike osakaal aja jooksul püsinud stabiilsena, nagu on näidatud allpool.

Tabel 22. Enim esindatud kodakondsuse muutus, 2019–2023

Enim esindatud kodakondsus	2019		2023	
	Arv	%	Arv	%
Prantsusmaa (FR)	49	22 %	72	22 %

E. Kooliharidus

Vastavalt eu-LISA asutamismäärusele peavad ELi liikmesriigid, kus eu-LISA asub, tagama vajalikud tingimused ameti nõuetekohaseks toimimiseks, sealhulgas töötajate lastele mitmekeelse Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohased transpordiühendused.

2023. aastal õppis Euroopa koolis Tallinnas 28 ja Strasbourgis 111 eu-LISA töötajate last. Kuna amet saab rohkem töötajaid, kasvab ka Euroopa koolide jaoks antava toetuse eelarve; järgmistel aastatel peaks see eu-LISA oodatava kasvu tõttu suurenema.

Mõlemas asukohas on ka muid rahvusvahelise õppekava või riikliku tunnustatud õppekava alusel hariduse saamise võimalusi linna keskkoolide rahvusvahelistes osakondades ja rahvusvahelistes koolides.

2014. aastal kehtestas eu-LISA **lapsehoiutoetuse** töötajatele, kelle lapsed on alla 5-aastased ja kellele kohalikud Euroopa koolid ei saa pakkuda lapsehoiuteenust. Toetuskava võimaldab hüvitada lapsehoiukulud lasteaedades või -hoidudes kuni teatava ülemmäärani. See algatus on saanud positiivset vastukaja ka uutelt töötajatelt ja sellega jätkatakse edaspidi, eriti Tallinnas. 2023. aastal kasutas 31 töötajat lapsehoiuteenuseid 35 lapse jaoks. Komisjoni soovitus järgimiseks vaadatakse toetuse andmise viis 2024. aastal läbi, et viia see paremasse vastavusse õigusliku ja finantsraamistikuga; seda tööd analüüsitakse või see viiakse lõpule 2025. aastal.

Euroopa kooli(de)ga sõlmitud kokkulepe	Tallinn	Strasbourg
Rahalist toetust käsitlevad lepingud, mis on sõlmitud Euroopa Komisjoniga I tüüpi Euroopa koolide kohta	Ei	Ei
Rahalist toetust käsitlevad lepingud, mis on sõlmitud Euroopa Komisjoniga II tüüpi Euroopa koolide kohta	Jah	Jah
Rahvusvaheliste koolidega sõlmitud teenuslepingute arv:	lepinguid ei ole sõlmitud	
Muude olemasolevate lahenduste või meetmete kirjeldus:	Õpe Tallinnas ja Strasbourgis asuvates riiklikes või erakoolides ning õppetoetus vastavate kulude katmiseks.	

VI lisa. Keskkonnajuhtimine

Keskkonnaküsimuste mõju organisatsiooni tulemuslikkusele kasvab pidevalt ning aja jooksul aitab tuvastatud puuduste süstemaatiline tuvastamine ja kõrvaldamine keskkonnaalast (ja üldist organisatsioonilist) tulemuslikkust parendada. Amet on võtnud kohustuse parendada oma keskkonnatoimet, rakendades ametisest keskkonnajuhtimissüsteemi, mis põhineb ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) põhimõtetel¹³⁵ ning komisjoni Euroopa rohelise kokkuleppe tegevuskaval¹³⁶.

2020. aastal võttis amet kasutusele uue peamise tulemusnäitaja, millega mõõta oma keskkonnatoimet – **CO₂ jalajälge**. Selle mõõdiku eesmärk on kajastada eu-LISA edusamme CO₂ heitkoguste vähendamisel. Uute IT-süsteemide ja uue modulaarse andmekeskuse kasutuselevõtu tõttu kasvab energiatarbimine Strasbourgis asuvas tegevuskohas eeldatavasti märkimisväärselt. Lisaks uurib ja rakendab eu-LISA meetmeid oma olemasoleva IT-taristu ja riistvara tõhususe parandamiseks.

Samuti edendab eu-LISA **taastuenergia** kasutamist, rakendades samal ajal projekte oma hoonete **energiatõhususe** suurendamiseks vastavalt kohaldatavatele ELi õigusnormidele¹³⁷. Eelarvepiirangute tõttu lükatakse Strasbourgi tehnilises tegevuskohas kavandatud teine laiendamisprojekt edasi järgmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi. Seetõttu uurib eu-LISA võimalust rakendada ajutisi strateegiaid, et suurendada oma majutussuutlikkust Prantsusmaal ja Eestis, tagades seejuures vastavuse keskkonna- ja energiatõhususstandarditele.

Juhindudes Euroopa, Prantsusmaa ja Eesti energiasäästlikkuse soovitustest, rakendas eu-LISA 2023. aastal **energiasäästlikkuse tegevuskava**, et aidata kaasa ELi 2030. aasta energiatarbimise eesmärkide saavutamisele (primaar- ja lõppenergia tarbimise vähendamine)¹³⁸. Kava eesmärk on säästa energiat, keskendudes neljale põhivaldkonnale: küte, jahutus, valgustus ja IT-süsteemid.

Alates 2022. aastast hakkas eu-LISA järk-järgult rakendama **keskkonnajuhtimissüsteemi**, mille aluseks on **ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi** (EMAS) põhimõtted, et saavutada oma keskkonnajuhtimissüsteemi ametlik registreerimine 2024. aasta lõpuks või 2025. aasta alguseks. Pärast keskkonnajuhtimissüsteemi edukat registreerimist hakkab amet EMASi määruse kohase kohustusliku nõude täitmiseks esitama iga-aastased aruandeid keskkonnategevuse tulemuslikkuse kohta. Aruannetes antakse ülevaade eu-LISA edusammudest keskkonnanäesmärkide saavutamisel, kirjeldades üksikasjalikult varasemaid tegevusi ja meetmeid ning seades sihte tulevikuks. Aruanded avaldatakse eu-LISA veebisaidil ja neid tutvustatakse koosolekute käigus kõigile eu-LISA töötajatele, et täita kohustust tõsta ameti töötajate teadlikkust keskkonnasäästlikest lähenemisviisidest ja tavadest. Neis küsimustes **töötajate teadlikkuse** suurendamiseks keskendub eu-LISA süstemaatilisele siseteabevahetusele ja võimalusel koostööle kohalike asutustega.

¹³⁵ Lisateave on komisjoni veebilehel **keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS)** kohta.

¹³⁶ Lisateave on komisjoni veebilehel **Euroopa rohelise kokkuleppe** kohta.

¹³⁷ 11. detsembri 2018. aasta **direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia** kasutamise edendamise kohta.

¹³⁸ Lisateave on komisjoni veebilehel **energiatõhususe eesmärkide** kohta.

VII lisa. Hoonepoliitika

eu-LISA volituste laiendamine on märkimisväärselt suurendanud vajadust lisaruumide järele: vaja on nii tööruume kui ka ruume IT-taristu majutamiseks, samuti poolavalikke ja haldusalasid liikmesriikide ja muude peamiste sidusrühmadega peetavateks institutsioonilisteks kohtumisteks.

Strasbourgis aadressil 18 Rue de la Faisanderie asuvas tegevuskohas on eu-LISA pidanud täitma suurenenud jõudlusvajadusi seoses ameti vastutusalasse kuuluvate uute JSK valdkonna süsteemide arendamise ja operatiivjuhtimisega. Lühiajaliste vajaduste katmiseks on ajutiselt rakendatud kaks taktikalist meetet: 1) kontoriruumideks välise tegevuskoha rendile võtmine (Platoni hoone Illkirch-Graffenstadeni piirkonnas, võetud rendile kuni 2026. aastani) ja 2) peamise andmekeskuse (MDC1) mõningane laiendamine.

Kontoriruumide märkimisväärsel nappusel lahendamiseks algatas eu-LISA 2023. aasta lõpus **projekti ASPIRE**, mille raames võetakse Strasbourgis rendile lisaruumid. Seda ruumipuuduse vähendamise ajutist lahendust rakendatakse kuni ajani, mil järgmises jaos kirjeldatud edasilükatud laiendamisprojekt viiakse lõpule. Et tagada eu-LISA suurenenud töötajaskonnale piisav tööruum, lisatakse projektiga 250 täiendavat töökohta koos paindliku ruumi ja mitteametliku koosolekualaga. Alates 2027. aastast asendab see lahendus ka praegu Strasbourgis Illkirch-Graffenstadeni piirkonnas asuvas Platoni hoones rendile võetud ajutise kontori pinna.

Arvestades ameti kasvu tema esimese 10 tegevusaasta jooksul, võib eeldada, et eu-LISA kasvab veelgi, kuna ametile on tehtud ülesandeks ELi JSK valdkonna uute IT-süsteemide käitamine ja arendamine.

Hoonete praegune olukord

Alljärgnevas tabelis on esitatud ülevaade ameti hoonete praegusest olukorrast.

Hoone nimetus ja liik	Asukoht	PINDALA (m²)			RENDILEPING					Vastuvõtva liikmesriigi tagastamatu abi või toetus
		Kontoriruumid	Muud kui kontoriruumid	Kokku	RENT (€/a)	Lepingu kestus	Liik	Tühistamissäte	Tühistamissätete tingimused	
eu-LISA peakorter	Eesti Vesilennuki 5, Tallinn	1 161,4	3 235,9	4 397,3	-	-	-	-	-	Eesti Vabariik ehitas uue peakorteri ja andis selle ametile üle 2018. aastal mittekaubandusliku tehinguga
eu-LISA operatiivkeskus	Prantsusmaa 18 Rue de la Faisanderie 67100 Strasbourg	2 155	5 687	7 842	-	-	-	-	-	Prantsusmaa andis kõik ruumid 1 euro eest üle 29. mail 2013
eu-LISA ajutised kontoriruumid	Prantsusmaa PLATONI hoone, 4 Rue Jean Sapidus, 67400 Strasbourg,	2 074,40	-	2 074,40	639 985,23	6 aastat (kuni 2026. aastani, võimalik pikendada 3 aasta võrra)	rent	-	-	-
eu-LISA varurajatis	Austria Varukeskus Austrias (St Johann im Pongau)	223	403	626	640 000	tähtajatu tegevusleping Austria Vabariigiga	rent	-	-	-

		Pindala (m²)			Rendileping					
Hoone nimetus ja liik	Asukoht	Kontoriruumid	Muud kui kontoriruumid	Kokku	RENT (€/a)	Lepingu kestus	Liik	Tühistamissäte	Tühistamissättingimused	Vastuvõtva liikmesriigi tagastamatu abi või toetus
eu-LISA kontaktbüroo	Belgia 20 avenue d'Audergem, 1040 Brüssel	98	-	98	24 827	kuni 25.1.2025 (amet uurib edaspidiseid võimalusi seoses kontoriruumidega Brüsselis) ¹³⁹	rent	-	-	-
eu-LISA kontoriruumid ASPIRE hoone	Prantsusmaa 1 Allés des Orcades, 67000 Strasbourg	2 165	2 665	4 830	1 270 000	9 aastat alates 1.9.2024	kontoriruumide ja parklakohtade rent	-	-	-

Kavandatavad hooneprojektid

Amet on määratlenud alternatiivse kinnisvarastrateegia, sest Strasbourgi tegevuskoha teine laiendamine on rahalistel põhjustel **edasi lükatud**.

Ruumivajaduste rahuldamiseks on eu-LISA rakendanud **ajutisi lühiajalisi meetmeid**, näiteks võtnud rendile kontoriruumid Illkirch-Graffenstadenis ja asunud hiljuti rakendama projekti ASPIRE, ning laiendanud peamist andmekeskust moodullahendusega MDC1. Need on siiski ajutised ja lühiajalised lahendused, kuid eu-LISA laiendatud volitustest ja ameti hoolde usaldatud uutest süsteemidest tulenevate kasvavate jõudlusvajaduste täitmiseks ja haldamiseks on vaja strateegilist pikaajalist lahendust.

COVID-19 pandeemia tõttu tuli minna üle **hübrid tööle** ja amet on võtnud kasutusele turvalised kaugpääsulahendused, kuid tegevuspiirangud on jäänud püsima, eelkõige tehniliste ekspertide puhul, kes peavad õiguslike ja julgeolekupiirangute tõttu täitma teatavaid ülesandeid kohapeal.

Strasbourgis asuv tegevuskoht peaks oma kriitilise tähtsusega taristu staatuse tõttu keskenduma tehnilistele aspektidele ja järk-järgult laienema, et andmekeskuse mahtu oleks võimalik suurendada, samas kui varukeskus **Austrias** peaks säilitama oma varuasukoha rolli. Kontoriruumid peaksid jääma ainult meeskondadele, kes peavad operatiivjuhtimise eesmärgil kohapeal töötama, kuid haldusülesandeid saab täita rendile võetud kontoripinnal.

Piirangute hulka kuuluvad eelarvepiirangud kuni 2028. aastani ning Strasbourgis asuva praeguse andmekeskuse ja kontoripinna mahtude ammendumine. Andmetöötlusjõudluse tagamiseks kavatseb eu-LISA vajaduse korral võtta Strasbourgis asuvas tegevuskohas kasutusele moodulandmekeskused ja rentida Strasbourgi piirkonnas täiendavaid kontorirume. Samal ajal teeb eu-LISA tihedat koostööd Eesti valitsusega, et pikemas perspektiivis majutussuutlikkuse tagamiseks hinnata Tallinna peakorteri laiendamise võimalust.

¹³⁹ Amet algatas läbirääkimistega hankemenetluse Brüsselis kontoripinna suurendamiseks. Hindamisperiood algab jaanuaris ja eesmärk on saada uus büroo juunis.

Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud hooneprojektid

Strasbourgis asuva tegevuskoha teine laiendamine. Jõudluse suurendamise kava.

Lähiaastatel suureneb eu-LISA oluline roll Schengeni ala kestlikus toimimises ning tema panus JSK valdkonna poliitiliste ja tegevusalaste prioriteetide edukasse elluviimisse. Suureneva jõudlusvajaduse täitmiseks on amet algatanud oma Strasbourgis asuva tegevuskoha teise laienduse ehitamise. Esialgsed uuringud on lõpule viidud ning amet on töötanud välja ehitusprogrammi ja hankemenetluse tehnilised kirjeldused ja määranud kindlaks ehituse eelarve.

Ametil puuduvad piisavad rahalised vahendid projekti suurte kulude katmiseks. Võttes arvesse projekti finantsolukorraga seotud asjaolusid, otsustati 2023. aasta esimeses kvartalis (enne projekteerimistööde hankemenetluse alustamist) projekt ajutiselt peatada, kuid seda kavatakse jätkata järgmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodil. Seega võiks teine laiendusprojekt valmida 2034. aastaks.

Uute JSK valdkonna algatustega kaasnevate nõuete ja olemasolevate IT-süsteemidega seotud muutuvate vajaduste põhjal on eu-LISA teinud kindlaks vajaduse suurendada **andmekeskuse andmetöötlusjõudlust** esialgu eeldatust varem. Seetõttu on teine laiendusprojekt integreeritud üldkavasse, mida nimetatakse **jõudluse suurendamise kavaks**. Kava raames koordineeritakse Strasbourgis asuva tegevuskohas kolme omavahel seotud taristuprojekti – 1) teise laiendusprojekti, 2) moodulandmekeskuse projekti 2 (MDC2) ning 3) elektrivarustus- ja jahutusvõimsuse suurendamise projekti – elluviimist. Arvestades eu-LISA kasvavat rolli Schengeni ala kestliku toimimise tagamisel ja ameti olulist panust koostöö hõlbustamises ELi JSK valdkonnas, on jõudluse suurendamise kava endiselt väga prioriteetne. See on vundament, mis on vajalik, et eu-LISA saaks jätkata liikmesriikide tõhusat toetamist.

Neid kaalutlusi silmas pidades on eu-LISA teinud edasise tegevuse kohta järgmised otsused:

- võtta Strasbourgis asuva tegevuskoha lühiajaliste ja keskpika perioodi andmetöötlusjõudluse vajaduste täitmiseks kasutusele moodulipõhine lähenemisviis ja lisada taristukomponente: projekt MDC2, mis on praegu rakendusfaasis, st kohapeal toimuvad paigaldustööd,
- rakendada keskpika perioodi lahendust elektrivarustus- ja jahutusvõimsuse suurendamiseks,
- täita pikaajalised andmetöötlusjõudluse ja kontoripinnaga seotud vajadused teise laiendusprojekti kaudu.

Alljärgnevas tabelis on loetletud jõudluse suurendamise kava ajakohastatud plaani kohased peamised vaheeesmärgid alates 2023. aastast.

Projekti vahe-eesmärgid	Tähtaeg
Haldusnõukogu taotlus eelarvepädevatele institutsioonidele MDC2 1. etapi kohta	IV kv 2023
Jahutusvõimsuse suurendamise projekti algatamise etapp	IV kv 2023
MDC2 moodulite ja vajaliku taristu tellimine	I kv 2024
Elektrivarustusvõimsuse suurendamine: lühiajalise lahenduse rakendamine	III kv 2024
Jahutusvõimsuse suurendamine: lühiajalise lahenduse rakendamine	III kv 2024
Tähtaeg	
Projekti MDC2 1. etapi käivitamine	IV kv 2024
Elektrivarustusvõimsuse suurendamine: pikaajalise lahenduse rakendamine	IV kv 2025
Jahutusvõimsuse suurendamine: pikaajalise lahenduse rakendamine	III kv 2026

Eelarve hinnanguline jaotus on järgmises tabelis:¹⁴⁰

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Moodulandmekeskus 2 (MDC2)	6 680 000	3 620 000	6 673 000 ¹⁴¹	7 723 000	6 500 000	3 000 000
Elektrivarustus- ja jahutusvõimsuse suurendamine		975 000	3 166 200			

¹⁴⁰ MDC2 taristu projekti ning elektrivarustus- ja jahutusvõimsuse suurendamise projekti kavatakse amet rahastada eu-LISA määruse (EL) 2018/1726 artikli 46 lõike 3 kohaselt kogutud tulust. Kuna see tulu on juba kogutud, saab projekti rahastada ilma mitmeaastases finantsraamistikus kindlaksmääratud ELi toetuse suurendamiseta. Enne MDC2 moodulite väljatöötamise lepingu allkirjastamist kavatakse amet taotleda eelarvepädevatelt institutsioonidelt eelneva heakskiidu.

¹⁴¹ Projekti MDC2 eelarveprognoos hõlmab aastaid 2025–2028, sest projektietappe rakendatakse vastavalt kasutusele võetavale tehnoloogiale.

VIII lisa. Privileegid ja immunitetid

eu-LISA koosseisuliste töötajate privileegid	Privileegide ja immunitetide protokoll / diplomaatiline staatus	Haridus/päevahoid
eu-LISA peakorter Eestis Tallinnas		
Tallinnas enda sisseseedmise hõlbustamiseks saavad koosseisulised töötajad (kui nad ei ole Eesti alalised elanikud) esimese aasta jooksul alates eu-LISA Tallinna peakorteris tööleasumisest Eesti valitsuselt hüvitist summas, mis on võrdne Eestis kaupade (piiratud konkreetse kaupade loeteluga) ostmisel tasutud käibemaksu summaga. Tallinna peakorteri koosseisulised töötajad ja nende pereliikmed, kes kuuluvad nendega samasse leibkonda, on vabastatud kõigist kohustuslikest sissetulekust Eesti sotsiaalkindlustussüsteemi, kuivõrd nad on hõlmatud ELi ametnike ja muude teenistujate sotsiaalkindlustushüvitiste kavaga.	eu-LISA ja Eesti Vabariigi vaheline peakorteri leping, artikkel 12.	2013. aasta sügisel asutati Tallinnas akrediteeritud Euroopa kool, kus õppetöö toimub eelkooli ning alg- ja keskhariduse II tüübi õppekava järgi. Tallinna Euroopa kooli võetakse lapsed vastu alates 4. eluaastast.
eu-LISA tegevuskoht Prantsusmaal Strasbourgis		
eu-LISA Strasbourgi tegevuskoha koosseisulised töötajad ja nende pereliikmed, kes kuuluvad nendega samasse leibkonda, on vabastatud kõigist kohustuslikest sissetulekust Prantsusmaa sotsiaalkindlustussüsteemi, kuivõrd nad on hõlmatud ELi ametnike ja muude teenistujate sotsiaalkindlustushüvitiste kavaga. Ka lähetatud riiklikud eksperdid on vabastatud kõigist kohustuslikest sissetulekust Prantsusmaa sotsiaalkindlustussüsteemi, kuivõrd nad on kindlustatud oma päritoluriigi sotsiaalkindlustussüsteemis.	eu-LISA ja Prantsusmaa valitsuse vaheline leping eu-LISA tehnilise tegevuskoha kohta, artikkel 13.	Prantsusmaa valitsus on võtnud kohustuse leida parim võimalik lahendus ameti töötajate lastele hariduse tagamiseks ning neile alg- ja keskhariduse pakkumiseks, mis on kohandatud laste individuaalsetele vajadustele ning võimaldab omandada rahvusvaheliselt tunnustatud kvalifikatsiooni. Lisaks tagatakse eu-LISA töötajate laste vastuvõtmine Strasbourgi Euroopa kooli, kus on võimalik omandada küpsustunnistus, vastavalt Euroopa koolide kuratooriumi ja Strasbourgi Euroopa kooli vahel 24. mail 2011 Brüsselis allkirjastatud akrediteerimis- ja koostöölepingu artiklile 4.

IX lisa. Hindamised

2024. aastal viis amet lõpule võrdlusuuringu, mis keskendus eu-LISA tegevusmodelile ja personalijaotusele. Uuring hõlmas ka ameti peamiste tulemusnäitajate läbivaatamist, et paremini mõõta eu-LISA mõju asjaomaste ELi poliitikameetmete rakendamisele. Uuringu tulemused olid täiendavaks sisendiks Euroopa Komisjoni poolt aastatel 2023–2024 läbiviidud välishindamisele.

Projektide eelhindamine

Eelhindamise protsess on osa eu-LISA strateegia ja tegevuse planeerimise tsüklist. Selle eesmärk on ameti volituste ja strateegiliste eesmärkide alusel hinnata **projektide asjakohasust ja teostatavust**, st strateegilist sobivust, kasulikkust, prioriteetsust, hinnangulisi eelarvevahendeid ja ressursse, piiranguid, riske ja hankevajadusi. See on ka kvaliteedikontrolli meede, sest hõlmab mehhanismi selliste elementide varajaseks hindamiseks nagu andmevalmidus, võimaldades tuvastada puudujäägid ja vastuolud ning mittevastavuse dokumentatsiooni sisu kvaliteedikriteeriumidele.

Eelhindamise läbiviimine tuleneb eu-LISA asutamismääruse artiklist 2, milles nõutakse suuremahuliste IT-süsteemide töhuse arendamise toetamiseks piisava projektijuhtimisstruktuuri kasutamist. Lisaks on eu-LISA finantseeskirjade artiklis 29 sätestatud, et enne **märkimisväärseid kulutusi nõudvate tegevuste ja projektide** heakskiitmist ning aasta tööprogrammi lisamist tuleb teha eelhindamine.

Seda liiki hindamiste hõlbustamiseks töötas eu-LISA välja **eelhindamise põhimõtted**, protsessi ja protseduurid ning kehtestas hindamisele kuuluvate projektide valimise kriteeriumid, sh ajakohastatud tegevusmalli.

Kuna eelhindamise tsükkel kestab kaks aastat, võttis amet kasutusele optimeeritud kaheetapilise lähenemisviisi, mis hõlmab 1) algset **võimaluste hindamist** ja 2) järgneval aastal **teostatavuse hindamist**. See lähenemisviis lihtsustab eelhindamisprotsessi, tagades, et uusi projekte hinnatakse ainult olemasoleva teabe põhjal, andes samas varakult ülevaate projektiga seotud vajadustest ning projekti mõjust ameti portfelliga ja eelarvele. See võimaldab kohe välja selgitada iga projekti sõltuvuse teistest portfelli kuuluvatest projektidest ning määrata ressursside planeerimise suunamiseks kindlaks asjakohased projektikategooriad ja prioriteedid.

Eelhindamisele kuuluvate 2025. aasta projektide loetelu

Tegevus	Talitus	Suurus	Strateegiline siht ¹⁴²
Veebiteenuste edasiarendamine muudetud VISi määruse rakendamiseks	PMU	suur	1. siht
ETIASe ühendamine muudetud VISi ja mitme identiteedi detektoriga (4. laine)	PMU	suur	1. siht
API ruuteri analüüs ja kavandamine	PMU	suur	1. siht
SISi põhisüsteemi üleviimine ühisele jagatud taristule (CSI)	PMU	suur	1. siht
Taustakontrolli määruse rakendamine	PMU	suur	1. siht
ECRIS-TCNi 4. etapp	PMU	suur	1. siht
ECRIS-TCN ja taustakontrolli määrus	PMU	suur	1. siht

Eespool esitatud tabelis loetletud projektidest võeti edasiseks hindamiseks kaalumisele ainult üks projekt: SISi põhisüsteemi üleviimine ühisele jagatud taristule. Enne projekti rakendamist uurib eu-LISA vajadust viia läbi teostatavuse hindamine.

MÄRKUS. Mõne eespool esitatud tabelis loetletud tegevuse puhul on määrustes viidatud õiguslikule alusele. Neid käsitletakse siiski võimaluste hindamise raames, sest vastavaid viiteid ei toetatud otseselt finantsselgitusega.

¹⁴² 1. strateegiline siht: jätkata arenemist ELi JSK valdkonna asjakohase poliitika toetajana ja rakenduspartnerina.

Ameti välishindamine

Vastavalt eu-LISA asutamismääruse artiklile 39 hindab Euroopa Komisjon iga viie aasta järel ameti töö tulemuslikkust. Esimene hindamine viidi lõpule 2024. aastal ning selles keskenduti volitustele, ülesannetele, eesmärkidele, struktuurile, juhtimisele ja ressursside haldamisele, et leida võimalusi eu-LISA toimimise parandamiseks ja ameti pakutava lisaväärtuse suurendamiseks.

Võttes arvesse hindamise tulemusi ja komisjoni soovitusi, koostab ja rakendab eu-LISA 2025. aastal sihipärase tegevuskava, tagades asjakohased järelmeetmed. eu-LISA toetab ka komisjoni, kui hindamistulemused viitavad vajadusele muuta ameti volitusi.

Võrdlusuuring

2024. aasta alguses viis eu-LISA lõpule võrdlusuuringu oma tegevusmudeli toimimise kohta ülevaate saamiseks; võrdlusuuringut kasutati välishindamise protsessis ühe sisendina. Väliskonsultandi koostatud võrdlusuuringu aruandes esitati rida strateegilisi ja tegevusalaseid soovitusi, mida oli võimalik rakendada enne välishindamise lõpuleviimist. Võrdlusuuringu tulemuste alusel töötati välja strateegilise juhtimise tegevuskava, mis keskendub **kokkuvõttes** esitatud viiele strateegilisele prioriteedile. Tegevuskava esitati haldusnõukogule 2024. aasta septembris ja seda rakendatakse 2024. aasta IV kvartalist 2025. aasta IV kvartalini.

X lisa. Organisatsiooni juhtimis- ja sisekontrollisüsteemide strateegia

Sisekontrolliraamistik

Ameti sisekontrolliprotsess aitab eu-LISA-l saavutada oma eesmärged ning säilitada tegevus- ja finantstulemused, toetades usaldusväärset otsustamist ja vähendades riske kulutõhusate kontrollide abil vastuvõetava tasemeni.

Selles kontekstis on eu-LISA tegevdirektoril järgmised ülesanded:

- rakendada eu-LISA sisekontrollipoliitikat ja -põhimõtteid ning kehtestada organisatsiooniline struktuur ja sisekontrollisüsteem kooskõlas haldusnõukogu vastu võetud põhimõtetega, ning
- hinnata iga aastal eu-LISA sisekontrolliraamistiku tõhusust.

Sisekontrolliraamistik täiendab eu-LISA finantseeskirju ja muid kohaldatavaid eeskirju kooskõlas kõrgeimate rahvusvaheliste standarditega. Ameti sisekontrolliraamistikku reguleerivates põhimõtetes lähtutakse Euroopa Komisjoni esitatud raamistikust. Üldiselt tagab ameti sisekontrolliraamistik järgmiste eesmärkide saavutamise:

- tegevuse tulemuslikkus, tõhusus ja säästlikkus,
- aruandluse usaldusväärsus,
- vara ja teabe säilimine,
- pettuse ja õigusnormide eiramise ennetamine, avastamine ja korrigeerimine ning järelmeetmete võtmine,
- tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riskide nõuetekohane juhtimine.

Sisekontrolliraamistik koosneb viiest omavahel seotud komponendist:

- kontrollikeskkond,
- riskihindamine,
- kontrollitegevus,
- teave ja selle edastamine,
- seiretegevus.

Et sisekontrolli saaks pidada tõhusaks, peavad kõik need komponendid olema olemas ja toimima organisatsiooni kõikidel tasanditel ja tegevusprotsesside kõikides etappides (nt süsteemide arendamine, käitamine jne). Sisekontrolliraamistikku hinnatakse komponendi tasandil. 2025. aastal viiakse läbi iga-aastane hindamine; süstemaatiline ja perioodiline seire- ja kontrollitegevus toimub kogu kalendriaasta jooksul.

Amet püüab oma sisekontrollitegevust pidevalt tugevdada, eriti valdkondades, kus seire ja hindamise käigus on kindlaks tehtud vajadus oluliste paranduste järele. Aasta esimeses kvartalis elluviidava korrapärase iga-aastase hindamise käigus kogutakse ja analüüsitakse kindlaksmääratud seirekriteeriumidest lähtudes andmeid eri andmeallikatest, sh töötajate küsitlusest, erandite ja mittevastavuste registrist, sise- ja välisauditi aruannetest ning muudest ameti tööprotsessidega seotud asjakohastest dokumentidest. Sisekontrolliraamistiku iga-aastase hindamise tulemused esitatakse eu-LISA iga-aastases konsolideeritud tegevusaruandes.

eu-LISA jälgib ja analüüsib korrapäraselt erandeid ja mittevastavusjuhtumeid ning võtab järelmeetmeid kõigi eelmisel kalendriaastal teatatud juhtumite suhtes. Amet jätkab töötajate suutlikkuse arendamist selliste sündmuste leevendamiseks, neist teatamiseks ja nende suhtes järelmeetmete võtmiseks. Need tegevused integreeritakse sisekontrollistrateegiasse, mis aitab sisekontrollikeskkonda tugevdada. 2025. aastal viib eu-LISA läbi sihipäraseid hindamisi ja analüüse, rakendab soovitusi ja võtab järelmeetmeid ning korraldab sihipäraseid suutlikkuse suurendamise koolitusi, et parandada oma juhtimis- ja kontrollisüsteemi ning tagada protsesside ja protseduuride nõuetelevastavus. Eesmärk on liikuda oluliselt lähemale integreeritud juhtimissüsteemile, mida toetab audititest, sisekontrollidest, erandite ja mittevastavuste teadetest ning riskihindamisest tulenevat teavet koondav IT-süsteem.

Sisekontrollistrateegia

2024. aasta septembris võttis eu-LISA vastu oma sisekontrollistrateegia. Selle eesmärk on kehtestada kontrollimeetmete kogum kõige enam riskile avatud sisekontrollivaldkondade jaoks.

Strateegias on määratletud sisekontrollide ja toimingute kogum, mis:

- tagab asutamismääruse ja finantseeskirjade järgimise,
- võimaldab eu-LISA-l teostada õigusaktidest tulenevaid volitusi ja osutada teenuseid vastavalt sidusrühmade ootustele,
- toetab teadlike otsuste tegemist tõhusalt ja kiiresti,
- tagab sidusrühmade aruandlusnõuete täitmise,
- tagab toimepidevuse.

Strateegiaga rakendatakse mitme auditeerimisasutuse esitatud soovitusel ning see kajastab eu-LISA eesmärki suunata jõupingutused nõuetele vastavuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise valdkonnale.

Ameti riskid

Ameti riskijuhtimise poliitika, mis kiideti heaks 2020. aasta aprillis, on täielikult läbi vaadatud ja ümber kujundatud, et see oleks jätkuvalt eu-LISA strateegiliste eesmärkidega kooskõlas olev tegevuse tõukejõud. Seda on täiendatud protsessi määratluse ja teenuse kirjeldusega, et tagada selgus ja parandada riskijuhtimise lähenemisviisi rakendamist. Haldusnõukogu kiitis uue riskijuhtimise poliitika ja seonduvad dokumendid heaks 16. oktoobril 2023.

Poliitika kohaselt on selles määratletud riskiraamistiku keskseks elemendiks eu-LISA riskide juhtimine, mis hõlmab kogu organisatsiooni ja selle eesmärgi ning mida toetab ühtlustatud protsess ja ameti riskide ja probleemide register. See on ka üldjuhtimise oluline osa, kuna suunab ja toetab kõrgemat juhtkonda aasta tööprogrammis esitatud strateegiliste eesmärkide saavutamisel.

Riske hinnatakse ja kinnitatakse ameti tasandil järjepidevalt, lähtudes individuaalsetest ja ühistest klassifitseerimise kriteeriumidest:

- uued tuvastatud riskid kogutakse projektiportfelli haldamise abivahendit kasutades kokku ja kvalifitseeritakse talituste/osakondade juhatajate poolt ning esitatakse seejärel halduskomiteele ameti riskide ja probleemide registrisse kandmiseks,
- igale riskile määratakse riskiomanik, kelle ülesanne on koostada maandamiskava ja seda rakendada, kuni risk loetakse maandatuks,
- ameti tasandi riskiomanikuks määratakse talituse/osakonna juhataja (mõnel konkreetsel juhul võib halduskomitee määrata riskiomanikuks sektori juhataja),
- halduskomiteele esitatakse korrapäraselt aruanne iga riski seisuga ja tekkinud probleemide kohta koos vastavate maandamiskavadega, mis põhinevad jääkriskide ja nende mõju läbivaatamisel. Ameti riskide (uuesti) hindamiseks ja tähtsuse järjekorda seadmiseks korraldati 2024. aasta juunis tegevdirektori algatusel eriseminar; enne kohtuti riskiomanikega, et riskid uuesti sõnastada,
- ameti riskiregistri viimane versioon saadetakse kord kuus e-postiga kõigile töötajatele ning on alati kättesaadav planeerimise ja sisehalduse sektori SharePointi lehel.

Ameti riskijuhtimise pidevaks täiustamiseks osaleb eu-LISA ELi detsentraliseeritud asutuste ja ühisetevõtete iga-aastases vastastikusel hindamises, mille käigus käsitletakse kõige olulisemaid riske, et leida ühine lähenemisviis riskide määratlemisele, hindamisele ja jälgimisele.

Viimati läbivaadatud ja kinnitatud riskid, mis võivad mõjutada ameti toimimist 2025. aastal ja edaspidi, on loetletud tabelis 23 ning määratud riskiomanikud ja maandamiskavad on esitatud järgmisel leheküljel tabelis 24.

Tabel 23. Viimati kinnitatud riskid, mis võivad mõjutada 2025.–2027. aasta eesmärke

Risk	Nimetus	Kirjeldus	Riskiomanik
1. risk	Geopoliitiline olukord ning sihipärased ja edukad välised (küber)rünnakud	Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on mõjutanud geopoliitilist olukorda Euroopas, suurendades ELi institutsioone ja asutusi mõjutavaid riske. See risk on kasvanud, eriti pärast seda, kui Euroopa Parlament kuulutas Venemaa terrorismi toetavaks riigiks. Teised ohusubjektid võivad tõenäoliselt ära kasutada rahvusvahelise olukorra üldist ebastabiilsust. Viimastel kuudel on eu-LISA täheldanud kübertegevuse kasvu oma sisesüsteemides. See on määratletud osana geopoliitilisest olukorrast tulenevatest hübridohtudest. Samal ajal peab eu-LISA kaaluma oma tegevuskohtade füüsilist kaitset, sest hübridoht võib olla suunatud mitte ainult IT-varadele, vaid ka inimestele ja hoonetele/ruumidele. Ühe konkreetse riskina tuleb arvesse võtta ka spionaaži. Kui meie turvaolek on ebapiisav, siis on ameti ja põhitegevussüsteemide taristu vastu suunatud väline rünnak edukas, mille tulemuseks on süsteemide käideldamatus, andmelaostus ja andmete väljaviimine. Selle riski realiseerumise tõenäosus on suurem internetipõhiste süsteemide puhul, mis võivad olla peamised sihtmärgid. Kübervastaste kasutatav tehisintellekt suurendab keerukust, ründevõimet ja riski realiseerumise tõenäosust. Tuleb tagada ameti füüsiline kaitse.	Turbetalitus
2. risk	Võimekus, suutlikkus ja tõhusus, mis on vajalik teenustasemelepe kohaselt tehnilise toe taotluste rahuldamiseks ja ööpäevaringse operatiivjuhtimise tagamiseks pärast kasutuselevõttu	Uued süsteemid on tehniliselt väga keerukad ja nendega kaasnevad täiendavad sidusrühmad. Võttes arvesse laiemat tehnilist maastikku ja turvaohete pärast uute süsteemide kasutuselevõttu, prognoosib eu-LISA teenuse ja tehnilise toe taotluste arvu märkimisväärselt suurenemist. Kui eu-LISA ei saa nende ülesannete täitmiseks vajalikke inimressursse (töötajate arvu ja piisavate palgaastmete mõttes), võib see oluliselt halvendada ameti võimekust, suutlikkust ja tõhusust, mis on vajalik, et tagada kõigi tema hallatavate JSK valdkonna süsteemide (mitte ainult uute, vaid ka olemasolevate süsteemide) operatiivjuhtimine.	Käidutalitus
3. risk	Ameti vajadustele vastavate talentide nappus	Ametil on keeruline leida ja värvata inimesi, kellel on eu-LISA tegevusvajaduste täitmiseks vajalik motivatsioon ja kvalifikatsioon. See on peamiselt tingitud järgmisest: ■ konkurents tööturul, ■ teatavate profiilide puudumine, ■ lahknevus kavandatavate palgaastmete ja ametikohale esitatavate nõudmiste vahel, ■ vähene teavitamine vabadest töökohtadest. Kui eu-LISA ei saa piisavaid inimressursse, ei pruugi ta suuta osutada olemasolevate süsteemide jaoks vajalikke teenuseid ega juurutada uusi süsteeme.	Personalitalitus
4. risk	Ajakohast ja täpset süsteemidokumentatsiooni ei säilitata keskhoidlas	Kui käidumeeskondade hooldusülesandeid käsitlevat ajakohastatud ja täpset süsteemidokumentatsiooni ei säilitata eu-LISA hallatavas keskhoidlas, raskendab see üleminekut töökorras hoidmise lepingu senisele töövõtjale tuginemiselt mitme töövõtja kasutamisele uue silojärgse lepingusüsteemi raames.	Programmade ja lahenduste halduse talitus
5. risk	Põhitegevussüsteemide riistvara ja kaubandusliku valmistarkvara elutsükli või toe lõppemise jälgimiseks tegevuse tsentraliseeritud planeerimise puudumine	Kui põhitegevussüsteemide riistvara ja kaubandusliku valmistarkvara elutsükli või toe lõppemise jälgimiseks puudub tegevuse tsentraliseeritud planeerimine, ei ole võimalik ellu viia mitut süsteemitaristuga seotud tegevust ning see mõjutab ajakava, eelarvet ja tegevuse stabiilsust.	Programmade ja lahenduste halduse talitus
6. risk	Ebapiisav eelarve sidetaristu jaoks	Tulevase üleeuroopalise võrgu hanke tühistamine on tekitanud vajaduse pidada läbirääkimisi TESTA-ng III raamlepingu üle sidetaristu tarnimiseks pärast TESTA-ng II raamlepingu lõppemist 2024. aasta juunis. Kui osutub, et TESTA-ng III kulud on oluliselt suuremad (nt 20 % võrra), ei pruugi praegune sidetaristu eelarve olla piisav nende kulude katmiseks alates 2025. aastast.	Platvormide ja taristu talitus

Tabel 24. Ameti viimati kinnitatud riskid ja vastavad maandamiskavad

Risk	Liik	Tõenäosus	Mõju	Reageerimine ja tegevuskava
1. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA - luua konflikti arengu jälgimiseks Venemaa-Ukraina rakkerühm, - jälgida ulatuslikumalt ameti IT- ja põhitegevussüsteeme, - suurendada veelgi küberturbe intsidentide lahendamise üksuse suutlikkust ja tõhustada küberturbe intsidentidele reageerimise koostöörühma tegevust koostalitlusvõime raamistiku alusel, - rakendada ELi küberturvalisuse määrupest tulenevad nõuded, - allkirjastada vastuvõtivate liikmesriikide ametiasutustega uus vastastikuse mõistmise memorandum, - ajakohastada eu-LISA ruumidele füüsilise juurdepääsu protsessi. Riskiga seoses on haldusnõukogule ja komisjonile teatatud vajadusest suurendada turvalisuse tagamise ülesandeid täitvate töötajate arvu.
2. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA Toetusmudel: - olemasolevate süsteemide puhul tuleb määratleda TOFi kohane teenusemudel, - uute süsteemide puhul tuleb enne kasutuselevõttu panna paika toetusmudel ja lepingulised kokkulepped. Võimekus: värbamisprotsess ja osa personali järkjärguline vabastamine vahetustega tööst, et ressursse tõhusamalt kasutada (nii esimese kui ka teise tasandi tugimeeskondade puhul). Suutlikkus: kõik käidumeeskonnad peavad enne kasutuselevõttu läbima koolituse uute süsteemide alal.
3. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA - rakendada hankestrateegiat, et määratleda sisseostetav tegevus ning luua parem seos vajaduste ja strateegia vahel, - ajakohastada pädevusraamistikku ja integreerida see (koos kutsepädevustega) peamistesse personaliprotsessidesse (värbamine, tööjõu planeerimine, tulemusjuhtimine, arendamine), - toetada juhte katseajal tehtava töö hindamisel, - pidevalt hinnata värbamist ja personalitööd.
4. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA - luua ja sisustada teadmushalduse juhi roll (üks iga JSK valdkonna süsteemi kohta); see on hädavajalik seoses üleminekuga valdkonnaülesele lepingute sõlmimisele, millega kaasneb teadmiste hajutus eri hankeosade ja lepingute vahel, - tugevdada ja kohendada olemasolevat süsteemidokumentatsiooni, mida saaks kasutada tulevaste hankemenetluste läbiviimiseks tehniliste kirjelduste koostamisel.
5. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA - tagada terviklik ülevaade riistvara/tarkvara asendamise ajakavast kooskõlas TOFig, - tagada taristu uuendamise haldamine ühe TOFi töövõtja kaudu, et vältida killustatust.
6. risk	oht	suur	väga suur	REAGEERIMINE: vähendada TEGEVUSKAVA - kooskõlastada läbirääkimiste strateegia digiteenuste peadirektoraadiga (kui raamlepingu omanikuga), - arutada SISI ja VISi võrkude ühendamise õigusraamistikku rände ja siseasjade peadirektoraadiga, - otsida täiendavaid rahalisi vahendeid.

Riskijuhtimine projekti ja programmi tasandil

Lisaks riskijuhtimise poliitikale, mis näeb ette ühtse lähenemisviisi riskide jälgimisele organisatsiooni kõikidel tasanditel, annab eu-LISA **projektijuhtimise metoodika rakendamise juhend** juhiseid riskijuhtimise parimate tavade kohta projekti tasandil.

Kõiki eu-LISA hallatavaid projekte jälgitakse programmi- ja projektijuhtimise lahenduse kaudu, mis kajastab **iga projekti riskid ja probleemid** vastutava projektijuhi ülesannetes. Iga programmi ja projektiga seotud riske ja probleeme arutatakse vastava programmi edenemise läbivaatamise raames, kasutades vajaduse korral programmi juhtkomitee suunamise mehhanismi¹⁴³. Mis puudutab välist aruandlust, siis kõiki riske kirjeldatakse igakuistes aruannetes eu-LISA programmijuhtimisnõukogudele.

Pettustevastane strateegia

Ameti pettustevastases strateegias järgitakse struktuuri ja sisu, mida Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) on soovitanud oma suunistes pettusevastaste strateegiate väljatöötamiseks. eu-LISA pettustevastase strateegia aluspõhimõtted hõlmavad eetikat, usaldusväärust, suurt läbipaistvust, pettuste ennetamist ning asutusesiseste ja -väliste sidusrühmade ja partnerite tihedat koostööd.

Ameti töötajad, haldusnõukogu ja nõuanderühmade liikmed ning kõik välised töövõtjad peavad oma ülesannete täitmisel järgima kõrgeimaid aususe ja usaldusvääruse standardeid. Amet ei salli ebaeetilist käitumist, nagu pettus, ja teatab igast pettusekahtluse juhtumist viivitamata OLAFile, mis on spetsiaalne ELi asutus, millel on ainupädevus ja õiguslikud volitused kõigi selliste juhtumite uurimiseks.

Amet võtab kõik asjakohased meetmed (sh töölepingu lõpetamine) igaühe suhtes, kes sooritab või üritab sooritada pettuse seoses eu-LISA või muude ELi varade ja vahenditega või muul viisil kahjustab ameti mainet. Kõigil sellistel juhtudel teeb eu-LISA koostööd OLAFiga ja kõigi muude asjakohaste ELi ametiasutustega.

Amet püüab pidevalt täiustada oma pettustevastaseid ennetus- ja avastamismeetmeid, et reageerida kiiresti olulistele muutustele, mis mõjutavad tema personali, eelarvet ja tegevuskeskkonda. Seetõttu teeb amet suuri pingutusi, et:

- saavutada ja säilitada täielik vastavus pettustevastase võitluse põhimõtetele,
- kehtestada ja säilitada eetika ja ausameelsuse kõrge tase,
- arendada ja kasutada andmeanalüüsi pettuste ennetamiseks ja avastamiseks¹⁴⁴.

Amet viib iga kolme aasta järel läbi sihipärase pettuseriskide hindamise. Selle põhjal vaadatakse eespool nimetatud eesmärgid läbi ja neid kohandatakse vastavalt hindamise tulemustele ning seejärel kehtestatakse asjakohased tegevuskavad. Tegevuskavade rakendamist jälgitakse ja nende tulemusliku elluviimise tagamiseks antakse neist juhtkonnale igal aastal aru.

¹⁴³ Programmi edenemise läbivaatamine ja programmi juhtkomitee on eu-LISA projekti- ja programmijuhtimise põhielemendid, mis loodi tegevdirektori 26. juuni 2024. aasta otsusega.

¹⁴⁴ Pettuseriski hindamise ja juhtimise parimate tavade juhend *Fraud Risk Management Guide*, Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission (COSO) ja Association of Certified Fraud Examiners (ACFE), 2016.

XI lisa. Sihttoetuste, osamaksete või teenustasemelepetega seotud plaanid

Määruse (EL) 2023/969¹⁴⁵ artikli 7 kohaselt on eu-LISA-le tehtud ülesandeks ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi kavandamine, arendamine ja operatiivjuhtimine.

Ühiste uurimisrühmade platvormi kavandamiseks, arendamiseks ja operatiivjuhtimiseks vajalik eelarve eraldatakse eri rahastamisallikatest.

Amet saab **programmist „Digitaalne Euroopa“** 2023.–2027. aasta tööprogrammide ettevalmistamise raames ning finantsmääruse artikli 7 alusel komisjoniga sõlmitud rahalist toetust käsitleva lepingu alusel¹⁴⁶ kokku **13,884 miljonit eurot**.

Rahaliste vahendite lõplik eraldamine sõltub rahastamise prioriseerimisest vastuvõtmismenetluse raames ja asjaomase programmikomitee nõusolekust.

Alljärgnevas tabelis on esitatud tulude jaotus rahastamisallikate kaupa.

Programm „Digitaalne Euroopa“

eu-LISA		2024	2025	2026	2027	KOKKU
1. jaotis: personalikulud	kulukohustused	0,608	1,216	1,380	1,380	4,584
	maksed	0,608	1,216	1,380	1,380	4,584
2. jaotis: taristu- ja halduskulud	kulukohustused					
	maksed					
3. jaotis: tegevuskulud	kulukohustused	3,000	2,900	1,700	1,700	9,300
	maksed		3,000	4,600	1,700	9,300
Assigneeringud eu-LISA jaoks KOKKU	kulukohustused	3,608	4,116	3,080	3,080	13,884
	maksed	0,608	4,216	5,980	3,080	13,884

¹⁴⁵ 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/969, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726, ELT L 132, 17.5.2023, lk 1–20.

¹⁴⁶ ELi rahalist toetust käsitlev leping (JUST/2024/PR/CNECT/0031) eu-LISA ja Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi vahel allkirjastati 17. mail 2024.

XII lisa. Kolmandate riikidega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö strateegia

Koostööraamistik

eu-LISA ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude asjaomaste üksuste või organite vahelise koostöö aluseks olev raamistik tuleneb eu-LISA asutamismäärusest. Artiklis 43 on sätestatud, et oma ülesannete täitmiseks võib eu-LISA luua töösuhteid rahvusvahelise avaliku õigusega reguleeritud rahvusvaheliste organisatsioonidega ning muude asjaomaste üksuste või asutustega, mis on asutatud kahe või enama riigi kokkuleppel.

Selleks et tagada järjekindlus ja kooskõla ELi laiemate strateegiliste eesmärkidega JSK valdkonnas ning samuti ELi välispoliitikaga, võib selliseid koostöölepinguid siiski sõlmida ainult haldusnõukogu loal ja pärast Euroopa Komisjonilt eelneva heakskiidu saamist.

Üldpõhimõtted, mis suunavad eu-LISA edaspidist koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega ja võimalike koostöölepingute sõlmimist, peavad olema kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga ja seetõttu teenima järgmisi eesmärke:

- hõlbustada ameti asutamismääruses sätestatud kohustuste täitmist, eelkõige EESi, ETIASe ja koostalitlusarhitektuuri rakendamist,
- toetada ELi prioriteete kolmandates riikides, keskendudes ettevalmistustele suuremahuliste IT-süsteemide arendamiseks, kui komisjon peab seda vajalikuks,
- edendada teadmiste ja kogemuste vahetamise kaudu eu-LISA rolli tippkeskusena,
- tugevdada eu-LISA suutlikkust edendada innovatsiooni ja digipööret.

Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikidega

Oma töösuhetes rahvusvaheliste organisatsioonidega juhindub amet eu-LISA asutamismäärusest ning ELi õigusraamistikust ja poliitilistest prioriteetidest JSK valdkonnas.

Võimalik koostööleping näiteks Interpoliga (ETIASe ja koostalitlusarhitektuuriga seotud kohustuste täitmiseks) sõltub komisjoni ja Interpoli vahelistest läbirääkimistest ning peab täiel määral vastama nende läbirääkimiste tulemustele, samuti haldusnõukogu loast, mille saab anda pärast komisjonilt eelneva heakskiidu saamist. Lisaks peab see olema kooskõlas ELi andmekaitsealase õigusraamistikuga.

XIII lisa. 2025.–2027. aasta ühtse programmdokumendiga seotud uuringud ja mõjuhindangud

TEEMA	Eesmärk	Mõju 2025.–2027. aasta ühtse programmdokumendi kohasele tegevusele
tehisintellekt	Uuring tehisintellekti kasutamise kohta ametisestest vajaduste täitmiseks, nt seoses planeerimise, aruandluse, rahanduse ja sisekontrolliga (2024)	Kavas on uurida automatiseerimise/ masinõppe/ tehisintellekti kasutatavust ametisestest ja toetavas tegevuses, tuginedes kasutusjuhtude lootelule. Eeldatavasti on selle tulemuseks 2025. aastal tegevus, millega rakendatakse mõningaid tehisintellektilahendusi ametisestest funktsioonide täitmiseks.
pilvetehnoloogia	Uuring eu-LISA tegevuse kontekstis pilvetehnoloogia kasutamise eeliste ja võimaluste kohta	Uuringu tulemused annavad teavet ameti tegevuses pilvetehnoloogia kasutatavuse kohta.

Esimene väljaanne, valminud 2024. aasta novembris.

eu-LISA ega ükski eu-LISA nimel tegutsev isik ei vastuta selles dokumendis esitatud teabe kasutamise eest.

© eu-LISA, 2024

Teabe taasesitamine on lubatud allikale viitamise tingimusel.

eu-LISA-le mittekuuluvate elementide kasutamiseks või taasesitamiseks võib olla vaja taotleda luba otse vastavatelt õiguste omajatelt.

eu-LISA ei oma järgmiste elementide autoriõigust: tiitelleht ja peatükkide esilehed, mis on litsentsitud ja saadud pildipangast Adobe Stock— stock.adobe.com.